

MARTIALIS.

PLINIUS IVNIOR CORNELIO PRISCO. 5.

Audire Valerium Martialem decessisse, & moleste
fero. Erat homo ingeniosus. acutus, et qui plurimum in
scribendo, & salis haberet, & fellis, nec candoris mi-
nus. Prosecutus eram uaticum secedentem. dederam uer-
siculis, quos de me composuit. Fuit moris antiqui, eos,
qui uel singulorum laudes, uel uerbum scripserat, aut
honoribus, aut pecunia ornare. Nostris uero tempori-
bus, ut alia speciosa, et egregia, ita hoc in primis exole-
uit. Nam postquam desinuimus facere laudanda, lauda-
ri quoque ineptum putamus. Quæris qui sint uersicu-
li, quibus gratiam retulerim? mittere ad te ipsum uo-
lumen, nisi quosdam tenerem. Tu si placuerint hi, ceteros
in libro requires. Alloquitur musam. Mandat, ut do-
num meum in exequiis querat, adeatque reuenter.
Sed ne tempore non tuo disertam
Pulchra ebria ianuam, uideto.
Totos dat terræ dies Minervæ,
Dum centum studet auribus uirorum
Hoc, quod secula, posterique possint
Arpimis quoque comparare chartis.
Seras tutior ibis ad lucernas.
Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,
Dum regnat rosa, dum madent capilli,
Tum me uel rigidi legant Catones.
Merito ne eum, qui hoc de me scripsit, et tunc dimisi ami-
cissime, et nunc amicissimum defunctum esse doleo? de-
dit enim mihi, quantum maxime potuit daturus ampli-
us, si potuisset. Tædium quod homini potest dari maius, quam glo-
ria, laus, & æternitas? Aeterna, quæ scripsit non erit
fortasse. Ille tamen scripsit tanquam futura. Vale.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATA.

IN AMPHITHEATRVM CAESARIS.

ARBARA PYRAMIDVM

sileat miracula Memphis,

Assiduus iacet nec Babylona
labor,

Nec Triniæ templo molles lauden
tur honores,

Disimuletq; Deum cornibus ara frequens.

Aere nec uacuo pendentia mausolea

Laudibus immodicis cæres in astra ferant.

Omnis cæsareo cedat labor amphitheatro.

Vnum pro cunctis fama loquatur opus.

Ad eundem Cæsarem.

Hic ubi sydereus propius uidet astra colossus,

Et crescunt media pægmata celsa uia,

Inuidiosa feri radiabant atria Regis,

Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.

Hic ubi conspici uenerabilis amphitheatræ

Erigitur moles, stagna Neronis erant.

Hic ubi miramur uelocia munera thermas,

Abstulerat miseris tecta superbus ager.

Claudæ diffusas ubi porticus explicat umbras,

Vltima pars aulæ deficientis erat.

Reddita Roma sibi est, & sunt te præside Cæsar

Delitiæ populi, quæ fuerant domini.

Ad eundem.

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara Cæsar,

Ex qua spectator non sit in urbe tua?

EPIC.

Venit ab Orpheo cultor rhodopeius Hæmo,
 Venit et epoto sarmata pastus equo,
 Et qui prima bibit deprensi flumina Nili,
 Et quem supremæ Tethyos unda ferit.
 Festinavit Arabs, festinauere Sabæi,
 Et alices nimbis hic maduere suis.
 Crinibus in nodum tortis uenere Sicambri,
 Atque aliter tortis crinibus Aethiopes.
 Vox diuersa sonat populorum, est uox tamen una,
 Cum uerus patriæ diceris esse pater.
 Ad Cæsarem quod expulerit delatores.
 Turba grauis pax, placidæq; inimici quieti,
 Quæ semper miseris sollicitabat opes,
 Tradita Getulis, nec cepit arena nocentes,
 Et delator habet, quod dabat exilium.
 Exulat Ausonia profugus delator ab urbe.
 Impensis uitam principis annumeres.
 Blanditur Cæsari.
 Iunctam Pasiphaen Dictæo credite tauro
 Vidimus, accepit fabula prisca fidem.
 Nec se miretur Cæsar longæua uetustas,
 Quicquid fama canit, donat arena tibi.
 Blanditur Cæsari.
 Belliger inuictis quod Mars tibi seuit in armis,
 Non satis est Cæsar, seuit et ipsa Venus.
 Prostratum Nemees et uasta in ualle leonem,
 Nobile et herculeum fama canebat opus.
 Prisca fides taceat, nam post tua munera Cæsar
 Hæc iam foeminea uidimus acta manu.
 Poena Laureoli.

LIB. I.

Qualiter in scythica religatus rupe Prometheus

Affiduam nimo pectore pavit avem,
Nuda Calidonio sic pectora praeiuit urso,
Non falsa pendens in cruce Laureolus.

Vinebant lacri membris stillantibus artus,
Inq; omni nusquam corpore corpus erat.
Denique supplicium dederat necis ille paternae,
Vel domini iugulum foderat ense nocens.

Templa vel arcano demens spoliaverat auro,
Subdiderat saenas vel tibi Roma faces.

Vicerat antiquae sceleratus crimina famae,
In quo, quae fuerat fabula, poena fuit.

De Dædalo.

Dædale lucano cum sic lacereris ab urso,
Quam cuperes pennas nunc habuisse tuas.

De Rhinocerote.

Præstitit exhibitus tota tibi Caesar arena,
Quæ non promisit prælia Rhinoceros.

O quam terribilis exarsit pronus in iras,
Quantus erat cornu cui pila taurus erat.

De Leone, qui gubernatorem offendit.

Læserat ingrato leo perfidus ore magistrum
Ausus tam notas contemnerare manus.

Sed dignas tanto persolvit crimine poenas,
Et qui non tulerat verbera, tela tulit.

Quos decet esse hominum tali sub principe mores,
Qui iubet ingenium mitius esse feris?

De Urso.

Præceps sanguinea dum se rotat ursus arena,
Implicitam visco perdidit ille fugam.

EPIG.

Splendida iam tecto cessent uenabula ferro,
Nec uolet ex cussa lancea torta manu.

Deprendat natio uenator in aere prædam,
Si captare feras aucupis arte placet.

De sue, quæ ex uulnere peperit.

I nter Cæsareæ discrimina seuæ Dianæ

Fixisset grauidam cum lenis hasta suam,

E xiliit partus miseræ de uulnere matris.

O Lucina ferox hoc peperisse fuit?

P luribus illa mori uoluisset saucia telis,

Omnibus ut natis triste pateret iter.

Quis negat esse satum materno funere Bacchum?

Sic genitum numen credite, nata fera est.

De eadem.

I cta graui telo, confossaq; uulnere mater

Sus pariter uitam perdidit, atque dedit.

O quam certa fuit librato dextera ferro.

Hanc ego Lucinæ credo fuisse manum.

E xperta est numen moriens utriusque Dianæ,

Quaq; soluta parens, quaq; perempta fera est.

De sue prægnante.

S us fera iam grauior maturi pignora uentris

Emisit foetum uulnere facta parens.

N ec iacuit partus, sed matre cadente cecurrit.

O quantum est subitis casibus ingenium.

De Carphoro.

S umma tuæ Meleagre fuit quæ gloria famæ,

Quantula Carphori portio susus aper.

I lle et præcipiti uenabula condidit urso,

Primus in Arctoi qui fuit aræ poli.

LIB. I.

S travit & ignota spectandum mole leonem
Herculeas potuit, qui decuisse manus,
E t uolucrem longo porrexit uulnere pardum,
Præmia cum laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauro.

R apius abit media, quod ad æthera taurus arenâ,
Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.
V exerat Europen fraterna per æquora taurus,
At nunc Aladen taurus in Astra tulit.
C æsar is atque Iouis confer nunc stemma iuuentus,
Par omnis ut tulerint, altius iste tulit.

De suppliance elephante.

Q uod pius, et supplex elephas te Cæsar adorat,
Hic modo, qui tauro tam metuendus erat.
N on facit hoc iussus, nulloq; docente magistro
Crede mihi numen sentit & ille tuum.

De Tigride, et Leone.

L ambere securi dextram consueta magistri
Tigris ab hyrcano gloria rara iugo,
S æna ferum rabido laceravit dente leonem,
Res noua non ullis cognita temporibus.
A usa est tale nihil syluis dum uixit in altis,
Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

De Elephante.

Q ui modo per totam flammis simulatus arenam
Substulerat raptas taurus in astra pilas,
O cubuit tandem cornuto ardore potitus,
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Assentatur Cæsari.

D um peteret pars hæc Myrimum, pars illa Triūphū.

EPIC.

Promisit pariter Cæsar utraque manu.

Non potuit melius litem finire ioculam.

O dulcæ inuicti principis ingenium.

Ad Cæsarem.

Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro

Diat, exhibuit Cæsar arena tibi.

Repperunt scopuli, mirandaq; sylua cucurrit,

Quale fuisse nemus creditur Hesperidum.

Affuit immixtum pecudum genus omne ferarum,

Et supra uatem multa pependit auis.

Ipsæ sed ingrato iacuit laceratus ab urso,

Hæc tamen ut res est facta, ita ficta alia est.

De Rhinocero.

Sollicitant pauidi dum Rhinocerotæ magistri,

Seq; diu magnæ colligit ira feræ.

Desperabantur promissi prælia martis,

Sed tamen is rediit cognitus ante furor.

Nanque grauem gemino cornu sic extulit ursum,

Iactat ut impositas taurus in astra pilas.

De Carpophoro.

Doria quam certo uenabula dirigit ictu

Fortis adhuc teneri dextera Carpophori.

Ille tulit geminos facili ceruice iuuenços,

Illicessit atrox bubalus, atque bison,

Hunc leo cum fugeret præceps in tela cucurrit.

Inunc, et lentas corripe turba moras.

De Naumachia Domitiani.

Si quis ades longis serus spectator ab oris,

Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit,

Ne te decipiat ratibus naualis Enyo,

LIB. I.

Et par unda fretis, hic modo terra fuit.
Non credis, spectes, dum laxent æquora martem,
Parua mora est, dices, hic modo pontus erat.

De Leandro.

Quod nocturna tibi Leandre pepercerit unda,
Desine mirari, Cæsaris unda fuit.
Cum peteret dulces audax Leandrus amores,
Et fessus tumidis iam premere tur aquis,
Sic miser instantes affatus dicitur undas,
Parcite dum propero, mergite dum redeo.

De natatoribus.

Lusit Nereidum docilis chorus æquore toto,
Et nario faciles ordine pinxit aquas.
Fusana dente minax, nexu fuit anchora curuo
Credidimus remum, credidimusq; ratem,
Et gratum nautis sydus fulgere laconum,
Lataq; perspicuo uela tumere sinu.
Quis tantas liquidis artes inuenit in undis?
Aut docuit lusus hos Thetis, aut didicit.

Blanditur Cæsari.

Sæcula Carpophorum Cæsar si priscatulissent,
Iam nullum monstris orbe fuisset opus.
Non Marathon taurum, Nemee frondosa leonem,
Arcas Mænaliū non timuisset aprum.
Hæc armata manus hydræ mors una fuisset,
Huic percussa foret tota chimæra semel.
Igni pedes posset sine Colchide vincere tauros.
Soluere et Hesionen solus, et Andromeden.
Herculeæ laudis numeretur gloria, plus est
Bis denas pariter perdomuisse feras.

EPIG.

Caus Augusti.

Augusti laudes fuerant committere classes;
 Et freta navali sollicitare tuba.
 Caesaris hæc nostri pars est quota, uidit in undis
 Et Thetis ignotas, & Galathea feras.
 Vidit in æquoreo feruentes puluere currus,
 Et domini Triton ipse putauit equos.
 Dumq; parat senis ratibus fera prælia Nerens,
 Abnuat in liquidis ire pedester aquis.
 Quicquid & in circo spectatur, & amphitheatro,
 Dives Cæsarea præstitit unda tibi.
 F ucinus, & pigri taceantur stagna Neronis.
 Hanc norint unam secula Naumachiam.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER PRIMVS.

PERO ME SECVTVRVM IN

libellis meis tale temperamentum,
 ut de illis queri non possit quis-
 quis de se bene senserit, cum salua
 in simarum quoq; personarum re
 uerentia ludant, quæ antiquis au-
 thoribus defuit, ut nominibus non tantum ueris abusi
 sint, sed etiam magnis. At mihi fama uilius constet, et
 probeatur in me nouissimum ingenium. Absit à iocoru
 nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epi-
 grammata mea scribat. Improbe facit, qui in alieno, li-
 bro ingeniosus est. Lasciniam uerborum licentiam, id
 est epigrammaton linguam excusarem, si meum esset

LIB. I.

exemplum, sic scripsit Catullus, sic Marfius, sic Peditus,
sic Gellius, sic quicumque perlegitur. Siquis tamen
tam ambitiose tristes est, ut apud illum in nulla pagina
latine loqui fas sit, potest epistola, uel potius titulo
contentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solent
spectare florales. Non intret Cato theatrum nostrum,
aut si intraverit spectet. Videor mihi meo iure facturus
si epistolam uersibus clausero.

Ad Catonem.

Nos iocose dulces cum sacrum Floræ,
Festusque lusus, et licentiam uulgi,
Cur in theatrum Cato se uenisse
An ideo tantum ueneras, ut exires?

Ad lectorem.

Hic est, quem legis, ille, quem requiris
Toto notus in orbe Martialis,
Argutis epigrammaton libellis,
Cui lector studiose, quod dedisti
Vienti decus, atque sentienti,
Rari post cineres habent poetæ.

Ad Librum suum.

Argiletanae manibus habitare tabernae,
Cum tibi parue liber scrinia nostra uacent.
Nescis heu nescis dominae fastidia Romæ.
Crede mihi nimium Martia turba sapit.
Maiores nusquam rhonchi, iuuenesque, senesque,
Et pueri nasum Rhinocerotis habent.
Audieris cum grande sophos, dum basia captas,
Ibis ab excusso missus in astra fugo.

EPIG.

Sed tu ne toties domini patiare lituras,
Neue noter lusus tristis arundo tuos.
Aethereas lascivae cupis uolitare per auras,
I fuge, sed poteras tutior esse domi.

Ad lectorem ubi libri uenales.

Qui tecum cupis esse meos ubique libellos,
Et comites longae quaeris habere viae,
Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis.
Scriinia da magnis, me manus una capit.

Nec tamen ignores ubi sis uenalis, et erres
Urbe uagus tota, me duce certus eris.

Libertum docti Lucensis quaere secundum
Limina post pacis, Palladiumque forum.

Ad Caesarem.

Contigeris nostros Caesar si forte libellos,
Terrarum dominum pone superalium.
Consuevere iocos uestri quoque ferre triumphis,
Materiam dictis nec pudet esse ducem.

Qua Thymelen spectas, derisoremque Latinum,
Illa fronte precor carmina nostra legas.

Innocuos censura potest permittere lusus.
Lasciua est nobis pagina, uita proba est.

Ad Marcum.

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis,
Vis puto cum libro Marce natare tuo.

De leone Caesaris.

Aethereas aquila puerum portante per auras
Illesum timidis ungibus haesit onus,
Nunc sua Caesareos exorat praeda leones,
Tutus et ingenti ludit in ore lepus.

LIB. I.

Quæ maiora putas miracula summus utrisque

Author adest, hæc sunt Cæsaris, illa Iouis.

Ad Maximum de columba stellæ.

Stellæ delictum mei columba

Verona licet audiente dictum

Vicit Maxime passerem Catulli.

Tanto stella meus tuo Catullo,

Quanto passere maior est columba.

Deciani dogma laudat.

Quod magni Thræseæ, consumatiq; Catonis

Dogmata sic sequeris, saluus ut esse uelis,

Pectore nec nudo strictos incurris in enses,

Quod fecisse uelim te, Deciane facis.

Nolo uirum, facili redimit qui sanguine famam,

Hunc uolo, laudari qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam.

Bellus homo, et magnus uis idem Cotta uideri,

Sed qui bellus homo est Cotta, pusillus homo est.

De Gemello, et Maronilla.

Petit Gemellus nuptias Maronillæ,

Et cupit, et instat, et precatur, et donat.

A deo ne pulchra est? immo scædus nil est.

Quid ergo in illa appetitur, et placet, et iussit.

Ad Sextilianum potorem.

Cum data sint equiti bis quinque numismata, quare

Bis decies solus Sextiliane bibis?

Iam defecisset portanters calda ministros,

Si non potares Sextiliane merum.

De Regulo.

Iur ad Herculei gelidas qua Tyburis arces,

EPIC.

Canaq; sulphureis albula fumat aquis.
Rura, nemusq; sacrum, dilecta; iugera musis
Signat uicina quartus ab urbe lapis.

Hic rudis æstivas præstabat porticus umbras,
Heu quam penè nonnum porticus ausa nefas.

Nam subito collapsa ruit, cum mole sub illa
Gestatus biuigis Regulus esset equis.

Nimirum timuit nostras fortuna querelas,
Quæ par tam magnæ non erat inuidiæ.

Nunc et damna iurant, sunt ipsa pericula tanti
Stantia non poterant tecta probare Deos.

De Arria, et Pæto.

Casto suo gladium cum traderet Arria Pæto,

Quem de uisceribus traxerat ipsa suis,

Si qua fides, mihi, quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies, hoc mihi Pæte dolet.

Ad Cæsarem.

Delicias Cæsar, lususq; iocosq; leonum

Vidimus, hoc etiam præstat arena tibi.

Cum pressus blando toties à dente rediret,

Et per aperta uagus curreret ora lepus.

Vnde potest audax captæ leo parcere prædæ?

Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

De Leone, et lepore.

Rictibus his tauros non eripere magistri,

Per quos præda furax, itq; reditq; lepus,

Quodq; magis mirum, uelocior exit ab hoste,

Nec nihil à tanta nobilitate refert.

Tutior in sola non est cum currit arena,

Nec cauea tanta conditur ille fide,

LIB. I.

S i uitare canum morsus lepus improbe quæris,

Ad quæ confugas ora leonis habes.

Ad Licianum de Hispaniæ locis.

V ir celtiberis non tacende gentibus,

Nostræq; laus Hispaniæ,

V idebis altam Liciane Bilbilim

Equis, et armis nobilem,

S terilemq; canum niuibus effractis sacrum

Vada Veronem montibus.

E t delicti dulcæ Botrodi nemus,

Pomona quod felix amat.

T epidam nabis lenè Cogedi uada,

Mollesq; nympharum lacus,

Quibus remissum corpus astringes breui

Salone, qui ferrum gelat.

P rastabit illic ipsa figendas prope

Voberta preudenti feras.

A estus serenos aureo frangens Tago

Obscurus umbris arborum.

A uidam rigens Diræenna placabit sitim,

Et Nemea, quæ uincit niues.

A t cum December canus, & Bruma impotens

Aquilone rauco muget,

A pricæ repetes Tarraconis littora,

Tuamq; Laletaniam.

I bi illigatus mollibus damas plagis

Mactabis & uernos apros,

Leporemq; forti callidum rumpes equo

Cervos relinques uillio.

V icina in ipsum sylua descendet focum

EPIG.

Infante cinctus sordido.
 Vocabitur uenator, et ueniet tibi
 Conuiuia clamatus prope
 Unata nusquam pellis, et nusquam toga,
 Olidaeq; uestes murice.
 Procul horridus liburnus, et querulus cliens,
 Imperia uiduarum procul.
 Non rumpet altum pallidus somnum reus,
 Sed mane totum dormies.
 Mercetur alius grande, et insanum sophos,
 Miserere tu feliciū,
 Veroq; fruiere non superbus gaudio,
 Dum sura laudatur tuus.
 Non impudenter ulta, quod reliquum est, petie,
 Cum fama, quod satis est, habet.

Iocus ex Homero in Cocum.

Si tibi Mistyllus cocus Aemiliane uocatur,
 Dicatur quare non Taratalla mihi?

Ad leporem.

Non facit ad se uos ceruix, nisi prima, leones,
 Quid fugis hos dentes ambitio se lepus?
 S alicet à magnis ad te descendere tauris,
 Et quæ non cernunt, frangere colla uelint.
 Desperanda tibi est ingentis gloria sati,
 Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.

Quintianum facit assertorem.

Commendo tibi Quintiane nostros,
 N ostros dicere si tamen libellos
 Possum, quos recitat tuus poeta,
 Si de seruitio graui queruntur,

Assertor

LIB. I.

A ssertor uenias, satisq; praestes,
Et cum se dominum uocabit ille,
Dicas esse meos, manuq; missos.
Hoc si terq; quaterq; clamitaris,
Impones plagario pudorem.

Ad Fidentinum.

Vna est in nostris tua Fidentine libellis
Pagina, sed certa domini signata figura,
Quæ tua traducit manifesto carmina furto,
Sic interposito uilis contaminat uncto
Vrbica Lingonicus Tyriant hina bardocucullus.
Sic Arretinæ uiolant Crystallina testæ.
Sic niger in ripis errat cum forte Caystri,
Inter ledæos ridetur coruus olores.
Sic ubi multisona feruet sacer Att hilde lucus;
Improba cecropias offendit pica querelas.
Indice non opus est nostris, nec uindice libris,
Stat contra, dicatq; tibi tua pagina, fur es.

De amicorum iudicio.

Si quid Fusce uacatis adhuc amari.
Nam sunt hinc tibi, sunt et hinc amici,
Vnum, si superest, locum rogamus,
Nec me, quod tibi sum nouus, recuses,
Omnes hoc ueteres tui fuerunt.
Tu tantum inspicere, qui nouus paratur,
An possit fieri uetus sodalis.

Ad Frontonem de uoto uitæ suæ.

Vota tui breuiter si uis cognoscere Marci
Clarum militiæ Fronto, togæq; decus,
Hoc petit esse sui, nec magni ruris arator,

EPIG.

Sordidaq; in paruis ocia rebus amat.
 Quisquam picta colit Spartani frigora saxi,
 Et matutinum portat ineptus aue.
 Cui licet exigui nemoris, rurisq; beati
 Ante focum plenas explicuisse plagas.
 Et piscem tremula salientem ducere seta,
 Flauaq; de rubro promere mella cado.
 Pinguis inæquales onerat cui nillicta mensas,
 Et sua non emptus præparat oua cinis.
 Non amet hanc uitam, quisquis me non amat, opto.
 Vinat et urbanis albus in officiis.

Ad Cauponem.

Continuis vexata madet uindemia nimbis,
 Non potes, ut cuperes, uendere Caupo merum.

Ad Flacum.

Qualem Flacce uelim quæris, nolimue puellam?
 Nolo nimis facilem, difficilemq; nimis.
 Illud quod medium est, atq; inter utrūq; probamus,
 Nec uolo, quod cruciat, nec uolo, quod satiat.

De pueri pretio.

Milia pro puero centum me mango poposcit.
 Risi ego, sed Ppæbus protinus illa dedit.
 Hoc dolet, et queritur, dolet hoc mea mentula mecum,
 Laudaturq; meam Phœbus in inuidiam.
 Sed se stertialum donauit mentula Phœbo
 Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

Ad Flacum de sportula.

Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum.
 Inter delicias quid facit ista fames.
 Redde lupi nobis, tenebrosaq; balnea Gryllis

L I B. I.

Tam male cum coenem, cur bene Flacc' lauro?

De Lepore, & Leone.

I n tres ampla licet torni lepus ora leonis,

Esse tamen uacuo se leo dente putat,

Quod ruet in tergum, uel quos procumbet in armos

Alta iuuenorum uulnera figet ubi?

Quid frustra nemorum dominum, regemq; fatigas?

Non nisi delecta pascitur ille fera.

Ad Licianum, scriptores unde.

V erona docti syllabas amat uatis.

Marone felix Mantua est.

C ensetur Apona Linio suo tellus,

Stellaq; nec Flacco minus.

A poliodoro plaudit imbrifer Nilus.

Nasone Peligni sonant.

D uosq; Senecas, unicumq; Lucanum

Facunda loquitur Corduba.

G audent iocose Canio suo Gades,

Emerita Deciano meo.

T e Liciane gloriabitur nostra,

Nec me taëbit Bilbilis.

De Lenina casta, & ad Baias adultera.

C asta nec antiquis cedens Lenina Sabinis,

Et quamuis tetrico tristior ipsa uiro.

D um modo Lucrino, modo se præmittit Averno,

Et dum Baianis sæpe fouetur aquis.

I ncidit in flammæ, inuenemq; secuta relicto

Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem.

V t recitem tibi nostra rogus epigrammata, nolo,

EPIC.

Non audire celer, sed recitare cupis.

Ad Fabullam ambitiosam in laude,

Bella es, nouimus, et puella, uerum est.

Et diues, quis enim potest negare?

Sed dum te nimium Fabulla laudas,

Nec diues, neque bella, nec puella es.

Ad Cecilianum de g. et d. ficus.

Cum dixi ficus rides quasi barbara uerba,

Et dici ficos Ceciliane iubes.

Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci,

Dicemus ficos Ceciliane tuos.

Ad firem de libro suo.

Erras meorum fur auare librorum,

Fieri poetam posse qui putas tanti,

Scriptura quanti constet, et totius uilis.

Non sex paratur, aut decem sophos nummis.

Secreta quare carmina, et rudes curas,

Quas nouit unus, serinioq; signatas

Custodit ipse uirginis pater chartæ,

Quæ trita duro non inhorruit mento.

Mutare dominum non potest liber notus,

Sed pumicata fronte si quis est nondum

Nec umbilicis cultus, atque membrana,

Mercare tales ab eo nec sciet quisquam.

Aliena quisquis recitat, et querit famam

Non emere librum, sed silentium debet.

Ad Cherulum.

Liber homo es nimium diâs mihi Chærule semper.

In te qui dicit Chærule, liber homo est.

LIB. I.

De Russo, & Nenia.

Quicquid agit Russus nihil est, nisi Nenia Russo,

Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.

Cœnat, propinat, potat, negat, innuit, una est

Nenia, si non sit Nenia, mutus erit.

Scriberet hesternæ patri cum luce salutem,

Nenia lux, inquit, Nenia numen aue.

Hæc legit, & ridet demisso Nenia vultu,

Nenia non una est, quid nix inepte furis?

Ad Maximum.

Cepit Maxime Pana, quæ solebat

Nunc ostendere Canium, Terentos.

Ad librum.

Vade salutatum, pro me liber ire iuberis

Ad Proculi nitidos officiose larès.

Queris iter? dicam, vicinum Castora canæ

Transibis Vestæ, uirginemq; domum.

Inde sacro veneranda petes pallatia cliuo,

Plurima qua summi fulget imago ducis.

Nec te detineat miri radiata colossi,

Quæ Rhodium moles vincere gaudet opus.

Flecte vias hæc, qua madidi sunt tecta Lyæi,

Et Cybeles picto stat Corybante tholus.

Protinus à leuæ clari sub fronte penates,

Atriq; excelse sunt aduenda domus.

Hanc pete, ne metuas fastus, limenq; superbum,

Nulla magis toto iamua poste patet.

Nec propior quam Phœbus amat, doctæq; sorores.

Si dicat, quare non tamen ipse uenit,

Sic licet excuses, quia qualiacunque leguntur

EPIG.

Ista, saluator scribere non potuit?

Ad somnum.

Næmia sex cyathis septem Iustina bibatur.

Quinque Lycas. Lyde quattuor. Ida tribus.

Omnis ab infuso numeretur amica salerno,

Et quia nulla uenit, tu mihi somne ueni.

Ad Fidentium.

Nostris uersibus esse te poetam

Fidentine putas, cupisq; credi?

Sic dentata sibi uidetur Aegle,

Emptis ossibus, indicoq; cornu.

Sic quæ nigrior est cadente moro,

Cerussata sibi placet Lycoris.

Hac etiam ratione, qua poeta es,

Caluus cum fueris, eris comatus.

Ad Cæcilianum.

N ullus in urbe fuit tota, qui tangere uellet

Vxorem gratis Cæciliæ tuam,

Dum licuit, sed nunc positis custodibus, ingens

Turba futurorum est, ingeniosus homo es.

Ad Paulam.

Mæchus erat, poterat tamen hoc tu Paula negare.

Eæ uir est. nunquid Paula negare potes?

De Lino.

D imidium donare Lino, quam credere totum,

Qui mauult, mauult perdere dimidium.

Ad Flacum.

O mihi curarum pretium non uile mearum

Flaccæ Antenorei spes et alumne laris.

Pierios differ cantusq; chorosq; sororum,

LIB. I.

Aes dabit ex istis nulla puella tibi.

Quid petis a Phœbo? nummos habet arca Mineruæ.

Hæc sapit, hæc omnis fœnerat una deos.

Quid possunt hederæ Bacchi dare? Palladis arbor

Inclinat uarias pondere nigra comas.

Pater aquas Helicon, & fert, lyrasq; deorum

Nil habet, & magnum semper inane sophos.

Quid tibi cum Cirrhæ? quid cum Permessidos undæ?

Romanum propius, dinitusq; forum est.

I Illic æra sonant, at circum pulpita nostra,

Et steriles cathedras basia sola crepant.

De Carino.

Pulchre ualet Carinus, & tamen pallet.

P arce bibit Carinus, & tamen pallet.

B ene concoquit Carinus, & tamen pallet.

T mgit autem Carinus, & tamen pallet.

C unnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De Festo.

I ndignas premeret pestis cum tabida fauces,

Inq; ipsos uultus serperet atra lues,

S icis ipse genis flentes hortatus amicos

Decreuit stygios Festus adire lacus.

N ec tamen obscuro pia polluit ora ueneno,

Aut torsit lenta tristia fata fame.

S anctam Romana uitam, sed morte peregit,

Dimisitq; animam nobiliore rogo.

Hanc mortem satis magni præferre Catonis

Fama potest, huius Cæsar amicus erat.

Ad Attalum.

S emper agis causus, & res agis Attale semper.

EPIG.

Est, non est, quod agas, Attale semper agis.

Sires, & causæ desunt, agis Attale mulas.

Attale, ne quod agas desit, agas animam.

Ad Canum.

Sportula Cane tibi suprema nocte petita est,

Ocidit, puto te Cane, quod una fuit.

Ad Sosibianum.

E seruo scis te genitum, blandeq; fateris,

Cum dicis dominum Sosibiane patrem.

De Regulo.

Hæc quæ puluere dissipata multo

Longis porticus explicat ruinas,

En quanto iacet absoluta casu.

Tectis nam modo Regulus sub illis

Gestatus fuerat, recesseratq;

Victa est pondere cum suo repente,

Et postquam dominum nihil timebat,

Securo ruit incruenta damno.

Tantæ Regule post metum querelæ,

Quis curam neget esse te deorum,

Propter quem fuit innocens ruina?

De Manuella.

Os, & labra tibi lingit Manuella catellus,

Non miror merdas si libet esse cani.

De Quirinali.

Vxorem habendam non putat Quirinalis,

Cum vult habere filios, & inuenit,

Quo possit istud more, futuit ancillas,

Domumq; & agros implet equitibus uernis.

Pater familiæ uerus est Quirinalis.

LIB. I.

De Mario.

Venderet ex cultos colles cum præco factus,
 Atque suburbani iugera pulchra soli,
 Errat ait, si quis Mario putat esse necesse
 Vendere, nil debet, foenerat immo magis.
 Quæ ratio est igitur? seruos ubi perdidit omnes,
 Et pecus, et fructus, non amat inde locum.
 Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere uellet
 Omnia? sic Mario noxius hæret ager.

De Nouio Microspico.

Vicius meus est, manuq; tangi
 De nostris Nouius potest fenestris.
 Quis non inuideat mihi, putetq;
 Horis omnibus esse me beatum,
 Iuncto cui liceat frui sodale?
 Tam longe est mihi, quam Terentianus,
 Qui nunc Niliacæ regit Syenen.
 Non conuiuere, nec uidere saltem,
 Non audire licet, nec urbe tota
 Quisquam est tam prope, tam proculq; nobis.
 Migrandum est mihi longius, uel illi.
 Vicius Nouio, uel inquilinus
 Sit, si quis Nouium uidere non uult.

Ad Fesceniam.

Ne grauis hesternis fragres Fescennia uino
 Pastillos Cosmi luxuriosa uoras.
 Ista linunt dentes ientacula, sed nihil obstat
 Extremo ructus cum uenit à barathro.
 Quid, quod olet grauius mixtum diapasmate uirus,
 Atque duplex animæ longius exit odor?

EPIG.

Notas ergo nimis fraudes, deprensâq; furtâ
Iam tollas, & sis ebria simpliciter.

Ad Alcimum.

A lqme, quem raptum domino crescentibus annis
Labicana leui cespite uelat humus,
A ci pe non phario nutantia pondera saxo,
Quæ cineri uanús dat ruitur a labor.
Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
Quæq; uirent lachrymis humida prata meis.
A ci pe cære puer nostri monumenta doloris,
Hic tibi perpetuo tempore uiuit honor.
Cum mihi supremos Lachesis perneuerit annos,
Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam.

Garris in aurem semper omnibus Cinna.
Garris & illud, teste quod licet turba.
Rides in aurem, quereris. arguis. ploras.
Cantas in aurem. iudicas. taces. clamas.
A deo ne penitus sedit hic tibi morbus,
Vt sæpe in aurem Cinna Cæsarem laudes.

Ad Bassam tribadem.

Quod nunquam maribus iunctam te Bassa uidebam,
Quodq; tibi mæchum fabula nulla dabat.
Omnis & officium circa te semper obibat
Turba tui sexus, non adueniente uiro.
Esse uidebaris fateor Lucretia nobis,
At tu, pro facinus Bassa, futuror eras.
Inter se geminos audes committere cummos,
Mentiturq; uirum prodigiosa Venus.
Commenta es dignum Thebano enigmate monstrû,

LIB. I.

Hic ubi uir non est, ut sit adulterium.

Ad Lælium.

Cum tua non edas, carpis mea carmina Læli.

Carpere uel noli nostra, uel ede tua.

Ad Mamurianum.

Sæpe mihi queritur non sicis Cestos ocellis,

Tange se digito Mamuriane tuo.

Non opus est digito, totum tibi Ceston habeto,

Si deest nil aliud Mamuriane tibi.

Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,

Nec curtus Chiones, Antiope sue calix.

Cærea si pendet lumbis, & trita lacerna,

Dimidiasq; nates Gallica palla tegit.

Pasceris et nigra solo nidore culinae,

Et bibis immundam cum cane pronus aquam.

Non culum, neq; enim est culus, qui non cacat olim,

Sed fodiam digito, qui superest, oculum.

Nec me Zelotypum, nec dixeris esse malignum.

Denique Pædica Mamuriane satur.

De Aquino.

Fabritio iunctus fido requiescit Aquinus,

Qui prior elysias gaudet abisse domos.

Ara duplex primi testatur munera pili.

Plus tamen est, titulo quod breuiore legis.

Functus uterque sacro laudatæ foedere uitæ,

Famaq; quod raro nouit, amicauserat.

Ad Aeglen fellaricem.

Cantasti male, dum futura es Aegle.

Iam cantas bene, basianda non es.

EPIG.

Ad Helium.

Quod clamas semper, quod agētibz obstrepis Heli,
Non facis hoc gratis, accipis ut taceas.

Ad Scaenonem de fellatore quodam.

Si non molestum est, teq; non piget Scaenon,
Nostro regamus pauca uerba Materno
Dicis in aurem, sic ut audiat solus.
A mator ille tristum lacernarum,
Et baticatus, atque leucopheatus,
Qui cocinatos non putat uiros esse,
A methystinasq; mulierum uocat uestes,
N atina laudat, habeat, & licet semper
Fuscos colores, galbanos habet mores,
Rogabit, unde suspiciat uirum mollem.
Vna lauamur, aspiciat nihil sursum,
Sed spectat oculis deuorantibus draucos,
Nec ociosis mentulas uidet labris.
Queris quis hic sit? excidit mihi nomen.

Ad Neuolum causidicum.

Cum clamant omnes, loqueris tu Neuole semper,
Et te patronum causidicumq; putas.
Hac ratione potest nemo non esse disertus.
Ecce tacent omnes, Neuole dic aliquid.

Ad Flaccum.

Litigat, & podagra Diodorus Flaate laborat,
Sed nil patrono porrigit, haec chiragra est.

Ad Calenum auarum.

Non plenum modo uices habebas,
Sed tam prodigus, atque liberalis,
Et tam lautus eras Calene, ut omnes

LIB. I.

Optarent tibi centies amici.

Audit uota Deus, precesq; nostras,

Atque intra puto septimas calendas

Mortes hoc tibi quattuor dederunt.

At tu sic quasi non foret relictum,

Sed raptum tibi centies, abisti

Intantam miser esuritionem,

Vt conuiuia sumptuosiora,

Toto quæ semel apparas in anno,

Nigræ sordibus explicas moneta,

Et septem ueteres tui sodales

Constemus tibi plumbea selibra.

Quid dignum meritis precemur istis?

Optemus tibi milies Calene,

Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra uetula.

Mamas, atque tatas habet Afra, sed ipsa tatarum

Dia, & mammarum maxima mamma potest.

De Afro Demetrio.

Illa manus quoniam studiorum fida meorum,

Et felix domino, notaq; Cæsaribus,

Destituit primos uirides Demetrius annos,

Quarta tribus lustris addita messis erat.

Ne tamen ad stygas famulus descenderet umbras,

Vreret implicitum cum scelerata lues

Cauimus, & domini ius omne remisimus agro;

Munere dignus erat conualuisse meo.

Sensit deficiens sua præmia, meq; patronum

Dixit ad infernas liber iturus aquas.

EPIG.

Ad Lycorim.

Qui pinxit Venerem tuam Lycori,
Blanditus, puto, pictor est Minervæ.

Ad Scæuolam.

Si dederint superi decies mihi millia centum,
Dicebas nondum Scæuola factus eques.
Qualiter o uinam, quam large, quamq; beate.
Riserunt faciles, et tribuere Dei.

Sordidior multo post hoc toga, penula peior.

Calcens est sarta terq; quaterq; ante,
Dæq; decem plures semper seruantur oliuæ.

Explicat et cœnas unica mensa duas.

Et Vicientiani bibitur fax crassa Rubelli.

Asse cicer tepidum constat, et asse Venus.

In ius o fallax, atque inficiator eamus,
Aut uine, aut decies Scæuola redde Deis.

Ad Iulium.

O mihi post nullos Iuli memorande sodales,
Si quid longa fides, canaq; iura ualent.

Bis iam penè tibi consul trigessimus instat,
Et numerat paucos uix tua uita dies.

Non bene distuleris, uideas quod posse negari,
Et solum hoc ductis, quod fuit esse tuum.

Expectant curæq; catenatq; labores.
Gaudia non remeant, sed fugitiua uolant.

Hæc utraque manu, complexuq; asserere toto
Sæpe flunt, immo sic quoque lapsa sinu.

Non est crede mihi sapientis dicere uinam.
Seranum uita est crastina. uine hodie.

Ad Anitum.

LIB. I.

Sunt bona, sunt quædã mediocria, sunt mala plura,
Quæ legis, hic aliter non fit Auite liber.

Ad Titum.

Cogit me Titus actitare causas,
Et dicit mihi sepe, magna res est.
Res magna est Tite, quam facit Colonus.

Ad Titiam.

Quid te Titia iuvat uetulo miscere falerno
In uaticanis condita musta cadis?
Quid tantum fecere boni tibi pessima uina,
Aut quid fecerunt optima uina mali?
De nobis facile est, scelus est ingulare falernum,
Et dare campano toxica sœua mero.
Conuiuia mernere tui fortasse perire,
Amphora non meruit tam pretiosa mori.

Ad Aeliam.

Si memini fuerant tibi quattuor Aelia dentes.
Expuit una duos tussis, et una duos.
Iam securus potes totis tussire diebus.
Nil istuc quod agat, tertia tussis habet.

Ad Cæcilianum.

Dic mihi, quis furor est, turba spectante uocata,
Solutus boletos Cæciliane uoras?
Quid dignum tanto, uentriq; gulæq; precabor?
Boletum, qualem Claudius edit, edas.

De Porsena, et Mutio Scauola.

Dum peteret Regem decepta satellite dextra,
Iniecit sacris se peritura focis.
Sed tam sœua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis insit abire uirum.

EPIC.

Vere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manu Porfena non potuit.
Maior deceptæ fama est, & gloria dextræ.

Si non errasset fecerat illa minus.

De Leone, et Lepore.

Quid nunc sæua fugis placidi lepus ora leonis,
Frangere tam paruas non didicere feras,
Seruantur magnis isti ceruicibus ungues,
Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.
Præda canum lepus est, uastos non implet hiatus.
Non timeat Dacus Cæsaris arma puer.

Ad Cottam.

Inuitas nullum, nisi cum quo Cottæ lauaris,
Et dant conuiuiam balnea sola tibi.
Mirabar quare nunquam me Cottæ uocasses,
Iam scio me nudum displicuisse tibi.

Ad Decianum.

Aspicis incompertis illum Deciane capillis,
Cuius & ipse times triste supercilium.
Qui loquitur Curios, assertoresq; Camillos,
Nolito Fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustinum.

Et de tuos tandem populo Faustine libellos,
Et cultum docto pectore profer opus.
Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces,
Nec sileant nostri, prætereantq; senes.
Ante fores stantem dubitas admittere famam,
Teq; piget curæ præuina ferre tua.
Post te uicturæ, per te quoque uiuere chartæ
Incipiant, cineri gloria sera uenit.

Ad

LIB. I.

Ad Sextilianum.

Sextiliane bibis quantum sub sellia quinque
Solut, aqua toties ebrius esse potes.
Nec confessorum uicina munusmata tantum,
Aera sed à cuneis ulteriora petis.
Non hæc pelignis agitur uindemia prælis,
Vna nec in iuscis nascitur ista iugis.
T'esta, sed antiqui felix fiaturo Opimæ,
Egerit et nigros massica cella cados,
A. caupone tibi fax laetana petatur,
Si plusquam decies Sextiliane bibis.

Ad Procillum.

Hæsterna tibi nocte dixeramus,
Quincunces puto post decem peractos,
Cœnares hodie Procille mecum.
Tu factam tibi rem statim putasti,
Et non sobria uerba subnotasti.
Exemplo nimium periculoso.
ΜΙΣΘ ΜΥΔΕ ΜΟΝΑ ΣΥΜΠΟΤΗΝ ΠΡΟΚΙ ΜΕ.

De Aërra.

Hæsterno foetere mero, qui credit Aërram
Fallitur. in lucem semper Aërra bibit.

Ad Fidentinum.

Fama refert nostros te Fidentine libellos,
Non aliter populo quam recitare tuos.
Si mea uis dici, gratis tibi carmina mittam.
Si dici tua uis, hæc eme, ne mea sint.

De Dianulo medico.

Chirurgus fuerat, nunc est uestigillo Dianulus.
Cæpit, quod poterat, Clinicus esse modo.

De Encolpo.

Hos tibi Phœbe nouet totos à uertice crines
 Encolpus, domini Centurionis amor.
 Grata pudens meriti tulerit cum præmia pili,
 Quam primum longas Phœbe recide comas.
 Dum nulla teneri sordent lanugine uultus,
 Dumq; decent fusæ lactea colla iube.
 Vtq; tuis longum, dominusq; puerq; fruatur
 Muneribus, tonsum fac cito, sero uirum.

Ad Sabidium.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare.
 Hoc tantum possum dicere, non amo te.

De Gellia.

Amisum non flet, cum sola est Gellia, patrem.
 Si quis adest, iussæ prosiliunt lachrymæ.
 Non luget, quisquis laudari Gellia quærit.
 Ille dolet uere, qui sine teste dolet.

Ad Lesbiam.

Incustoditis, et apertis Lesbiam semper
 Liminibus peccas, nec tua furta tegis.
 Et plus spectator, quam te delectat adulter.
 Nec sunt grata tibi gaudia, si qua latent.
 At meretrix abigit testem ueloq; seraq;
 Rarq; si memini, fornice rima patet.
 Achione saltem, uel ab Helide disce pudorem,
 Abscondunt spurcas hæc monumenta lupas.
 Nunquid dura tibi nimum censura uidetur?
 Deprehendi uero te Lesbiam, non futui.

Ad Cornelium.

Versus scribere me parum seueros,

LIB. I.

Nec quos perlegat in schola magister

Corneli quereris, sed ii libelli

Tanquam coniugibus suis mariti

Non possunt sine mentula placere.

Quid si me inbeas Thalassionem

Verbis dicere non Thalassionis.

Quis floralia uestit, et stolatum

Permittit meretricibus pudorem?

Lex hæc carminibus data est iocosis,

Nepossint, nisi pruriant, iurare.

Quare deposita seneritate

Parces lusibus, et iocis rogamus.

Nec castrare uelis meos libellos,

Gallo turpius est nihil Priapo.

Ad Lucanum, et Tullum.

Si Lucane tibi, uel si tibi Tulle darentur,

Qualia ledæi fata lacones habent.

Nonobilis hæc esset pietatis rixa duobus,

Quod pro fratre mori uellet uterque prior.

Diaceret, infernas si quis prior issset ad umbras,

Viue tuo frater tempore, uiue meo.

Ad Bassam.

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro,

Bassa bibis uitro, cariùs ergo catas.

Ad Fidentinum.

Quem recitas meus est o Fidentine libellus,

Sed male cum recitas, incipit, esse tuus.

Ad Decianum.

Si quis erit, raros inter numerandus amicos,

Quales prisca fides, fama; nouit auos.

EPIG.

S i quis Cecropiæ madidus, latieq; Minervæ
Artibus, & uera simplicitate bonus,
S i quis erit recti custos, imitator honesti,
Et nihil arcano qui roget ore Deos.
S i quis erit magnæ subnixus robore mentis,
Dispeream, si non hic Decianus erit.

Ad Liuidum.

Qui ducis uultus, & non legis ista libenter,
Omnibus inuideas Liuide, nemo tibi.

In Cæciliū.

V rbanus tibi Cæcili uideris.
N on es, crede mihi. quid ergo uerna es.
H oc quod trans tyberinus ambulator,
Q ui pallentia sulphurata, fractis
P ermutat uitreis. quod ociose
V endit qui madidum cicer coronæ.
Q uod custos, dominusq; uiperarum.
Q uod uiles pueri salariorum.
Q uod fumantia, qui tomacla rancis
C ircumfert tepidis cocus popinis.
Q uod non optimus urbis poeta.
Q uod de gadibus improbus magister.
Q uod bucca est uetuli loquax Cynædi.
Q uare desine iam tibi uideri,
Q uod soli tibi Cæcili uideris.
Q ui Galbam salibus tuis, & ipsum
P osses uincere sextium caballum.
N on cuiusque datum est habere nasum.
L udit. qui stolidi prociuitate,
N on est Cestus ille, sed Caballus.

LIB. I.

De Portia.

C onius audisset fatum cum Portia Bruti,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor,
N on dum scitis, ait, mortem non posse negari.
Credideram satis hoc uos docuisse patrem.
Dixit, & ardentes anido bibit ore fauillas.
I nunc, & ferrum turba molesta nega.

In Mancinum.

B is tibi triceni fuimus Mancine uocati,
Et positum est nobis nil here, præter aprum.
N on quæ de turdis seruantur utibus una,
Dulcibus aut certant quæ melimella fauis.
N on pira, quæ lenta pendent religata genesta,
Aut imitata breues punica mala rosas.
R ussia lactantes, nec misit fiscina metas,
Nec de picenis uenit olina cadis.
N udus aper, sed et hic minimus, qualisq; necatæ
A non armato pumilione potest.
E t nihil inde datum est, tantum spectauimus omnes
Ponere aprum nobis, sic & arena solet.
P onatur tibi nullus aper post talia facta,
Sed tu ponaris, cui Caridemus, apro.

Ad Stellam.

L asciauos leporum cursus, lususq; leonum,
Quod maior nobis charta, minorq; gerit.
E t bis idem facimus. nimum si Stella uidetur
Hoc tibi, bis leporem tu quoque pone mihi.

De Libro suo.

E dita ne breuib; pereat mihi charta libellis,
Dicatur potius τὸν δ' ἄρα μὲν βόμλον οἷον.

EPIG.

Ad Aedilum.

Cum dicis propero, fac si facis Aedile, languet

Protinus, et cessat debilitata Venus.

Expectare inbe, uelocius ibo retentus.

Aedile si properas, dic mihi ne properem.

De Diaulo medico.

Nuper erat medicus, nunc est Vespillo Diaulus,

Quod Vespillo facit, fecerat et medicus.

De littoribus Alimi.

Aemula Baianis Alimi littora uillis,

Et Phaethontei conscia sylua rogi.

Quemq; Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno

Nupsit, ad Euganeos sola puella lacus.

Et tu ledæo felix Aquileia Timano.

Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.

Vos eritis nostræ portus, requiesq; senectæ,

Si iuris fuerint oia nostra sui.

Ad Posthumum.

Quod te mane domi toto non uidimus anno,

Vis dicam, quantum Posthume perdiderim.

Tricenos puto bis, uicenos ter puto nummos.

Ignoscet, togulam Posthume pluris emo.

Ad Augustum.

Sæpe meos laudare soles Auguste libellos.

Inuidus ecce negat, non minus ergo soles.

Quid, quod honorato non sola noce dedisti,

Non alius poterat, quæ dare dona mihi.

Ecce iterum nigros contorsit liuidus unguet.

Da Cæsar tanto, tu magis ut doleat.

Ad Cloem.

LIB. I.

Donasti tenero Cloe Luperco
Hispanas, Tyriasq; coinasq;
Indos, Sardonicas, Scythas, Smaragdos,
Et lotam tepido togam Galeso,
Et centum numeros nouæ monetæ,
Et quicquid petit, usque, et usque donas,
Væ Glabraria, uæ tibi Misella.

Nudam te statuer tuus Luperceus.

Ad Pudentem.

Obstat ære Pudens nostris sua turba libellis,
Lectoremq; frequens lassat, et implet opus.
Rara iuuant, primis sic maior gratia pomis.
Hyberne pretium sic meruere rosæ.
Sic spoliatricem commendat Fastus arinatam,
Ianna nec imuenem semper aperta tenet.
Sæpius in libro memoratur Persius uno,
Quam leuis in tota Marsus amara Conide.
Tu quoque de nostris relege quæcunque libellis,
Esse puta solum, sic tibi pluris erit.

Ad Piscatorem.

Baiano procul à lacu monemus
Piscator fuge, ne nocens recedas.
Sæcis piscibus hæc natantur undæ,
Qui norunt dominum, manumq; lambunt,
Illum, qua nihil est in orbe maius.
Quid quod nomen habent, et ad magistri
Vocem quisque sui uenit citatus.
Hoc quondam Libys impius profundo,
Dum prædæ calamo tremente ducit,
Raptis luminibus repente cæcis

EPIG.

Captum non potuit uidere piscem.
Et nunc sacrilegos perosus hamos,
Bianos sedet ad lacus rogator.
At tu dum potes innocens recede
Iactis simplicibus cibus in undas,
Et pisces uenerare dedicatos.

Ad Hippodamum.

Quod cupis in nostris, dicq; legq; libellis,
Et nonnullus honos creditur esse tibi.
Ne ualeam, si non res est gratissima nobis,
Et uolo te chartis inseruisse meis.
Sed tu nomen habes auersum fonte sororum
Impositum, mater quod tibi dura dedit.
Quod neq; Melpomene, quod nec Polyhymnia possit,
Nec pia cum Phæbo dicere Calliope.
Ergo aliquod gratum musis tibi nomen adopta.
Non semper belle dicitur Hippodamus.

De Ape electro inclusa.

Et later, et lucet Phaethontide condita gutta,
Ut uideatur apes nectare clausa suo.
Dignum tantorum pretium tulit illa laborum.
Credibile est ipsam sic uoluisse mori.

Ad Sosibianum.

Plena laboratis habeas cum scrinia libris,
Emitte quare Sosibiane nihil?
E dent heredes inquis mea carmina. quando?
Tempus erat iam te Sosibiane legi.

Ad Attalum.

Sordida cum tibi sit, uerum tamen Attale dicit,
Quisquis te nineam dicit habere togam.

LIB. I.

De pugna damarum.

Frontibus aduersis molles concurrere damas

Vidimus, et sati sorte iacere pari.

Spectauere canes prædam, stupuitq; superbus

Venator culero nil superesse suo.

Vnde leues animi tanto caluere furore?

Sic pugnant tauri, sic cecidere iuri.

Ad Olum.

Cana est barba tibi, nigra est coma, tingere barbam

Non potes, hæc causa est, sed potes Ole comam.

Ad Afrum.

Centum Coranus, & ducenta Mancinus,

Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus,

Decies Sabellus, alterumq; Seranus.

Ex insulis, fundisq; tricies soldum,

Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.

Totis diebus Afer hoc mihi narras.

Et teneo melius ista, quam meum nomen.

Numeres oportet aliquid, ut pati possim.

Quotidianam refice nauseam nummis.

Audire gratis Afer ista non possum.

Ad Gallam.

Galla nega, satiatur amor, nisi gaudia torquent,

Sed noli nimium Galla negare diu.

Ad Charinum.

Argenti genus omne comparaisti,

Et solus ueteres Myronis artes,

Solus Praxitelis manus, Scopæq;

Solus Phidiaci toreuma cæli,

Solus Mentoreos habes labores.

Nec desunt tibi uera glaniana,
 Nec quæ Callaico linuntur auro,
 Nec mensis anaglypta de paternis.
 Argentum tamen inter omne miror,
 Quare non habeas Charine purum?

Ad Posthumum.

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
 Et docti Senecæ ter numeranda domus.
 Prætulimus tantis solum te Posthume regnis.
 Pauper eras, & eques, sed mihi consul eras.
 Tecum ter denas numeravi Posthume brumas,
 Communis nobis lectus & unus erat.
 Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
 Largus opum. expecto, Posthume quid facias.
 Nil facis, & seruum est aliud mihi querere regem.
 Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In male recitantem.

Quid recitaturus circundas uellera collo?
 Conueniunt nostris auribus illa magis.

Ad Flacum.

Si quis forte mihi posset præstare roganti,
 Audi, quem puerum Flacæ locare uelim.
 Niliacis primum puer hic nascatur in oris.
 Nequitiam tellus scit dare nulla magis.
 Sit nunc candidior, nanque in mareotide fusca
 Pulchrior est, quanto rarior iste color.
 Lumina syderibus certent, mollesq; flagellent
 Colla comæ, tortas non amo Flacæ comas.
 Frons brevis, atq; modus breuiter sit naribus unci.
 Pestanis rubeant æmula labra rosis.

Sæpe & nolentem cogat, nolitq; uolentem.

Liberior domino sæpe sit ille suo.

Et timeat pueros, excludat sæpe puellas.

Vir reliquis, uni sit puer ille mihi.

Iam scio, nec fallis, nam me quoq; indice uerum est.

Talis erat, dices, noster Amazonicus.

In Coracinum.

Non dixi Coracine te cynædum.

Non sum tam temerarius, nec audax,

Nec mendacia qui loquar libenter.

Si dixi Coracine te cinædum,

Iratam mihi Ponticæ lagænam,

Iratum calicem mihi Metelli.

I uro per syrios tibi tumores.

I uro per Berecynthios furores,

Quod dixi tamen hoc leue, & pusillum est.

Quod notum est, quod & ipse non negabis.

Dixi te Coracine cunnilingum.

De Vesbio monte.

Hic est pampineis uiridis modo Vesbius umbris.

Presserat hic madidos nobilis una lacus.

Hæc ingra quam Nysæ colles plus Bacchus amauit.

Hoc nuper Satyri monte dedere choros.

Hæc Veneris sedes Lacedæmone gratior illi.

Hic locus herculeo nomine clarus erat.

Cuncta iacent flammis, & tristis merfa fauilla,

Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

Ad Phœbum.

Hæc tibi pro nato plena dat lætus Acerra.

Phœbe Palatinus munera Parthenius.

EPIC.

Vt qui prima nouo signat quinquennia lustro,
Impleat innumeras Burrus olympiadas.
Fac rata uota patris. sic te tua diligit uxor,
Gaudeat & certa uirginitate soror.
Perpetuo sic flore mices, sic denique non sine
Tam longe Bromio, q̄ tibi Phœbe comæ.

De Sabello.

Saturalia diuitem Sabellum
Fecerunt, merito tumet sabellus.
Nec quenquam putat esse (prædicatq̄)
Inter cauidicos beatiorem.
Hos fastus, animosq̄ dat Sabello
Farris semodius, fabæq̄, fræsæ,
Et turis, piperisq̄ tres selibrae,
Et lucanica uentre cum falisco,
Et nigri syra defruti lagæna,
Et ficus Lybica gelata testa,
Cum bulbis, cochleisq̄, caſeoq̄.
Piceno quoque uenit à cliente,
Parcæ cistula non capax oliuæ,
Et crasso figuli polita cæno
Septennaria synthesis sagunti,
Hispanæ luteum rotæ toreuma,
Et lato uariata Mappa clauo,
Saturalia fructuosiora
Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaethonte.

Enaustus Phaëthon tabula tibi pictus in hac est.
Quid tibi uis Dipyron, qui Phaëthonta facis?
In Papilum.

LIB. I.

P ræcidi gaudes, præcisus Papile ploras.

Cur quæ nris fieri Papile, facta doles?

P ænitet obscenæ pruriginis, an magis illud

Fles, quod præcidi Papile desieris?

Ad Flacum.

N escis, crede mihi, quid sint epigrammata Flacæ,

Qui tantum lusus illa, iocosq; putas.

I lle magis ludit, qui scribit prandia sæui

Thereos, aut cœnam crude Thyeste tuam.

A ut puero liquidas aptantem Dædalon alas,

Pascentem ficulas aut Polyphemon oues.

A nostris procul est omnis uestigia libellis.

Musa nec insano syrmate nostra tûmet.

I lla tamen laudant omnes, mirantur, adorant.

Confiteor, laudant illa, sed ista legunt.

Ad Thaidem.

Q uid me Thai senem subinde dicis?

N emo est Thai senex ad irrumandum.

In Cæcilianum.

C um tibi non essent sexmilia Cæciliane,

Ingenti late uectus es hexaphoro.

P ostquam bis decies tribuit Dea cæca, sinumq;

Ruperunt nummi, factus es eæ pedes.

Q uid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?

Dii reddant sellam Cæciliane tibi.

In Aedilum.

G estari iunctis nisi desinis Aedile capris,

Qui modo ficius eras, iam caprificius eris.

Ad Cosmum.

H unc, quem sæpe nides inter penetralia nostræ

Pallados, & templi limina Cosme noui.
 Cum baculo, peraq; senem, cui cana, putrisq;
 Stat coma, & in pectus sordida barba cadit,
 Cerea quem nudi tegit uxor abolla grabati,
 Cui dat latratos obuia turba cibos.
 Esse putas Cynicum deceptus imagine falsa.
 Non est hic Cynicus Cosme. quid ergo? canis.

Ad Colinum.

O cui tarpeias licuit contingere quercus,
 Et meritis prima cingere fronde comas.
 Si sapias utaris totis Coline diebus,
 Extremumq; tibi semper adesse putes.
 Laniificas nullitres exorare puellas
 Contigit, observant quem statuere diem.
 Dinitior Crispo, Thrasea constantior ipso,
 Lautior & nitido sis Meliore licet.
 Nil dicat penso Lachesis, fusq; sororum
 Explicat, & semper de tribus una necat.

Ad Lucium.

Luci gloria temporum tuorum
 Qui Gaurum ueterem, Tagumq; nostrum
 Arpis cedere non sinis difertis,
 Arguas generatus inter urbes.
 Thebas carmine cantet, aut Mycenae,
 Aut claram Rhodon, aut libidinosae
 Ledeas Lacedaemonis palastras.
 Nos Celtis genitos, & ex Iberis
 Nostrae nomina duriora terrae
 Gtrato non pudeat referre uersu.
 Sano Bilbilin optimam metallo,

Quæ uincit Chalybasq; noricosq;
 Et ferro plateam suo sonantem,
 Quam fluctu tenui, sed inquieto
 Armorum salo temperator ambit,
 Tutelamq; chorosq; Risamorum,
 Et conuiuia festa Carduarum,
 Et textis Peteron rosis rubentem,
 Atque antiqua patrum theatra ripas,
 Et certos iaculo leui suenos,
 Turgentisq; lacus, Petusiq;
 Et parue uada pura Tonensisæ,
 Et sanctum Duratonis ilicetum,
 Per quod uel piger ambulat niator.
 Et quod fortibus excolit iuuentis
 Curue Manlius arua Matinesæ.
 Hæc tam rustica delicate lector
 Rides nomina? rideas licebit.
 Hæc tam rustica malo, quam Britannos.

In Gargilianum.

Munera quod senibus, uiduisq; ingentia mittis
 Vis te munificum Gargiliane uocem?
 Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
 Qui potes insidias dona uocare tuas.
 Sic auidis fallax indulget piscibus hamus,
 Callida sic stultus decipit esca feras.
 Quid sit largiri, quid sit donare docebo,
 Si nescis, dona Gargiliane mihi.

Ad Faustum.

Dum nos blanda tenent lasciuæ stagna Lucrinæ,
 Et quæ pumiceis fontibus antra calent.

EPIC.

Tu colis argui regnum Faustine coloni,
Quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.
Horrída, sed feruent Nemeæi pectora monstri,
Nec satis est Baias igne calere suo.
Ergo sacri fontes, et littora sacra ualet,
Nympharum pariter, Nereidumq; domus.
Herculeos colles gelida uos uincite bruma,
Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam.

In tenebris luges amissum Galla maritum.
Num plorare pudet te puto Galla uirum?

De uipera electro inclusa.

Flentibus Heliadum ramis dum uipera serpit
Fluxit in obstantem succina gemma feram,
Quæ dum miratur pingui se rore teneri,
Concreto rigit uincta repente gelu.
Ne tibi regali placeas Cleopatra sepulchro,
Vipera si tumulo nobiliore iacet.

De Curatio.

Ardea solstitio, pestanaq; rura petantur,
Quiq; Cleoneo sydere feruet ager.
Cum Tyburtinas damnet Curatius auras,
Inter laudatas ad styga missus aquas.
Nullo fatis loco possis excludere, cum mors
Venerit, in medio tybure Sardinia est.

In Mancinum.

Donasse amicum tibi ducenta Mancine,
Nuper superbo lætus ore iactasti.
Quartus dies est in schola poetarum,
Dum fabulamur, milibus decem dixti

Emptas

LIB. I.

E mptas lacernas munus esse Pompillæ,
S ardonycas auro, lineisq; ter cinctum,
D uasq; similes fluctibus maris gemmas
D edisse Bassam, Celiâq; iurasti.

Here de theatro Pollione cantante,
Cum subito abires, dum fugis, loquebaris,
Hæreditatis tibi trecenta uenisse.

Et mane centum, & post meridiem centum.

Quid tibi sodales fecimus mali tantum?

Miserere iam crudelis, & sile tandem.

Aut, si tacere lingua non potest ista,

Aliquando narra, quod Manane uelimus.

De Lycori.

Tybur in herculeum migravit nigra Lycoris,

Omnia dum fieri candida credit ibi.

De Cærelia.

Dum petit à Baulis mater Cærelia Baias,

Occidit insani crimine mersa freti.

Gloria quanta perit uobis, hæc monstra Neroni,

Nec quondam insæ præstiteratis aquæ.

De Hortis Martialis.

Tulli iugera pauca Martialis

Hortis Hesperidum beatiora

Longo ianiculi iugo recumbunt.

Lati collibus eminent recessus,

Et plenus modico tumore uertex

Cælo perfruitur serenior,

Et curnas nebula tegente ualles

Solus luce nitet peculiari.

Puris leniter admonentur astris

EPIG.

C else culmina delicata uilla.
 H inc septem dominos uidere montes,
 E t totam licet æstimare Romam,
 A lbanos quoque, Thusculosq; colles,
 E t quodcumque iacet sub urbe frigus,
 F idenas ueteres, breuesq; Rubras,
 E t quod uirgineo cruore gaudet,
 A nna pomiferum nemus perennæ.
 I llic Flaminia, salariaq;
 G estator pater, effedo tucente,
 N e blando rota sit molesta somno,
 Q uem nec rumpere nauticum aleuma,
 N ec clamor ualet helciariorum.
 C um sit tam propè Miluius, sacrumq;
 L apse per Tyberim uolent carinæ.
 H oc rus, seu potius domus uocanda est.
 C om mendat dominus. tuam putabis,
 T am non inuida, tamq; liberalis,
 T am com pater hospitalitate.
 C redas Alcinoi pios penates,
 A ut facti modo diuitis Molorchi.
 V os nunc omnia parua, qui putatis,
 C enteno gelidum ligone Tybur,
 V el prænestæ domare, pendulamq;
 V ni dedite s ætiam colono.
 D um me iudice præferantur istis
 T ulli iugera pauca Martialis.
 De Philæni.
 O culo Philænis semper altero plorat.
 Q uo fiat istud queritis modo: lusa est.

LIB. I.

Ad Linum.

Aegisti uitam semper Line municipalem,
 Qua nihil omnino dulcius esse potest.
 I dibus & raris togula est excussa calendis.
 D uxit ad æstates Synthesis una decem.
 S altus aprum, campus leporem tibi misit inemptum.
 Sylua grauis turdos exagitata dedit.
 R aptus flumineo uenit de gurgite piscis.
 V ina rubens fudit non peregrina cadus.
 N ec tener argolica missus de gente minister,
 Sed stetit inculti rustica turba foci.
 V illica, uel duri compressa est nupta coloni,
 Incaluit quoties saucia uena mero.
 N ec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris,
 Nec mersa est pelago, nec fluit ulla ratis.
 S upposita est blando nunquam tibi tessera tulo.
 A lea, sed parca sola fuere nuces.
 D ic ubi sit, decies mater quod anara reliquit?
 N usquam est. fecisti rem Line difficilem.

In Prætorem.

P rætorem pauper centum sestertia Gaurus
 Orabat cara notus amicitia.
 D icebatq; suis hæc tantum deesse trecentis,
 Vt posset domino plaudere iussus eques.
 P rætör ait, scis me Scorpo, Thaliogq; daturum,
 Atque utinam centum milia sola darem.
 A h pudet ingrata, pudet ah male diuitis arcæ,
 Quod non das equiti, uis dare prætor equo?

Ad Sextum.

I nuitas centum quadrantibus, & bene cenas.

EPIC.

Vt coenam inuitor Sexte, an ut inuideam?

De spectaculo.

Picis, quod iugis delicata collo
 Perardus sustinet, improbaeq; tigres
 Indulgent patientiam flagello,
 Mordent aurea, quod lupata crui,
 Quod freno libyci domantur urfi,
 Et quantum Calydon tulisse fertur,
 Peraret purpureis aper capistris,
 Turpes effeda, quod trahunt bisontes,
 Et molles dare iussa quod choreas
 Nigro bellua nil negat magistro,
 Quis spectacula non putet deorum?
 Haec transit tamen, ut minora, quisquis
 Venatus humiles uidet leonum,
 Quos uelox leporum timor fatigat.
 Dimittunt, repetunt, amant que captos,
 Et securior est in ore praeda,
 Laxos cui dare, peruiosq; rictus
 Gaudent, et timidos tenere dentes,
 Mollem frangere dum pudet rapinam,
 Stratis cum modo uenerint inuencis.
 Haec clementia non paratur arte,
 Sed norunt cui seruiant leones.

Ad Ouidium.

In nomen tamen Ouidi quod nascitur agris,
 Accipit quoties tempora longa merum.
 Exiit anno sa mores, nomenq; senecta,
 Et quicquid uoluit, testa uocatur annis.

Ad Rufinum.

LIB. I.

I nterponis aquam subinde Ruffe,
 E t si cogeris à sodale, raram
 D iluti bibis unciam falerni.
 N unquid pollicita est tibi beatam
 N octem Nenia, sobriasq; manis
 C erte nequitias fututionis?
 S uspiras, retices, gemis, negguit.
 C rebros ergo bibas, licet trientes,
 E t durum iugules mero pudorem.
 Quid parcis tibi Ruffe? dormiendum est.

Ad Lucium Iulium.

S aepe mihi dicis Luci carissime Iuli,
 Scribe aliquid magnum, desidiosus homo es.
 O cia da nobis, sed qualia fecerat olim
 Mæcenas Flacco, Virgilioq; suo.
 C ondere uicturas tentem per secula curas,
 E t nomen flammis eripuisse meum.
 I n steriles campos nolunt iugæ ferre iuueni.
 P ingue solum lassat, sed iuuat ipse labor.

Ad Gallum.

E st tibi, sitq; precor, multos crescatq; per annos
 Pulchra quidem, uerum transtiberina domus.
 A t mea uipšanas spectant cœnacula laurus.
 F actus in hac ego sum iam regione senex.
 M i grandum est, ut mane domi te Galle salutem,
 E stanti, uel si longius illa foret.
 S ed tibi non multum est, unum si præsto togatum.
 M ultum est, hunc unum si mihi Galle nego.
 I pse salutabo decima, uel serius hora,
 M ane tibi pro me dicat auere liber.

De Catella Publi.

I ssa est passere nequior Catulli.
 I ssa est purior osculo columbae.
 I ssa est blandior omnibus puellis.
 I ssa est carior indicis lapillis.
 I ssa est deliciae catella Publi.

Hanc, tu si queritur, loqui putabis.

Sentit tristitiamq; gaudiumq;.

Collo nexa cubat, capitq; somnos,

Vt suspiria nulla sentiantur.

Et desiderio coacta uentris,

Gutta pallia non fefellit ulla,

Sed blando pede suscitatur, toroq;

Deponi monet, & rogat lauari.

Casta tantus inest pudor Catellae,

Ignorat Venerem, nec inuenimus

Dignum tam tenera virum puella.

Hanc ne lux rapiat suprema totam,

Pictam Publius exprimit tabella,

In qua tam similem uidebis I ssam,

Vt sit tam similis sibi, nec ipsa.

I ssam denique pone cum tabella,

Aut utramq; putabis esse ueram,

Aut utramq; putabis esse pictam.

Ad velocem.

Scribere me quereris Verox epigrammata longa.

Ipse nihil scribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum.

Cum tibi sit Sophiae par fama, & cura deorum,

Ingenio pietas, nec minor ipsa tuo.

LIB. I.

Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur Regule tura dari.

In Priscum.

Cum te non nossem, dominum, regemq; uocabam.
Cum bene te noui, iam mihi Priscus eris.

Ad Lectorem.

Quæcunque lusi iuuenis, & puer quondam,
A pinasq; nostras, quas nec ipse iam noui.
Male collocare si bonas uoles horas,
Et inuidebis ocio tuo lector,
A Valeriano Pollio petes quinto,
Per quem perire non licet meis nugis.

Ad Faustinum.

Hos tibi uicinos, Faustine Telephorus hortos
Fœnius, & breue rus, uadq; præta tenet.
Condidit hic natæ cineres, nomenq; sacravit,
Quod leges Antulla. dignior ipse legi.
Et stygas æquum fuerat patrem isse sub umbras.
Sed quia non licuit, uiuit, ut ossa colat.

In Proclum.

Quædam me cepit inuide Proclle
Toto candidior puella cygno.
Argento-niue-lilio-ligustro.
Sed quandam uolo nocte nigriorem
Formica. pica. graculo. cicada.
Iam suspendia sæna cogitabas.
Si noui bene te Proclle, niues.

De Antulla.

Hoc nemus æterno cinerum sacravit honore,
Fœnius, & culti ingra pauca soli.

EPIG.

Hoc tegitur cito raptā suis Annulla sepulchro.

Hoc erit Antullæ mistus uterque parens.

Si cupit hunc aliquis, moneo, ne speret agellum.

Perpetuo dominis seruiat iste suis.

In Luperum.

O aurris quoties Luperce nobis,

Vis mittam puerum subinde dicis,

Cui tradas epigrammaton libellum,

Lectum quem tibi protinus remittam.

Non est, quod puerum Luperce nexes.

Longum est, si uelit ad pirum uenire,

Et scalis habito tribus, sed altis.

Quod quæris, propius petas licebit.

Argi nempe soles subire letum.

Contra Cæsaris est forum taberna,

Scriptis postibus hinc, & inde totis,

Omnēs ut cito perlegis poetas.

Illuc me pete, ne roges Atrectum,

Hoc nomen dominus gerit tabernæ.

De primo dabit, alteroue nido

Rasum pumice, purpuræq; cultum

Denariis tibi quinque Martialem.

Tanti non es ais? sapias Luperce.

Ad Cæcilianum.

Cui legisse satis non est epigrammata centum,

Nil illi satis est Cæciliæ mali.

LIB. II.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER SECVNDVS.

VID NOBIS INQVIS CVM
 epistola? parum ne tibi præstamus
 si legimus epigrammata? quid hic
 porro dicturus es, quod non pos-
 sis uersibus dicere? video quare
 tragœdi epistolam accipiant, qui-
 bus pro se loqui non licet. epigrammata curione non
 egent, & contenta sunt sua, id est mala lingua. In qua-
 cunque pagina uisum est, epistolam faciunt. Noli er-
 go (si tibi uidetur) rem facere ridiculam, & togam sal-
 tanti inducere personæ. Denique uideas, an te dele-
 ctet contra retiarium ferula. Ego inter illos sedeo, qui
 protinus reclamant. Puto me hercule Deciane uerum
 dicis. Quid, si scias, cum qua, & q̄ longæ epistola ne-
 gocium fueris habiturus? Itaq; quod exigis, fiat. De-
 bebunt tibi, si qui in hunc librum inciderint, quod ad
 primam paginam non lassè peruenient.

Ad Librum suum.

Tercientena quidem poteras epigrammata ferre,
 Sed quis te ferret, perlegeretq; liber?
 At nunc succincti quæ sunt, bona discè, libelli.
 Hoc primum est, breuior quod mihi charta perit.
 Deinde quod hæc una peragit librarius hora,
 Nec tantum nugis seruiet ille meis.
 Tertia res hæc est, quod si qui forte legeris,
 Sis licet usque malus, non odiosus eris.
 Te conuina leget misto quincunæ, sed ante

EPIG.

Incipiat positus quam te puisse calix.

Esse tibi tanta catus breuitate uideris.

Hei mihi, quam multis sic quoque longus eris.

Ad Caesarem Domitianum.

Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen,

Scipio quod uictor, quodq; Metellus habet.

Nobilius domito tribuit Germania Rheno.

Et puer hoc dignus nomine Caesar eras.

Frater idumæos meruit cum patre triumphos.

Quæ datur ex Dacis laurea tota tua est.

Ad Sextum.

Sexte nihil debes, nil debes Sexte, fatemur.

Debet enim si quis, soluere Sexte potest.

In Amianum.

O quam blandus es Amiane matri.

Quam blanda est tibi mater Amiane.

Fratrem te uocat, et soror uocatur.

Cum uos nomina nequiora tangunt,

Quare non iuvat hoc, quod estis, esse?

Lusum creditis hoc, iocumq; non est.

Mater quæ cupit esse se sororem,

Nec matrem iuvat esse, nec sororem.

Ad Decianum.

Ne ualeam, si non totis Deciane diebus,

Et tecum totis noctibus esse uelim.

Sed duo sunt, quæ nos distinguunt, milia passum.

Quattuor hæc fiunt, cum rediturus eam.

Sæpe domi non es, cum sis quoque sæpe, negaris,

Vel tantum causis, uel tibi sæpe uacatis.

Tamen ut uideam, duo milia non piget ire.

LIB. II.

Vt te non uideam, quattuor ire piget.

Ad Seuerum.

I nunc, edere me iube libellos,

L ectis uix tibi paginis duabus

S pectas ἐξ ἑτοκῶ λινὸν Seuere,

E t longas trahis oscitationes.

H æc sunt, quæ relegente me solebas

R apta scribere, sed uitellianis.

H æc sunt singula, quæ sinu ferebas

P er conuiuia cuncta, per theatra.

H æc sunt, aut meliora, si qua nescis,

Q uid prodest mihi tam macer libellus,

N ullo crassior ut sit umbilico,

S i totus tibi triduo legatur?

N unquam delitiæ supiniore.

L assus tam cito deficis uiator,

E t cum currere debeas Bouillas,

I ter iungere quæris ad camœnas.

I nunc, edere me iube libellos.

In Attalum.

D eclamas belle, causas agis Attale belle.

H istorias bellas, carmina bella facis.

C omponis belle mimos, epigrammata belle.

B ellus grammaticus, bellus es astrologus.

E t belle cantas, et saltas Attale belle.

B ellus es arte lyræ, bellus es arte pilæ.

N il bene cum facias, facis attamen omnia belle.

V is dicam quid sis? magnus es ardelio.

Ad Lectorem.

S i qua uidebuntur chartis tibi lector in istis,

EPIG.

sive obscura nimis, sive latina parum,
 Non meus est error, noxuit librarius illis,
 Dum properat uersus annumerare tibi.
 Quod si non illum, sed me peccasse putabis,
 Tunc ego te credam cordis habere nihil.
 I sta tamen mala sunt, quasi nos manifesta negemus.
 Hec mala sunt, sed tu non meliora facis.

De Nævia.

Scripsi, rescripsit nil Nævia non dabit ergo?
 Sed puto, quod scripsi, legerit, ergo dabit.

In Posthumum.

Basta dimidio, quod das mihi Posthume Labro,
 Laudo, licet demas hinc quoque dimidium.
 Vis dare maius adhuc, & inenarrabile munus,
 Hoc tibi habe totum Posthume dimidium.

In Selium.

Quod fronte Selium nubila uides Ruffe.
 Quod ambulator porticum terit serus.
 Lugubre quiddam quod tacet piger militus.
 Quod pene terram tangit indecens nasus.
 Et dextra pectus pulsat, & comam uellit.
 Non ille amici fata luget, aut fratris.
 Verquenatus uiuit, & precor uiuat.
 Salua est & uxor, sarcinaeque, seruique.
 Nihil colonus, uillicusque decoxit.
 Meroris igitur causa quae est? domi coenat.

In Posthumum.

Esse quid hoc dicam, quod olent tua basta myrrhæ,
 Quodque tibi est semper non alienus odor?
 Hoc mihi suspectum est, quod oles bene Posthume semper

LIB. II.

Posthume non bene olet, qui bene semper olet.

Ad Sextum.

Et iudex petit, et petit patronus.

Solvas censeo Sexte creditori.

In Seliū.

Nil intentatum Seliū, nil linquit inausum,

Cœnandum quoties iam uidet esse domi.

Currit ad Europen, et te Pauline, tuosq;

Laudat Achilleos, sed sine fine pedes.

Si nihil Europe fecit, tum septa petuntur,

Si quid Phyllirides præstet, et Aesonides.

Hinc quoq; deceptus Memphitica templa frequentat,

Assidet et cathedris mœsta iuuenca tuis.

Inde petit centum pendentia tecta columnis,

Illinc Pompei dona, nemusq; duplex.

Nec Fortunati spernit, nec balnea Fausti,

Nec Grylli tenebras, Aecoliamq; Lupi.

Nam thermis iterum cunctis, iterumq; lauatur,

Omnia cum fecit, sed renuente Deo.

Lotus ad Europes tepidae buxeta recurrit,

Si quis ibi serum carpat amicus iter.

Per te, perq; tuam uector lasciuæ puellam

Ad cœnam Seliū tu rogo, taure uoca.

In Hermum.

Quod nulli calicem tuum propinas,

Humane facis Herme, non superbe.

In Zoilum.

Zoilus ægrotat, faciunt hanc stragula febrem.

Si fuerit sanus, cocina quid facient?

Quid torus a Nilo, quid sindone tinctus olenti,

EPIG.

Ostendit stultus quid nisi morbus opes?
Quid tibi cum mediis? dimitte Machaonas omnes.
Vis fieri sanus? stragula sume mea.

Ad Amianum.

Tonstrix suburræ faucibus sedet primis,
Cruenta pendent qua flagella tortorum,
Argiq; letum multus obsidet sutor.
Sed ista tonstrix Amiane non tondet.
Non tondet inquam, quid ergo facit? radit.

In Maximum.

Capto tuam, pudet heu, sed capto Maxime cœnam.
Tu captas alias, iam sumus ergo pares.
Mane salutatum uenio, tu dicaris isse
Ante salutatum, iam sumus ergo pares.
Sum comes ipse tuus, tumidiq; anteambulo regis.
Tu comes alterius, iam sumus ergo pares.
Esse sat est seruum, iam nolo uicarius esse.
Qui rex est, regem Maxime non habeat.

In Zoilum.

Felicem fieri credis me Zoile cœna,
Felicem cœna Zoile deinde tua?
Debet aricino conuina recumbere cliuo,
Quem tua felicem Zoile cœna facit.

De Paulo.

Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus.
Nam quod emas, possis dicere iure tuum.

In Posthumum.

Asia das aliis, aliis das Posthume dextram.
Dicas, utrum mauis elige? malo manum.

De Eodem.

L I B. II.

Quid mihi nobiscum est o Phæbe, nouemq; sorores?

Eæ nocet nati musa iocosa suo.

Dimidio nobis dare Posthumus ante solebat

Basia nunc labro cæpit utroque dare.

De Eodem.

Non dicam, licet usq; me rogetis,

Quis sit post sthumus in meo libello.

Non dicam, quid enim mihi necesse est,

Hæc offendere basiationes,

Quæ se tam bene vindicare possunt.

In Candidum.

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,

Squalidus hærebo, pallidiorq; reo.

Si iubeat patria damnatum excedere terra,

Per freta, per scopulos exulis ibo comes.

Dat tibi diuitias. ec quid sunt ista duorum?

Das partem, multum est. Candide das aliquid?

Mecum ergo miser es. quod si Deus ore sereno

Annuerit, felix Candide solus eris.

Ad Gallam.

Das nunquam, semper promittis Galla roganti,

Si semper fallis, iam rogo Galla nega.

Ad Bithynicum.

Quod querulum spirat, quod acerbum Næuia tussit,

Inq; suos mittit sputa subinde sinus,

Iam te rem factam Bithynice credis habere?

Erras. blanditur Næuia, non moritur.

De Selio.

Laudantem Selium cœnæ cum retia tendit,

Accipe sine legas, sine patronus agas.

EPIC.

Efferte . grauitè . cito . nequiter . euge . beate
Hoc uolui , facta est iam tibi cœna . tace .

In Sextillum .

Rideto nullum , qui te Sextille cynædum
Dixerit , & digitum porrigito medium .

Sed nec pædico es , nec tu Sextille fututor ,
Caldæ uetustinæ , nec tibi buxæ placet .

Existis nihil es fateor Sextille , quid ergo es ?
Nescio , sed tu scis res superesse duas :

Ad Ruffum .

Ruffe uides illum sub sellia prima tenentem ,
Cuius & hinc lucet sardonycata manus .

Quæq; Tyron toties epotauere lacernæ ,
Et toga non tactas vincere iussa nines .

Cuius olet toto pinguis coma Marceliano ,
Et splendent uulso brachia trita pilo .

Non extrema sedet lunam ligula planta .
Cocina non læsum pingit aluta pedem ,

Et numerosa linunt stellantem splenia frontem .
Ignoras quid sit ? splenia tolle , leges .

In Caium .

Mutua uiginti sextertia forte rogabam ,

Quæ uel donanti non graue munus erat .

Quippe rogabatur , fidusq; , uetusq; sodalis ,
Et cuius laxas arca flagellat opes .

Is mihi , diues eris , si causas egeris , inquit .

Quod peto da Cai , non peto consilium .

Ad Marianum .

Sæpe ego Christinam fuiti , det q̄ bene , quæris ,
Supra quod fieri nil Mariane potest .

LIB. II.

In Ponticum.

L is mihi cum Balbo est. tu Balbum offendere nō uis
Pontice. cum Licino, hic quoque magnus homo est.

V exat sæpe meum Patrobas confinis agellum.

Contra libertum Cæsaris ire times.

A bnegat, & retinet nostrum Laronia seruum.

Respondes, orba est, diues, anus, uidua.

N on bene (crede mihi) seruo seruitur amico.

Sit liber, dominus qui uolet esse meus.

In Philænim.

C ur non Basio te Philæni, calua es.

C ur non basio te Philæni, ruffa es.

C ur non basio te Philæni, lusa es.

T e qui basiat o' Philæni, fellat.

In Gallam.

C um placeat Phileros tota tibi dote redemptus,

Tres pateris natos Galla perire fame.

P restaturo tanto tanta indulgentia cunno,

Q uem nec castra potest iam decuisse Venus.

P erpetuam Dii te faciant Philerotis amicam

O mater, qua nec Pontia deterior.

cr Ad Phœbum.

C um sint pura tibi, simulent quæ cornua Lunæ,

In rhytio oteras Phœbe lauare pedes.

In Pannicum.

P ectere te nolim, sed nec turbare capillos.

splendida sit nolo, sordida nolo cutis.

N ec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum

N olo uirum nimium Pannice, nolo parum.

N unc tibi crura pilis, & sunt tibi pectora setis

EPIG.

Horrida, sed mens est Pannice nulsã tibi.

In Cæalianum.

Quicquid ponitur hinc, & inde uerris
M ammas sumenis, imbricemq; porci,
C ommunemq; duobus attaginem,
M ullum dimidium, lupumq; totum,
M urenæq; latus, formurq; pulli,
S tillantemq; alicia sua palumbum.
H æc cum condita sunt, madente mappa,
T raduntur puero domum ferenda.
N os acumbimus ociosa turba.
V llus si pudor est, repone cœnam,
C ras te Cæliane non uocauit.

In Linum.

Quid mihi reddat ager, quæris Line nomen tantus
Hoc mihi reddit ager, te Line non uideo.

De Muneribus mœchæ.

C ocina famosæ donas, & ianthina mœchæ.
V is dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tongilium.

V ri Tongilius male dicitur hemitritæo.
N oui hominis mores, esurit, atque sitit.
S ubdola tenduntur crassis modo retia turdis,
H amus & in nullum mittitur, atque lupum.
C ecuba siccantur, quæq; annus coxit O pimi,
C ondantur parco fusca falerna uitro.
O mnes Tongilium medici iussere lauare.
O stulti, febrem creditis esse gula est.

In Maximinam.

R ide, si sapis, o puella, ride,

LIB. II.

P elignus puto dixerat poeta,
 S ed non dixerat omnibus puellis.
 Q uamuis dixerit omnibus puellis,
 N on dixit tibi, tu puella non es.
 E t tres sunt tibi Maxima dentes,
 S ed planè picciq; buxeiq;
 Q uare si speculo, mihiq; credis,
 D ebes non aliter timere risum,
 Q uam uentum Spanius, manumq; Priscus.
 Q uam cretata timet Fabulla nimbum.
 C erussata timet Sabella solem.
 V ulsus indue tu magis seueros,
 Q uam coniunx Priam, nurusq; maior.
 M imos ridiculi Philistionis,
 E t conuiuia nequiora uita,
 E t quicquid lepida procacitate
 L axat perspicuo labella risu.
 T emestæ decet assidere matri
 L ugentiq; uirum, piumq; fratrem,
 E t tantum tragicis uacare musis.
 A t tu iudicium sequuta nostrum
 P lora (si sapias) o puella, plora.

In Zoilum.

Z oile quid solium subluto podice perdis?
 S purcius ut fiat, Zoile merge caput.

In Candidum.

C ãdide καὶ ὧς ὧν ἡὰς sūt tua Cãdide πολὺτε,
 Q uæ tu magniloquus nocte, dieq; sonas.
 T e lacedæmonio uelat toga lota Galeso,
 V el quam seposito de grege Parma dedit.

EPIC.

A t mea, quæ passa est furiosi cornu a tauri,
 Noluerit dici quam pila prima suam.
 M isit agenoreas Cadmi tibi terra lacernas.
 Non pendes nummis cocina nostra tribus.
 T u libyos Indis suspendis dentibus orbes.
 Fulcitur testa fagina mensa mihi.
 I mmodici tibi flaua tegunt chrysendeta muli.
 Concolor in nostra Cammare lance rubes.
 G rex tuus iliaco poterat certare cinædo.
 At mihi succurrit pro Ganymedemanus.
 E x opibus tantis, ueteri fidoq; sodali
 Das nihil, et dicis Candide νοῖν καὶ ᾄδων.

In Sextum.

E mi seu puerum, togæmue pex am,
 S eu tres, uel puto, quattuor ue libras.
 S extus protinus ille fœnerator,
 Quem nostis ueterem meum sodalem.
 N e quid forte petam, timer, cauctq;
 E t secum sic, ut audiam susurrat,
 S eptem milia debeo secundo,
 P hæbo quattuor, undecim Phileto.
 E t quadrans mihi nullus est in arca.
 O grande ingenium mei sodalis.
 D urum est Sexte negare, cum rogeris.
 Q uanto durius, antequam rogeris.

Ad Glyptum.

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula Glypte,
 Demens cum ferro quid tibi? gallus eras.

In Neuolum.

F lorida per uarios ut pingitur hybla colores,

LIB. II.

Cum breue Sicania ner populantur apes,
Sic tua suppositis perlucet praela lacernis,
Sic micat innumeris arcula synthesibus.
Atque unam uestire tribum tua uellera possunt,
Appula non uno quæ grege terra tulit.
Tuspectas hyemem susancti lentius amici.
Pro scelus, & lateris frigora tuta times.
Quantum erat infelix pannis fraudare duobus?
Non metuas mortem Næuole, sed tineas.

In Gallum.

Subdola famosæ (moneo) fuge retia mœchæ
Leuior o conchis Galle cytheriacis.
Confidis natibus? non est pædico maritus,
Quæ faciat duo sunt, irrumat, aut futuit.

Ad Ruffum.

Coponem, laniumq; balneumq;
Tonsorem, tabulamq; calculosq;
Et paucos, sed ut eligam, libellos,
Vnum non nimium rudem sodalem,
Et grandem puerum, diuq; leuem,
Et caram puero meo puellam,
Hæc præsta mihi Ruffe, uel Bitontis,
Et thermas tibi habe neronianas.

De Thelesina.

Vxorē nolo Thelesinam ducere. quare?
Mœcha est. sed pueris dat Thelesina. uolo.

In Lesbiam.

Quod fellas, & aquam potas, nil Lesbia peccas.
Qua tibi parte opus est Lesbiam, sumis aquam.

EPIC.

In Hylum.

Vnus sæpe tibi tota denarius arca
Cum sit, et hic culo tritior Hyle tuo.
Non tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi copo,
Sed si quis nimio penne superbus erit.
Infelix uenter spectat conuiuia culi.
Et semper miser hic esurit, ille uorat.

De spatale.

Nonuit loturos Dastus numerare, poposcit
Mammosam spatulen pro tribus, illa dedit.

In Maximum.

Vis fieri liber? mentiris Maxime, non uis.
Sed fieri si uis, hac ratione potes.
Liber eris, cœnare foris si Maxime nolis,
Veientana tuam si domat una sitim.
Si ridere potes miseri chrysendeta Cimnæ.
Contentus nostra si potes esse toga.
Si plebeia Venus genuino tibi uincitur asse.
Si tua non rectus tecta subire potes.
Hæc tibi si uis est, si mentis tanta potestas,
Liberior partho uiuere Rege potes.

In Linum.

Quid de te Line suspicetur uxor,
Et qua parte uelit pudiciorem,
Certis indiciis satis probauit.
Custodem tibi quæ dedit spadonem.
Nil nasutus hac, malignusq; est.

Ad Sextum.

Vis te Sexte coli. uolebam amare.
Parendum est tibi, quod iubes, coleris,

LIB. II.

Sed si te colo Sexte, non amabo.

De Vxore Galli.

Gentibus in libyis uxor tua Galle male audit

Immodicæ foedo crimine auaritiæ.

Sed mera narrantur mendacia, non solet illa

Accipere omnino. quid solet ergo dare.

In Fictum diuitem.

Hic, quem uidetis gressibus uagis lentum,

A methystinatis media qui secat septa,

Quem non laceris Publius meus uincit,

Non ipse Codrus alpha penulatorum.

Quem grex togatus sequitur, et capillatus,

Recensq; sella, linteisq; lorisq;.

Oppigneravit admodo Claudi mensam,

Vix octo nummis anulum, unde coenaret.

In Zoilum.

Pexatus pulchre rides mea Zoile trita.

Sunt hæc trita quidem Zoile, sed mea sunt.

De Coenatione Micæ.

Micæ uocor. quid sim cernis? coenatio parua.

Et me cæsareum prospicis ecce tholum.

Frangere toros. pete uina. rosas cape. tingere nardo.

Ipse iubet mortis te meminisse Deus.

In Hylum.

Vxorem armati futuis puer Hyle tribuni,

Supplicium tantum dum puerile times.

Vè tibi dum ludis, castrabere iam mihi dices,

Non licet hoc, quid tu quod facis, Hyle licet?

In Maledicum.

Cum tibi uernarent dubia lamugnemala,

EPIG.

Lambeat medios improba lingua viros.
 Postquam triste caput fastidia ne spillonum,
 Et miseri meruit tedia carnis fias,
 Vteris ore aliter, nimiaq; ærugine capus
 Adlattras nomen, quod tibi cunque datum est.
 Hæreat inguinibus potius tam noxia lingua.
 Nam cum fellaret, purior illa fuit.

In Labienum.

Quod pectus, quod crura tibi, quod brachia uelis,
 Quod cincta est breuib; mentula tonsa pilis,
 Hoc præstas Labiene tuæ (quis nescit) amicæ,
 Cui præstas culum, quem Labiene pilas?

In Melichum.

Sola tibi fuerant sester tia Meliche centum,
 Quæ tulit è sacra Leda redempta uia.
 Meliche luxuria est, si tanti diues amares.
 Non amo iam dices, hæc mage luxuria est.

In Taurum.

Dum modo causidicum, dum te modo rhetora fingis,
 Et non decernis Taure, quid esse uelis,
 Peleos, & Priami transit, uel Nestoris ætas,
 Et fuerat serum iam tibi desinere.
 In nãpe, tres uno perierunt rhetores anno,
 Si quid habes animi, si quid in arte uales.
 Si schola damnatur, fora litibus omnia feruent.
 Ipse potest fieri Marsia causidicus.
 Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?
 Dum quid sis, dubitas, iam potes esse nihil.

In Salerantum.

Cut tristiore ærnis Salerantum.

LIB. II.

An causa levis est? extuli inquis uxorem.

O grande fati crimen, o grauem casum.

Illa illa diues mortua est secundilla,

Centena decies, quæ tibi dedit dotis?

Nollem accidisset hoc tibi Salerane.

In Lalagen.

Vnus de toto peccauerat orbe comarum

Anulus incerta non bene fixus acu.

Hoc facinus Lalage, speculo quod uiderat, ulta est.

Et cecidit sectis icta Plecusa comis.

Desine iam Lalage tristes ornare capillos,

Tangat & insanum nulla puella caput.

Hoc salamandra notet, uel seua nonacula nudet,

Vt digna speculo fiat imago tuo.

In Posthumum.

O curris quocunque loco mihi Posthume, clamas

Protinus, & prima est hæc tua uox, quid agis?

Hoc, si me decies una conueneris hora,

Dicis, habes puto tu Posthume, nil quod agis.

Ad Olum.

Quod te nomine iam tuo saluto,

Quem regem, & dominum prius uocabam.

Ne me dixeris esse contumacem.

Totis pilea sarranis redemi.

Reges, & dominos habere debet,

Qui se non habet, atque concupiscit,

Quod reges, dominiq; concupiscunt.

Seruum si potes Ole non habere,

Et regem potes Ole non habere.

EPIG. II. III

In Classicum.

I nuitum cenare foris te Classicæ dicis.
 Si non mentiris, Classicæ dispeream.
 Ipse quoque ad cenam gaudebat Apitius ire.
 Cum cenaret erat tristior ille domi.
 Si tamen inuitus nadis, cur Classicæ nadis?
 Cogor, ais? uerum est, cogitur et Iselius.
 En rogat ad cenam melior te Classicæ rectam.
 Grandia uerba ubi sunt? si uir es, eae nega.

In Cotilum.

N on uis in folio prius lauari
 Quenquam Cotile. causa quæ nisi hæc est,
 Undis ne fouearis irrumatis?
 Te primus licet abluas, necesse est,
 Ante hic mentula, q̄ caput lauatur.

Ad Cæcilianum.

Candidius nihil est te Cæciliane, notauī,
 Si quando ex nostris disticha pauca legis.
 Protinus aut Marci recitas, aut scripta Catulli.
 Hæc mihi das, tanquam deteriora legas.
 Ut collata magis placeant mea. credimus illud.
 Malo tamen recites Cæciliane tua.

In Posthumum.

Hæsterna factum narratur Posthume cœna,
 Quod nollem, quis enim talia facta probet?
 Os tibi præcisum, quanto non ipse Latinus
 Vilia Panniculi percutit ora sono,
 Quodq; magis mirum est, authorem criminis huius
 Cæciliū tota rumor in urbe sonat.
 Esse negat factum. uis hoc me credere, credo.

LIB. II.

Quid, quod habet testes Posthume Caelius?

In Lyrim.

Quid faciat mult scire Lyris, quod sobria fellat.

In Sausellum.

Cinctum togatis post, & ante Sausellum,

Quanta reduci Regulus solet turba,

Ad alta tonsum templa cum reum misit,

Materne cernis inuidere nolito.

Comitatus iste sit precor tuus nunquam.

Hos illi amicos, & greges togatorum

Fusculenus praestat, & Faentinus.

De Leone.

Verbera securi solitus leo ferre magistri,

Insertamq; pati blandus in ora manum.

Dedidici pacem subito feritate reuersa,

Quanta nec in libycis debuit esse iugis.

Nam duo de tenera puerilia corpora turba,

Sanguineam rastris, quae renouabat humum.

Sæuus & infelix furiali dente peremit.

Martia non uidit maius arena nefas.

Exclamare libet, crudelis perfide prædo,

A nostra pueris parcere disc lupa.

De Mario.

Argenti libras Marius tibi quinque reliquit.

Cui nihil ipse dabas, is tibi uerba dedit.

In Cosconium.

Cosconi, qui longa putas epigrammata nostra,

Utilis ungendis axibus esse potes.

Hac tu credideris longum ratione colossus,

Et puerum Bruti dixeris esse breuem.

EPIG.

Disce, quod ignoras, Marci, doctiq; Pedonis,
Sæpe duplex unum pagina tractat opus.
Non sunt longæ, quibus, nihil est, quod demere possis.
Sed tu Cosconi disticha longæ facis.

Ad Cæcilianum.

Aestu serues ubi pisces tempore, quæris?
In thermis serua Cæciliæ tuis.

In Nasica.

Inuitas tunc me, cum sis Nasica uocatum,
Excusatum habeas me rogo, cæno domi.

De Fannio.

Hocsem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.
Hic rogo, non furor est, ne moriari, mori?

In Zoilum.

Laxior hexaphoris tua sit lectica licet,
Cum tamen hæc tua sit Zoile sandapila.

Ad Ponticum.

Abfissa seruum fugias quid Pontice lingua?
Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui.

In Sænum maritum.

Fœdash miserum marite mœchum.
Et se, qui fuerant prius, requirunt
Trunc naribus, auribusq; uultus,
Credis te satis esse uindicatum?
Erras, iste potest et irrumare.

In Sertorium.

Mollis erat, facilisq; uiris Pæantius heros,
Vulnera sic Paridis dicitur ulla Venus.
Cur lingat cunnum siculus Sertorius hoc est,
Ex hoc oculus Ruffe uidetur Eryx.

LIB. II.

De Præposteris donis.

Vimine clausa leui niueæ custodia coctæ,
Hoc tibi Saturni tempore munus erit.
Dona quod æstatis nisi tibi mense decembri,
Si quæris, rasam tu mihi mitte togam?

Ad Classicum.

Quod nec carmine gloriôr supino,
Nec retro lego Sotaden cinædum,
Nusquam græcula quod recantat Echo,
Nec dicat mihi luculentus Attis
Mollem debilitate Choliambon.
Non sum Classicæ tam malus poeta,
Quid si per graciles vias petauri
Inuitum iubeas subire ladam?
Turpe est difficiles habere nugas,
Est stultus labor est ineptiarum.
Scribat carmina circulis Palæmon.
Meraris innuat auribus placere.

In Phœbum.

Dicis amore tui bellas ardere puellas,
Qui faciem sub aqua Phœbe natantis habes.

In Mamercum.

Nil recitas, & uis Mamerce poeta uideri.
Quicquid uis esto, dum modo nil recites.

In Gaurum.

Quod nimio gaudes noctem producere uino,
Ignosco, uitiū Gauræ Catonis habes.
Carmina quod scribis, musis & Apolline nullo,
Laudari debes, hoc Ciceronis habes,
Quod uomis, Antoni, quod luxuriaris, Apici,

EPIG.

Quod fellas, uitium dic mihi cuius habes?

Ad Quintilianum.

Quintiliane uagæ moderator summe iuuentæ,

Gloria Romana Quintiliane toge,

Viuerè quod propero pauper, nec inutilis annis,

Da ueniam, pro perat uiuere nemo satis.

Differat hoc, patrios optat qui uincere census,

Atriaq; immodicis arctat imaginibus.

Me focus, & in gros non indignantia sumos

Tecta iurant, & fons uiuus, & herba rudis.

Sit mihi uerna satur, sit non doctissima coniunx

Sit nox cum somno, sit sine lite dies.

Ad Cæsarem Domitianum.

Rerum certa salus, terrarum gloria Cæsar,

Sospite quo magnos credimus esse Deos.

Si festinatis toties tibi lecta libellis

Detinuere oculos carmina nostra tuos.

Quod fortuna uetat fieri, permitte uideri,

Natorum genitor credar ut esse trium.

Hæc, si displicui, fuerint solatia nobis,

Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

Ad Vxorem.

Natorum mihi ius trium roganti

Musarum pretium dedit mearum

Solus, qui poterat, ualebis uxor.

Non debet domini perire munus.

Ad Regulum.

Primus ubi est inquis, cum sit liber iste secundus?

Quid faciam, si plus ille pudoris habet?

Tu tamen hunc fieri si mauis Regule primum,

Vnum de titulo tollere iota potes.

LIB. III.

M. V. MARTIALIS LIBERTERTIVS.

Ad Lectorem de Libro Gallicano.

OCTIBI QVICQVID ID EST, long
quis mittit ab oris

h Gallia Romana nomine dicta togæ.
Hunc legis, et laudas librum fortasse
priorem.

Illa, uel hæc mea sunt, quæ meliora putas.

Plus sanè placeat, domina qui natus in urbe est.

Debet enim Gallum uincere, uerna liber?

Ad Librum suum.

Cuius uis fieri libelle munus?

Festina tibi uindicem parare,

Negram cito raptus in culinam

Cordillas madida tegis papyro,

Vel turis, piperisq; sis cucullus.

Fausini fugis in sinum? sapiisti.

Cedro nunc licet ambules perunctus,

Et frontes gemino decens honore

Pictis luxurieris umbilicis,

Et te purpura delicata uelet,

Et cocto rubeat superbus index,

I llo uindice nec Probum timeto.

In Mulierem de formem.

Formosam faciem nigro medicamine uelas,

Sed non formoso corpore lædis aquas.

Ipsam crede Deam uerbis tibi dicere nostris,

Aut aperi faciem, uel tunicata lana.

EPIG.

Ad Librum suum.

Romam uade liber. si ueneris unde, requiret.

Aemiliae dices de regione uia.

Si quibus in terris, qua sumus in urbe, rogabit,

Corneli referas me licet esse foro.

Cur absim, quaeret, breuiter. tu multa fateri,

Non poterat uanae tedia ferre togae.

Quando uenit, dicet. tu respondeto, poeta

Exierat. ueniet, cum citharædus erit.

Ad Eundem.

V is commendari sine me cursurus in urbem

Parue liber multis, an satis unus erit?

V nus erit (mihi crede) satis, cui non eris hospes

Iulius, assiduum nomen in ore meo.

P rotinus hunc adeas, primi q; in limine tecti,

Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.

E st illi coniumx, quæ te manibusq; sinuq;

Exci piet, uel si puluerulentus eas.

H os tu seu pariter, siue hanc, illum ue priorem

Videris, hoc dices, Marcus auere iubet.

H oc satis est. alios commendat epistola. peccat,

Qui commendandum se putat esse suis.

Ad Marcellinum.

Lux tibi post idus numeratur tertia maias

Marcelline tuis bis celebranda sacris.

I mputat æthereos, ortus hæc prima parenti,

Libat florentes, hæc tibi prima genas.

M agna licet dederit incunda munera uitæ,

Plus nunquam patri præstitit illa dies.

Centum

LIB. III.

De sportula.

Centum miselli iam ualete quadrantes
 Ante ambulonis congrarium lassī,
 Quos diuidebat balneator elixus.
 Quid cogitatis o fames amicorum?
 Regis superbi sportula recesserunt.
 Nihil stropharum est, iam salarium dandum est.

In Quintum.

Thaïda Quintus amat, q̄ Thaïda? Thaïda luscā.
 Vnum oculum Thaïs non habet, ille duos.

In Cinna.

Verficulos in me narratur scribere Cinna.
 Non scribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomusum.

Constituit Philomuse pater tibi milia bina
 Menstrua, perq̄s omnes præsstit illa dies.
 Luxuriam premeret cum crastina semper egestas,
 Et uitii essent danda diurna tuis.
 Idem te moriens heredem ex asse reliquit.
 Exheredauit te Philomuse pater.

Ad Quintum.

Si tua nec Thaïs, nec luscā est Quinte puella,
 Cur in te factum distichon esse putas?
 Sed simile est aliquid, pro Laide Thaïda dixi.
 Dic mihi, quid simile est Thaïs, & Hermione?
 Tu tamen es Quintus. mutemus nomen amantis.
 Si non nult Quintus Thaïda, Sextus amet.

In Fabullum.

Vnguentum fateor bonum dedisti
 Conuinis here, sed nihil scidisti.

EPIG. .III. III

*R*es falsa est bene olere, & esurire.

*Q*ui non coenat, & ungatur Fabulle,

*H*ic uero mihi mortuus uidetur.

In Næuiam.

*D*um non uis leporem, dum non uis carpere nullum,

*E*t plusquam patri Næuia parcis apro.

A causas, rumpisq; coquum, tanquam omnia cruda

*A*ttulerit, nunquam sic ego crudus ero.

De Tutio.

*R*omam petebat esuritor Tutius

*P*rofectus ex Hispania.

*O*curret illi sportularum Fabula,

A ponte rediit Miluio.

De Codro.

*P*lus credit nemo, quam tota Codrus in urbe,

*C*um sit tam pauper, quomodo cæcis amat?

In Cerdonem.

*D*as gladiatores futurum regule cerdo.

*Q*uodq; tibi tribuit subula, sica rapit.

*E*brius es, nec enim faceres id sobrius unquam,

*V*t uelles corio ludere ardo tuo.

*L*usisti satis, sed te mihi crede, memento.

*N*unc in pellicula cerdo tenere tua.

In Sabidium.

*C*ircumlata diu mensis scriblita secundis

*V*rebat nimio seua calore manus.

*S*ed magis ardebat Sabidi gula, protinus ergo

*S*usflavit buccis, terq; quaterq; suis.

*I*lla quidem te puit, digitosq; admittere uisa est.

*S*ed nemo potuit tangere, merda fuit.

LIB. III.

In Maximum.

Perfrixisse tuas quæstæ est præfatio fauces.

Cum te excusaris Maxime quid recitas?

De Vipera in ore ursæ.

Proxima centenis ostenditur ursæ columnis

Exoruant pictæ quæ Platanonæ feræ.

Huius dum patulos alludens tentat hiatus

Pulcher Hylas, teneram mersit in ora manum.

Vipera, sed cæco scelera latebat in ore,

Vinebatq; anima deteriore fera.

Non sensit puer esse dolos, nisi dente recepto

Dum perit. o facinus ausa quod ursæ fuit.

De Canio.

Dic musa quid agat Canius meus Ruffus?

Vtrum ne chartis tradit ille victuris

Legenda temporum acta Claudianorum?

An quæ Neroni falsus astruit scriptor.

An æmulatur improbi iocos Phædri,

Lascivus elegis, an severus herois,

An in cothurnis horridus Sophocleis,

An ociosus in schola poetarum,

Lepore tinctos attico sales narrat?

Hinc si recessit porticum terit templi.

An spatia carpit lentus argonautarum,

An delicatæ sole rursus Europæ

Inter tepentes post meridiem buxos

Sedet, ambulat, ne liber acribus curis?

Iti ne thermis, an laenatur a grippæ,

An impudici balneo Tigillini?

An rure Tulli fruitor, at quæ Lucan?

EPIG.

An Pollionis dulce currit ad **Q**uartum?

An æstuantem iam profectus ad **B**aias

Piger **Lucrino** nauiculatur in stagno?

Vis scire, quid agat **Caninus** tuus? ridet.

In crudelem dominum.

Proscriptum famulus seruauit fronte notatus.

Non fuit hæc domini uita, sed inuidia.

Ad **Cassianum**.

Sirenas hilarem nauigantium poenam,

Blandasq; mortes, gaudiumq; crudele,

Quas nemo quondam deserebat auditas,

Fallax **Ulysses** dicitur reliquisse.

Non miror, illud **Cassiane** mirarer,

Si fabulantem **Canium** reliquisset.

Ad **Diadumenum**.

Quod spirat tenera malum mordente puella,

Quod de corycio quæ uenit aura croco.

Vinea quod primis floret, cum cana, racemis,

Gramina quod redolent, quæ modo carpserit ouis.

Quod myrtus, quod messor **Arabs**, quod succina trita,

Pallidus eo ture quod ignis olet.

Gleba quod æstiuo leuiter cum spargitur imbre,

Quod madidas nardo sparsa corona comas.

Hoc tua sena puer **Diadumene** basia fragrant.

Quid, si tota dares illa sine inuidia?

In **M. Antonium**.

Par scelus admisit phariis **Antonius** armis.

Abscidit nullus ensis uterque sacros.

Illud, laurigeros ageres cum læta triumphos,

Hoc tibi **Roma** caput, cum loquereris, erat.

LIB. III.

A ntoni tamen est peior quam causa Photini.

Hic facinus domino praestitit, ille sibi.

De Pigris nautis.

C essatis pueri, nihilq; nostis

V eterno, resinaq; pigriores.

Q uorum per uada tarda nauigantes

L entos figitis ad celeuma remos.

I am prono Phaethonte sudat Aethon,

E xarsitq; dies, et hora lassos

I nteriuungit equos meridiana.

A t uos tam placidas uagi per undas

T ut æ luditis ocium carinae.

N on nautas puto uos, sed argonautas.

Ad Matronas.

H uc est usque tibi scriptus Matrona libellus,

Cui sint scripta rogatus interiora, mihi.

G ymnasium, thermæ, stadium est, hac parte, recede,

Exuimur, nudos parce uidere uiros.

H ic iam deposito post uina, rosasq; pudore

Q uid dicat, nescit sancita Terpsicore.

S chemate nec dubio, sed aperte nominat illam.

Q uam recipit sexto mense, superba Venus.

C usto dem medio statuit quam uillicus horto,

O pposita spectat quam proba uirgo manu.

S i bene te noui, longum iam lassa libellum

Ponebas, totum nunc studio sa legis.

Ad Cosconium.

O mnia quod scribis castis epi grammata uerbis,

I nq; tuis nulla est mentula carminibus.

A dmiror. Laudo. nihil est te sanctius uno.

EPIG.

At mea luxuria pagina nulla uadat.
 Hæc igitur iuuenes nequam, facilesq; puellæ,
 Hæc senior, sed quem torquet amica, legat.
 At tua Cosoni uenerandaq; sanctaq; uerba
 A' pueris debent, uirginibusq; legi.

Ad Ceruinum.

Mæchus es Au fidie, qui uir Ceruine fuisti.
 Rinalis fuerat, qui tuus, ille uir est.
 Cur aliena placet tibi, quæ tua non placet uxor?
 Nunquid securus non potes arrigere?

In Næuolum.

Mentula cum doleat puero, tibi Næuoleculus.
 Non sum diuinus, sed scio, quid facias?

Ad Laufellam.

V is fatui, nec uis mecum Laufella lauari,
 Nescio quod magnum, suspicor esse nefas.
 Aut tibi pannosæ pendent à pectore mammæ,
 Aut sulcos uteri prodere nuda times.
 Aut in infinito lacerum patet inguen hiatus.
 Aut aliquid cunni prominet ore tui.
 Sed nihil est horum, credo pulcherrima nuda es.
 Si uerum est, uitium peius habes, fatua es.

In Phœbum.

Dormis cum pueris mutoniatis,
 Et non stat tibi Phœbe, quod stat illis.
 Quid uis me rogo Phœbe suspicari?
 Mollem credere te uirum uolebam.
 Sed rumor negat esse te cinædum.

In Gargilianum.

P silothro faciemq; lauas, & dropace aluam.

LIB. III.

Nunquid, tonsorem Gargiliane times?

Quid faciem tingis? nam certe non potes illos

Resina, Veneto nec refectare luto.

Desine (si pudor est) miseram traducere caluam.

Hoc fieri cunno Gargiliane solet.

In Luperum.

Stare Luperæ tibi iam pridem mentula desit,

Luctaris demens, tu tamen arrigere.

Sed nihil erucæ faciunt, bulbiq; salaces,

Improba nec profunt iam satureia tibi.

Cæpisti puras opibus corrumpere buccas,

Sic quoque non uiuit sollicitata Venus.

Mirari satis hoc quisquam, uel credere possit?

Quæ non stat, magno stare Luperæ tibi.

In Bassum.

Arrigis ad uetulas, fastidis Basse puellas.

Nec formosa tibi, sed moritura placet.

Hic (rogo) non furor est, non est hæc mentula demens?

Cum possis Hecubam, non potes Andromachem.

In Beticum.

Nec nullus, nec te delectat Beticæ turdus.

Nec lepus est unquam, nec tibi gratus aper.

Nec te liba iuuant, nec sectæ quadra placentæ.

Nec Libye mittit, nec tibi Phæbis aues.

Capparim, et putri æpas alece natantes,

Et pulpam dubio de petasone uoras,

Tæq; iuuant gerres, et pelle melandria cæna.

Resinata bibis uina, salerna fugis.

Nescio quod stomachi uitium secretius esse

suspicio, ut quid enim Beticæ sapro sagis.

EPIG.

Ad Paulinum.

M inxisti corrente semel Pauline carina.

Meiere vis iterum iam Palinurus eris.

Ad Sertorium.

R em peragit nullam Sertorius, incohbat omnes.

Hunc ego cum fuit, non puto perficere.

Ad Apicium.

D e nullo quereris, nulli maledicis Apici,

Rumor ait linguae te tamen esse male.

In Beticum.

Q uid cum foemineo tibi Betice galle baratro?

Hæc debet medios lambere lingua viros.

A bscessa est quare samia tibi mentula testa.

Si tibi tam gratus Betice cunnius erat?

C astrandum caput est. nam sis licet inguine gallus,

Sacra tamen Cybeles decipis ore, uir es.

In Zoilum.

C onuina quisquis Zoili potest esse,

S umenianas coenat inter uxores,

C urtaq; Leda sobrius bibat testa.

Hoc esse lenius, puriusq; contendo.

I acet occupato galbanatus in lecto,

C ubitis trudit hinc, & inde conuinas

E fflutus ostro, sericisq; puluinis.

S tat exoletus, suggeritq; ructanti

P innas rubentes, aspidēs q; lentisci.

E t aestuanti tenue uentilat frigus

S upina prasino concubina flabello,

F ugatq; muscas myrtea puer uirga.

P ercurrit agili corpus arte tractatrix,

LIB. III.

Manumq; doctam spargit omnibus membris.
 Digni crepantis signa novit eunuchus,
 Et delicatæ suscitator urinæ
 Domini bibentis ebruium regit pennem.
 At ipse retro flexus ad pedum turbam
 Inter catellas anserum exta lambentes
 Partitur apri glandulas palæstritis,
 Et concubino turturum nates donat,
 Ligerumq; nobis saxa cum ministrantur,
 Vel cocta sumis musta massilianis,
 Opimianum morionibus nectar
 Crystallinisq; myrrhinisq; propinat.
 Et cosmianis ipse sesus ampullis
 Non erubescit murice aureo nobis
 Dividere mœchæ pauperis capillare.
 Septunce multo demde perditus stertit.
 Nos accubamus, et silentium ronchis
 Præstare iussi nutibus propinamus.
 Hos malchionis patimur improbi fastus.
 Nec vindicare te Ruffe possumus, fellat.

In Coclitem.

Vt faciam brevior amones epigrammata Cocles.

Fac mihi quod Chione non potui brevius.

In Tonglionem.

Quid narrat tua mœcha? non puellam

Dixi tonglion. quid ergo? lingam.

Ad Maritum.

Quis tibi persuasit nares absindere mœcho?

Non hac peccatum est parte marite tibi.

Sulte quid ægisti? nihil hic tua perdidit uxor.

EPIG.

Cum sit salua tibi mentula Deiphobi.

Ad Castam matronam.

Ne legeres partem lasciuu casta libelli,

Prædixi, & monui. tu tamen eae legis.

Sed si Panniculum, si spectas casta Latinum,

Non sunt hæc mimis improbiora, lege.

In Chionem.

Narrat te rumor Chione nunquam esse fututam.

Atque nihil cunno purius esse tuo.

Tecum tamen non hac, qua debes, parte lauaris.

Si pudor est, transfer subligar in faciem.

In Fratres fellatores.

Sunt gemini fratres, diuersa sed inguina lingunt.

Dicite dissimiles sint magis, an similes?

Ad Phœbum.

Vtere lactucis, & mollibus utere maluis.

Nam faciem durum Phœbe cacantis habes.

De Galla.

Vult, non vult dare Galla mihi, nec dicere possum,

Quod vult, & non vult, quid sibi Galla velit.

De Misitio.

Cum peteret patriæ Misitius arua Rauennæ,

Semiuiro Cybeles cum grege iunxit iter.

Huic comes hærebat domini fugitiuus Achillas,

Insignis forma, nequitiaq; puer.

Hoc steriles sensere iuri, qua parte cubaret,

Quæruunt, sed tacitos sensit & ille dolos.

Mentitur, credunt. somni post uina petuntur.

Continuo ferrum noxia turba rapit,

Ecciduntq; senem, spondæ qui parte iacebat.

LIB. III.

Namque puer pluteo vindice tutus erat.
 Suppositam (fama est) quondam pro uirgine ceruā.
 At nunc pro puero mentula supposita est.

Ad Gallum.

Vt patiar mœchum, rogat uxor Galle, sed unum.
 Huic ego, non oculos eruo Galle duos.

In Vetustinam.

Cum tibi trecenti consules Vetustina,
 Et tres capilli, quattuor ue sint dentes.
 Pectus cicadae, cruscumq; formicae.
 Rugosiorum cum geras stola frontem,
 Et aranearum cassibus pares mammas.
 Cum comparata rictibus tuis ora
 Niliacus habeat crocodilus angusta,
 Meliusq; ranae garriant rauennates.
 Et Adriaticus dulcius culex canter,
 Videasq; quantum noctua uidet mane.
 Et illud oleas, quod uiri capellarum,
 Et anatis habeas uropygum macrae,
 Senemq; cynicum uincat offensu cunnius,
 Cum te lucerna balneator extincta
 Admittat inter bustuarias mœchas.
 Cum bruma menssem sit tibi per augustum.
 Regelare, nec te pestilentia possit,
 Gaudes ducentas nuprum ire post mortes,
 Virumq; demens cineribus tuis quaeris
 Prurire, quid si sarrire uelit saxum?
 Quis coniugem? quis te uocabit uxorem?
 Philomelus auiam, quam uocauerit nuper?

EPIG.

Quod si cadauer exiguū tuum scalpi,
S ternatur A coride triclinio lectus,
Thalassionem qui tuum dicet solus,
V storq; tædas præferat nouæ nuptæ
I ntrare in istum sola fax potest cunnum.

In Ruffum.

E sse negas coctum leporem, poscisq; flagella,
Manis Ruffe coquum scindere, quam leporem.

In Næuolum.

N unquam dicis aue, sed reddis Næuole semper,

Quod prior & Curius dicere sæpe solet.

C ur hoc expectas à me, rogo, Næuole dicis?

Nam puto nec melior Næuole, nec prior es.

P ræmia laudato tribuit mihi Cæsar uterque,

Natorumq; dedit iura paterna trium.

O re legor multo, notumq; per oppida nomen

Non expectato dat mihi fama rogo.

E st & in hoc aliquid, uidit me Roma tribunalum.

Et sedeo, qua te suscitât Oceanus,

Quot mihi Cæsareo facti sunt munere ciues,

Nec famulos totidem suspicor esse tibi.

S ed pædiatris, sed pulchre Næuole æues.

Iam iam sic prior es Næuole. uincis. aue.

In Gargilium.

L ingis, non futuis meam puellam.

E t garris quasi mæchus, & fututor.

S i te prehendero Gargili, tacebis.

Ad Ruffum.

N e legat hunc Chione, mando tibi Ruffe libellum.

Carminē læsa meo est. lædere & ipsa potest.

LIB. II.

In Sabellum.

Sit culus tibi quam macer, requiris?

Pædicare potes Sabelle culo.

Ad Cerdonem.

I rasci nostro non debes cerdo libello.

Ars tua, non uita est carmine læsa meo.

I innocuos permitte sales, cur ludere nobis

Non liceat, licuit si iugulare tibi?

Ad Ruffum.

Cursori sextæ tibi Ruffe remisimus hora,

Carmina quem madidum nostra tulisse reor.

I mbribus immodicis cælum nam forte ruebat.

Non aliter mitti debuit iste liber.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON

LIBER QVARTVS.

De natali Domitiani.

AESARIS ALMA DIES, ET

luce sacratioꝝ illa,

Conscia dictæum qui tulit ida

Ionem,

Longa precor, Pylisq; ueni nume

rosior æno,

Semper et hoc uultu, uel meliore nite.

Hic colat albano eritonida cultus in auro,

Perq; manus tantas plurima querens eat.

Hic colat ingenti redeuntia secula lustris.

Et quæ Romuleus sacra Terentius habet.

EPIG.

Magna quidem superi petimus, sed debita terris,

Pro tanto quæ sunt improba nota Deo,

De Oratio

Spectabat modo solus inter omnes

Nigris munus Oratius lacernis.

Cum plebs, et minor ordo, maximusq;

Sancto cum duce candidus sederet.

Toto nix cecidit repente caelo.

Albis spectat Oratius lacernis.

De Niuiibus.

Aspice quam densum tacitarum uellus aquarum

Defluat in uultus Cæsaris, inq; sinus.

Indulget tamen ille Ioui, nec uertice moto

Concretas pigro frigore ridet aquas.

Sidus hyperborei solitus lassare Bootæ,

Et madidis Helicæ dissimulare comis.

Qui sicis lasciuat aquis, et ab æthere ludit.

Suspitor has pueri Cæsaris esse nives.

In Bassam.

Quod sicca redolet palus lacunæ,

Crudarum nebulæ quod albularum,

Riscinæ uetus aura, quod marinæ,

Quod pressa piger hircus in capella,

Lassi bardiacos, quod euocati,

Quod bis murice uellus inquinatum,

Quod ieiunia sabbatariorum,

Mæstorum quod hanelius reorum,

Quod spurcæ moriens lucerna Ledæ,

Quod æromata fecerunt Sabina,

Quod mulpis fugæ, uipera cubile,

L I B. II I I .

M alles, quam quod oles, olere Bassa.

Ad Fabianum.

V ir bonus & pauper linguaq; & pectore uerus

Quid tibi uis, urbem qui Fabiane petis?

Qui nec leno potes, nec commessator haberi,

Nec pauidos tristis uoce citare reos.

N ec potes uxorem cari corrumpere amici.

Nec potes argentes arrigere ad uetulas,

Vlendere nec uanos circa pallatia fumos.

Plaudere nec cano, plaudere nec glaphyro.

V nde miser uiues, homo fidus, certus amicus?

Hoc nihil est. nunquam sic Philomelus eris.

In Massilianum.

C redi uirgine castor pudica,

E t frontis teneræ cupis uideri,

C um sis improbius Massiliane,

Q uam qui compositos metro Tibulli,

I n stellæ recitat domo libellos.

Ad Hilum.

C ur here quod dederas, hodie puer Hile negasti?

Durus tam subito, qui modo mitis eras.

S ed iam causas barbamq; annosq; pilosq;.

O nox quam longa es, quæ facis una senem.

Q uid nos derides? here qui puer Hile fuisti,

Dic nobis, hodie qua ratione uir es?

Ad Euphemum.

P rima salutantes, atque altera continet hora,

Exercet raucos tertia causidicos.

I n quintam uarios extendit Roma labores.

Sexta quies lassis, septima finis erit.

EPIC.

Sufficit in nonam nitidis octaua palæstris,
Imperat extructos frangere nona toros.
Hora libellorum decima est Eupheme meorum,
Temperat ambrosias cum tua cura dapes.
Et bonus ætherio laxatur nectare Cæsar,
Ingentiq; tenet pocula parca manus.
Tunc admitte iocos, gressu timet ire licenti
Ad matutinum nostra Thalia Iouem.

In Labullam.

Sotæ filia Clinici Labulla.
Deserto sequeris Clitum marito,
Et donas, & amas ἔχεις ἀσπασαί.

Ad Faustum.

Dum nouus est, neq; adhuc rasamhi frôte libellus,
Pagina dum tangi non bene sicut timet.
I puer, & caro perfer leue munus amico,
Qui meruit nugas primus habere meas.
Curre, sed instructus comitetur. punica librum
Spongia, muneribus conuenit illa meis.
Non possunt nostros multæ Faustinae lituræ
Emendare iocos, una litura potest.

In An. Saturninum.

Dum nimium uano tumefactus nomine gaudes.
Et Saturninum te miser esse pudet.
Impia parrhasia mouisti bella sub ursa,
Qualia qui Phariæ coniugis arma tulit.
Exciderat ne adeo fatum tibi nominis huius,
Obruit Actiaci quod grauis ira fretis
Antibi promissit Rhennus, quod non dedit illi
Nilus, & Arctois plus liquisset aquis?

Ille etiam

Ille etiam nostris Antonius occidit armis,
Qui tibi collatus perfide Caesar erat.

In Thaidem.

N ulli Thai negas . sed si te non pudet istud,
Hoc saltem pudeat Thai negare nihil.

De nuptiis Pudentis, et Claudiae.

C laudia Ruffe meo nupsit peregrina Pudenti.
Macte esto tedi o' Hymenæe tuis.

T am bene rara suo miscetur cinnama nardo,
M affici Thefeis tam bene uina fauis.

N ec melius teneris iunguntur uinibus ulmi,
Nec plus lotos aquas, littora myrtus amat.

C andida perpetuo residet concordia lecto,
T amq; pari semper sit Venus æqua iugo.

D iligat ipsa senem quondam, sed et ipsa marito
Tunc quoque cum fuerit, non uideatur anus.

Ad Silium.

S ili castalidum decus sororum,
Q ui periuria barbari furoris

I ngenti premis ore, perfidosq;
F astus Annibalis, leuesq; poenos

M agnis cedere cogis A fricanis,
P aulum deposita seueritate,

D um blanda uagus alea decembris
I ncertis sonat hinc et hinc strinillis,

E t ludit rota nequiore talo,
N ostris oia commoda cæmænis,

N ec torua lege fronte, sed remissa
L asciuus madidos iocis libellos.

S ic forsân tener ausus est Catullus.

EPIG. VIII. III

M agno mittere passerem Maroni.

Ad Cæcilianum.

M ille tibi nummos hesternæ nocte roganti,

In sex aut septem Cæciliæ dies,

N on habeo dixi. sed tu causatus amici

Aduentum. lancem, paucaq; uasa rogas.

S tultus es, an stultum me credis amice? negau.

M ille tibi nummos. milia quinque dabo.

In Gallum.

P rinignum non esse tua te Galle nouerca

Rumor erat, coniunx dum fuit illa patris.

N on tamen hoc poterat uiuo genitore probari.

I am nusquam pater est Galle, nouerca domi est.

M agnus ab infernis reuocatur Tullius umbris,

Et te defendat Regulus ipse licet,

N on potes absolui. nam quæ non desinit esse

P ost patrem, nunquam Galle nouerca fuit.

Ad Paulum.

F acere in Lyciscam Paule me iubes uersus,

Quibus illa lectis rubeat, & sit irata.

O Paule malus es. irrumare uis solus.

De Puero glacie occiso.

Q uæ uicina pluit uipsans porta columnis,

Et madet assiduo lubricis imbre lapis,

I n iugulum pueri, qui rosida templa subibat,

Decidit hiberno prægrauis unda gelu.

C umq; peregisset miseri crudelia fata.

T abuit in calido uulnere mucro tener.

Q uid non sæua sibi uoluit fortuna licere,

A ut ubi mors non est, si iugulatis aquæ?

LIB. IIII.

De Endromide.

Hanc tibi sequanica pinguem texturis alumnam,

Quæ lacedæmonium barbara nomen habet,

Sordida, sed gelido non aspernanda decembri,

Dona, peregrinam mittimus Endromiden.

Seu lentum ceroma teris, tepidum ne trigona,

Sine harpasta manu puluerulenta rapis.

Plumea seu laxi partiris pondera follis,

Sine leuem cursu uincere quæris Atam.

Nemadidos intret penetrabile frigus in artus.

Né ue grauis subita te premat iris aqua.

Ridebis uentos hoc munere tectus, et imbres.

Nec sic in tyria sindone tutus eris.

De Cærelia, et Gellia.

Dicit se uetulam, cum sit Cærelia puppa.

Puppam se dicit Gellia, cum sit anus.

Ferre nec hanc possis, possis Coline nec illam.

Altera ridicula est, altera putidula.

De Celio.

Nullos esse deos, inane cælum

Affirmat Celius, probatq; quod se

Factum, dum negat hoc, uidet beatum.

De Cleopatra uxore.

Primos passa toros, et adhuc placenda marito

Merserat in nitidos se Cleopatra lacus.

Dum fugit amplexus, sed prodidit unda latentem,

Luæbat, totis cum tegeatur aquis.

Conditæ sic puro numerantur lilia uitro.

Sic prohibet tenues gemma latere rosas.

In silui, mersusq; uadis luctantia carpsit

Basia, perspicuae plus uetustis aquae.

Ad Thalam.

Dum tu lenta nimis, diuq; quæris,
 Quis primus tibi quisue sit secundus,
 Gratum quisue epigramma comparabit,
 Raliam Callimachus Thalia de se
 Facundo dedit ipse Brutiano,
 Qui si æcropio satur lepore
 Romanæ sale luserit Minervæ.
 Illi me facias precor secundum.

Ad Fabianum.

Omnis, quas habuit Fabiane Lycoris amicas
 Exulit, uxori fiat amica meæ.

Ad Pamphilum.

Tu setina quidem semper, uel massica ponis
 Pamphile, sed rumor tam bona uina negat.
 Diceris hac factus celebs quater esse lagæna.
 Nec puto, nec credo Pamphile, nec sitio.

De Amiano.

Nihil Amiano, præter aridam uestem
 Morientis reliquit ultimis pater caris.
 Fieri putet potuisse quis Maronille,
 Ut Amianus mortuum patrem nolit.

Ad Sophronium.

Quæro diu totam Sophroni ruffe per urbem,
 Si qua puella neget, nulla puella negat.
 Tanquam sis non sit, tanquam sit turpe negare.
 Tanquam non liceat, nulla puella negat.
 Casta igitur nulla est, castæ sunt nulle. quid ergo
 Casta facit? non dat, non tamen illa negat.

LIB. III.

Ad Quintum.

E xigis, ut donem nostros tibi *Q*uinte libellos.

Non habeo, sed habet bibliopola *T*riphon.

A es dabo pro nugis, et emam tua carmina *s*anus.

Non, inquis, faciam tam fatue, nec ego.

De Vestino.

C um grauis extremas *V*estinus duceret horas,

Etiam per *s*tygias esset iturus aquas,

*V*ltima noluentes orauit pensa sorores,

Vt traherent parua stamina pulla mora.

*I*am sibi defunctus caris dum uiuit amicis,

Mouerunt tetricas tam pia nota deas.

*T*um *l*argus partitus opes à luce recessit.

Sed; mori post hoc credidit ille senem.

De Damis.

A spicis, imbelles tentent quam fortia damæ.

Proelia, tam timidis quanta sit ira feris?

*I*n mortem paruis concurrere frontibus audent.

*V*is *C*æsar damis parcere: mitte canes.

De Nigrina.

O felix animo, felix *N*igrina marito,

Atque inter latas gloria prima mirus.

*T*e patrios misere iuuat cum coniuge sensus.

Gaudentem socio, participemq; uiro.

A rserit *E*uadne flammis iniecta marito.

Nec minus *A*læstum fama sub astra ferat.

*T*u melius certe meruisti pigrore uitæ,

Vt tibi non esset morte probandus amor.

In Auarum amicum.

*M*ilia misisti mihi sex bis sena petenti.

EPIC. II. III

Vt bis sena feram, bis duodena petam.

In Zoilum inuidum.

Nunquam diuitias deos rogavi

Contentus modicis, meoq; letus.

Paupertas ueniam dabis. recede.

Causa est tam subiti, nouiq; uoti?

Pendentem uolo Zoilum uidere.

In Afrum.

Conditum cum tibi sit iam sexagesima messis,

Et facies multo splendeat alba pilo,

Discurris tota nagus urbe, nec ulla cathedra est,

Cui non mane feras irrequietus, aue.

Et sine te nulli fas est prodire tribuno,

Nec caret officio consul uterque tuo.

Et sacro decies repetis pallatia cliuo,

Sigerosq; modos, partheniosq; sonas.

Hæc faciant sanè iuuenes, deformis Afer

Omnino nihil est ardelione sene.

Ad Mathonem.

Hospes eras nostri semper Matho Tiburtini.

Hoc emis, imposui, rus tibi uendo tuum.

In Mathonem.

Declamas in febre Mathon, hanc esse phrenesim

Si nescis, non es sanus amice Mathon.

Declamas æger, declamas hemitriteos.

Si sudare aliter non potes, est ratio.

Magna tamen res est. erras, cum uisera febris

Exurit, res est magna tacere Mathon.

De Fabulla.

E pigrum nostrum cum Fabulla legisset,

LIB. IIII.

Negare nullam quo quoror puellarum.
 Semel rogata bis terq; neglexit
 Preces amantis iam Fabulla promitte.
 Negare iussi, pernegare non iussi.

A d Ruffum.

Hos quoque commenda Venuleio Ruffe libellos.

Imputet et nobis oia parua, roga.

Immemor et paulum curarum, operumq; suorum

Non tetrica nugae exigat aure meas.

Sed nec post primum legat haec, summum ue trietem,

Sed sua cum medius praelia Bacchus amat.

Si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur

Altera, diuisum sic breue fiet opus.

In Naeuolum.

Securo nihil est te Naeuole, peius, eodem

Sollicito nihil est Naeuole te melius.

Securus nullum resalutas, despicias omnes.

Nec quisquam liber, nec tibi gratus homo est.

Sollicitus donas, dominum, regemq; salutas.

Inuitas. esto Naeuole sollicitus.

In Thaidem.

Non est in populo, nec urbe tota,

A se Thaida qui probet fututam.

Cum multi cupiant, rogentq; multi.

Tam casta est, rogo, Thais? immo fellat.

In Ponticum.

Nos bibimus uitro, tu myrra Pontice, quare?

Prodat perspicuus ne duo uina calix.

A d Librum suum.

Si uis auribus atticis probari,

EPIC.

E xhortor, moneoq; te libelle.
 V t docto placeas A pollinari.
 N il ex actius, eruditiusq; est.
 S ed nec candidius, benigniusq;
 S i te pectore, si tenebit ore.
 N ec ronchos metues maligniorum.
 N ec sombris tunicas dabis molestas.
 S i damnauerit, ad salariorum
 C urras scrinia protinus licebit,
 I n uersa pueris arande charta.

De Bassa.

I n fantem secum semper tua Bassa Fabulle
 Collocat, et lusus, deliciasq; uocat.
 E t quod mireris magis, infanaria non est.
 E rgo quid in causa est: pedere Bassa solet.

In Dissimulatorem Septitianum.

N ulla remisisti paruo pro munere dona,
 E t iam Saturni quinque fuere dies.
 E rgo nec argenti sex scrupula Septitiane
 Missa, nec a querulo mappa cliente fuit.
 A ntipolitani, nec quæ de sanguine thynni
 Testa rubet, nec quæ cottana parua gerit.
 N ec rugosarum uimen breue picenarum.
 D icere te posses ut meminisse mei.
 D ecipies alios uerbis, unluq; benigno.
 N am mihi iam notus dissimulatores.

De Rusticatione.

R ure morans quid agam, respondeo pauca rogatus.
 L uce deos oro, famulos post arua reuiso.
 P artibus atque meis iustos indico labores.

LIB. IIII.

I nde lego, Phœbumq; cio, musamq; lacesso.
 H inc oleo corpus frico, molliq; palæstra.
 S tringo libens, animo gaudens, ac fœnore liber.
 P ondero. potō. ceno. ludo. lauo. ceno. quiesco.
 D um parvus lychmus modicum consumit oliui,
 H æc dat nocturnis nox lucubrata camœnis.

A d Librum.

O he iam satis est, ohe libelle.
 I am peruenimus usque ad umbilicos.
 T u procedere adhuc, & ire quæris,
 N ec summa potes in scheda teneri.
 S ic tanquam tibi res peracta non sit,
 Quæ prima quoque pagina peracta est.
 I am lector queriturq; deficiatq;.
 I am librarius hoc & ipse dicit.
 O he iam satis est, ohe libelle.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
 LIBER QVINTVS.

O C TIBI PALLADIAE, seu
 collibus uteris albæ
 h Cæsar, & hinc Triniā prospi
 cis, inde Thetym,
 seu tua ueridicæ discunt responsa
 sorores.

P lana suburbani qua cubat unda freti,
 S en placet Aeneæ nutrix, seu filia solis,
 sine salutaris candidus Anxur aquis,
 Mittimus o rerum felix tutela, salusq;

EPIG.

Sospite quo gratum credimus esse Iouem.
T u tantum accipies. ego te legisse putabo.
E t tumidus Galla credulitate fruor.

Ad Lectores.

M atronæ, pueriq; uirginēsq;
V obis pagina nostra dedicatur.
T u, quem nequitiae procaciores
D electant nimium, salesq; nudi,
L asciuos lege quattuor libellos.
Q uintus cum domino liber iocetur,
Q uem Germanicus ore non rubenti
C oram Cecropia legit puella.

Ad Domitianum.

A cola iam nostræ degis Germaniæ ripæ,
A famulis Istri qui tibi uenit aquis,
L ætus & attonitus, uiso modo præside mundi,
A ffatus comites dicitur esse suos.
Sors mea quam fratris melior, cui tam propè fas est
C ernere, tam longe quem colit ille deum.

In Myrtalem.

F ætere multo Myrtale solet uino.
S ed fallat ut nos, folia deuorat lauri,
M erumq; cauta fronte non aqua miscet,
H anc tu rubentem prominentibus uenis
Q uoties uenire Paule uideris contra,
D ias licebit, Myrtale bibit laurum.

Ad Sextum.

Sexte Palatinæ cultor facunde Minervæ,
I ngenio fruieris qui propiore Dei.
N am tibi nascentes domini cognoscere curas,

LIB. V. 518

Et secreta ducis pectora nosse licet.
 Si ille locus & nostris aliqua tibi parte libellis,
 Qua Pedeo; qua Marsus, quaq; Catullus erit.
 Ad capitoli cœlestia carmina belli
 Grande cothurnati pone Maronis opus.

Ad Musas.

Si non est graue, nec nimis molestum,
 Musæ Parthenium rogate uestrum.
 Sic te serior & beata quondam
 S aluo Cæsare finiat senectus,
 Et sis inuidia fauente felix.
 Sic Burrus cito sentiat parentem,
 Admittas timidam, breuemq; chartam
 Intra limina sanctioris aulae.
 Non osti tempora tu Iouis sereni,
 Cum fulget placidus, suoq; uultu,
 Quo nil supplicibus solet negare.
 Non est, quod metuas preces iniquas.
 Nunquam grandia, nec molesta posat,
 Quæ cedro decorata, purpurâq;
 Nigris pagina creuit umbilicis.
 Nec porrexeris ista, sed teneto.
 Sic tanquam nihil offeras, agasq;
 Si noui dominum nouem sororum,
 Vltro purpureum petet libellum.

Ad Vulcanum.

Qualiter assyrios renouant incendia nidos,
 Vna decem quoties secula nixit auis.
 Taliter exuta est ueterem noua Roma senectam,
 Et sumpsit nultus præsidis ipsa sui.

EPIC.

I am precor oblitus nostræ Vulcanæ querelæ.

Parce, sinus Martis turba, sed & Veneris.

P arce pater, sic lemniciis lascina catenis

Ignoscat coniunx, & patienter amet.

De Phaside.

E dictum domini, Deiq; nostri,

Quo sub sellia certiora sunt,

E t pueros eques ordines recepit,

D um laudat modo Phasis in theatro,

P hasis purpureis ruber lacernis.

E t iactat tumido superbus ore.

T andem commodius licet sedere.

N unc est reddita dignitas equestris.

T urba non preminur, nec inquinamur.

H æc, & talia dum refert supinus.

I llas purpureas, & arrogantes

I ussit surgere Lectius lacernas.

In Symmachum.

L anguebam, sed tu comitatus protinus ad me

V enisti centum Symmache discipulis.

C entum me tetigere manus, aquilone gelatæ.

N on habui febrem Symmache, nunc habeo.

Ad Regulum.

E sse quid hoc dicam, iuius quod fama negatur,

E t sua quod rarus tempora lector amat.

H i sunt inuidiæ nimirum Regule mores,

P ræferat antiquos semper ut illa nouis.

S ic ueterem ingrati Pompei querimus umbram,

E t laudant Catuli Iulia templa sen s.

E nnius est lectus saluo tibi Roma Marone.

LIB. V.

Et sua riserunt secula Mæonidem.

R ara coronato plausere theatra Menandro.

Norat Nasōnem sola Corynna suum.

V os tamen o nostri non festinate libelli.

Si post fata uenit gloria non propero.

De Stella.

S ardonychas. smaragdos. adamantas. iaspidas uno

Portat in articulo Stella Seuere meus.

Multas in digitis, plures in carmine gemmas

Inuenies, inde est hæc, puto, culta manus.

De eodem.

Quod nutantia fronte pertinaci

G estat pondera Mascilion superbus.

A ut grandis Linus omnibus lacertis

S eptem quod pueros lenat, uel octo,

R es non difficilis mihi uidetur.

V no cum digito, uel hoc, uel illo

P ortet Stella meus decem puellas.

In Callistratum.

S um (fateor) semperq; fui Callistrate pauper,

S ed non obscurus, nec male notus eques.

S ed toto legor orbe frequens, et dicitur hic est.

Quodq; cinis paucis, hoc mihi uita dedit.

A t tua centenis incumbunt tecta columnis.

E t libertinas ara flagellat opes.

M agnaq; niliacæ seruit tibi gleba Syenes.

T ondet et innumeros gallica Parma greges.

H oc ego, nūq; sumus. sed quod sum, non potes esse.

T u quodes, è populo quilibet esse potest.

EPIG.

De Manneio.

Sedere primo solitus in gradu semper,
Tunc cum licebat occupare Manneius.
Bis excitatus, terq; transtulit castra,
Et inter ipsas pene tertius sellas.
Post Caiumq; Luciumq; consedit.
Illinc cucullo prospicit caput tectus,
Oculoq; ludos spectat indecens uno.
Et hinc miser deiectus in uiam transit,
Sub sellioq; semifulus extremo,
Et male receptus altero genu iactat
Equiti sedere se, Lectioq; se stare.

Ad Cas. Do.

Quintus nostrorum liber est Auguste iocorum.
Et queritur laesus carmine nemo meo.
Gaudet honorato, sed multus nomine lector,
Cui uictura meo munere fama datur.
Quid tamen haec profunt quauis uenerantia multos?
Non profunt sane, me tamen ista iuuant.

Ad Lectorem.

Seria cum possim, quid delectantia malim
Scribere? tu causa es lector amice mihi.
Qui legis, et tota cantas mea carmina Roma.
Sed nescis, quanti stet mihi talis amor.
Nam si falsi feri defendere templa tonantis,
Sollicitisq; uelim uendere uerba reis,
Plurimus hispanas mittet mihi nauta metretas,
Et fiet uario sordidus aere sinus.
At nunc conuiuia est, comessatorq; libellus,
Et tantum gratis pagina nostra placet.

LIB.V.

Sed non hac ueteres contenti laude fuerunt,

Cum minimum nati munus. A lexis erat.

Belle inquis dixti. satis est. laudabimur usque.

Dissimulas? facies me puto cauidicum.

In Gelliam.

Dum proauos, atauosq; refers, et nomina magna,

Dum tibi noster eques sordida conditio est.

Dum te posse negas nisi lato Gellia clauo

Nubere. nupsisti Gellia cisti ferro.

Ad Quintianum.

Quod tibi decembri mense, quo uolant mappæ,

Gracilesq; ligulae, cæreiq; chartæq;

Et acuta senibus testa cum damascenis,

Præter libellos uernulas nihil misi,

Fortasse auarus uidear, aut inhumanus.

O di dolosas munerum, et malas artens.

Imitantur hamos dona nanque quis nescit

Auidum uorata decipi scarum muscæ?

Quoties amico diuiti nihil donat,

O Quintiane liberalis est pauper.

Ad Cef. Do.

Siqua fides ueri, præferri maxime Cæsar

Temporibus possunt secula nulla tuis.

Quando magis dignos licuit spectare triumphos?

Quando Palatini plus meruere Dei?

Pulchrior et maior quo sub duce martia Roma?

Sub quo libertas principe tanta fuit?

Est tamen hoc uitium, sed non leue, sit licet unum.

Quod colit ingratas pauper amicitias.

Quis largitur opes ueteri, fidoq; sodali,

EPIC.

A ut quem prosequitur non alienus equester

Ad Eundem.

S aturnalitiæ ligulam misisse selibræ,
F lammaræ uē togæ scrupula tota decem.
L uxuria est, tumidiq; uocant hæc munera reges.
Q ui crepet aureolos, forsitan unus erit.
Q uatenus hi non sunt, esto tu Cæsar amicus.
N ulla ducis uirtus dulcior esse potest.
I andudum tacito rides Germanice naso
V tile, quod nou uis, do tibi consilium.

Ad Martialem.

S i tecum mihi cære Martialis
S ecuris liceat frui diebus,
S i disponere tempus ociosum,
E t ueræ pariter natære uitæ,
N ec nos atria, nec domos potentum,
N ec lites tetricas, forumq; triste
N osæmus, nec imagines superbas.
S ed gestatio, fabulæ, libelli,
C ampus, porticus, umbra, uirgo, thermæ.
H æc essent loca semper. hi labores.
N unc uiuit sibi neuter heu, bonosq;
S oles effugere, atque abire sentit.
Q ui nobis percunt, et imputantur.
Q uisquam uiuere cum sciat, moratur?

De Apollonio.

Q uantum pro decimo, pro Crasso Regule Marcum
A nte salutabat rhetor Apollonius.
N unc utrumque suo re salutat nomine. quantum
C ura, laborq; potest. scripsit, et edidit.

In Paulum

LIB. V.

In Paulum.

Mane domi nisi te merui, uoluiq; uidere,
 Sint mihi Paule tue longius exquilia.
 Sed tiburtina sum proximus accola pilæ,
 Qua uidet antiquum rustica flora Ionem.
 Alta suburbani uincenda est semita Clini,
 Et nunquam siccata sordida saxa gradu.
 Vixq; datur longes mulorum uincere mandras,
 Quæque trahi multo marmora fene uides.
 Illud adhuc grauius, quod te post mille labores
 Paule negat lassioanitor esse domi.
 Exitus hinc operis uani, togulaq; madentis,
 Vix tanti Paulum mane uidere fuit.
 Semper inhumanos habet officiosus amicos.
 Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum.

Herbarum fueras indutus Basse colores,
 Iura theatralis dum siluere loci.
 Quæ postquam placidi censoris cura renasci
 Iussit, et Oceanum certior audit eques,
 Non nisi uel coco madida, uel murice tincta
 Veste nites, et te sic dare uerba putas.
 Quadringentorum nullæ sunt Basse lacernæ.
 Aut meus ante omnes Cordus haberet equum.

De Hermete.

Hermes martia sæculi uoluptas,
 Hermes omnibus eruditus armis,
 Hermes & gladiator, & magister.
 Hermes turba sui tremorq; ludi.
 Hermes, quem timet Aelius sed unum.

EPIG.

Hermes, cui cecidit Aduolans sed uni.
 Hermes uncare, sed ferire doctus.
 Hermes suppositus sibi ipsi.
 Hermes diuitiæ locatiorum.
 Hermes cura, laborq; ludiarum.
 Hermes belligera superbus hasta.
 Hermes æquoreo minax tridente.
 Hermes Casside languida timendus.
 Hermes gloria martis uniuersi.
 Hermes omnia solus, & ter unus.

De Chærestrate.

Quadringenta tibi non sunt Chærestrate, surge.
 Lectius ecce uenit, sta. fuge. curre. late.
 Equis io reuocat, discedentemq; reducit?
 Equis io largas pandit amicus opes?
 Quem chartis, famæq; damus, populisq; loquendū,
 Qui stygios non uult totus adire lacus.
 Hoc rogo non melius, quam rubro pulpitæ nimbo
 Spargere, et effuso permaduisse croco,
 Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
 Aureus ut Scorpi nasus ubique micet.
 O frustra locuples, o dissimulator amice
 Hæc legis, & laudas. quæ tibi fama perit?

Ad Codrum.

Quod alpha dixi codre penulatum
 Tenuper, aliqua cum iocarer in charta,
 Si forte bilem mouit hic tibi uersus,
 Dicit licet Beta me togatorum.

In Fictum equitem.

Ingenium, studiumq; tibi, moresq; genusq;

LIB. V.

Sunt equitis (fateor) cætera plebis habes.
 Bisseptem tibi iam non sunt subsellia tanti,
 Vt sedeas iusto pallidus Oceano.

In Mamerco.

Vt bene loquatur, sentiatq; Mamerco,
 Efficere nullis aule moribus possis,
 Pietate fratres Curios licet uincas,
 Quiete Nervas, comitate Drusones,
 Probitate Marcos, equitate Mauros,
 Oratione Regulos, iocis Paulos.
 Rubiginosis cuncta dentibus rodit.
 Hominem malignum fors an esse tu credas.
 Ego esse miserum, credo qui placet nemo.

Ad Gelliam.

Si quando leporem mittis mihi Gellia dicis,
 Formosus septem Marce diebus eris.
 Si non derides, si uerum lux mea naras,
 E disti nunquam Gellia tu leporem.

Ad Varronem.

Varro so phocleæo non inficiande cothurno,
 Nec minus in calabra suscipiende lyra
 Differ opus, nec te facundi scæna Catulli
 Detineat, cultis aut elegia comis.
 Sed lege fumoso non aspernanda decembri
 Carmina, mittuntur quæ tibi mense suo.
 Commodius nisi forte tibi, potiusq; uidetur,
 Saturalitias perdere Varro nunc.

De Ludo puerorum cum Iuuenis.

Aspice, quam placidis insulet turba iuuenis,
 Et sua quam facilis pondera Taurus amet.

EPIC.

Cornibus hic pender summis, uagus ille per armos
Currit, & in toto uentilat arma boue.
At feritas immota riget, non esset arena
Tutior, & possent fallere plana magis.
Nec trepidant gressus, sed de discrimine palmæ
Securus puer est, sollicitumq; pecus.

De Crispo.

Quadrantem Crispus tabulis Faustine supremis
Non dedit uxori, cui dedit ergo? sibi.

In Causidicum.

Carpere Causidicus fertur mea carmina, qui sit,
Nescio, si sciero, uæ tibi Causidice.

De Herotione.

Hanc tibi Fronto pater genitrix Flacilla puellam
Oscula commendo, deliciasq; meas.
Pallida nec nigras horrescat Herotion umbras,
Orasq; tartarei prodigiosa canis.
Impletura fuit sextæ modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies.
Inter tam ueteres ludat lascina patronos,
Et nomen blæso garriat ore meum.
Mollia nec rigidus æspes tegit ossa, nec illi
Terra grauis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide.

Cum sibi redire de patruelibus fundis
Ducenta, clamat coacinatus Euclides,
Corinthioq; plura de suburbano
Longumq; pulchra stemma repetit a leda,
Et suscitanti Lectio reluctatur,
E quini superbo, nobili, locupleti

LIB. V.

Cecidit repente magna de sinu clauis.
 Nunquam Fabulle nequior fuit clauis.

Ad Faustum.

Laudatus nostro quidam Faustine libello
 Dissimulat, quasi nil debeat, imposuit.

De Herotione puella.

Puella senibus dulcior mihi Cygnis,
 A gna Galei mollior Phalanini,
 Concha lucrini delicatior stagni,
 Cui nec lapillos præferas Erythræos,
 Nec modo politum pecudis indicæ dentem,
 Ninesq; primas, liliumq; non tactum,
 Quæ crine vincit betici gregis uellus,
 Rheniq; nodos, aureamq; nitellam,
 Fragrauit ore, quod rosarium Pæsti.
 Quod atticarum prima mella cærarum.
 Quod succinorum raptâ de manu gleba,
 Cui comparatus indecens erat panno.
 Inamabilis sciurus, & frequens Phoenix
 Adhuc recenti tepet Herotion busto,
 (Quam pessimorum lex auara fitorum)
 Sextam peregit hyemem, nec tamen totam,
 Nostros amores, gaudiumq; lususq;
 Et esse tristem me meus uetat Pætus.
 Pectusq; pulsans, pariter & comam uellens,
 Deslere non te Vermulæ pudet mortem?
 Ego coniugem, inquit, extuli, et tamen uiuo.
 Notam, superbam, nobilem, locupletem.
 Quid esse nostro fortius potest pæto?
 Ducentes accepit, & tamen uiuit.

EPIC.

In Calliodorum.

Calliodorus habet censum quis nescit equestrem
 Sexte? sed & fratrem Calliodorus habet.
 Quadringenta secat. qui dicit, οὐ γὰρ μέγιστος
 Vno credis equo posse sedere duos?
 Quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto.
 Non esset Pollux, si tibi Castor eras.
 Vnius cum sitis, duo Calliodore sedetis.
 Surge, solacisimum Calliodore facis.
 Aut imitate genus ledæ, cum fratre sedere
 Non potes, alternis Calliodore sede.

In Carinum.

Supremas tibi tricies in anno
 Signanti tabulas Carine nisi
 Hyblæis madidas thymis placentas.
 Defect, miserere iam Carine,
 Signa rarius, aut semel sic illud,
 Mentitur tua quod subinde tussis.
 Ex cussi loculosq; saculumq;
 Cræso diuitior licet fuisset,
 Iro pauperior forem Carine,
 Si conchem toties meam comesses.

Ad Artemidorum.

Pinxisti Venerem, colis Artemidore Minervam,
 Et miraris, opus dis pluisse tuum.

In Dindimum.

Spadone cum sis enirator fluxo,
 Et concubino mollior celenæo.
 Quem sectus ululat matris entheæ gallus,
 Theatra loqueris, & gradus, & edicta,

LIB. V.

Trabeasq; & idus, fibulasq; censusq;
Et pumicata pauperes manu monstras.
Sedere in equitum liceat antibi scannus.
Videbo Didyme, non licet maritorum.

Amicis esse donandum.

Callidus effracta nummos fur auferet arca.
Prosternet patrios impia flamma lares.
Debitor usuram pariter, sortemq; negabit.
Non reddet sterilis semina iacta seges.
Dispensatorem fallax spoliabit amica.
Meribus extructas obruet unda rates.
Extra fortunam est qui quid donatur amicis.
Quas dederis, solas semper habebis opes.

De Thaide, & Lectania.

Thais habet nigros, niveos Lectania dentes,
Quæ ratio est? emptos hæc habet, illa suos.

In Dentonem.

Quid factum est rogo, quid repente factum?
Ad coenam mihi Dento quod uocanti
(Quis credat) quater ausus es negare.
Sed nec respicis, & fugis sequentem,
Quem thermis modo quærere, & theatris,
Et conclauibus omnibus solebas.
Sic est, captus es unctiore coena.
Et maior rapuit canem culina.
Iam te, sed cito cognitum, & relictum,
Cum fastidierit popina diues,
Antiquæ uenies ad ossa coenæ.

In Bassam.

Dicis formosam, dicis te Bassa puellam,

EPIG.

Istud, quod non est, dicere Bassa solet.

Ad Diadumenum.

Bassa dum nolo, nisi quæ luctantia carpsit,

Et placet ira mihi plus tua, quam facies.

Vt te sæpe rogem, cædo Diadumene sæpe.

Consequor hoc, ut me nec timeas, nec ames.

De Philone.

Nunquam se coenasse domi Philo iurat, & hoc est,

Non coenat, quoties nemo uocauit eum.

De Encolpo.

Quid non cogit amor? sequit nolente capillos

Encolpus domino, nec prohibente tamen.

Permisit, flevitq; pudens, sic cessit habenis

Audaci questus de Phaerhonte pater.

Talis raptus Hylas, talis deprehensus Achilles,

Deposuit gaudens matre dolente comas.

Sed tu nec propera, breuibus nec crede capillis,

Tarda; pro tanto munere, barba ueni.

Ad Labienum.

Vidissem modo forte cum sedentem

Solum te Labiene, tres putavi.

Caluæ me numerus tuæ fefellit.

Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,

Quales nec puerum decere possint.

Nudum est in medio caput, nec ullus

In longæ pilus area notatur.

Hic error tibi profuit decembri,

Tunc, cum prandia misit imperator,

Cum Panariolis tribus redisti.

Talem Gerionem fuisse credo,

LIB. V.

Vites cenſeo porticum Philippi,
S i te uiderit Hercules, periſti.

In Charopinum.

Cæno domi quoties, niſi te Charopine uocauī,

Protinus ingentes ſunt inimicitiae.

M eq; petis ſtricto medium tranſſigere ferro.

S i noſtrum ſine te ſcis caluiſſe focum.

N ec ſemel ergo mihi furtum ſciſſe licebit,

I mprobius nihil eſt hac Charopine gula.

D eſine iam noſtram (precor) obſeruare culinam.

A tque aliquando meus det tibi uerba coquus.

Ad Ruſſum.

H ic qui libellis pergrauem gerit lænam,

N otariorum quem premit chorus leuis,

Q ui codicillis hinc, & inde prolatis,

E piſtolisq; commodat grauem uultum

S imilis Catoni, Tullioq; Brutoq;

E xprimere Ruſſe, fidiculæ licet cogant,

A ue Latinum, hæc penon poteſt græcum,

S i fingere me iſtud putas, ſalutemus.

In Poſthumum.

Q uæ mihi præſteris memini, ſemperq; tenebo.

C ur igitur taceo Poſthume, tu loqueris?

I ncipio quoties alicui tua dona referre,

Protinus exclamat, dixerat ipſe mihi.

N on belle quædam faciunt duo, ſufficit unus

H uic operi, ſi uiſ, ut loquar, ipſe tace.

C rede mihi, quamuis ingentia Poſthume dones,

A uſoris pereunt garrulitate ſui.

EPIC.

Ad Bassum.

Colchida quid scribis, quid scribis amice Thyestem?
Quid tibi uel Niobe Basse, uel Andromache?
Materia est (mibi crede) tuis aptissima chartis
Deucalion, uel, si non placet hic, Phaethon.
De Rhetore.

Extemporalis factus est meus Rhetor.

Calphurnium non scripsit, & salutauit.

De Aquila.

Dic mihi, quem portes, uolucrum regina? tonantem.
Nulla manu quare fulmina gestat? amat.
Quo calet igne deus? pueri, cur mitis aperto
Respicis ore Iouem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum.

Cui tradas Lupe filium magistro,
Quæris sollicitus, diuq; tentas.
Omnes grammaticosq; rhetorasq;.
Deuities, moneo. nihil sit illi
Cum Libris Ciceronis, aut Maronis.
Famae Rutilium suæ relinquat.
Si uersus facit, abdicet poetam.
Artes discere uult pecuniosas.
Fac, discat citharedos, aut choralas.
Si duri puer ingeni uidetur,
Præconem facias, uel architectum.

Ad Cinnam.

Cum uoco te dominum, nolo tibi Cinna placere,
Sæpe etiam seruum sic resaluto meum.

Ad Posthumum.

Cras te uicturum, cras dicis Posthume semper,

LIB. V.

Dic mihi, cras istud Posthume quando uenit?

Quam longe cras istud ubi est, aut unde petendum?

Nunquid apud Parthos, Armeniosq; latet?

Iam cras istud habet Priami, uel Nestoris annos.

Cras istud quanti dic mihi possit emi?

Cras uiues; hodie iam uiuere Posthume, seruum est.

Ille sapit, quisquis Posthume uiuit heri.

Ad Stellam.

Quod non argentum, quod non tibi misimus aurum,

Hoc facimus causa Stella diserte tua.

Quisquis magna dedit, uoluit sibi magna remitti,

Fictilibus nostris exoneratus eris.

Ad Detractorem.

Ad latres licet usque nos, et usque,

Et gannitibus improbis lacessas,

Certum est hanc tibi pernegare famam,

Olm quam petis in meis libellis.

Qualiscunque legaris ut per orbem,

Nam te cur aliquis sciat fuisse?

Ignotus pereas, miser necesse est.

Non deerunt tamen hac in urbe forsan

Vnus, uel duo, tres ue, quatuor ue,

Pellem rodere qui uelint Caninam.

Nos hac a scabie tenemus ungues.

In Marianum.

Crispulus iste quis est, uxori semper adheret

Qui Mariane tuæ, Crispulus iste quis est?

Nescio quid dominæ teneram qui garrat in aurem,

Et sellam cubito dexteriore premit.

Per cuius digitos currit leuis annulus omnes.

EPIC.

Crua gerit nullo qui uiolata pilo.
Nil mihi respondes? uxoris res agit, inquis,
Iste mea. sane certus, & asper homo est.
Procuratorem vultu qui praeferat ipso,
Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
O quam dignus eras alapis Mariane latini,
Te successurum credo ego panniculo
Res uxoris agit, res nullas Crispulus iste.
Res non uxoris, res agit iste tuas.

Ad Hospites.

Iure tuo non stris maneat licet Hospes in hortis,
Si potes in nudo ponere membra solo.
Aut si portatur tecum tibi magna supellex,
Nam mea iam digitum sustulit hospitibus.
Nulla tegit fractos, nec inanis culcata lectos,
Putris, & abrupta fascia recte iacet.
Sit tamen Hospitium nobis commune duobus,
Emi hortos, plus est, instrue tu. minus est.

Ad Ponticum.

Quid sentis, inquis, de nostris Marce libellis,
Sic me sollicitus Pontice saepe rogas.
Admiror, stupeo. nihil est perfectius illis,
Ipse tuo cedit Regulus ingenio.
Hoc sentis, inquis. faciat tibi sic bene Caesar,
Sic Capitolinus Iuppiter. immo tibi.

Ad suos ministros.

Sextantes Calliste duos infunde falerni,
Tu super aestuas Alcinæ funde nives.
Pinguescat nimo madidus mihi crinis amomo,
Lassenturq; rosis tempora sutilibus.

LIB. V.

Iam uicina inbent nos uinere mausolea.

Cum doceant ipsos posse perire deos.

Ad Cæsarem.

Astra, polumq; dedit, quamuis obstante nouerca

Alcidæ nemeæ terror, & arcus aper,

Et castigatum libyæ æroma palestra,

Et gravis in siculo puluere fusus Erix,

Silvarumq; tremor, tacita qui fraude solebat

Ducere nec rectas Cacus in antra boues.

Ista tuæ Cæsar quota pars spectatur Arenæ?

Dat maiora nouus prælia mane dies.

Quot grauiora cadunt Nemeæo pondera monstro?

Quot tua Manalios collocat hasta fues?

Reddatur si pugna triplex pastoris Iberi,

Est tibi, qui possit uincere Gerionem.

Sæpe licet græiæ numeretur belua lernæ

Improba niliacis quid facit hydra feris?

Pro meritis cælum tantis Auguste dederunt

Alcidæ cito dii, sed tibi sero dabunt.

In Pontilianum.

Sæpe salutatus nunquam prior ipse salutas,

Sic erit æternum Pontiliane uale.

De Hirundine.

Hibernos peterent solito cum more recessus

Atthides, in nidis una remansit auis.

Deprehendere nescis ad tempora uerna reuersæ,

Et profugam uolucres diripere suæ.

Sero dedit poenas, discerpi noxia mater

Debuerat, sed tunc, cum lacerauit Irgm.

E P I G.

De Apicio.

Dederas Apici bis tricienties uentri,
 Sed adhuc supererat centies tibi laxum,
 Hoc tu gratus, ne famem, & sitim ferres,
 Summa uenenum potione duxisti.
 Nil est Apici tibi gulosius factum.

In Inuitatorem.

Omnia cum retro pueris obsonia tradas,
 Cur non mensa tibi ponitur a pedibus?

De Tusco haruspice.

Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras
 Hircus, Bacche tuis uictima grata sacris.
 Quem Tuscus mactare deo cum uellet haruspex,
 Dixerat agresti forte, rudiq; uiro.
 Ut cito testiculos per acuta falce secaret,
 Teter ut immundæ carnis abiret odor.
 Ipse super uirides aras luctantia pronus
 Dum resecat cultro colla, premitq; manu
 Ingens iratis apparuit hernia sacris,
 Occupat hanc ferro rufus, atque secat.
 Hoc ratus antiquos sacrorum poscere ritus,
 Talibus & fibris numina prisca coli.
 Sic modo qui Tuscus fueras, nunc gallus Haruspex,
 Dum iugulas Hircum, factus es ipse caper.

Ad Faustum.

Si temperari balneum cupis feruens
 Faustine, quod uix Iulianus intraret,
 Rogo lauet uti rhetorem Sabineum,
 Neromane is refrigerat thermas.

LIB.V.

In Candidum.

Prædia solus habes, & solus Candide nummos.

Aurea solus habes, myrrhina solus habes,

Massica solus habes, & opimi cæcuba solus,

Et cor solus habes, solus & ingenium.

Omnia solus habes, hoc me puto uelle negare,

Vxorem sed habes candide cum populo.

In Gallum.

Nunquam me reuocas, uenias cum sæpe uocatus,

Ignosco nullum si modo Galle uocas.

Inuitas alios. uitium est utriusque, quod? inquis,

Et mihi cor non est, & tibi Galle pudor.

In Nestorem.

Auriculam Mario grauiter miraris olere,

Tu facis hoc, garris Nestor in auriculam.

In Zoilum.

Has cum gemina compede dedicat attenas

Saturne tibi Zoilus, annulos priores.

Ad Gargilianum.

Sportula nulla datur, gratis conuiuia recumbis,

Dic mihi, quid Romæ gargiliane facis?

Vnde tibi togula est, & suscæ pensio cellæ?

Vnde datur quadrans, unde uir es Chiones?

Cum ratione licet dicas te uiuere summa.

Quod uiuis, nulla cum ratione facis.

Ad Ruffinum.

Sunt tibi (confiteor) diffusi iugera campi,

Urbanique tenent prædia multa lares.

Et seruit dominæ numerosus debitor arcæ,

Sustentatque tuas aurea mensa dapes.

EPIC.

F astidire tamen noli *Ruffine* minores.

Plus habuit *Didymus*, *plus* *Philomelus* habet.

In Matriniam.

N on possum *uetulam*, *quereris* *Matrinia*, possum

Et uetulam, sed tu *mortua*, non *uetula* es.

P ossum *Hecubam*, possum *Nioben* *Matrinia*, sed si,

Nondum erit illa *canis*, *nondum* erit illa *lapis*.

Qualem puellam uelit.

I ngenuam malo, sed si tamen illa negetur,

Libertina mihi *proxima* *conditio* est.

E xtremo est *ancilla* loco, sed uincet utranque,

Si facie nobis haec erit *ingenua*.

Ad Chionem.

D igna tuo *cuer sis*, *indigna*q; *nomine*, *diam*.

Frigida es, *et nigra* es, non es, et es *Chione*.

De Piscibus sculptis.

A rtis *Phidiacæ* *toreuma* *clarum*,

Pisces *aspicis*, adde *aquam*, *natabunt*.

In Fabianum.

Q uod *nomus*, *et nuper* *factus* tibi *præstat* *amicus*,

Hoc *præstare* *iubes* me *Fabiane* tibi.

H orridus ut *primo* *semper* te *mane* *salutem*.

Per *medium*q; *trahat* me tua *sella* *lutum*.

L assus ut in *thermas* *decima*, uel *serius*, *hora*

Te *sequar*, *A grippæ*, cum *lauet* ipse *Titi*.

H oc *per* *triginta* *merui* *Fabiane* *decembres*,

Vt *sim* *tiro* tua *semper* *amicitiæ*.

H oc *merui* *Fabiane* *toga*, *trit*q; *me*q;.

Vt *nondum* *credas* me *meruisse* *rudem*.

In Irascentes

LIB.V.

In Irascentes amicos.

Irasci tantum felices nostis amici,
Non belle facitis, sed iuvat hoc facere.

Ad sextum.

Quæ te causa trahit, uel quæ fiducia Romam
Sexte? quid aut speras, aut petis inde. refer?
Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso,
Atque erit in triplici par mihi nemo foro.

Egit Attestinus causas, et Cuius, utrunque
Noras, sed neutri pensio tota fuit.

Si nihil hinc ueniet, pangentur carmina nobis,
Audieris, dices esse Maronis opus.

Insanis, omnes gelidis quicunque lacernis
Sunt tibi, Nasones, Virgiliisque uidet.

At tria magna colam, uix treis aut quattuor ista
Res aluit, pallet cætera turba fame.

Quid faciam suade? nam certum est uiuere Romæ.
Si bonus es, casu uiuere Sex te potes.

De Lycori.

Iliaco similem puerum Faustine magistro
Lusca Lycoris amat, quam bene lusca uidet.

In Thelesinum.

Mutua quod nobis ter quinquaginta dedisti
Ex opibus tantis, quas grauis arca premit.

Esse tibi magnus Thelesine uideris amicis.

Tu magnus, quod das, immo ego, quod recipis.

De Lacerta cœlata.

Inserta Phiale Mentoris manu ducta

Lacerta uiuit, et timetur argentum.

EPIG. .V. III

In Pollam.

L omento rugas uteri quod condere tentas
 Polla, tibi uentrem, non mihi labra linis.
 S impliciter pateat uitium fortasse pusillum.
 Q uod tegitur, maius creditur esse malum.

In Lentinum.

M entiris iuuenem tinctis Lentine capillis,
 Tam subito Coruus, qui modo Cygnus eras.
 N on omnes fallis? scit te Proserpina canum.
 P ersonam capiti detrahet illa tuo.

In Ligurinum.

O ccurrit tibi nemo quod libenter,
 Q uod quacunque uenis, fuga est, & ingens
 C irca te Ligurine solitudo,
 Q uid sit, scire cupis, nimis poeta es.
 H oc ualde uitium periculosum est,
 N on tigris catulis citatur aptis,
 N on dipsas medio perusta sole.
 N ec sic Scorpheus improbus timetur.
 N am tantos rogo quis ferat labores?
 E t stanti legis, & legis sedenti.
 C urrenti legis, & legis cacanti.
 I n thermas fugio, sonas ad aurem.
 P iscinam peto, non licet natare.
 A d coenam propero, tenes euntem,
 A d coenam uenio, fugas sedentem.
 L assus dormio, suscitatus iacentem.
 V is, quantum facias mali, uidere?
 V ir iustus. probus. innocens timeris.

LIB. V.

De Eodem.

Fugerit an mensas Phœbus, coenamq; Thyestis,
 Ignoro, fugimus nos Ligurine tuam.
 Illa quidem lauta est, dapibusq; in structa superbis.
 Sed nihil omnino te recitante placet.
 Nolo mihi ponas rhombum, nulūm ue bilibrem,
 Nec uolo boletos, ostrea nolo, tace.

Ad Candidum.

Exigis à nobis operam sine fine togatam,
 Non eo, libertum sed tibi mitto meum.
 Non est inquis idem, multo plus esse probabo,
 Vix ego lecticam subsequar, ille feret.
 In turbam incideris, cunctos umbone repellet,
 Inualidum est nobis, ingenuumq; latus.
 Quid liber in causis narraueris, ipse tacebo,
 At tibi ter geminum mugiet ille sôphos.
 Lis erit, ingenti faciet conuitia uoce,
 Esse pudor uetuit fortia uerba mihi,
 Ergo nihil nobis, inquis, præstabis amicus?
 Quicquid libertus Candide non poterit.

De Basso.

C a pena grandi porta qua pluit gutta,
 Phrygiumq; matris almo qua lauat ferrum,
 O ratorum qua uiRET sacer campus,
 Et qua pusilli feruet Herculis fanum,
 Faustine plena Bassus ibat in rheda
 Omnes beati copias trahens ruris.
 Illic uideres frutice nobili caules,
 Et utrunque porrum, sessilesq; lactucae,
 Pigroq; uentri non inutiles betas.

EPIG.

I llic coronam pinguibus grauem turdis,
Leporemq; laesum gallici canis dente,
Nondumq; uicta lacteum faba porcum.
Nec feriatus ibat ante carrucam,
Sed tuta fœno cursor oua portabat.
Romam petebat Bassus immo rus ibat.

De Ollō.

Pauperis extruxit cellam, sed uendidit Ollus
Prædia, nunc cellam pauperis Ollus habet.

In Inuitatorem.

Vientana mihi misces, tibi massica potas,
Osfacere hæc malo pocula, quam bibere.

In Lygurinum.

Hæc tibi non alia est ad cœnam causa uocandi,
Versiculos recites ut Lygurine tuos.

Deposui soleas, affertur protinus ingens
Inter lactucas, oxycarumq; liber.

Alter perlegitur, dum fercula prima morantur,
Tertius est, nec adhuc mensa secunda uenit.

Et quartum recitas, & quintum denique librum.
Putidus est toties, si mihi ponis aprum.

Quod si non scombris scelerata poemata dones,
Cœnabis solus iam Lygurine domi.

Ad Gallam.

Cum faciem laudo, cum miror crura, manusq;
Dicere Gallæ soles, nuda placebo magis.

Et semper uitas communia balnea nobis,
Nunquid Gallæ times, ne tibi non placeam?

Ad Tonglianum.

Empta domus fuerat tibi Tongliane ducentis,

Abstulit hanc nimium casus in urbe frequens.
 Collatum est decies, rogo non potes ipse uideri.
 Incendisse tuam Tongliane domum.

Ad Chloe.

Et multum poteram tuo carere,
 Et collo, manibusq; cruribusq;
 Et mammis, natibusq; clunibusq;
 Et, ne singula persequi laborem,
 Totam te poteram Chloe carere.

Ad Gallam.

Cum dare non possim, quod possis Galla rogantem,
 Multo simplicius Galla negare potes.

In Gelliam.

Quod quacunque uenis, Cosinum migrare putamus,
 Et fluere ex casso cinnama sua uero.
 Nolo peregrinis placeas tibi Gellia nugis.
 Sic puto posse meum, sic bene olere canem.

De Canpone Rauennate.

Sit cisterna mihi, quam uinea, malo Rauennæ.
 Cum possim multo uendere pluris aquam.
 Callidus imposuit nuper mihi Copo Rauennæ.
 Cum peterem mixtum, uendidit ille merum.

De Villa Faustini.

Baiana nostri uilla Basse Faustini
 Non ociosis ordinata myrtetis,
 Viduaq; platano, tonsiliq; buxeto
 Ingrata lati spacia detinet campi.
 Sed rure uero, barbaroq; latatur.
 Hic facta premitur angulo Ceres omni,
 Et multa fragrat testa senibus autumnis.

EPIG.

Hic post nouembres imminente iam bruma
 Seras putator horridus refert uinas.
 Truces in alta ualle mugunt tauri,
 Vitulusq; inermi fronte prurit in pugnam,
 Vagatur omnis turba sordidæ cortis,
 Argutus anser, gemmeiq; pauones,
 Nomenq; debet quæ rubentibus pennis,
 Et picta perdix, numidicæq; guttatæ,
 Et impiorum phasiana Colchorum.
 Rhodias superbi foeminas premunt galli,
 Sonantq; turres plausibus columbarum.
 Gemit hinc palumbus, inde cærens turtur.
 Auidi sequuntur uillicæ sinum porci,
 Matremq; plenam mollis agnus expectat,
 Cingunt serenum lactei focum uernæ,
 Et largæ festos lucet ad lares silua.
 Non segnis albo pallet ocio copo.
 Nec perdit oleum lubricus palæstrita.
 Sed tendit auidis rete subdolum turdis,
 Tremula'ue captum linea trahit piscem,
 Aut im peditam cassibus refert damam.
 Exercet hilares facilis hortus umbras,
 Et pædagogus non iubente lasciui
 Parere gaudent uillico capillati.
 Et delicatus opere fruitur eunuchus.
 Nec uenit inanis rusticus saluator.
 Fert ille cæris cana cum suis mella,
 Metamq; lactis sassinatæ de silua.
 Omniculosos ille porrigit glires.
 Hic uagientem matris hispidaæ foetum,

LIB.V.

Alius coactos non amare capones.
 Et dona matrum uimineo ferunt textu,
 Grandes proborum uirgines colonorum.
 Facto uocatur letus opere uicinus,
 Nec auara seruat crassinas dapes mensa,
 Vescuntur omnes, ebrioque non nouit
 Sator minister inuidere conuiuæ.
 At tu suburbe possides, famem mundam,
 Et turre ab alta prospicias meras laurus,
 Furem Priapo non timente securus.
 Et uinitorem farre pascis urbano,
 Pictamque portas octosus ad uillam.
 O lus. ona. pullos. poma. caseum. mustum.
 Rus hoc uocari debet, an domus longe?

De Sutore, & Fullone.

Sutor cerdo dedit tibi culta Bononia munus,
 Fullo dedit Mutinæ, nunc ubi copo dabit.

In Ponticum.

Cum uocor ad coenam non tam uenalis ut ante
 Cur mihi non eadem, quæ tibi cœna datur?
 O strea tu sumis sta gno saturata Lucrino.
 Sumitur inciso mytilus ore mihi.
 Sunt tibi boleti, fungos ego sumo suillos.
 Res tibi cum rhombo est, at mihi cum sparulo.
 Aureus immodicis turtur te clunibus implet,
 Ponitur in cauea mortua picta mihi.
 Cur sine te cœno, cum tecum Pontice cœnem?
 Sportula quod non est, profit, edamus idem.

In Cinnam.

Esse nihil dicis, quicquid petis improbe Cinna,

EPIG.

si nil Cinna petis, nil tibi Cinna nego.

In Quintum.

Centenis quod emis pueros, et saepe ducentis,
 Quod sub rege Numa condita uina bibis,
 Quod constat decies tibi non speciosa su pellex,
 Libra quod argenti milia quinque rapit,
 Aurea quod fundi pretio arruata paratur,
 Quod pluris nulla est, quam domus empta tibi.
 Haec animo magno credis te Quinte parare?
 Falleris. haec animus Quinte pusillus emit.

In Cotilum.

Cotile bellus homo es, dicunt hoc Cotile multi,
 Audio. sed quid sit, dic mihi, bellus homo?
 Bellus homo est flexos qui digerit ordine crines,
 Balsama qui semper, Cinnama semper olet.
 Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat,
 Qui mouet in uarios brachia uolsa modos.
 Inter foemineas tota qui luce cathedras
 Desidet, atque aliqua semper in aure sonat.
 Qui legit hinc, illinc missas, scribitq; tabellas,
 Pallia vicini qui refugit cubiti.
 Qui sit, quam quis amet, qui per conuiuia currit,
 Hirpini ueteres qui bene nouit auos.
 Quid narras. hoc est, hoc est homo Cotile bellus?
 Res petriosa est Cotile bellus homo.

Ad Lesbiam.

A recto a de gente comam tibi Lesbia misi.
 Ut scires quanto sit tua flaua magis.

In M. Antonium.

Antoni phario nil obiecture Photino,

LIB. V.

Et leuius tabula, quam Cicerone nocens.

Quid gladium demens Romana stringis in ora?

Hoc admisisset nec Catilina ne fas.

Inpius infando miles corrumpitur auro.

Et tantis opibus uox tacet una tibi.

Quid profunt sacrae pretiosa silentia linguae?

Inapient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco.

Insum sibi nu per à patrono

Pleum maxime centies Syriscus

In sellariolis uagus popinis

Circa balnea quattuor peregit.

O quanta est gula, centies comesse.

Quanto maior adhuc, nec acubare.

Ad Faustum.

Humida qua gelidas summittit Trebula ualles,

Et uiridis cancri mensibus alget ager.

Rura Cleonæo nunquam temerata leone,

Et domus Aeolio semper amica noto.

Te Faustine uocat, longas his exige messes

Collibus, hibernum iam tibi Tybur erit.

De Origine Bacchi.

Qui potuit Bacchi matrem dixisse tonantem,

Ille potest semelen dicere Ruffe patrem.

Ad Theodorum.

Non donem tibi cur meos libellos

Oranti toties, et exigenti,

Miraris Theodore? magna causa est.

Dones tu mihi ne tuos libellos.

EPIG.

De Pompeio, & filiis.

Pompeios inuenies Asia, atque Europa, sed ipsum
Terra tegit, Libyes, si tamen ulla tegit.
Quid mirum toto si spargitur orbe, iacere
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quintum.

Quæ legis causa nupsit tibi Lælia Quinte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam?

Ad Cinnam.

Profecit poto Mithridates sæpe ueneno,
Toxicæ ne possent sæua nocere sibi.
Tu quoque cauisti cœnando tam male semper,
Ne posses unquam Cinna perire fame.

Ad Marullum.

Narratur belle quidam dixisse Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

Ad Toranium.

Si tristi domicœnio laboras
Torani, potes esurire mecum.
Non deerunt tibi si soles n̄go t̄u uel.
Viles Cappadocæ, grauesq; porri,
Diuisis cibum latebit ouis.
Ponetur digitis tenendus uestis
Nigra coliculus uirens patella.
Algentem modo qui reliquit hortum.
Et pulsem niueam premens botellus,
Et pallens faba cum rubente lardo.
Mense munera si uoles secundæ.
Marcantes tibi porrigentur unæ
Et nomen pira quæ ferunt syrorum.

LIB. V.

Et quas docta Neapolis creauit.
 Lento castaneæ uapore tostæ.
 Vinum tu facies bonum bibendo.
 Post hæc omnia forte si mouebit.
 Bacchus, quam solet, esuritionem,
 S uarent tibi nobiles oliuæ,
 Piceni modo quas tulererami,
 Et feruens cicer, & repens lupinus.
 Parua est cœnula, quis potest negare?
 Sed finges nihil, audies ue fictum.
 Et uultu placidus tuo recumbes,
 Nec crassum dominus leget uolumen,
 Nec de Gadibus improbis puellæ,
 Vibrabunt sine fine prurientes
 Lasciuos docili tremore lumbos.
 Sed, quod non graue sit, nec infacetum,
 Parui tibia condyli sonabit,
 Hæc est cœnula, Claudiam sequeris
 Quam nobis cupis esse turpiorem.

In Zoilum.

Undecies una surrexit Zoile cœna,
 Et mutata tibi Synthesis undecies.
 S uodor inhæreret madida ne ueste retentus,
 Et laxam tenuis læderet aura cutem.
 Quare ego non sudo, qui tecum Zoile cœno?
 Frigus enim magnum synthesis una facit.

Ad Seuerum.

Non totam mihi si uacabis horam,
 Dones, & licet imputes Seuere.
 Dum nostras legis, exigisq; nugas,

EPIC.

Durum est perdere ferias, rogamus.
Iacturam pati aris hanc, ferasque,
Quod si legeris ipsa cum deserto,
Sed nunquid sumus improbi? secundo,
Plus multo tibi debiturus hic est,
Quam debet domino suo libellus.
Nam securus erit nec inquieta
Lassi marmora Sisyphi uidebit,
Quem censoria cum meo Seuero
Docti lima momorderit Secundi.

Ad Aemilianum.

Semper eris pauper, si pauper es Aemiliane,
Dantur opes nullis nunc, nisi diuitibus.

In Gaurum.

Quid promittebas mihi milia Gaure ducenta,
Si dare non poteras milia Gaure decem?
An potes, et non uis? rogo non est turpius istud?
I tibi dispareas Gaure, pusillus homo es.

Ad Dindymum.

Insequeris, fugio, fugis, insequor, hæc mihi mens est,
Velle tuum nolo Dindyme, nolle nolo.

Ad Gallam.

Iam tristis nucibus puer relictis
Clamose reuocatur a magistro,
Et blando male perditus fritillo
Arcana modo raptus è popina
Aedilem rogat uidus aleator.
Saturnalia transiere tota,
Nec munuscula parua, nec minora
Misi mihi Galla, quæ solebas.

LIB. VI.

Sane sic abeat mens december.
 S' cis certe puto uestra iam uenire
 Saturnalia, Martias Kalendas,
 Tunc reddam tibi Galla, quod dedisti.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
 LIBER SEXTVS.

EXTVS MITTITVR HIC
 tibi libellus.

In primis mihi care Martialis.
 Quem si terferis aure diligenti,
 Audebit minus anxius, tre-
 mensq;
 Magnas Caesaris in manus uenire.

Adulatorium.

Lusus erat sacrae connubia fallere Teda,
 Lusus & immeritos exequisse mares,
 Vtraque tu prohibes Caesar, populisq; futuris
 Sueturis, nasci quos sine fraude iubes.
 Nec spado iam, nec moechus erit te praeside quisquam,
 At prius, o mores, & spado moechus erat.

De Filio Domitiani.

Nascere Dardanio promissum nomen Iulo,
 Vera Deum soboles, nascere magne puer.
 Cui pater aeternas post secula tradat habenas,
 Quique regis orbem cum seniore senex.
 Ipsa tibi nunc trahet aurea pollice fila,
 Et totam Phryxi Iulia nebit onem.

EPIG.

Adulatorium.

Censor maxime, principumq; princeps,
Cum tot iam tibi debeat triumphos,
Tot nascentia templa, tot renata.
Tot spectacula . tot Deos. tot urbes.
Plus debet tibi Roma, quod pudica est.

Ad Cæcilianum.

Rustica mercatus nummis sum prædia nullis.
Mutua des centum Cæciliæ rogo.
Nil mihi respondes, tacitum te dicere, credo,
Non reddes, ideo Cæciliæ rogo.

Ad Luperum.

Comædi tres sunt, sed amat tua Paula Luperce
Quattuor, $\epsilon\tau\ \kappa\omega\phi\omicron\upsilon$ Paula $\Pi\epsilon\phi\omicron\sigma\omega$ $\tau\omega\upsilon$ amat.

De Thelesina.

Iulia lex populis ex quo Faustine renata est.
Atque intrare domos iussa pudicitia.
Aut minus, aut certe non plus trigesima lux est,
Et nubit decimo iam Thelesina viro.
Quæ nubit toties, non nubit. adultera lege est.
Offendor mæcha simpliciore minus.

Ad Severum.

Prætores duo, quattuor tribuni,
Septem causidici . decem poetæ,
Cuiusdam modo nuptias petebant
A' quodam sene, non moratus ille
Præconi dedit Eulogo puellam.
Dignum quid fatuo Severe fecit?

Ad Leninum.

In Pompeiano dormis Leuine theatro,

LIB. VI.

Et quereris, si te suscitât Oceanus.

Petit Latenter à Do. PECH.

Pauca Iouem nuper cum milia forte rogarem.

Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.

Templa quidem dedit ille Ioui, sed milia nobis

Nulla dedit, pudeat pauca rogasse Iouem.

At quam non tetricus, quam nulla nubilus ira,

Quam placido nostras legerat ore preces.

Talis supplicibus tribuit diademata Dacis,

Et Capitolas itq; reditq; uias.

Dic precor ó nostri, dic conscia uirgo tonantis,

Si negat hoc multus, quo solet ergo dare?

Sic ego, sic breuiter posita mihi Gorgone Pallás,

Quæ nondum data sunt, stulte negata putas?

In Marcum.

Quod non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes,

Miraris? Pylades Marce bibebat idem.

Nec melior panis, turdus ne dabatur Oresti.

Sed par, atque eadem cœna duobus erat.

Tu Lucrina uoras, me pascat aquosa Peloris.

Non minus ingenua est et mihi Marce gula.

Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia uestit.

Vis te purpureum Marce, sagatus amem?

Vt præstem Pyladen, aliquis mihi præstet Orestē.

Hoc non fit uerbis Marce, ut ameris, ama.

De Fabulla.

Iurat capillos esse, quos emit, suos

Fabulla, nunquid Paule peierat.

De Statua Iulie.

Quis te phidiaco formatam Iulia cœlo,

EPIC. V. I. I.

Vel quis Palladiæ non putet artis opus.
Candida non tacita respondet imagine Lygdos,
Et placido fulget uirius in ore decor.
Ludit Acidalio, sed non manus aspera nodo,
Quem rapuit collo parue Cupido tuo.
Vt Martis reuocetur amor, summiq; tonantis,
A te Iuno petat Ceston & ipsa Venus.

In Laberium.

Versus scribere posse te disertos
Affirmas Labéri, quid ergo non uis?
Versus scribere qui potest disertos,
Non scribat Laberi, uirum putabo.

De Fornica electro inclusa.

Dum Phaethontea fornica uagatur in umbra,
Implicuit tenuem succina gutta feram.
Sic, modo quæ fuerat uita contempta manente,
Funeribus facta est nunc pretiosa suis.

Ad Priapum.

Tu qui penne uiros terres, & falce Cinædos,
Iugera sepositi pauca tuere loci.
Sic tua non intrent uetuli pomaria fures,
Sed puer, aut longis pulchra puella comis.

In Cinnamum.

Cinnam Cinname te iubes uocari,
Non est hic, rogo, Cinnna barbarissimus?
Tu si furius ante dictus esses,
Fur ista ratione dicereris.

Ad Priscum de Salonino.

Sancta Salonini terris requiescit Hiberis,
Qua melior Stygias non uidet umbra domos.
Sed lugere

LIB. VI.

Sed lugere nefas nam, qui te Priscere reliquit,
Vixit, qua uoluit uiuere parte magis.

In Posthumum.

Non de ui, neque cæde, nec ueneno,
Sed lis est mihi de tribus capellis,
Vicini queror has abesse furto,
Hoc index sibi postulat probari,
Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Syllas, Mariosq; Mutiosq;
Magna uoce sonas, manuq; tota.
Iam dic Posthume, de tribus capellis.

In Phœbum.

Mutua te centum sextertia Phœbe rogavi,
Cum mihi dixisses, exigis ergo nihil.
Inquiris, dubitas, cunctaris, meq; diebus,
Teq; decem crucias, iam rogo Phœbe nega.

De Hiantide, et Stella.

Perpetuam stelle dum iungit Hiantida nati
Læta Venus, dixit, plus dare non potui.
Hæc coram domina, sed nequius illud in aurem,
Tu ne quid pecces exitiose uide.
Sæpe ego lasciuum Martem furibunda cecidi,
Legitimos esset cum uagus ante toros.
Sed postquam meus est, nulla me pellice læsit,
Tam frugi Iuno uellet habere Iouem.
Dixit, et arcano percussit pectora loro.
Plaga inuat, sed tu iam dea cæde duos.

In Proculinam.

Quod nubis Proculina concubino,

EPIG.

Et mœchum modo, nunc facis maritum,
N elex Iulia te notare possit,
N on nubis Proculina, sed sateris.

In Lesbiam.

Stare iubes nostrum semper tibi Lesbia pennem.
Crede mihi, non est mentula, quod digitus.
T u licet & manibus blandis, & uocibus instes,
Contra te facies imperiosa tua est?

De Carisiano.

Nil lasciuus est Carisiano,
Saturnalibus ambulat togatus.

Ad Marcellinum.

Marcelline boni soboles, syncera parentis,
Horrida parrhasio quem tegit ursa iugo,
I lle uetus pro te, patriusq; quid optet amicus,
A cipe. & hæc memori pectore uota tene.
C autâ sit ut uirtus. ne te temerarius ardor
I n medios enses, senâq; tela ferat.
B ella uelint, Martemq; ferum rationis egentes.
T u potes & patriæ miles, & esse decus.

De Sotade.

P ericlitatur capite Sotades noster,
R eum putatis esse Sotadem, non est.
A rrigere desit posse Sotades, lingit.

Ad Nepotem.

B is uicane Nepos, nam tu quoque proxima floræ
I ncolis, & ueteres tu quoque ficelias.
F st tibi, quæ patrii signatur imagine uultus,
T estis maternæ nata pudicitiae.
T u tamen anno sô nimium ne parce salerno.

LIB. VI.

Et potius plenos aere relinque cados.
 Sit pia, sit locuples, sed potest filia mustum.
 Amphora cum domina nunc noua fiat annis.
 Cæcuba non solos uindemia nutriat orbos;
 Possunt & patres uiuere, crede mihi.
 Epitaphium Glaucia.

Libertus Melioris ille notus,
 Toti qui cecidit dolente Roma
 Cari deliciae breues patroni
 Hoc sub marmore Glaucias humatus
 Iuncto Flaminia iacet sepulchro.
 Castus moribus, integer pudore,
 V elox ingenio, decore felix.
 Bissenis modo mensibus peractis
 Vix unum puer applicabat annum.
 Qui fles talia, nil fleas uiator.

De Eodem.

Non de plebe domus, nec auaræ uerna castæ,
 Sed domini sancto dignus amore puer.
 Munera cum posset nondum sentire patroni,
 Glaucia libertus iam Melioris erat.
 Moribus hoc, formæq; datum, quis blandior illo?
 Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
 Immodicis brevis est ætas, & rara senectus,
 Quicquid amas, cupias non placuisse nimis.

In Pætum.

Sex sestertia si statim dedisses,
 Cum dixisti mihi summe, tolle, dono,
 Deberem tibi Pæte producentis.
 At nunc cum dederis diu moratus

EPIC.

Post septem puto, uel nouem Kalendas
Vis dicam tibi ueriora ueris,
Sex seſtertia Pate perdidisti.

In Charidemum.

Vxorem Charideme tuam ſcis ipſe, ſinisq;
A medico futui, uis ſine febre mori.

De morte Othonis.

Cum dubitaret adhuc belli ciuilis Enyo
Forſitan, & poſſet uincere mollis Otho,
Damnauit multo ſaturum iam ſanguine Martem,
Et ſodit certa pectora nuda manu.
Sit Cato, dum uiuit, ſanè uel Caſare maior,
Dum moritur, nunquid maior Othone fuit?

In Sabellum.

Nil miſerabilius Maſcho pædicone Sabello
Vidiſti, quo nil lætius ante fuit.
Furta, fugæ, mortes, ſeruorum incendia, luctus
Affligunt hominem, tam miſer? & futuit.

Ad Diadumenum.

Baſia da nobis Diadumene preſſa, quot inquis?
O cæni fluctus me numerare iubes,
Et maris Aegæi ſparſas per littora conchas,
Et quæ Cecropio monte uagantur apes,
Quæque ſonant pleno uocesq; manusq; theatro,
Cum populus ſubiti Caſaris ora uidet.
Nolo quot arguto dedit exorata Catullo
Leſbia. pauca cupit, qui numerare poteſt.

In Cæcilianum.

Septem clepſydras magna tibi uoce petenti
Arbiter inuitus Cæciliæ dedit.

LIB. VI.

A t tu multa diu dicis, vitreisq; tepētem
Ampullis potas semisupinus aquam.
Vt tandem facias uocemq; sitimq; rogamus,
Iam de Clepsydra Cæciliane bibas.

Ad Papilum.

Mentula tam magna est, tantus tibi Papile nasus,
Vt possis, quoties arrigis, olfacere.

In Carinum.

S effi podicis usq; ad umbilicum
Nullas reliquias habet Carinus,
Et prurit tamen usque ad umbilicum.
O quant a scabie miser laborat,
Culum non habet, est tamen cinædus.

De filio Reguli.

A spicis ut parvus, nec adhuc trietride plena
Regulus auditum laudet et ipse patrem,
Maternosq; sinus uiso genitore relinquat,
Et patrias laudes sentiat esse suas.
Iam clamor, centumq; uiri, densumq; corona
Vulgus, et infanti Iulia tecta placent.
A cris equi soboles magno sic puluere gaudet,
Sic nitulus molli prælia fronte capit.
Dii seruate precor matri sua uota, patriq;
Audiat ut natum Regulus, illa duos.

In Cinnam.

P ater ex Marulla Cinna factus es septem,
N on libertorum, namq; nec tuus quisquam,
N ec est amicus, filius ue uicini,
S ed in grabatis, tegetibusq; concepti
Materna produnt caputibus suis surta.

EPIG.

Hic qui retorto crine Maurus incedit,
 S obolem fateatur esse se Cogis antræ.
 At ille sima nare, turgidis labris,
 Ipsa est imago Pannici palæstræ.
 Pistoris esse tertium, quis ignorat,
 Quicunq; lippum nouit, et uidet Dammam.
 Quartus cinæda fronte, candido uultu.
 Ex concubino natus est tibi Lygdo.
 Præcide, si uis filium nephas non est.
 Hunc uero acuto capite, & auribus longis,
 Quæ sic mouentur, ut solent asellorum,
 Quis morionis filium neget Gyrthæ.
 Duæ sorores, illa nigra, & hæc ruffa
 Croti choraulæ, uiliæq; sunt Carpi.
 Iamq; hybridarum grex tibi foret plenus
 Si spado Coreusus, Dindymusq; non esset?

A d Lycorim.

Fœmina præferri potuit tibi nulla Lycori,
 Præferri Glyceræ fœmina nulla potest.
 Hæc erit hoc, quod tu, tu non potes, esse, quod hæc est,
 Tempora quid faciunt? hanc uolo, te uolui.

In Raucum Poetam.

Qui recitat lana fauces, & colla reuinctus,
 Hic se posse loqui, posse tacere negat.

De Hetrusci thermis.

Hetrusci nisi thermulis laueris,
 Illos morieris Oppiane.
 Nullæ sic tibi blandientur undæ,
 Nec fontes Aponi rudes puellis,
 Non mollis sinuessa, feruidiq;

LIB. VI.

Fluctus Passeris, aut superbus Anxur,
 Non Phœbinada, principesq; Baiaë,
 Nusquam tam nitidum micat serenum,
 Lux ipsa est tibi longior, diesq;
 Nullo tardius a loco recedit.
 Sicut Pinguis Onyx anhelat æstus.
 Illic Taygeti uirent metalla,
 Et certant uario decore saxa
 Quæ Phryx, & Libys altius cecidit,
 Et flamma tenui calent Ophitæ.
 Ritus si placeant tibi Laconum,
 Contentus potes arido uapore,
 Cruda Virgine, Martiaq; mergi,
 Quæ tam candida, tam serena lucet,
 Vt nullas ibi suspiceris undas,
 Et credas uacuam nitere Lygdon.
 Non attendis, & aure me supina.
 Iam dudum quasi negligenter audis.
 Illotus morieris Oppiane.

Ad Castricum.

Dum tibi felices indulgent Castricæ Baiaë,
 Canaq; sulphureis Nympha natatur aquis,
 Me Nomentani non firmanct oia ruris,
 Et casa ingeribus non onerosa suis.
 Hic mihi Baiani soles, mollisq; Lucrinus,
 Hic nostræ mihi sunt Castricæ diuitiæ.
 Quondam laudatas quocunque libebat ad undas
 Currere, nec longas pertinuisseni.
 Nunc urbi uicina iuuant, falesq; recessus,
 Et satis est, pigro si licet esse mihi.

EPIG.

In Calliodorum.

Festine credis te Calliodore iocatri,
Et solum multo permaduisse sale.
Omnibus arrides, dicteria dias in omnes,
Sic te conuinam posse placere putas.
At si ego non belle, sed uere dixero quiddam,
Nemo propinabit Calliodore tibi.

In Lectoriam.

Lusistis, satis est, lasciuu nubite cunni.
Permissa est uobis non nisi casta Venus.
Hæc est casta Venus. nubit Lectoria Lygdo.
Turpior uxor erit, quam modo mæcha fuit.

Ad Catianum.

Vapulat assiduo Veneti quadrigæ flagello.
Nec currit, magnam rem Catiane facit.

Ad Hiantida Nympham.

Nympha mei stellæ quæ fonte domestica puro
Laberis, et domini gemmea tecta subis.
Sive Numæ coniunx Triuiæ te misit ab antro,
Sive cæmænarum de grege nona uenis,
Exoluit uotis hac se tibi uirgine porat
Marcus, furtinam quod bibit eger aquam.
Tu contenta meo iam crimine, gaudia fontis
Da secura tui, sit mihi sana sitis.

In Pomponium.

Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata,
Non tu Pomponi, cæna disertatua est.

De Priapo.

Non sum de fragili dolatus ulmo,
Nec quæ stat rigida supina uena,

LIB. VI.

De ligno mihi quolibet columna est.

Sed uina generata de cupresso,

Quæ nec seculæ centies peracta,

Nec longæ æriem timet senectæ.

Hanc, tu quisquis es o malus, timeto,

Nam si uel minimos manu rapaci

Hoc de palmitē læseris racemos,

Nasctur, licet hoc uelis negare,

Inferta tibi ficius in cupresso.

De Thelesino.

Cum coleret puros pauper Thelesinus amicos,

Errabat gelida sordidus in togula.

Obscœnos postquam cœpit curare cinædos,

Argentum, mensas, prædia, solus emit.

Vis fieri diues Bithynice, conscius esto,

Nil tibi, uel minimum, basia pura dabunt.

Ad Luperæum.

Quod conuiuaris sine me tam sæpe Luperæ,

Inueni, noceam qua ratione tibi.

Irascar, licet usque uoces, mittasq; rogesq;.

Quid facies, inquis, quid faciam? ueniam.

Epi. Pantagathi.

Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis

Pantagathus, domini cura, dolorq; sui,

Vix tangente uagos ferro refecare capillos

Doctus, & hirsutus excoluisse genas.

Sis licet inde sibi tellus placata, lenisq;

Artificis leuior non potes esse manu.

De Andragora.

Lotus nobiscum est hilarius, cœnauit & idem.

EPIC. IV. 313

Inuentus mane est mortuus Andragoras.
T am subitæ mortis causam Faustine requiris
In somnis medicum uiderat Hermocratem.

De Sextiliano.

Tantos, & tantas si dicere Sextilianum
Aule uetes, iunget uix tria uerba miser.
Quid sibi uult, inquis, dicam, quid suspicer esse.
Tantos, & tantas Sextilianus amat.

In Coracinum.

Quod semper cassidq; cinnamodq;
Et nido niger alitis superbæ
Fragras plumbea Niceroniana,
Rides nos Coracine nil olentes.
Malo, quam bene olere, nil olere.

In Charidemum.

Quod tibi crura rigent setis, et pectora uillis,
Verba putas famæ te Charideme dare.
Extirpa (mihi crede) pilos de corpore toto,
Teq; pilare tuas testificare nates.
Quæ ratio est, inquis? sis multos dicere multa.
Fac, prædicari te Charideme putent.

In Phœbum.

Mentiris fictos unguento Phœbe capillos
Et tegitur pictis sordida calua comis.
Tonsorem capiti non est adhibere necesse,
Radere te melius spongia Phœbe potest.

Ad Aulum.

Cernere parrhasios dum te inuat Aule triones,
Communis & Scythici sidera ferre poli.
O quam pene tibi stygias ego raptus ad undas

LIB. VI.

Elysia uidi nubila fusca plagæ.

Quamuis lassæ tuos quærebant lumina multus,

Atque erat in gelido plurimus ore Pudens.

Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores

Stamina, nec surdos uox habet ista deos.

Sospite me sospes latias reueheris ad urbes.

Et referes pili præmia clarus eques.

In Bactaram.

Et dolet, & queritur, sibi non contingere frigus

Propter sexcentas Bactara gausapinas.

Optat & obscuras luces, uentosq; nivesq;

Odit & hibernos, si te puere, dies.

Quid fecere mali nostræ tibi senu lacernæ?

Tollere de scapulis quas lenis aura potest,

Quanto simplicius, quanto est humanius illud.

Mense uel Augusto sumere gausapinas.

De Pompillo.

Rem factam Pompillus habet Faustine, legetur,

Et nomen toto sparget in orbe suum.

Sic leue flauorum ualeat genus Vespiorum,

Quisquis & Ausonium non amat imperium.

Ingeniosa tamen Pompilli scripta feruntur,

sed famæ non est hoc (mihi crede) satis.

Quam multi tineas pascunt, blattasq; diserti,

Et redimunt soli carmina docta coci.

Nescio quid plus est, quod donat sæcula chartis,

Victurus Genium debet habere liber.

In Inuidum.

Laudat. amat. tantat nostros mea Roma libellos,

Mæq; sinus omnis, me manus omnis habet.

EPIG.

Eæ rubet quidam . pallet . stupet . oscitat . odit .
Hoc uolo . nunc nobis carmina nostra placent .

Ad Apianum .

Amisit pater unicum Silanus ,
Cessas mittere munera Apiane ?
Hen crudele nefas , maleq; parca ,
Cuius uulnris hoc erit cadaver .

Ad Marianum .

Scis te captari , scis hunc , qui captat , auarum ,
Et scis qui captat , quid Mariane uelit ,
Tu tamen hunc Tabulis hæredem stulte supremis
Scribis , & esse tuo uis furiose loco .
Munera magna quidem misit , sed misit in hamo ,
Et piscatorem piscis amare potest .
Hicæne deflebit uero mea fata dolore ?
Si cupis , ut ploret , des Mariane nihil .

In Detractorem .

Cum sis nec rigida Fabiorum gente creatus ,
Nec qualem , Curio dum prandia portat aranti ,
Hirsuta peperit rubicunda sub Illice coniunx ,
Sed patris ad speculum tonsi , matrisq; togatæ
Filius , & sponsam possit te sponsa uocare ,
Emendare meos , quos nouit fama , libellos ,
Et tibi permittis felices carpere nugas ,
Has inquam nugas , quibus aurem aduertere totam
Non aspernantur proceres urbisq; foriq; ,
Quas & perpetui dignantur scrinia Sili ,
Et repetit toties facundo Regulus ore ,
Quiq; uidet propius magni certamina Circi
Laudat Auentinæ uicinus Sura Diane .

LIB. VI.

I pſe etiam tanto dominus ſub pondere rerum
 Non dedignatur bis, terq; reuoluere Cæſar.
 Sed tibi plus mentis, tibi cor limante Minerva
 Acrius, & tenues fixerunt pectus Athenæ.
 Ne ualeam, ſi non multo ſapit altius iſtud,
 Quid cum panticibus laxis, & cum pede grandi,
 Et rubro pulmone uetus, naſisq; timendum
 Omnia crudelis Lanius per compita portat?
 A udes præterea, quos nullus nouerit, in me
 Scribere uerſiculos, miſeras & perdere chartas.
 At ſi quid noſtræ tibi bilis inuſſerit ardor,
 V iuet, et hærebit, totoq; legetur in orbe.
 Stigmata nec naſtra delebit Cinnamũ arte.
 Sed miſerere tui, rabido nec perditus ore
 Fumantem naſum uiui tentaueris urſi.
 Si placidus licet, & lambat digitosq; manusq;
 Si dolor, & bilis, ſi iuſta coegerit ira,
 Verſus erit, uacua dentes in pelle fatiges,
 Et tacitus quæras, quam poſſis rodere carnem.

Ad Tuam.

Hexametris epiγραμμα facis, ſcio dicere Tuam,
 Tuam ſolet fieri, denique Tuam licet.
 Sed tamẽ hoc longum eſt. ſolet hoc quoq; Tuam licere.
 Si breuiora probas, diſticha ſola legas.
 Conueniat nobis, ut ſis, Epiagrammata longa
 Sit tranſſire tibi, ſcribere Tuam mihi.

De Præcone puellam uendente.

Famae non nimium bonæ Puellam,
 Quales in media ſedent ſuburra,
 V endebat modo præco Gellianus.

EPIG.

Paruo cum pretio diu liceret,
Dum puram cupit approbare cunctis,
Attraxit prope se manu negantem,
Et bis, terq; quaterq; basiauit.
Quid profecerit osculo, requiris?
Sexcentos modo qui dabit, negauit.

Ad Pannicum.

Cur tantum eunuchos habeat tua Gellia, quæris
Pannice? uult futui Gellia, non parere

De Morte Eutychi pueri.

Flete nefas ne strum, sed toto flete Lucrino
Naiades, et luctus sentiat ipsa Thetis.
Inter Baianas raptus puer occidit undas
Eutyclus, ille tuum Castrice dulces latus.
Hic tibi curarum socius, blandumq; lenamen,
Hic amor, hic nostri natis Alexis erat.
Nunquid te nitreis nudum lascina sub undis
Vidit, et Alcide Nymphæ remisit Hylam?
An Dea fœmineum iam negligit Hermaphroditum,
Amplexu teneri sollicitata uiri?
Quicquid id est, subitæ quæcunque est causa rapine,
Sit precor et tellus mitis, et unda tibi.

De Bassa.

Non miror, quod potat aquam tua Bassa Catulle,
Miror, quod Bassi filia potat aquam.

Ad Martianum.

Sexagesima Martiane messis
Acta est, et puto iam secunda Cottæ,
Nec se tædia lectuli calentis
Expertum meminit die uel uno.

LIB. VI.

O stendit digitum, sed impudicum.
 A lconti, Dasiq; Symmachoq;
 At nostri bene computentur anni,
 Et quantum terrea tulere febres,
 Aut langor grauis, aut mali dolores,
 A uita meliore separentur,
 Infantes sumus, & senes uidemur.
 Aetatem Priamiq; Nestorisq;
 Longam qui putat esse Martiane,
 Mulium decipiturq; falliturq;.
 Non est uiuere, sed ualere, uita.

De Thelesina.

E dere lasciuos & bethica crumata gestus,
 Et gaditanis ludere docta modis.
 Tendere quæ tremulum Pelian, Hecubæq; maritum
 Posset ad Hectoreos sollicitare rogos.
 Vrit, & excruciat dominum Thelesina priorem,
 Vendidit anallam, nunc redimit dominam.

De Cilice fure.

Fur nota nimium rapacitatis
 Compilare Cilix uolebat hortum.
 Ingenti sed erat Fabulle in horto
 Præter marmoreum nihil Priapum.
 Dum non uult uacua manu redire,
 Ipsum surripuit Cilix Priapum.

De Priapo.

Non rudis indocta fecit me falce colonus.
 Dispensatoris nobile ærnis opus.
 Nam Cæretani cultor notissimus agri
 Hos Hilarus colles, & iuga læta tenet.

EPIC.

Aspice, quam certo uidear non ligneus ore.

Nec deuota focis inguinis arma geram.

Sed mihi perpetua nunquam moritura cupresso

Phidiaca rigeat mentula digna manu.

Vicini (moneo) sanctum celebrate Priapum,

Et bis septenis parcite iugeribus.

Ad Esculanum.

Medio recumbit inus ille qui lecto

Caluam Triphilen segmentatus unguento,

Foditq; tonsis ora laxa lentisicis.

Mentitur Esculane non habet dentes.

In Pontiam.

Cum mittis turdumq; mihi, quadrā me placentē,

Sive femur leporis, sive quid his simile.

Bucellas misisse tuas te Pontia dicis.

Has ego nec mittam Pontia, sed nec edam.

Epi. Fuscī.

Ille sacri lateris custos, Martisq; togati,

Credita cui summi castra fuere ducis.

Hic situs est Fuscus. licet hoc fortuna fateri,

Non timet hostiles iam lapis iste minas.

Grande iugum domina datus ceruice recepit,

Et famulum uictrix possidet umbra nemus.

In Aphrum.

Cum sis tam pauper, quam nec miserabilis Irus,

Tam iuuenis, quam nec Parthenopæuserat.

Tam fortis, quam nec, cum uinceret, Artemidorus,

Quid te Cappadocum sex omnis esse iuuat?

Rideris, multoq; magis traduceris Apher.

Quam nudus medio si spatiere foro.

Non aliter

LIB. VI.

Non aliter monstratur Atlas cum compare nullo.

Quæque uehit similem belua nigra libyn.

Inuidiosa tibi quam sit lectica, requiris,

Non debes ferri mortuus Hexaphoro.

Ad Aulum de Lusco.

Potor nobilis Aule lumine uno

Luscus phryx erat, alteroq; Lippus,

Huic dicit medicus, bibas caueto

Vinum, si biberis nihil uidebis.

Ridens phryx oculo ualebis, inquit.

Miseri sibi protinus deinceps,

Sed crebros iubet exitum requiris.

Vinum phryx, oculus bibit uenenum.

Ad Lupum.

Tristis es, & felix. sciat hoc fortuna, caueto.

Ingratum dicet te Lupe, si scierit.

De Rosis ad Cæmissis.

Vt noua dona tibi Cæsar nilotica tellus

Miserat hibernas ambitiosas rosas.

Nauita derisit pharios memphiticus hortos,

Vrbis ut intrauit limina prima tuæ.

Tantus ueris honos, & odora gratia Floræ,

Tantaq; præstani gloria ruris erat.

Sic quacunque uagus gressumq; oculosq; ferebat,

Textilibus fertis omne rubebat iter.

At tu Romanæ iussus iam cedere Brumæ

Mitte tuas messes, accipe Nile rosas.

In Charidemum.

Iratus tanquam populo Charideme lanaris,

Inguina, sic toto subluis in folio.

EPIG.

Nec caput hic uellem, sic te Charideme lauare.
Et caput ecce lauas, inguina malo laues.

Ad Ruffum.

Quidam me modo Ruffe diligenter
Inspectum, uelut emptor, aut lanista,
Cum uultu, digitoq; subnotasset,
Tu ne es, tu ne ait ille Marialis,
Cuius nequitias, iocosq; nouit,
Aurem qui modo non habet seueram.
Subrifi modice, leuiq; nutu
Me, quem dixerat esse, non negaui,
Cur ergo inquit habes malas lacernas?
Respondi, quia sum malus poeta.
Hoc ne sepius accidat poetæ,
Mittas Ruffe mihi bonas lacernas.

Ad Cæsarem Do.

Quantum sollicito fortuna parentis Hetrusco,
Tantum summe ducum debet uterque tibi,
Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra.
Hos cuperem mores i gribus esse Iouis.
Si tua sit summo Cæsar natura tonanti,
Vtetur toto fulmine, rara manus.
Muneris hoc utrunque tui testatur Hetruscus.
Esse quod & comiti contigit, & reduci.

De Philippo.

O Staphoro sanus portatur Auite Philippus.
Hunc tu si sanum credis Auite, furis.
Elet mortem Ruffi.

E ditus est sextus sine te mi Ruffe camoenis,
Nec te lectorem sperat amice liber.

LIB. VI.

*I*mpia cappadocum tellus & numine leuo
 Visa tibi, cineres reddit, & ossa patri.
*F*unde tuo lachrymas orbata Bononia Ruffo,
 Et resonet tota planctus in Aemylia.
*H*eu qualis pietas, heu quam brevis occidit ætas,
 Viderat Alphei præmia quinque modo.
*P*ectore tu memori nostros enoluere lusus,
 Tu solitus nostros Ruffe tenere iocos.
*A*cipe cum fletu mœsti breue carmen amici
 Atque hæc absentis thura fuisse puta.

In Bibentes aquam.

*S*etinum, dominæq; nives, densiq; trientes,
 Quando ego uos medico non prohibente bibam?
*S*tultus, & ingratus, nec tanto munere dignus,
 Qui manuli hæres diuitis esse Midæ.
*P*ossideat libyæ messes, Hermumq; Tagumq;
 Et potet calidam, qui mihi laudat, aquam.

Ad Cæsarem.

*D*ii tibi dent, & tu Cæsar quæcunque mereris,
 Dii mihi dent, & tu, quæ uolo, si merui.

Ad Cæcilianum.

*M*ane salutavi uero te nomine casu,
 Nec dixi dominum Cæciliæ meum.
*Q*uanti libertas constet mihi tanta, requiris?
 Centum quadrantes abstulit illa mihi.

De Panareto potore.

*C*um peteret seram media iam nocte matellam
 Arguto madidus pollice Panaretus.
*S*poletina data est, sed quam siatuerat ipse.
 Nec fuerat soli tanta lagena satis.
*I*lle fide summa testæ sua uina remensus

EPIG.

Reddidit Oenophori pondera plena sui.
Miraris, quantum biberat, coxisse lagenam,
Desine mirari Ruffe, merum biberat.

De Gellia.

Mœchum Gellia non habet nisi unum.
Turpe est hoc magis, uxor est duorum.

In Zoilum.

Sancta ducis summi prohibet censura, uetatq;
Mœchari, gaude Zoile, non futuis.

In Amianum.

Cœlatus tibi cum sit Amiane
Serpens in patera Myronis arte,
Vaticana bibis, bibis uenenum.

De Thaide.

Tam male Thais olet, quam non Eullonis auari
Testa uetus, media sed modo fracta uia.
Non ab amore recens hircus, non ora Leonis,
Non detracta cani transiberina cutis.
Pullus abortiuo nec cum putrescit in ouo,
Amphora corrupto nec uitiat a Garo.
Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
Deposita quoties balnea ueste petit.
Pilosotro nitet, aut acida latet oblita creta,
Aut tegitur pingui terq; quaterq; faba.
Cum bene se tutam per fraudes mille putauit,
Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calpetiano.

Ponuntur semper, chrysendeta Calpetiano
Sine foris, seu cum cœnat in urbe domi.
Sic etiam in stabulo semper, sic cœnat in agro
Non habet ergo aliud? non habet immo suum.

M. V. MARTIALISEPIGRAMMATON
LIBER SEPTIMVS.

CCIPE BELLIGERAE

crudum thoracæ minervæ,

Ipsa Medusæ quem timet ira
deæ

Dum uacat hæc, Cæsar poterit
loricæ uocari.

Pectore cum sacro federit, Aegis erit.

Inuia sarmaticis domini lorica sagittis,

Et Martis getico terrore fida magis.

Quam uel ad ætolæ securam cuspidis ictus,

Texuit innumeri lubricus unguis apri.

Felix sorte tua, sacrum cui tangere pectus

Fas erit, et nostri mente calere dei.

I comes, et magnos illæsa merere triumphos,

Palmatæq; ducem sed cito redde, togæ.

Ad Pontilianum.

Cur non mitto meos tibi Pontiliane libellos?

Ne mihi tu mittas Pontiliane tuos.

De Opiano.

Esset Castrice cum mali coloris,

Versus scribere cepit Opianus.

Ad Cæsarem Do.

Si desiderium Cæsar populiq; patrumq;

Respicias, et latæ gaudia uera togæ,

Redde deum uotis poscentibus, inuidet hosti

Roma suo, ueniat laurea multa licet.

Terrarum dominum propius uidet ille, tuoq;

L iii

EPIG.

Terretur vultu barbarus, & fruitor.

De fama reditus Do.

Ecquid hyperboreis ad nos conuersus ab oris

Ausoniae Caesar iam parat ire vias?

Certus abest auctor, sed vox hoc nuntiat omnis.

Credo tibi, verum dicere fama soles.

Publica uictrices testantur gaudia chartæ,

Martia laurigera cuspide pila uirent.

Rursus tot magnos clamat tibi Roma triumphos,

Inuictusq; tua Caesar in urbe sonas.

Sed iam lætitiæ quo sit fiducia maior,

Sarmaticæ Laurus nuntius ipse ueni.

Ad Cæsarem Do.

Hiberna quamuis arctos, & rudis Peuce,

Et ungularum pulsibus calens Ister,

Fractusq; cornu iam ter improbo Rhenus,

Teneat domantem regna perfidæ gentis

Te summe mundi rector, te parens orbis.

A besse nostris non tamen potes uotis.

Illic & oculis, & animis sumus Caesar,

A deoq; mentes omnium tenes unus,

Vt ipsa magni turba nesciat. Circi

Vtrum ne currat Passerinus, an Tigris.

De Reditu Do.

Nunc hilares, si quando, mihi, nunc ludite musæ,

Victor ab Odrysiis redditur orbe deus.

Certa facis populi tu primus uota December.

Iam licet ingenti dicere uoce, uenit.

Felix sorte tua, poteras non cedere Iano,

Gaudia si nobis, quæ dabat ille, dares.

LIB. VII.

Festa coronatus ludet conuitia miles,
Inter Laurigeros cum comes ibit equos.

Fas audire iocos, lenioraq; carmina Cæsar
Sit tibi, si lusus ipse triumphus amat.

De Casselio.

Cum sexaginta numeret Casselius annos,
Ingeniosus homo est, quando disertus erit?

In Olym.

Pædicatur Oros, fellat Linus, Ole quid ad te?
De cute quid faciat ille, uel illa sua.

Centenis futuit Matho milibus, Ole quid ad te?
Non tu propterea, sed Matho pauper erit?

In lucem cœnat Serterius, Ole quid ad te,
Cum liceat tota stertere nocte tibi.

Septingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?
A sêm ne dederis, credideris ue lupo.

Illud dissimulas, ad te quod pertinet Ole.
Quodq; magis curæ conuenit esse tuæ.

Pro togula debes, hoc ad te pertinet Ole.

Quadrantem nemo iam tibi credit, & hoc.

Vxor mœcha tibi est, hoc ad te pertinet, Ole.

Poscit iam dotem filia grandis, et hoc.

Dicere quindicies poteram, quid pertinet ad te,
Sed quid agas, ad me pertinet Ole nihil.

Ad Pudentem.

Cogis me calamo, manuq; nostra

Emendare meos Pudens libellos.

O quam menimum probas, amasq;

Qui uis Archetypas habere nugæ.

EPIG.

Ad Faustinum.

Sic me fronte legat dominus Faustine serena,
 Exciatq; meos quæ solet aure iocos,
 Ut mea nec iuste quos odit, pagna lesit,
 Et mihi de nullo fama rubore placet.
 Quid prodest, cupiant cum quidam nostra uideri,
 Si qua Lycambeo sanguine tela madent,
 Vt pereumq; uomant nostro sub nomine uirus,
 Qui Phœbi radios ferre, diemq; negant.
 Ludinus innoctis uerbis, hoc iuro potentis
 Per genium famæ, castalidumq; gregem.
 Perq; tuas aures magni mihi numinis instat
 Lector inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride.

Dum Tyburtinis albescere collibus audit
 Antiqui dentis fusca Lycoris ebur.
 Venit in Herculeos colles, quid Tyburis alti
 Aura ualet? paruo tempore nigra redit.

De sua Puella.

Accidit infandum nostræ salus Aule puellæ,
 Amisit lusus, deliciasq; suas,
 Non quales teneri plorauit amica Catulli
 Lesbica, nequitiis passeris orba sui,
 Vel stellæ cantata meo, quam fleuit, Niantis,
 Cuius in Elysion nigra columba uolat.
 Lux mea non capitur nugis, nec amoribus istis,
 Nec dominæ pectus talia damna mouent.
 Bis denos puerum numerantem perdidit annos,
 Mentula cui nondum sesquipedalis erat.

LIB. VII.

Ad Argurum puerum.

Quis puer hic nitidis absistit Hiantidos undis,
Et fugit ad dominam Naida, nunquid Hylas?
O bene, quod silua colitur Tirynthius ista,
Et quod amatrices tam prope seruat aquas.
Securus licet hos fontes Argne ministros,
Nil faciunt Nymphæ, ne uelit ipse, caue.

Ad Regulum.

Aera domi non sunt, superest hoc Regule tantum,
Vt tua uendamus munera, nunquid emis?

Ad Bibliothecam Iulii Mar.

Ruris Bibliotheca delicti,
Vicanam uidet unde lector urbem,
Inter carmina sanctiora si quis
Lasciuæ fuerit locus Thaliæ,
Hos nido licet inferas uel imo,
Septem quos tibi misimus libellos
Authoris calamo sui notatos,
Hæc illis pretium facit litura.
At tu munere dedicata paruo
Quæ cantaberis orbe nota toto
Pignus pectoris hoc mei tuere
Iuli Bibliotheca Martialis.

In Gallam.

Cum tibi sit facies, de qua nec foemina possit
Dicere, cum corpus nulla litura notet.
Cum te tam rarus cupiat, repetatq; fututor
Miraris? uitium est non leue Galla tibi.
Accessi quoties ad opus, misistiq; mouemur
Inguibus, cummus non tacet, ipsa taces.

EPIG.

Dii facerent ut tu loquereris, et ipse taceret,
 Offendor cunni garrulitate tui.
 Pedere te mallet, namq; hoc nec inutile dicit
 Symmachus, et risum res mouet ista simul.
 Quis ridere potest fatui poppismata cunni,
 Cum sonat hic, cui non mentula, mensq; cadit.
 Dic aliquid saltem, clamofoq; obstrepe cunno.
 Et si adeo muta es, discere uel inde loqui.

De Fragmento Argus.

Fragmentum, quod uile putas, et inutile lignum,
 Hæc fuit ignoti prima carina maris.
 Quam nec cyaneæ quondam potuere ruina
 Frangere, nec Scythici tristior unda freti.
 Secula uicerunt, sed quamuis cesserit annis,
 Sanctior est salua parua tabella rate.

In sanctram.

Nihil est miserius, nec gulosius sanctra,
 Rectam uocatus cum recurrit ad cœnam,
 Quam tot diebus, noctibusq; aptauit.
 Ter poscit Apri glandulas, quater lumbum.
 Et utranque coxam leporis, et duos armos,
 Nec erubescit peierare de turdo,
 Et ostreorum rapere liuidos cirros,
 Dulci placent sordidam linit mappam.
 Illic et unæ collocantur ollares.
 Et punicorum pauca grana malorum,
 Et excauatæ pellis indecens uulue,
 Et lippa ficus, debilisq; boletus.
 Sed mappa cum iam mille rumpitur furtis,
 Rosos tepenti sphondylos sinu condit,

LIB. VII.

Indeuorato capite turturem truncum,
Colligere longa turpe nec pudet dextra
A neglecta, quicquid et canes reliquerunt,
Nec esculenta sufficit gulæ præda,
M isto lagenam replet ad pedes uino.
Hæc perducens cum domum tulit scalas,
Sæq; obserata clusit anxius cella,
Gulosus ille, postero die uendit.

De Natali Lucani.

Hæc est illa dies, quæ magni conscia partus
Lucanum populis, et tibi Polla dedit.
Hen Nero crudelis, nullaq; inuisior umbra,
Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De Eodem.

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit, Aonidum turba fauete sacris.
Hæc meruit, cum te terris Lucane dedisset,
Mixtus Castaliæ betis ut esset aquæ.

Ee Eodem.

P hæbe ueni, sed quantus eras, cum bella canenti
Ipse dares latine plectra secunda lyre.
Quid tanta pro luce precer, tu Polla maritum
Sæpe colas, et se sentiat ipse coli.

In Maledictum.

Cum iuuenale meo quæ me committere tentas,
Quid non audebis per fida lingua loqui?
Te fingente nefas, Pyladen odisset Orestes,
Thesæa Pirithoi destituisse amor.
Tu sicanos fratres, et maius nomen Atridas,
Et Leda poteras dissociare genus.

EPIG.

Hoc tibi pro meritis, et talibus imprecor ausis,
Vt facias illud, quod puto lingua facis.

In Malum Poetam.

Dulcia cum tantum scribas Epigrammata semper,
Et cerussata candidiora cute.

Nullaq; mica salis, nec amari fellis in illis
Gutta sit, o demens uis tamen illa legi.

Nec abus ipse inuat morsu fraudatus aucti,
Nec grata est facies, cui gelasius abest.

Infanti melimela dato, fatuasq; mariscas.
Nam mihi, quæ nouit pungere, chia sapit.

Scaſonta mittit ad A ppolinarem.

A pollinarem conueni meum scaſon,

Et si uacabit, ne molestus accedas,

Hoc qualecunque, cuius aliqua pars ipse est,

Dabis, hoc facetum carmen imbuant aures.

Si te receptum fronte uideris tota.

Noto rogabis ut fauore sustentet.

Quanto mearum scis amore nugarum

Flagret, nec ipse plus amare te possum.

Contra malignos esse si cupis tutus,

A pollinarem conueni meum scaſon.

De A pro a se oaiſo.

Tusca glandis A per populator, et ilia multa

Iam piger, ætolæ fama secunda feræ,

Quem mens intrauit splendenti cuspidē culter.

Præda iaces nostris inuidiosa focis.

Pinguescant madidi leto nidore penates,

Flagret et exciso festa culina iugo.

Sed coquus ingentem piperis consumet acernum,

LIB. VII.

Addet et arcano mista falerna garo.

Ad Dominum redeas, noster te non capit ignis

Conturbator A per, nilius esurio.

Ad Fusum.

Sic Tyburtina crescat tibi silua Dianæ,

Et properet cæsum sæpe redire nemus.

Nec tartessiacis Pallás tua Fusce trapetis

Cædat, et immodici dent bona musta lacus.

Sic fora mirentur, sic te pallatia laudent,

Excolat et geminas plurima palma fores.

O cædum medius præstat tibi parua December,

Excipe, sed certa quos legis aure iocos.

Sic licet uerum, res est hæc ardua, sed tu

Quod tibi uis dici, dicere Fusce potes.

Ad Testulum puerum.

Testule Victoris tormentum dulcæ Voconi,

Quo nemo est toto notior orbe puer.

Sic etiam positus formosus amere capillis,

Et placeat uati nulla puella tuo.

Paulisper domini doctos se pone libellos,

Carmina Victori dum lego pauca tuo.

Et Mecænatæ Maro cum cantaret A'lexim,

Nota tamen Marci fusca Melænis erat.

In Celiæ.

Das Cattis, das Germanis, das Celiæ Dacis,

Nec Cilicum spernis, Cappadocumq; toros.

Et tibi de pharia Memphiticus urbe tutor

Nauigat, a rubris et niger Indus aquis.

Nec recititorum fugis inguina Iudæorum,

Nec te Sarmatico transit A Lanus equo.

EPIC.

Quaratione facis, cum sis Romana puella,
Quod Romana tibi Mentula nulla placet?

Ad Regulum.

Rauce cortis aues, et oua matrum,
Et flauas medio uapore chias.
Et foetum querule rudem capellæ,
Nec iam frigoris pares oliuas.
Et canum gelidis olus pruinis
De nostro tibi rure missa credis.
O quam Regule diligenter erras.
Nil nostri, nisi me, ferunt agelli.
Quicquid uillicus umber, aut colonus,
Aut tusci tibi, tusculi ne mittunt,
Aut rus marmore tertio notatum,
Id tota mihi nascitur suburra.

Ad Atticum.

Attice, facundæ renouas qui nomina gentis,
Nec sinis ingentem conticuisse domum,
Te pia Cecropiæ comitatur turba Minervæ,
Te secreta quies, te sophos omnis amat
At iuuenes alios fracta colit aure magister,
Et rapit immeritis sordidus unctor opes.
Non pila, non follis, non te paganica thermis
Præparat, aut nudi stipitis ictus hebes,
Vra nec iniecto ceromate brachia tendis.
Non harpasta uagus puluerulenta rapis,
Sed curris niueas tantum prope Virginis undas,
Aut ubi sidonio taurus amore calet.
Per uarias artes, omnis quibus areæ seruit
Ludere cum liceat, currere pigritia est.

LIB. VII.

In Cinnam.

Sordidior cœno cum sit toga, calceus autem
Candidior prima sit tibi Cinna nive,
Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu?
Collige Cinna togam, calceus eae perit.

Ad Seuerum.

Quo possit fieri modo Seuere,
Vt uir pessimus omnium Charinus
Vnam rem bene fecerit, requiris,
Dicam sed cito: quid Nerone peius?
Quid thermis melius Neronianis?
Non deest protinus eae de malignis,
Qui sic rancidulo loquatur ore,
Vt quid tu domini, Deiq; nostri
Præfers muneribus neronianas?
Thermas præfero balneis Cinædi.

In Matronam.

Inguina sucinctus nigra tibi seruus aluta
Stat, quoties calidis tota foueris aquis.
Sed meus, ut de me taceam, Lecania seruus
Indæum nulla sub cute pondus habet,
Sed nudi tecum iuuenesq; senesq; lauamur.
An sola est serui mentula uera tui?
Ecquid foemineos se queris matrona recessus,
Secretusq; tua Cunne lauaris aqua?

Ad stellam.

Cum pluias, madidumq; Iouem perferre negaret,
Et rudis hibernis uilla nataret aquis,
Plurima quæ posset subitos effundere nimbos,
Muneribus uenit tegula missa tuis.

EPIG.

Horridus ecce sonat Boreæ stridore December,
Stella tegis uillam, non tegis agricolam.

Ad Castricum de Theta.

N onsti morti ferum quæstoris Castrice signum.

Est operæ pretium discere Theta nouum.

Exprimeret quoties rorantem frigore nasum,

Laetalem iuguli iusserat esse notam.

T urpis ab inuiso pendeat saria naso,

Cum fleret Madida fauce December atrox.

C ollegæ tenuere manus, quid plura requiris?

Emungi misero Castrice non licuit.

De Polyphemo.

T antus es, & talis nostri Polypheme seueri,

Vt te mirari possit & ipse Cyclops.

S ed nec Scylla minus, quod si fera monstra duorum

Iunxeris, alterius fiet uterque timor.

De Celio.

D iscursus uarios, uagumq; mane,

Ft fastus, & aue potentiorum.

C um perferre, patiq; iam negaret,

Cœpit fingere Celius podagram.

Quam dum uult nimis approbare ueram,

Et sanas linit, obligatq; plantas,

Inæditq; gradu laborioso,

Quantum cura potest, & ars doloris,

Desit fingere Celius podagram.

Epi. patris Hetrusci.

H ic iacet ille senex Augusti notus in aula

Pectore non humili passus utrunque deum,

N atorum pietas sanctus quem coniungis umbris

Miscuit

LIB. VII.

Miscuit, Elysiū possidet umbra nemus.
 O cecidit illa prior uiridi fraudata iuuenta.
 Hic prope terſenas uidit olympiadas.
 Sed festinatis raptum te credidit annis,
 Aspexit lachrymas quisquis Hetruscæ tuas.

Ad Sempronium.

Cosmicos esse tibi Sempronî tuata uideris,
 Cosmici Sempronî tam mala, quam bona sunt.

Ad Castricum.

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,
 Audeat hic etiam Castrice carminibus.
 Nos tenues in utroq; sumus, uinciq; parati,
 Inde sopor nobis, et placet alta quies.
 Tam mala cur igitur dederim tibi carmina, quæris.
 Alano nullum poma dedisse putas.

In Cinna.

Primum est, ut præstes, si quid te Cinna rogabo.
 Illud deinde sequens, ut cito Cinna neges.
 Diligo præstantem, non odi Cinna negantem.
 Sed tu nec præstas, nec cito Cinna negas.

Ad Ouidium.

Maximus ille tuus Ouidi Cæsonius hic est,
 Cuius adhuc uultum uinida cæra tenet.
 Hunc Nero damnavit. sed tu damnare Neronem.
 Ausus es, et profugi, non tua fata sequi.
 Aequora per scyllæ magnus comes exulis isti,
 Qui modo nolueras, consulis ire comes.
 Si uictura meis mandantur nomina chartis,
 Et fas est, cineri me superesse meo.
 Audiet hæc præsens, uenturaq; turba, fuisse

EPIG.

Illi te, Senecæ quod fuit ille suo.

Ad Eundem.

Facundi Senecæ potens amicus,
Caro proximus, aut prior sereno,
Hic est maximus ille, quem frequenti
Felix littera pagina salutat.
Hunc tu per siculas secutus undas
O nullis Quidi tacende linguis
Sprenisti domini furentis iras.
Miretur Pyladem suum uetustas,
Hæsit qui comes exuli parentis,
Quis discrimina comparet duorum?
Hæsiſti comes exuli Neronis.

Ad Priscum.

Commendare tuum dum uis mihi carmine munus,
Mæonioq; cupis doctus ore loqui,
Excrucias multis pariter me, teq; diebus,
Et tua de nostro priscæ Thalia placet.
Diuitibus poteris musas, elegosq; sonantes
Mittere, pauperibus munera pexa dato.

Ad Licinium.

Doctorum Licini celeberrime summe uirorum,
Cuius prisca graues lingua reduxit auos,
Redderis heu quanto fatorum munere nobis
Gustata lethæ pene remissus aqua.
Perdiderant iam uota metum, securaq; flebat
Tristitia, et lachrymis iamq; peractus eras.
Non tulit inuidiam taciti regnator auerni,
Et raptas fatis reddidit ipse colos.
Scis igitur, quantas hominum mors falsa querelas

LIB. VII.

Mouerit, & frueris posteritate tua.
Vine uelut rapto, fugitiuaq; gaudia carpe,
Perdiderit nullum uita reuerſa diem.

De Annio.

Cum menſas habeat ferè ducentas,
Pro menſis habet Annius miniſtros,
Transcurrunt Gabatæ, uolantq; lances.
Has uobis epulas habete lauri,
Nos offendimur ambulante cœna.

Ad Seuerum.

Parna ſuburbani munuſcula mittimus horti,
Faucibus ona tuis, poma Seuere gula.

Ad Fontem Hiantidos.

Fons domine regina loci, quo gaudet Hiantis.
Gloria conſpicua, delictumq; domus.
Cum tua tot niueis ornetur ripa miniſtris,
Et Ganymedeo luceat unda choro,
Quid facit Alcides ſilua ſacratus in iſta?
Tam uicina tibi cur tenet antra Deus?
Nunquid Nympharum notos obſeruat amores,
Tam multi pariter nerapiantur Hylæ.

Ad Vrbicum.

Mercari noſtras ſi te piget Vrbice nugæ,
Et laſciua tamen carmina noſſe libet.
Pompeium quæras, & noſti forſitan Auctum,
Vltoris prima Martis in æde ſedet.
Iure madens, uarioq; togæ limatus in uſu
Non lector meus hic Vrbice, ſed liber eſt.
Sic tenet abſentis noſtros, cantatq; libellos,
Vt pereat chartis littera nulla meis.

EPIG.

D eniq; si uellet, poterat scripsisse uideri,
sed famæ mauult ille fauere meæ.
H unc licet à decima, nec enim satis ante uacabit,
sollicites, capiet cœnula parua duos.
I lle leget, bibe tu, nolis licet, ille sonabit,
Et, cum iam satis est dixeris, ille leget.

Ad Auctum.

Gratum est, quod Celcri nostros legis Aucte libellos,
Si tamen & Celcrem quod legis, Aucte iunat.
I lle meas gentes, & Celtas rexir Hiberos.
Nec fuit in nostro certior orbe fides.
M aior me tanti reuerentia turbat, et aures
Non auditoris, iudicis esse puto.

In Vmbrum.

O mnia misisti mihi saturnalibus Vmber
Munera, contulerant quæ tibi quinque dies.
B issenos triplices, et dentis alpia septem.
His comes accessit spongia, mappa, calix,
S emodiusq; fabæ cum uimine picenarum,
Et laletanæ nigra lagena sapæ,
P aruaq; cum canis uenerunt coctana prunis,
Et libycæ fici pondere testa grauis.
V ix puto triginta nummorum tota fuisse
Munera, quæ grandes octo tulere Syri.
Q uanto commodius nullo mihi ferre labore
Argenti potuit pondera quinque puer.

In Nasidianum.

S emper mane mihi de me mera somnia narras,
Quæ moueant animum, sollicitentq; meum.
I am prior ad fecem, sed & hæc uindemia uenit,

LIB. VII.

Exorat noctes dum mihi saga tuas.

Consumpsi salvasq; molas, & turis acervos,

Decreverere greges, dum cadit a gna frequens.

Non porcus, non cortis aues, non oia su persunt.

Aut nigla, aut dormi Nasidiane tibi.

In Chrestum.

Nulli munera Chreste si remittis,

Nec nobis dederis, remiserisq;

Credam te satis esse liberalem,

Sed si reddis Apicio, Lupoq;

Et Gallo, Ticioq; Gellioq;

Lingas non mihi, nam proba, & pusilla est,

Sed quæ de Solyms uenit perustis

Damnatum modo mentulam tributis.

Ad Rabirium.

Astra, polumq; tua Cæpisti mente Rabiri,

Parrhasiam mira qui struis arte domum.

P hidiaco si digna Ioui dare templa parauit,

Has petat à nostro Pisis tonante manus.

De Achilla.

Castora de Polluce Gabinia fecit Achillam

Pyxagathos fuerat, nunc erit Hippodamus.

Ad Gallam.

Iam sex, aut septem nupsi si Galla cinædis,

Dum coma te nimium, pexaq; barba iunat.

Deinde experta latus, madidoq; simillima loro

Inguina, nec lassâ stare coacta manu,

Deseris imbelles thalamos, mollemq; maritum

Rursus & in similes decidis usq; toros.

Quere aliquem Curios semper Fabiosq; loquentem,

EPIG.

Hirsutum, & dura rusticante truce[m].
Inuenies sed habet tristis quoque turba cinædos
Difficile est, uero nubere Galla uiro.

De Cæliano.

Non coenat sine apro noster Tite Cælianus,
Bellum conuinam Cælianus habet.

Ad Ionem.

Tarpeia uenerande rector aula,
Quem saluo dux credimus tonantem,
Cum uotis sibi quisque te fanget,
Et poscat dare, quæ dei potestas,
Nil pro me mihi Iuppiter petenti.
Ne succensueris, uelut superbo.
Te pro Cæsare debeo rogare,
Pro me debeo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Do.

Abstulerat totam temerarius institor urbem,
Inq; suo nullum limine limen erat.
Iussisti tenues Germanice crescere uicos,
Et, modo quæ fuerat semita, facta uia est.
Nulla catenatis pila est præincta lagenis,
Nec prætor medio cogitur ire luto.
Stringitur in densa nec cæca nouacula turba.
Occupat aut totas nigra popina uias.
Tonfor. copo. coquus. lanuus sua limina seruant.
Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit.

In A millum.

Reclusis foribus grandes præcidis A mille,
Et te deprehendi, cum facis ista, cupis,
Ne quid liberti narrent, seruiq; paterni,

LIB. VII.

Et notet obliqua gerrulitate cliens.

Non pœdiciari se qui testatur A mille,

Illud saepe facit, quod sine teste facit.

De Sili.

Perpetui nunquam moritur a uolumina Sili

Qui legis, et latia carmina digna togæ,

Pierios tantum nati placuisse recessus

Credis, et aoniæ bacchica ferta comæ.

Sacra cothurnati non attingit ante Maronis,

Implevit magni quam Ciceronis opus.

Hunc miratur adhuc centum grauis hastæ uirorum,

Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.

Postquam bissems ingentem fascibus annuum

Rexerat, asserto qui sacæ orbe fuit,

Meritos Musis, et Phœbo tradidit annos,

Proq; suo celebrat nunc Heliconæ foro.

In Cinnamum.

Qui tonfor fueras tota notissimus urbe,

Et post hæc dominæ munere factus eques.

Sicilianas urbes, ætnæaq; regna petisti

Cinname, cum fugeres tristia iura fori.

Qua nunc arte graues tolerabis inutilis annos?

Quid facit infelix, et fugitiua quies?

Non rhetor, non grammaticus, ludiue magister,

Non Cynicus, non tu stotius esse potes.

Vendere nec uocem siculis, plausumq; theatris.

Quod superest, iterum Cinname tonfor eris.

In Gargilianum.

Lis te bis decimæ numeræ antem frigora brumæ

Conterit una tribus Gargiliane foris.

E P I G.

A h miser, & demens, uiginti litigat annis
Quisquam? cui uina Gargiliane licet?

De Labieno.

Hæredem Fabius Labienum ex asse reliquit,
Plus meruisse tamen se, Labienus ait.

In Philenim.

Pædiat pueros tribas Philenis

Et tentigine senior mariti

Vndenas uorat in die puellas,

Harpasto quoque subligata ludit,

Et flauescit Aphe, grauisq; draucos,

Alternò facili rotat lacerto,

Et putri lutulenta de palæstra

Vincti uerbere uapulat magistri,

Nec coenat prius, aut recumbit ante,

Quam septem uomuit meros deunces,

Ad quos fas sibi tunc putat reuerti.

Cum Coliphia sexdecim comedit.

Post hæc omnia cum libidinatur,

Non fellat, putat hoc parum uirile,

Sed plane medias uorat puellas.

Dii mentem tibi dent tuam Phileni,

Cunnum lingere, quæ putas uirile.

Ad Ruffum.

Commendare meas instanti Ruffe amoenas

Parce precor socero, seria forsan amat.

Quod si lasciuos admittit & ille libellos,

Hæc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila.

Hæc est illa tibi promissa Theophila Cani,

LIB. VII.

Cuius Cecropia pectora uoce madent.
Hanc sibi iure petat magni senus altus in hortis,
Nec minus esse suam stolta turba uelit.
Vinet opus quodcumque per istas miseris aures.
Tam non fœmineum, nec popolare sapit.
Non tua Parthenis nimum se præferat illi,
Quamuis Pierio sit bene nota choro.
Carmina fingentem Sapphò laudauit amatrix.
Castior hæc, et non doctior illa fuit.

In Philenim.

Ipsarum tribadum tribas Phileni
Recte quam futuis, uocas amicam.

De Familia Fico sa.

Fico sa est uxor, Ficosus et ipse maritus,
Filia fico sa est, et gener, atque socer,
Nec dispensator, nec uillicus ulcere turpi,
Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.
Cum sint Ficosi pariter iuuenesq; senesq;
Res mira est, Ficos non habet unus ager.

Ad Paulum.

Gratus sic tibi Paule sit December,
Nec nani triplices, breuesq; mappæ,
Nec turis ueniant leues selibræ,
Sed lances ferat, aut scyphos auorum.
Aut ut grandis reus, aut potens amicus.
Sic quod te potius innat, capitq;
Sic uinctas Nouiumq; Publiumq;
Mandris, et uitreo latrone elusos
Sic palmam tibi de Trigone nudo
Vinctæ det fauor arbiter coronæ.

EPIG. IIIV. III

Nec laudet Polybi magis sinistras.
Siquisquam mea dixerit malignus,
Atro carmina quæ madent ueneno.
Ut nocem mihi commodos patronam.
Et quantum poteris, sed usque, clames.
Non scripsit meus ista Martialis.

Ad Maximum.

Esquiliis domus est, domus est tibi colle Diane,
Et tua paritius culmina uicinus habet.
Hinc uiduæ Cybeles, illinc sacraria Vestæ
Inde nouum, ueterem prospicias inde Iouem.
Dic, ubi conueniam, dic, qua te parte requiram.
Quisquis ubiq; habitat Maxime, nusquam habitat.

Ad Mercurium.

Cyllenes, cœliq; decus facunde minister,
Aurea cui torto uirgæ dracone uiret,
Sic tibi lasciu non desit copia furti,
Sive cupis Paphien, seu Ganymede cales.
Maternæq; sacris ornentur frondibus idus,
Et senior parca mole prematur annis,
Hunc semper Norbana diem cum coniuge Caro
Lata colat, primis qua coiere toris.
Hic pius antistes sophiæ sua dona ministrat
Hic te ture uocat fidus & ipse Ioui.

In Anum deformem.

Vis futui gratis, cum sis de formis, Anusq;
Res perridicula est, uis dare, nec dare uis.

Ad Philomusum.

Quod te diripiunt potentiores,
Per conuiuia, porticus, theatra,

LIB. VII.

Et tecum, quoties ita incidisti,
Gestari iuvat, & iuvat lauare,
Nolito, nimium tibi placere,
D electas Philomuse, non amaris,

In Tuam.

Exigis ut nostros donem tibi Tuam libellos,
Non faciam, nam uis uendere. non legere

In Papilum.

Cum saxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene si coenas conchis inuncta tibi est.
Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mulos
Mittis. habes nec cor Papile, nec genium.

Ad Seuerum.

Potui modo consulare uinum,
Quæris quam uetus, atque liberale,
Ipsò consule conditum, sed ipse,
Qui ponebat, erat Seuere consul.

Ad Faustum.

Quatenus Odrysius iam pax Romana triones
Temperat, & terricæ conticuere tubæ,
Hunc Marcellino poteris Faustine libellum
Mittere, iam chartis, iam uacat ille iocis.
Sed si parua tui munuscula quæris amici
Commendare, ferat carmina nostra puer,
Non qualis geticæ satiat lacte iuuentæ
Sarmaticæ gelido ludit in amne rotæ,
Sed mirylenæi roseus mangonis ephebus,
Vel non cæsus adhuc matre iubente lacon.
At tibi captiuo famulus mittetur ab istro,
Qui Tyburtinas pascere possit oues.

EPIC.

Ad Lausum.

Triginta toto mala sunt Epigrammata libro,
Si totidem bona sunt, Laus liber bonus est.

De Menophilo.

Menophili pennem tam grandis fibula uestit,
Ut sit comædis omnibus una satis.
Hunc ego credideram, nam sepe lauamur in uno,
Sollicitum uoci parcere Flaccæ suæ.
Dum ludit media populo spectante palastra,
Delapsa est misero fibula, uerpus erat.

De Eutrapelo.

Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci,
Expungitq; genas, altera barba subit.

Ad Librum.

Dum mea Cælio formatur imago Secundo,
Spirat et arguta picta tabella manu,
I' Liber ad geticam Peucen, Istrumq; tacentem,
Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet,
Parua dabis caro, sed dulcia dona sodali,
Certior in nostro carmine uultus erit.
Casibus hic nullis, nullis delebilis annis
Vinet, Apellæum cum morietur opus.

Ad Sabellum.

Quod non insulse scribis tetrasticha quædam,
Disticha quod belle pauca Sabelle facis,
Laudo, nec admiror, facile est, epigrammata belle
Scribere, sed librum scribere, difficile est.

In Sextum.

Ad natalitias Dapes uocabar,
Essem cum tibi Sexte non amicus.

LIB. VII.

Quid factum est, rogo, quid repente factum

Post tot pignora nostra, post tot annos,

Quod sum prateritus uetus sodalis?

Sed causam scio, nulla uenit a me

Argentum tibi libra postulati.

Nec leuis toga, nec rudes lacernæ,

Non est sportula, quæ negociatur.

Posis munera sexte, non amicos.

Iam dices mihi, uapulet uocator.

De Se.

Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus,

Si fruitur tristi Canius Æthiope.

Publius exigua si flagrat amore catellæ,

Si Cronus similem ceropithecon amat.

Delectat Marium si perniciosus ichneumon,

Pica salutatrix si tibi Lausæ placet,

Si gelidum collo nectit Glacilla draconem,

Lusiniæ tumulum si Thelesina dedit.

Blanda cupidinei cur non amet ora labyæ,

Qui uidet hæc dominis monstra placere suis?

De Suis Libris.

Fertur habere meos, si uera est fama, libellos

Inter delicias pulchra Vienna suas.

Me legit omnis ibi senior, iuuenisq; puerq;

Et coram tetrico casta puella uiro.

Hoc ego maluerim, quam si mea carmina content,

Qui nilum ex ipso protinus ore bibunt.

Quam meus Hispano si me Tagus impleat auro,

Pascat et hybla meas, pascat hymettos apes.

Non nihil ergo sumus, nec blandæ murmure lingua

EPIC.

Decipimur. credam iam puto Laus se tibi.

Ad Rosam.

I' felix Rosa, mollibusq; sertis
Nostri cinge comas A pollinaris.
Quas tu nectere candidas, sed olim
Sic te semper amet Venus, memento.

Ad Criticum.

I actat inæqualem Mathe me fecisse libellum,
Si uerum est, laudat carmina nostra Mathe.
Aequales scribit libros Caluinus, & Vmber,
Aequalis liber est critice, qui malus est.

Ad Iuvenalem.

De nostro facunde tibi Iuuenalis agello
Saturnalitas mittimus ecce nuces.
Cætera lasciuis donauit poma puellis
Mentula custodis luxuriosa dei.

In Baccharam.

Si quid opus fuerit, scis me non esse rogandum,
Bis nobis dicis Bacchara, terque die.
Appellat rigida tristis me uoce secundus.
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Pensio te coram petitur clareq; palamq;
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Esse queror gelidasq; mihi, tritasq; lacernas,
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Hoc opus est subito fias ut sidere mutus,
Dicere ne possis Bacchara, quid sit opus.

Ad Narniam.

Narnia sulphureo quam gurgite candidus amnis
Circuit, anapiti uix adeunda iugo

L I B. VII.

Quid tam sepe meum nobis abducere Quintum
Terreat, & lenta detinuisse mora?

Quid Nomentani causam mihi perdis agelli,
Propter vicinum qui pretiosus erat.

Sed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto,
Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo.

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat.
Olfecit postquam Papilus, ecce garum est.

In Linum.

Brima est, & riget horridus December,

Audes tu tamen osculo nivali

Omnes obuios hinc, & hinc tenere,

Et totam Line basiare Romam.

Quid possis grauiusq; sauiusq;

Percausus facere, atque uerberatus.

Hoc me frigore basiet nec uxor,

Bladis filia nec rudis labellis,

Sed tu dulciior, elegantiorq;

Cuius liuida naribus caninis

Dependet glacies, rigetq; barba,

Qualem forcipibus metit supinis,

Tonsor Cinyphio Cilix marito,

Centum occurrere malo cunnilingis,

Et gellum timeo minus recentem.

Quare si tibi sensus est, pudorq;

Hyernas Line basiationes

In mensem rogo differas Aprilem.

Epi. Vrbici Pueri.

Conditus hic ego sum bassi dolor Vrbicus infans,

Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.

EPIG.

Sex mihi de prima deerant trieteride menses.

Ruperunt tetricæ cum mala pensa Deæ.

Quid species, quid lingua mihi, quid profuit ætas?

Da lachrymas tumulo, qui legis ista, meo.

Sic ad lethæas, nisi Nestore serior, undas

Non eat, optabis, quem superesse tibi.

Ad Librum suum.

Nosti si bene Cæsium libelle

Montanæ decus Umbriæ Sabinum

Auli municipem mei Pudentis,

Illi tu dabis hæc uel occupato,

Instent mille licet, premantq; curæ,

Nostris carminibus tamen uacabit,

Nam me diligit ille, proximumq;

Turni nobilibus leget libellis.

O quantum mihi nominis paratur.

O quæ gloria, quam frequens amator,

Te conuiuia, te forum sonabit.

Ædes, compita, porticus, tabernæ.

Vnimitteris, omnibus legèris.

Ad Castorem.

Omnia castor emis, sic fiet ut omnia uendas.

Ad Crispinum.

Sic placidum uideas semper Crispine Tonantem,

Nec te Roma minus, quam tua Memphis amet,

Carmina parrhasia si nostra legentur in aula,

Namq; solent sacra Cæsaris aure frui,

Diare de nobis, ut lector candidus, audet,

Temporibus præstat non nihil iste tuis.

Nec Marso nimium minor est, doctoq; Catullo.

Hoc satis est. ipsi cætera mando deo.

M.V.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER OCTAVVS.

IMPERATORI DOMI-
tiano Cæsari Augusto Germa-
nico Dacio Valerius Martialis
salutem. Omnes quidem libelli
mei domine, quibus tu famam,
id est uitam, dedisti, tibi suppli-
cant, et puto propter hoc legen-

tur. Hic tamen qui operis nostri octauus inscribitur,
occasione pietatis frequentius fruitur. minus itaq; inge-
nio laborandum fuit in cuius locum materia successe-
rat. Quã quidem subinde aliqua iocorum mistura na-
riare tēuimus, ne cœlesti uerecundia tuæ laudes su-
as, quæ facilius te fatigare possunt, quam nos satiare,
omnes uersus ingererent. Quamuis autem Epigram-
mata seuerissimis quoque, et supremæ fortunæ uiris
ita scripta sint, ut nimiam uerborum licentiam affe-
ctasse uideantur, ego tamen illis non permissi, tam lasci-
ue loqui, quam solent, cum pars libri et maior, et me-
lior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit, me-
minerit non nisi religionis purificatione lustratus ac-
cedere ad templa debere. Quod ut custoditurum me
lecturi sciant, in ipso libello huius nomine, profiteri
breuissimo placuit Epigrammate.

Ad Librum suum.

Laurigeros Domini liber intrare penates
Disce, uerecundo sanctius ore loqui.
Nuda recede Venus, non est tuus iste libellus.

EPIG.

Tu mihi, tu Pallás Cæsariana ueni.

Ad Ianum.

Faſtorum genitor, parensq; Ianus
Victorem modo cum uideret iſtri,
Tot uultus ſibi non ſatis putauit,
Optauitq; oculos habere plures,
Et lingua pariter locutus omni
Terrarum domino, Deoq; rerum
Promiſit pyliam quater ſenectam.
Addas Iane tuam pater, rogamus.

Ad Muſam.

Quinque ſatis fuerant, uel ſex, ſeptemq; libelli,
Et nimum, quid adhuc ludere muſa iuuat?
Sit pudor, & finis, iam plus nihil addere nobis
Fama poteſt, teritur noſter ubique liber.
Et cum rupta ſitu Meſſalæ ſaxa iacebunt,
Altaq; cum Licini marmora puluis erunt,
Metamen ora legent, & ſecum plurimus hoſpes.
Ad patrias ſedes carmina noſtra feret.
Finieram, cum ſic reſpondit nona ſororum,
Cui coma, & unguento ſordida ueſtis erat,
Tu'ne poteſt dulces ingrate relinquere nuſgas?
Dic mihi, quid melius deſidioſus ages?
An iuuat ad tragicos ſocum transferre cothurnos?
Aſpera uel paribus bella tonare modis?
Perlegat ut tumidus rauca te uoce maſter,
Oderit & grandis Virgo, bonusq; puer.
Scribant iſta graues nimum, nimumq; ſeueri,
Quos media miſeros nocte lucerna uidet.
At tu Romano lepidos ſale tinge libellos.

LIB. VIII.

Agnoscat mores uita, legatq; suos.

Angusta cantare licet uidearis auena,

Dum tua multorum uincat auena tubam.

Ad Caesarem Domitianum.

Quantus id latias mundi conuentus ad aras

Suscipit, et soluit pro duce nota suo.

Nam non haec hominum Germanice gaudia tantum,

Sed faciunt ipsi nunc puto sacra Dei.

Ad Macrum.

Dum donas Macer annulos puellis,

Desisti Macer annulos habere.

In Euctum.

Archetypis uetuli nihil est odiosius Eucti.

Ficta saguntino cymbia malo luto.

Argenti furiosa sui cum stemmata narrat

Garrulus, et uerbis mucida uina facit.

Ladomedontae fuerant haec pocula mensae,

Ferret ut haec, muros struxit Apollo lyra.

Hoc cratere ferox commisit praelia Rhetus

Cum lapythis, pugna debile cernis opus.

Hi duo longaeuo censentur Nestore fundi,

Pollice de pyliотреита columba nitit.

Hic Scyphus est, in quo misceri iussit amicis

Largius Aecides, et bibit ipse merum.

Hac propinauit Bitiae pulcherrima Dido,

In patera phrygio cum data coena uiro est.

Miratus fueris cum prisca toreumata multum,

In Priami cyathis Astryanaeta bibes.

In Cinnam.

Hoc agere est ausas, hoc dicere Cinna diserte,

EPIC.

Horis Cinna decem dicere uerba nouem.
Sed modo Clepsydrias ingenti uoce petisti
Quattuor, o quantum Cinna tacere potes.

Ad Ianum.

Principium des Iane licet uelocibus annis,
Et reuoces uultu sæcula longa tuo.
Te primum piatúra rogent, te uoce saluent.
Purpura te felix, te colat omnis honos.
Tu tamen hoc mauis, latæ quod contigit urbi
Mense tuo reducem Iane uidere deum.

Ad Quintum.

Soluere dodrantem nuper tibi Quinte uolebat
Lippus Hylas, luscus uult dare dimidium.
Acipe quam primum, breuis est occasio lucri,
Si fuerit cæcus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso.

Emit lacernas milibus decem Bassus
Tyrias coloris optimi, lucri fecit,
Adeo bene emit? inquis, immo non soluit.

Ad Cæsarem Domitianum.

Peruenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem,
Nam populi uoces audit et ille tui.
Sarmaticas etiam gentes, Istrumq; Getasq;
Letitiæ clamor terruit ipse nouæ.
Dum te longa sacro uenerantur gaudia circo,
Nemo quater missos currere sensit equos.
Nullum Roma ducem, nec te, sic Cæsar amauit.
Te quoque iam non plus, ut uelit ipsi, potest.

Ad Priscum.

Vixorem quare locupletem ducere nolim,

LIB. VIII.

Queritis, uxori nubere nolo meæ.

Inferior matrona suo sit Priscæ marito,
Non aliter fiunt femina, uirque pares.

Ad Gargilianum.

Morio dictus erat uiginti milibus emi,
Redde mihi nummos Gargiliane, sapit.

In Crudelem amicum.

Pallida ne Cilicium timeant pomaria brumam,
Mordeat & tenerum fortior aura nemus.

Hibernis obiecta notis specularia pueros

Admittunt soles, & sine fecæ diem.

At mihi cella datur, non tota clausa fenestra,

In qua nec boreas ipse manere uelit.

Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum,

Arboris ergo tuæ tutior hospes ero.

Ad Domitianum.

Dum noua panthonici narratur gloria belli,

Omnis & ad reducem dum litat ara Iouem.

Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus,

Et ditant latias tertia dona tribus.

Hos quoque secretos memorabit Roma triumphos,

Nec minor ista tuæ laurea pacis erit.

Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?

Principis est uirtus maxima, nosse suos.

In Ciperum.

Pistor qui fueras diu Cipere,

Nunc causas agis, & ducenta queris,

Sed consumis, & usque mutuaris.

A pistore Ciperi non recedis,

Et panem facis, & facis farinam.

EPIG.

Ad Sextam.

Egi Sexte tuam pactus duo millia causam,
Misiſti nummos quot mihi? mille. quid eſt?
Narraſti nihil inquis, & a te prodita cauſa eſt,
Tanto plus debes Sexte, quod erubui.

Ad Cirinium.

Sic tua Cirini promas Epigrammata vulgo,
Vt mecum poſſis vel prior ipſe legi,
Sed tibi tantus ineſt ueteris reſpectus amici,
Carior ut mea ſit, quam tua fama tibi.
Sic Maro nec Calabri tentauit carmina Flaci,
Pindaricos poſſet cum ſuperare modos.
Et Varro ceſſit Romani laude cothurni,
Cum poſſet tragico fortius ore loqui.
Aurum, & opes, et rura frequens donabit amicis,
Qui uelit ingenio cedere, rarus erit.

De Cinna.

Pauper uideri nult Cinna, & eſt pauper.

Ad Varum.

Cum facias uerſus nulla non luce ducentos,
Vare nihil recitas, non ſapis, atque ſapis.

Ad Luciferum.

Phosphore redde diem, quid gaudia noſtra moraris?
Caſare uenturo Phosphore redde diem.
Roma rogat. placidi nunquid te pigra Bootae
Plauſtra uehunt, lento quod nimis igne uenis?
Led eo poteras abducere Cyllaron aſtro,
Ipſe ſuo cederet nunc tibi Caſtor equo.
Quid cupidum titana tenes, iam Xanthus, et Aethon
Frena uolunt, uigilat Memnonis alma parens.

LIB. VIII.

Tarda tamen nitidae non cedunt sydera luci,

Et cupit Ausonium luna uidere duam.

Iam Caesar uel nocte ueni, sint astra licebit,

Non deerit populo te ueniente dies.

In Gallicum.

Inuitas ad aprum, ponis mihi Gallice porcum.

Hibrida sum, si das Gallice uerba mihi.

Ad Rusticum.

Esse tibi uideor senus, nimumq; gulosus,

Qui propter coenam Rustice cedo cocum.

Si lenis ista tibi flagrorum causa uidetur,

Ex qua uis causa uapulet ergo cocus?

Ad Caesarem Do.

Si quid forte petam timido, graaliq; libello,

Improba non fuerit si mea charta, dato.

Et si non dederis Caesar, permitte rogari,

Offendunt nunquam tura, precesq; Iouem.

Qui fingit sacros auro, uel marmore uultus,

Non facit ille deos qui rogat, ille facit.

In Oppianum.

Vidisti semel Oppiane tantum

Aegrum me male, sepete uidebo.

Ad Caesarem Do.

Non tot in eo timuit gangeticus aruis

Raptor, in hircano qui fugit albus equo.

Quot tua Roma nouas uidit Germanice tigris,

Delitias potuit nec numerare suas.

Vicit erythraeos tua Caesar arena triumphos,

Et uictoris opes, diuitiasq; Dei.

Nam cum captiuos ageret sub curribus Indos,

E P I G.

Contentus geminata tigris Bacchus erat.

Ad Gaurum.

Munera qui tibi dat locupletis Gauri, seniq;
si sapis, & sentis, hic tibi ait, morere.

De Partheniana toga.

Dic toga facundi gratum mihi munus amici,
Esse uelis cuius fama, decusq; gregis?

Appula ledæi tibi floruit herba Phalanthi,
Qua saturas calabris culta Galeus aquis.

An tarte Ssachus stabuli nutritor hiberni

Bethis in Hesperia te quoque lauit aqua.

An tua multum fidum numerauit lana Timanum,

Quem prius astrifero Cyllarus ore bibit.

Te nec Amyclæo decuit liuere ueneno,

Nec Mileus erat uellere digna mo.

Liliatu uincis, nec adhuc dilapsa ligustra,

Et Tyburtino monte quod albet ebur.

Spartanus tibi cedit olor, Paphiaq; columba.

Cedit erythræis eruta gemma uadis.

Sed licet hæc primis niuib; sint æmula dona,

Non sunt Parthenio candidiora suo.

Non ego prætulerim Babilonica picta superbe,

Texta Semiramia quæ uariantur acu.

Non Athamanteo potius me mirer in auro,

Aeolium dones si mihi Phrixæ decus.

O' quantos risus pariter spectata mouebit,

Trita palatina uestra lacerna toga.

De Distichis.

Disticha qui scribit (puto) uult breuitate placere,
Quid prodest breuitas, dic mihi, si liber est?

LIB. VIII.

De spectaculo Scæuolæ.

Qui nunc Cæsareæ lusus spectantur harenæ,

Temporibus Bruti gloria summa fuit.

Aspicis, ut teneat flammæ, poenâq; fruatur

Fortis, et attonito regnet in igne manus.

Ipsæ sui spectator adest, et nobile dextræ

Fumus amat, totis pascitur illa sacris.

Quod nisi rapta foret nolenti poena, parabat

Sænior in laxos ire sinistra focos.

Sicre piget post tale decus, quid fecerit ante,

Quam uidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem.

Nescio quid de te non belle Dento fateris,

Coniuge qui ducta iura paterna petis.

Sed iam supplicibus dominum lassare libellis

Desine. Et in patriam serus ab urbe redi.

Nam dum tu longe deserta uxore, diuq;

Tres quæris natos, quattuor inuenies.

De Columba Aretullæ.

Aëra per tacitum delapsa sedentis in ipsos

Fluxit Aretullæ blanda columba sinus.

Luserat hoc casus, nisi inobseruata maneret,

Permissâq; sibi noller abire fuga.

Simeliora piæ fas est sperare sorori,

Et dominum mundi flectere uota ualens.

Hæc a Sardois tibi forsitan exulis oris

Fratre reuersuro nuntia uenit auis.

Ad Paulum de Phiala.

De prætorica folium mihi Paule corona

Mittis, et hoc Phialæ nomen habere iubes.

EPIC.

Hac fuerat nuper nebula tibi pægma perunctum,
 Pallida quam rubri diluit unda croci.
 An magis astuti deraſa eſt ungue miniſtri
 Bractea, deſulcro quod reor eſſe tuo?
 Illa poteſt culicem longe ſentire uolantem,
 Et minimi penna papilionis agi.
 Exigua uolitat ſuſpenſa uapore lucernæ,
 Et leuiter fuſo rumpitur icſta mero.
 Hoc linitur ſputo Ianiatriota calendis,
 Quam fert cum paruo ſordidus aſſe cliens.
 Lenta minus gracili creſcunt colocaſia filo.
 Plena magis nimio Lilia ſole cadunt.
 Nec uaga tam tenui diſcurſat aranea tela,
 Tam leue nec bombix pendulus urget opus.
 Craſſior in facie uetulae ſtat creta Fabulla.
 Craſſior offenſæ bulla tumefcit aquæ.
 Fortior intortos ſeruat ueſica capillos,
 Et mutat latias ſpuma batua comas.
 Hac cute ledæo ueſtitur pullus in ouo,
 Talia lunata ſplenia fronte ſedent.
 Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere poſſis?
 Mittere cum poſſis uel cocleare mihi?
 Magna nimis loquimur, cocleam cum mittere poſſes,
 Deniq; cum poſſes mittere p' aule nihil.
 In lactatorem.
 Archetypum Myos argentum te dicis habere,
 Quod ſine te factum eſt, hoc magis archetypum ē.
 In peſſimos coniuges.
 Cum ſitis ſimiles, paresq; uita
 Vxor peſſima, peſſimus maritus,

LIB. VIII.

Miror, non bene conuenire uobis.

Ad Cæsarem Do.

Regia pyramidum Cæsar miracula ride,

Iam tacet eorum barbara Memphis opus.

Pars quota parrhasiæ labor est Marcoticus aulae,

Clarius in toto nil uidet orbe dies.

Septenos pariter credas assurgere montes,

Thessalicum breuior Pelion ossa tulit.

Aethëra sic intrat, nitidis ut conditus astris

Inferiore tonet nube serenus apex.

Et prius arcano satiatur lumine Phœbi,

Nascentis Circe quam uidet ora patris.

Hæc Auguste tamen, quæ uertice sydera pulsat,

Par domus est cælo, sed minor est domino.

Ad Polycærnium.

Quod Caietano reddis Polycærne tabellas,

Millia te centum non tribuisse putas?

Debuit hæc, inquis tibi habere Polycærne tabellas;

Et Caietano millia crede duo.

Ad Meliorem.

Qui præstat pietate pertinaci

Sensuro bona liberalitatis,

Capitet forsitan, aut uicem reposcat.

At si quis dare nomini relicto

Post manes tumulumq; perseveret,

Quærit quid nisi parcaus dolere?

Refert sis bonus, an uelis uideri?

Præstas hoc melior sciente fama,

Qui solennibus anxius sepulti

Nomen non finis interire Blæsi,

EPIG.

Et de munificat profusus arca
Ad natalicium diem colendum
Scribarum memori, piæq; turba
Quod donas, facis ipse Blesianum.
Hoc longum, tibi uita dum manebit,
Hoc & post cineres erit tributum.

Ad Domitianum.

Qui pallatinæ caperet conuiuia mense,
Ambrosiasq; dapes, non erat ante locus.
Hic haurire decet sacrum Germanice nectar,
Et Ganymedea pocula mixta manu.
Esse uelis (oro) serus conuiuia tonantis,
At tu si properas Iupiter, ipse ueni.

Ad Priapum.

Non horti, neque palmitis beati,
Sed rari nemoris Priape custos,
Ex quo natus es, & potes renasci,
Furaces moneo manus repellas,
Et siluam domini focis reserues.
Si defecerit hoc, & ipse lignum es.

Ad Faustinum.

Tristis Athenagoras non misit munera nobis;
Quæ medio brumæ mittere mense solet.
An sit Athenagoras tristis, Faustine uidebo,
Me certe tristem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem.

Si te sportula maior ad beatos
Non corruperit, ut solet, licabit
De nostro Matho centies laueris.

LIB. VIII.

In Fabium, & Christillam.

Effert uxores Fabius, Christilla maritos,
Funereamq; toris quassat uterque facem.
Victores committe Venus, quos iste manebit
Exitus una duos ut libitina ferat.

Ad Titulum.

Titulle moneo, uiue semper hoc seruum est,
Sub pædago cæperis licet, seruum est,
At tu miser, Titulle nec senex uiuis,
Sed omne limen conteris salutator,
Et mane sudas urbis osculis udus,
Foroq; triplici sparsus ante equos omnes,
Aedemq; Martis, & colosson Augusti
Curris per omnes tertiasq; quintasq;.
Rape, congere, aufer, posside relinquendum est.
Superba densis arca palleat nummis,
Centum explicentur pagine Kalendarum,
Iurabit hæres te nihil reliquisse,
Supraq; pluteum te iacente uel saxum,
Fartus papyro dum tibi torus crescit,
Flentes superbus basiabit eunuchos,
Tuoq; tristis filius uelis, nolis.
Cum concubino nocte dormiet prima.

Ad Flacum.

Prius ab ætneis mihi Flacce Terentius oris
Redditur, hanc lucem lactea gemma notet.
Defluat, & lento splendescat turbida limo
Amphora centeno consule facta minor.
Continget nox quando meis tam candida mensis?
Tam iusto dabitur quando calere mero?

EPIC.

Cum te Flaçe mihi reddet cythereia Cypros,
Luxuriæ fiet tam bona causa mea.

Ad Cestum.

Quanta tua est probitas, quanta è præstantia forme
Ceste puer puero castior Hippolyto.

Te secum Diana uelit, doceatq; nat are,
Te Cybele secum uellet habere phrygæ.

Tu Ganymedeo poteras succedere lecto,
Securus domino basia sola dares.

Felix quæ tenerum uexabit sponsa maritum,
Et quæ te faciet prima puella uirum.

In uarie se tondentem.

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est.

Pars uulsa est. unum quis putet esse caput?

De Abolla Crispini.

Nescit cui dederit tyriam Crispinus abollam,

Dum mutat cultus, induiturq; togam.

Quisq; habes hūcris sua munera redde, precamur,

Non hoc Crispinus te, sed abolla rogat.

Non quicumque caput saturatus murice uestes,

Nec nisi delitiis conuenit iste color,

Si te præda inuat foediq; insania lucri,

Quo possis melius fallere, sume togam.

De Aspro.

Formosam plane, sed cæcus diligit Asper,

Plus ergo, ut res est, quam uidet Asper, amat.

Ad Cæsarem Domitianum.

Quanta Gigantei memoratur mensa triumphi,

Quantaq; nox superis omnibus illa fuit,

Qua bonus acubuit genitor cum Phœbe decorum,

LIB. VIII.

Et licuit faunis poscere uina Iouem,
Tanta tuas celebrant Cæsar conuiuia laurus,
Exhilarant ipsos gaudia nostra deos.
Vesatur omnis eques tecum, populusq; patresq;
Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
Grandia pollicitis quanto maiora dedisti,
Promissa est nobis sportula, Recta data est.

De Phiala Ruffi.

Quis labor in Phiala? docti Myos? an ne Myronis?
Mentoris hæc manus est? an Polyetele tua?
Luescit nulla caligine fusca, nec odit
Exploratores nubila massa focos.
Vera minus flauo radiant electra metallo,
Et nimium felix pustula uincit ebur.
Materiæ non cedit opus, sic alligat orbem,
Plurima cum tota lampade luna nitet.
Stat capere æolio Thebani uellere Phryxi
Cultus, ab hoc mallet uesta fuisse soror.
Hunc nec Cinyphius tonsor uiolauerit, & tu
Ipse tua pasci uide Lyæ uelis.
Terga premit pecoris geminis Amor aureus alis.
Palladius tenero lotos ab ore sonat.
Sic methymnæo gauisus Arione delphin
Languida non tacitum per freta uexit onus.
Imbuat egregium digno mihi nectare munus
Non grege de domini, sed tua Ceste manus.
Ceste decus mensæ misce setina, uidetur
Ipse puer nobis, ipse sitire capere.
Det numerum cyathis instantis littera Ruffi,
Author enim tanti muneris ille mihi.

EPIG.

Si Teletusa uenit, promissaq; gaudia portat
 seruabor domine Ruffe triente tuo.
 Si dubia est, septuncæ trahar, si fallit amantem,
 Vt iugulem curas, nomen utrumque bibam.

Ad Ceditianum.

Tonsorem puerum, sed arte talem,
 Qualis nec thalamis fuit Neronis,
 Drusorum cui contingere barbæ,
 Aequandas semel in genas rogatus
 Ruffo Ceditiane commodauit,
 Dum iussus repetit pilos eosdem
 Censura speculi manum regente,
 Expungitq; cutem, facitq; longam
 Detonsis epaphæresim capillis,
 Barbatus mihi tonsor est reuersus.

In Catullam.

Formosissima quæ fuere, uel sunt,
 Sed uilissima quæ fuere, uel sunt,
 O quam te fieri Catulla uellem
 Formosam minus, aut magis pudicam.

Ad Cæsarem Do.

Magna licet toties tribuas maiora daturus
 Dona ducum uictor, uictor et ipse tui,
 Diligeris populo non propter præmia Cæsar,
 Propter te populus præmia Cæsar amat.

Ad Eundem de Leone.

Auditur quantum Mafsyla per ania murmur,
 Innumero quoties silua Leone furit.
 Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor
 Cum renocat Tauros, et sine mente pecus,

Tantus

LIB. VIII.

T antus in ausonia fremuit modo terror arena,
 Quis non esse gregem crederet unus erat.
 S ed cuius tremere ipsi quoque iura leones,
 Cui diadema daret marmore picta nomas.
 O quantum per colla decus, quem spargit honorem,
 Aurea lunata cum stetit unda iuba.
 G randia quam decuit latum uenabula pectus,
 Quantaq; de magna gaudia morte tulit.
 V nde tuis libye tam felix gloria siluis?
 A Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
 A n magis herculeo Germanice misit ab astro
 Hanc tibi uel frater, uel pater ipse feram?
 A d Flaccum.

T emporibus nostris ætas cum cedat auorum,
 Creuerit & maior cum duce Roma suo,
 I ngenium sacri miraris abesse Maronis,
 Nec quenquam tanta bella sonare tuba,
 S int Mecænates, non deerunt Elacæ Marones,
 Virgiliūq; tibi uel tua rura dabunt.
 I ugera perdidit miseræ uicina Cremonæ,
 Flebat & abductis Tityrus æger oues.
 R isit Thusus eques, paupertatemq; malignam
 Reppulit, & celeri iussit abire fuga.
 A cipe diuitias, & uatum maximus esto,
 Tu licet & nostrum dixit a lexin ames.
 A stabat domini mensis pulcherrimus ille
 Marmorea fundens nigra salerna manu,
 E t libata dabat roseis archesia labris,
 Quæ poterant ipsum sollicitare Iouem.
 E xadit attonito pinguis Galathea poetæ,

Thestylis & rubras messibus uista genas
 Protinus italiā concepit, & arma, uirumq;
 Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi.
 Quid uarios, Marsoq; loquar, ditataq; uatum
 Nomina, magnus erit quos numerare labor?
 Ergo ero Virgilius si munera Mecenatis
 Des imbi. Virgilius, non ero, Marso ero.

De Picente.

Treis habuit dentes, pariter quos expuit omnes
 Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum.
 Collegiq; sinu fragmenta nouissima fracti
 Oris, & aggesta contumulanit humo.
 Ossa licet quondam defuncti non legat heres,
 Hoc sibi iam Picens praestitit officium.

In Artemidorum.

Cum tibi tam crassae sint Artemidore lacernae,
 Possum te Sagarim iure uocare meum.

In Lusum furem.

Aspicis hunc uno contentum lumine, cuius
 Lippa sub attrita fronte lacuna patet,
 Ne contemne caput, nihil est furacius illo.
 Non fuit Autolyca tam piceata manus.
 Hunc tu conuiuiam cautus uitare memento,
 Tunc furit, atque oculo luscus utroq; uidet.
 Pocula solliciti perdunt, ligulasq; ministri,
 Et latet in tepido plurima mappa sinu.
 Lapsa nec a cubito subducere pallia nescit,
 Et tectus lenis saepe duabus abis.
 Nec dormitantem uernam fraudare lucerna
 Erubuit fallax, ardeat illa licet.

LIB. VIII.

Si nihil inuasit, puerum tunc arte dolosa
Circuit, & soleas surripit ipse suas.

In Claudiam.

Summa palatini poteras æquare colossi,
Si fieres breuior Claudia sexqui pede.

In Carinum.

Linet Carinus. rumpitur. furit. plorat.
Et querit altos, unde pendeat, ramos.
Non iam quod orbe cante, & legor toto,
Nec umbilicis quod decorus, & cedro
Spargor per omnes, Roma quas tenet, gentes,
Sed quod sub urberus habemus æstrum,
Vehimurq; mulis non ut ante conductis.
Quid imprecabor ò Seuere liuenti?
Hoc opto mulas habeat, & suburbanum.

De Picente.

Scribit in auersa Picens Epigrammata charta,
Et dolet, auerso quod facit illa deo.

De Aulo.

Thesylō Aulus amat, sed nec minus ardet Alexin,
Forsitan & nostrum sic Hyacinthon amat.
Inunc, & dubita, uates an diligit ipsos,
Delitias natum cum meus Aulus amet.

In Clytium.

Vt poscas Clyte munus, exigasq;
Vno nasceris octies in anno,
Et solas puto, tres ue, quattuorue
Non natalitias habes calendas.
Sit uultus tibi lenior licet
Tritis littoris aridi lapillis,

EPIG.

Sit moro coma nigrior aduco.
 Vincas mollitie tremante plumas.
 Aut massam modo lactis alligati,
 Et talis tumor excitet papillas,
 Quales cruda viro puella seruat
 Tu nobis Clyte iam senex uideris,
 Tam multos quis enim fuisse credat
 Natales Priami ue, Nestoris ue?
 Sit tandem pudor, & modus rapinis.
 Quod si ludis adhuc, semelq; nasa
 Vno iam tibi non sat est in anno,
 Natum te Clyte nec semel putabo.

Ad Domitianum.

Hic ubi fortuna reducis fulgentia late
 Tempia nitent, felix area nuper erat.
 Hic stetit arctoi formosus puluere belli
 Purpureum fundens Cæsar ab ore inbar.
 Hic lauro redimita comas, & candida vultu
 Roma salutauit uoce, manuq; ducem.
 Grande loci meritum testantur & altera dona,
 Stat sacer edomitis gentibus arcus ouans.
 Hic Gemini currus numerant elephantia frequenter,
 Sufficit immensis aureus ipse iugis.
 Hæc est digna tuis Germanice porta triumphis.
 Hos aditus urbem Martis habere decet.

De Cons. Silii.

Augusto pia turba, uictimasq;
 Pro nostro date Silio camœnæ.
 Bissenos iubet en redire fasces
 Nato consule, nobiliq; uirga

LIB. VIII.

Vatis castaliam domum sonare.
 Rerum prima salus, & una Cæsar,
 Gaudenti superest adhuc quod optet
 Felix purpura, tertiusq; consul.
 Pompeio dederit licet senatus,
 Et Cæsar genero sacros honores,
 Quorum pacificus ter ampliavit
 Ianus nomina, Silius frequentes
 Ma iulit sic numerare consulatus.

In Cæcilianum.

Horas quinque puer nondum tibi nuntiat, & tum
 Iam conuina mihi Cæciliæ uenis.
 Cum modo distulerint rauca uadimonia chartæ,
 Et florantias lassæ arena feras,
 Curre age, & illotos reuoca Caliste ministros,
 Sternantur lecti Cæciliæ sede.
 Caldæ poscis aquam, sed nondum frigida uenit,
 Alget adhuc nudo clausa culina foco.
 Mane ueni potius, nam cur te quinta moretur?
 Aut cur non sero Cæciliæ uenis?

Ad Entellum.

Qui Corcyræi uidit pomaria regis,
 Rus Entelle tuæ præferat ille domus.
 Inuida purpureos urat ne bruma racemos,
 Et gelidum Bacchi munera frigus edat,
 Conditæ perspicua uiuit uindemia gemma,
 Et tegitur felix, nec tamen uua latet.
 Fœmineum lucet sic per bombycina corpus.
 Calculus in nitida sic numeratur aqua.
 Quid non ingenio uoluit natura licere?

EPIG.

Autumnū sterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram.

Miraris ueteres Vacerra solos,
Nec laudas nisi mortuos poetas.
Ignoscas petimus Vacerra, tanti
Non est ut placeam tibi, perire.

De Nerva.

Quanta quies placidi, tanta est facundia Nervæ,
Sed cohibet uires, ingeniumq; pudor.
Cum sicare sacrum largo parmissida posset
Ore, uerecundam maluit esse sitim.
Pieriam tenui frontem redimire corona
Contentus, famæ nec dare uela suæ.
Sed tamen hunc nostri sat temporis esse Tibullum,
Carmina qui docti nota Neronis habet.

In Posthumianum.

Quattuor argenti libras mihi tempore brumæ
Misiſti ante annos Posthumiane decem.
Speranti plures, nam stare, aut crescere debent
Munera, uenerunt plus uel minus uel duæ.
Tertius, & quartus multo inferiora tulerunt.
Libra fuit quinto septitiana quidem.
Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno,
Post hunc in cotulara ſaſa ſe libra data eſt.
Octauus ligulam miſit ſexte ante minorem,
Nonus aculeolos in cocleare tulit.
Quod mittat nobis, decimus iam non habet annus.
Quattuor ad libras Posthumiane redi.
Ad Librum ſuum.
Non dum murice culus, aſperq; q;

LIB. VIII.

Morsu pumicis aridi politus.
 Artanum properas sequi libelle
 Quem pulcherrima iam redire Narbo,
 Docti patria Narbo Voteni
 Ad leges iubet, annuosq; fasces,
 Votis quod paribus tibi petendum est,
 Continget locus ille, & hic amicus.
 Quam uellem fieri meus libellus.

Ad Instantium.

Instanti, quo nec sincerior alter habetur,
 Pectore, nec niuea simplicitate prior.
 Si dare uis nostræ uires, animosq; Thalæ,
 Et uictura petis carmina, da, quod amem.
 Cynthia te uatem fecit Lasæ Properti.
 Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.
 Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli.
 Lesbia dictauit docte Catulle tibi.
 Non me pelignus, nec spernet Mantua uatem,
 Si qua Corynna mihi, si quis Alexis erit.

In malum medicum.

Hoplomachus nunc es, fueras Ophthalmicus ante,
 Fecisti medicus, quod facis Hoplomachus.

De Gallo lingono.

Dum repetit sera conductos nocte penates
 Lingonus à recta, flaminaq; recens.
 Expulit offenso uitiatum pollice talum,
 Et iacuit toto corpore fusus humi.
 Quid faceret Gallus, qua seratione moueret?
 Ingenti domino seruulus unus erat
 Tam macer, ut minimam posset uix ferre lacernam,

EPIG.

Succurrit misero casus, opemq; tulit.
 Quattuor inscripti portabant uile cadaver,
 Accipit infelix qualia mille rogos.
 Hos comes inualidus submissa uoce precatur,
 Ut quocunque uelint corpus inane ferant.
 Permutatur onus, sibi pataq; tollitur alte
 Grandis in angusta sarcina sandapila.
 Hic mihi de multis unus Lucane uidetur,
 Cui merito dici mortue Calle potest.

In Gallicum.

Dic uerum mihi Marce, dic amabo,
 Nil est, quod magis audiam libenter.
 Sic, & cum recitas tuos libellos,
 Et causam quoties agis clientis,
 Oras Gallice me, rogasq; semper.
 Durum est me tibi, quod petis, negare.
 Vero uerius ergo quid sit audi.
 Verum Gallice non libenter audis.

Ad Librum amicum.

Liber amicorum dulcissima cura tuorum,
 Liber in aeterna uiuere digne rosa,
 Si sapis, assyrio semper tibi crinis amomo
 Splendeat, & cingant florea ferta caput.
 Candida nigrescant uetulo crystallae falerno,
 Et caleat blando mollis amore torus.
 Qui sic uel medio finitus uixit in aeuo,
 Longior huic facta est, quam data uita fuit.

De Ludis Stella.

Quos cuperet phlegrea suos uictoria ludos,
 Indicat quos cuperet pompa Lyae tuos,

LIB. VIII.

Fecit Hyperborei celebrator stella triumphæ,

O pudor, o pietas, et putat esse parum.

Non illi satis est turbato sordidus auro

Hermus, et hesperio qui sonat orbe tagus.

Omnis habet sua dona dies, nec linea diues

Cessat, et in populum multa rapina cadit.

Nunc ueniunt subitis lasciuia nimis nata nimis,

Nunc dat spectatas tessera larga feras,

Nunc implere sinus securos gaudet, et absens

Sortitur dominos, nec laceratur amicus.

Quid numerem currus, terdenaque præmia palmæ,

Quæ dare non semper consul uterque solet?

Omnia sed Cæsar tanto superantur honore,

Quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam.

Omnès aut uetulas habes amicas,

Aut turpes, uetulisque fediores.

Hæc ducis comites, trahisque tecum

Per conuiuia, porticus, theatra.

Sic formosa Fabulla, sic puella es.

Ad Domitianum.

Sanctorum nobis miracula reddis auorum,

Nec pateris Cæsar secula cana mori.

Cum ueteres lætæ ritus renouantur arene

Et pugnet uirtus simpliciore manu.

Sic prisca seruat honor te præside templis.

Et cæsa tam culto sub Ioue numen habet.

Sic noua dum conditis renouas auguste priora.

Debentur quæ sunt, quæque fuere tibi.

EPIC.

In Gelliam.

Non per mystica sacra Dindymenes,
Nec per niliace bouem iuuenca.
Nullos deniq; per deos, deasq;
Iurat Gellia, sed per uniones,
Hos amplectitur, hos deosculatur,
Hos fratres uocat, et uocat sorores.
Hos natis amat acrius duobus,
His si quo careat misella casu,
Victuram negat esse se nec horam.
Huius quam bene nunc Papyriane
Annei faceret manus Sereni.

Ad Domitianum.

Dant tibi turba querulos Auguste libellos,
Nos quoque quod domino carmina parua damus,
Posse deum rebus pariter, musisq; uacare.
Scimus, et hæc etiam ferta placere tibi.
Fer uates Auguste tuos, nos gloria dulcis
Nos tua cura prior, delitiæq; sumus.
Non querens te sola deat, nec laurea Phœbi.
Fiat et ex edera cinica nostra tibi,

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER NONVS.

VE MITORANNI FRA
ter carissime, Epigramma, quod
extra ordinem paginarum est,
ad Stertinius clarissimum uirum
scripsimus, qui imaginem meam
ponere in bibliotheca sua uoluit.

LIB. IX.

De quo scribendum tibi putavi, ne ignorares Auitus
iste quis vocaretur. Vale, et para Hospitium.

Ad Auitum.

Non te calabis sublimi pectore uates,
Cui referet serus præmia digna cinis.

Hoc tibi sub nostra breue carmen imagine uinat,

Quam non obscuris iungis Auite uiris.

Ille ego sum nulli nugarum laude secundus,

Quem non miraris, sed puto lector amas.

Maiores maiora sonent, mihi parua loquuto

sufficit in uestras sæpe redire manus.

De templo Flauiae gentis.

Dum Ianus hyemes, Domitianus autumnos,

Augustus annis commodabit æstates,

Dum grande famuli nomen asseret & beni

Germanicarum magna lux calendarum,

Tarpeia summi saxa dum patris stabunt,

Dum uoce supplex, dumq; ture placabit,

Matrona diues dulce Iulium nomen,

Manebit altum Flauiae decus gentis,

Cum sole, et astris, cumq; luce Romana.

Inuicta quicquid condidit manus, coelum est.

In Lupum.

Pauper amicitiae cum sis Lupe, non es amicae,

Et queritur de te Mentula laesa nihil.

Illa siligineis pinguescit adultera cunnis,

Conuiuam pascat nigra farina tuum.

In censura nines dominae setina liquantur,

Nos bibimus torti pulla uenena cadi.

Empta tibi nox est fundis non tota paternis,

EPIC.

Haud sua desertus rura sodalis arat.
 Splendet Erythraeis perlucida moecha lapillis,
 Ducitur addictus te fuitente cliens.
 Octo syris suffulsa datur lectica puellæ,
 Nondum sandapilæ pondus amicus erit.
 Inunc, & miseros Cybele præcide cinædos,
 Hæc erat, hæc cultris mentula digna tuis.

Ad Domitianum.

Quantum iam superis Cæsar, cæloq; dediſti,
 Si repetas, & si creditor eſſe uelis,
 Grandis in ætherio licet auctio fiat olympo,
 Coganturq; dei uendere quicquid habent,
 Conturbabit Atlas, & non erit uncia tota,
 Decidat tecum qua pater ipſe deum.

Pro capitolinis quid enim tibi ſoluere templis?

Quid pro trypææ ſpondis honore poteſt?

Quid pro culminibus geminis matrona tonantis?

Pallada prætereo, res agit illa tuas.

Quid loquar Alciden, Phœbumq; piosq; laonas?

Addita quid latio ſlauia templa polo?

Expectes, & ſuſtineas Auguſte, neceſſe eſt.

Nam tibi quod ſoluat, non habet arca Iouis.

In Aechilum.

A ureolis futui cum poſſit Galla duobus,

Et pluſquam futui, ſi totidem addideris,

A ureolos à te cur accipit Aechile denos?

Non fellat tanti Galla, quid ergo? tacet.

In Paulum.

Nubere uis Priſco, non miror Paula ſapiſt,

Ducere te non uult Priſcus, & ille ſapit.

LIB. IX.

Ad Domitianum.

Tibi summe rheni domitor, & parens orbis,
Publicæ princeps gratias agunt urbes,
Populos habebunt. parere iam scelus non est.
Non puer auari sectus arte mangonis
Virilitatis damna mœret ereptæ,
Nec quam superbus computet stipem leno,
Dat prostituto misera mater infanti.
Qui nec cubili fuerat ante te quondam
Pudor, esse per te cœpit & lupanari.

In Afrum.

Dicere de libycis reduci tibi gentibus Afer
Continuis uolui quinque diebus aue.
Non uacat, aut dormit dictum bis, terq; reuerso
Iam satis est, non uis Afer auere, Vale.

Ad Domitianum.

Tanquam parua foret sexus iniuria nostri,
Fœdandos populo prostituisse mares,
Iam cunæ lenonis erant, ut ab ubere raptus
Sordida uagitu posceret æra puer.
Immatura dabant infandas corpora pœnas.
Non tulit Ausonius talia monstrare pater.
Idem qui teneris nuper succurrit ephæbis,
Ne faceret steriles sæua libido uiros.
Dilexere prius pueri, iuuenesq; senesq;
At nunc infantes te quoque cæsar amant.

Ad Bithinicum.

Nil tibi legauit Fabius Bithinice, cui ne
Annua, si memini, millia sæna dabas.
Plus nulli dedit ille, queri Bithinice noli,

Annua legauit millia sena tibi.

In Cantarum.

Cœnes Cantare cum foris libenter,

Clamas, et maledicis, et minaris.

Deponas animos truces, monemus,

Libera non potes, et gulosus esse.

De Earino Domitiani.

Nomen cum niolis, rosisq; natum,

Quo pars optima nuncupatur anni,

Hyblam quod sapit, atticosq; flores,

Quod nidos olet alitis superbae,

Nomen nectare dulcius beato,

Quo mallet Cybeles puer uocari,

Et qui pocula temperat Tonanti,

Quod si parrhasia fones in aula,

Respondent Veneres, cupidinesq;.

Nomen nobile, molle, delicatum

Versu dicere non rudi uolebam,

Sed tu syllaba contumax repugnas.

Dicunt Earinon tamen poetæ,

Sed græci, quibus est nihil negatum,

Et quos æp'os æp'os decet sonare.

Nobis non licet esse tam disertis,

Qui musas colimus seueriores,

De Eodem.

Si daret autumnus mihi nomen, dædælvds essem,

Horrida si brumæ sydera, xet'usd'vds.

Dictus ab æstiuo dæxlvds mihi mense uocarer.

Tempora cui nomen uerna dedere, quis est?

L I B. IX.

De Eodem.

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,

Cum breue cecropiæ uer populantur apes.

Nomen, acidalia meruit quod arundine pingi,

Quod Cytherea sua scribere gaudet acu.

Nomen, erythræis quod littera facta lapillis,

Gemma quod heliadum pollice trita notet.

Quod penna scribente grues ad sidera tollant,

Quod decet in sola Cæsaris esse domo.

In Fictos amicos.

Hunc, quem coena tibi, quem mensa parauit amicum,

Esse putas fidæ pectus amicitiae?

A prum amat, & mulos, & sumen, et ostrea, non te.

Tam bene si cœnem, noster amicus eris.

De Chloe.

Inscripsit tumulo septem celebrata uirorum

Se fuisse Chloe. quid pote simplicius?

De coma Earini.

Consilium formæ speculum, dulcersq; capillos

Pergameo posuit dona sacrata Deo

Ille puer tanto domino gratissimus aula,

Nomine qui si gnet tempora uerna suo.

Felix, quæ tali censetur munere tellus,

Nec Ganymedeas mallet habere comas.

Ad Aesculapium.

Latonæ uenerande nepos, qui mitibus herbis

Paracurum exoras pensa, breuesq; colos,

Hos tibi laudatos dominorum uoce capillos

Ille tuus latia misit ab urbe puer.

Adidit & nitidum sacratis crinibus orbem,

EPIC.

Quo felix facies indice tota fuit.
Tu iuvenile decus serua, ne pulchrior ille
In longa fuerit, quam breuiore coma.

Ad Cæs. Domitianum.

Est mihi sitq; precor longum te præside Cæsar
Rus minimum, parui sunt & in urbe lares.
Sed de ualle breui, quas det sitientibus hortis,
Cura laboratas antlia tollit aquas.
Sic ita domus queritur nullo serore foueri,
Cum mihi uicino Martia fonte sonet.
Quam dederis nostris Auguste penatibus undam,
Castalis hæc nobis, aut Iouis imber erit.

In Sabellum.

Laudas balnea uersibus trecentis
Cœnantis bene Pontici Sabelle
Vis cœnare Sabelle, non lauari.

Ad Domitianum.

Hæc quæ tota patet, tegiturq; & marmore, et auro,
Infantis domini conscia terra fuit.
Felix quæ tantis sonuit uagitibus, & quæ
Vidit reptantes, substituitq; manus.
Hic steterat ueneranda domus, quæ præstitit orbi,
Quod Rhodos, astri ferro quod pia Creta polo.
Cretenses texere Iouem crepitantibus armis,
Semiuiui poterant qualia ferre phryges.
At te protexit superum pater, & tibi Cæsar
Pro iaculo, & parma fulmen, & ægis erat.

Ad Auctum.

A rtemidorus habet puerum, sed uendidit agrum.
Agrum pro puero Calliodorus habet.

Dic, uter

LIB. IX.

Dic, uter ex istis melius rem gesserit *Auſte*,
Artemidorus amat, *Calliodorus* arat.

Ad Paſtorem.

*C*redis ob hoc me paſtor opes fortasse rogare,
 Propter quod vulgus, crassaq; turba rogat,
 Ut setina meos consumat gleba ligones,
 Et sonet innumera compede tuscus ager,
 Ut Mauri libycis centum stent dentibus orbes,
 Et crepet in nostris aurea lamna toris,
 Nec labris nisi magna meis cryſtalla terantur,
 Et faciant ni gras nostra falerna niues,
 Ut canuſinatus nostro syrus assere sudet,
 Et mea sit culto sella cliente frequens,
 Aestuet ut nostro madidus conuiuia miniſtro,
 Quem permutatum nec Ganymede uelim,
 Ut lutulenta linat tyrias mihi mula lacernas,
 Et massileum uirga gubernet equum.
 Est nihil ex istis, superos, ac sydera testor,
 Ergo quid? ut donem paſtor, et ædificem.

Ad Carum.

O cui uirgineo flauescere contigit auro,
 Dic ubi palladium sit tibi Care decus?
 Aspicias en domini fulgentes marmore uultus,
 Venit ad has ultro nostra corona comas.
 Albanae liuere potest pia quercus oliuæ,
 Cinxerit inuictum quod prior illa caput.

Ad Eundem.

Quis palatinos imitatus imagine uultus
 Phidiacum latio marmore uicit ebur,
 Hæc mundi facies, hæc sunt Iouis ora sereni,

EPIG.

Sic tonat ille deus, cum sine nubetonat.
Non solam tribuit Pallas tibi Care coronam,
Effigiem domini, quam colis, illa dedit.

In Afrum.

Dantem uina tuum quoties aspeximus Hylum,
Lumine nos Afer turbidior notas.
Quid rogo? quod scelus est mollè spectare ministrū?
Aspiciamus solem. sydera. templa. deos.
A uertam uultus, tanquam mihi pocula gorgon
Porrigat, atque oculos, oraq; nostra tegam.
Trox erat Alades, sed Hylan spectare licebat,
Ludere Mercurio cum Ganymede licet.
Si non uis teneros spectet conuiuia ministros,
Phineas inuites Afer, & œdipodas.

De Nerva.

Audet facundo qui carmina mittere Nerva,
Pallia donauit glaucina Cosme tibi.
Pæstano uiolas, & cana ligustra colono,
Hyblæis apibus corsica mella dabit.
Sed tamen & parue nonnulla est gratia musæ,
Appetitur posito uilis oliua lupo.
Nec tibi sit mirum, modici quod conscia uatis
Iudicium metuat nostra Thalia tuum.
Ipse tuas etiam ueritus Nero dicitur aures,
Lasciuum inuenis cum tibi lusit opus.

In Crestum.

Cum depilatos Creste coleos portes,
Et uulturino Mentulam parem collo,
Et prostitutis leuins caput culis,
Nec uinat ullus in tuo pilus crure,

LIB. IX.

Purgentq; senæ cana labra uol sellæ,
 Curios, Camillos. Quintios, Numas, Ancos,
 Et quicquid usquam legimus pilo forum
 Loqueris, sonasq; grandibus minax uerbis,
 Et cum theatro, seculoq; rixaris.
 O currit aliquis inter ista drancus, &
 Iam pedagogo liberatus, & cuius
 Resibulauit turgidum faber penem,
 Nutu uocatum ducis, & pudet fari,
 Catoniana Creste quod facis, lingua.

Epitaphium Latini.

Dulce decus scenæ ludorum fama Latinus
 Ille ego sum plausus, delitiæq; tuæ,
 Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
 Soluere qui Curios, Fabriciosq; graues.
 Sed nihil à nostro sumpsit mea uita theatro,
 Et sola tantum scenicus arte feror,
 Nec poteram gratus domino sine moribus esse.
 Interius mentes suspicit ille deus.

Vos me Laurigeri parasitum dicite Phœbi,
 Roma sui famulum dum sciat esse Iouis.

Epitaphium Phileni.

Sæcula nestoreæ permensa Phileni senectæ
 Raptas ad infernas tam cito ditis aquas.
 Euboicæ nondum numerabas longæ sibyllæ
 Tempora, maior erat mensibus illa tribus.
 Hæc quæ lingua silet, non illam mille catastæ
 Vincébant, nec quæ turba Serapim amat.
 Nec matutini arrata cæterna magistri,
 Nec quæ strymonio de grege ripa sonat.

EPIC.

Quæ nunc thessalico lunam deducere rhombo,

Quæ sciet hos, illos uendere lena toros?

Sit tibi terra leuis, molliq; tegaris arena,

Ne tua non possint eruere ossa canes.

De Antistho.

Cappadocum scæuis Antisthus occidit oris

Rusticus, o tristi crimine terra nocens.

Retulit ossa sinu cætri Nigrina mariti,

Et quæstæ est longas non satis esse uias,

Cumq; daret sanctam tumulis, quibus inuidet, urna,

Visa sibi est rapto bis uiduata uiro.

De Vebii uoto.

Dum comes arctois hæreret Cæsaris armis

Vebius, hanc Marti pro duce uouit auem.

Luna quater binos non tota peregerat orbes,

Debita poscebat iam sibi uota deus.

Ipse suas anser lætus properauit ad aras,

Et cecidit sanctis hostia parua focis.

O cto uidet patulo pendere numismata rostro

Alitis, hæc extis condita nuper erant.

Quæ litat argento pro te non sanguine cæsa

Victima, iam ferro non opus esse docet.

Qualem uelit amicam.

Hanc uolo, quæ facilis, quæ paliolata uagatur.

Hanc uolo, quæ puero iam dedit ante meo.

Hanc uolo, quam redimit totam denarius alter.

Hanc uolo, quæ pariter sufficit una tribus.

Poscentem nummos, et grandia uerba sonantem

Possideat crassi Mentula Burdigali.

LIB. IX.

Ad Flacum.

A udiēis in quo Flacē balneo plausum,

Morionis illic esse mentulam scito.

In Laudem Do.

Iuppiter idēi risit mendacia busti,

Dum uidet Angusti flauia templa poli.

Atque inter mensas largo iam nectare fusus,

Pocula cum Marti traderet ipse suo,

Respiciens Phœbum pariter, Phœbiq; sororem,

Cum quibus Alcides, & pius arcas erat,

Gnosia uos inquit nobis monumenta dedistis,

Cernite, quam plus sit Cæsaris esse patrem.

In Philomusum.

A rribus his semper cœnam Philomuse mereris,

Plurima dum fingis, sed quasi uera refers.

Scis quid in arfacia Pacorus deliberet aula,

Rhenanam numeras, sarmaticamq; manum.

Verba ducis daci cæcis mandata resignas,

Victtricem laurum, quam uenit, ante uides.

Scis quoties phario madeat Ioue fusca syene,

Scis quota de libyco littore puppis eat.

Cuius luleæ capiti nascantur oliuæ,

Destinet ætherius cui sua ferta pater.

Tolle tuas artes, hodie cœnabis apud me

Hac lege, ut narres nil Philomuse noui.

De Ganymede, & Ioue.

Viderat ausonium posito modo crine ministrum

Phryx puer alterius gaudia nota Iouis,

Quod tuus eat suo Cæsar permisit Ephæbo,

Tu permitte tuo maxime rector, ait.

EPIC.

I am mihi prima latet longis lanugo capillis,
 I am tua me ridet luno, uocatq; uirum.
 Cui pater ætherius puer o dulcissime dixit,
 Non ego quod possis, res negat ipsa tibi.
 Cæsar habet noster similes tibi mille ministros,
 Tantaq; sydereos uix capit aula mares.
 At tibi si dederit nullus coma tonsa uiriles,
 Quis mihi, qui neclat misceat, alter erit?

In Gallam.

Cum sis ipsa domi, mediaq; ornere suburra,
 Fiant absentes & tibi Galla comæ,
 Nec dentes aliter, quam serica nocte reponas,
 Et lateas centum condita pyxidibus,
 Nec tecum facies tua dormiat inuiuis illo,
 Quod tibi prolatum est mane, supercilio.
 Et te nulla mouet cani reuerentia cunni,
 Quem potes inter auos iam numerare tuos.
 Promittis sexcenta tamen, sed Mentula surda est.
 Et sit lusca licet, te tamen illa uider.

Ad Agathinum.

Summa licet uelox Agathine pericula ludas,
 Non tamen efficies, ut tibi parma cadat.
 Nolentem sequitur, tenuesq; reuerſa per auras
 Vel pede, uel tergo, clune, uel ungue sedet.
 Lubrica coritio quamuis sint pulpita nimbo,
 Et rapiant æleres, uela negata noti,
 Securos pueri neglecta perambulat artus,
 Et nocet artificia uentus, & unda nihil.
 Ut peccare uelis, cum feceris omnia, falli
 Non potes. arte opus est, ut tibi parma cadat.

LIB. IX.

De Natali Cæsoniæ.

Prima palatino lux est hæc orta tonanti,

Optasset Cybele qua peperisse Iouem.

Hæc et sanctonica genita est Cæsonia Ruffi,

Plus debet matri nulla puella suæ.

Letatur gemina uotorum sorte maritus,

Contigit hunc illi quod bis amare diem.

De uoto Philenis.

Tarpeias Diodorus ad coronas

Romam cum peteret pharo relictæ,

Vouit pro reditu uiri Philenis,

Illam lingeret ut puella simplex,

Quam castæ quoque diligunt sabinae,

Dispersa rate trishibus procellis

Mersus fluctibus, obrutusq; ponto

Ad uotum Diodorus enatauit.

O tardus nimis, et piger maritus.

Hoc a littore si puella uotum

Fecisset mea, protinus redissem.

In Ponticum.

Pontice quod nunquam futuis, sed pellice lena

Vteris, et ueneri seruit amica manus,

Hoc nihil esse putas, sælus est mihi crede, sed ingens,

Quantum uix animo concipis ipse tuo.

Nempe semel futuit, generaret Horatius ut tres.

Mars semel, ut geminos Iliæ casta daret.

Omnia perdiderat, si maesturbatus uterque

Mandasset manibus gaudia fœda suis.

Ipsam crede tibi naturam dicere rerum

Istud, quod digitis Pontice perdis, homo est,

EPIG.

Ad Apollinem.

Campis diues Apollo sic murinis,
Sic semper sembus fruare cygnis,
Doctæ sic tibi seruiant sorores,
Nec Delphis tua mentiaturs ulli,
Sic palatia te colant, amentq;
Bis senos cito me rogante fasces
Det Stellæ bonus, annuatq; Cæsar.
Felix tunc ego, debitorq; uoti
Casurum tibi rusticas ad aras
Ducam cornibus aureis inuencum.
Nata est hostia Phœbæ, quid moraris?

De Statua Herculis.

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone
Mitigat exiguo magnus in ære deus,
Quæq; tulit, spectat resupino sydera multa,
Cuius læua calet robore, dextra mero,
Non est fama recens, nec nostri gloria cœli,
Nobile Lysippi munus, opusq; uides.
Hoc habuit numen pelei mensa tyranni,
Qui cito perdomito uictor in orbe iacet.
Hunc puer ad libycas intrauerat Hannibal aras,
Iusserat hic Syllam ponere regna truce.
Offensus uariæ tumidis terroribus aulæ
Prinatos gaudet nunc habitare lares.
Vtq; fuit quondam placidi conuiuia molochi,
Sic uoluit docti vindex esse deus.

De Eadem statua.

Aliden modo vindexis rogebam,
Esset cuius opus, laborq; felix,

5193

Græce nunquid ait poeta nescis?

Græce nunquid ait poeta nescis?

Inscripta est basis, indicatq; nomen.

Λ υσί δαδου lego, Phidiae putani.

Ad Marcellinum.

Miles hyperboreos modo Marcelline triones,

Et getica tuleris sydera pigra poli,

Eæ prometheæ rupes, & Fabula montis

Quam prope sunt oculis nunc adeunda tuis.

Videris immensis cum conclamata querelis

Saxa senis, dices durior ille fuit.

Et licet hoc addas, potuit qui talia ferre,

Humanum merito finxerat ille genus.

In Gellium.

Gellius aedificat semper, modo limina ponit;
Nunc fuit

Nunc foribus claves aptat, emitq; seras,

Nunchas, nuncillas mutat, reficitq; fenestras,

Dum tamen ædificet, quidlibet ille facit,

Oranti nummos ut dicere possit amico
Unum illi

Vnum illud uerbum Gellius, ædifico.

In Pannicum.

Democritos, Zenonas, in explicitosq; Plátonas,
Quicquid de his sit, scilicet

Quicquid & hirsutus squallet imaginibus,
Sic quasi Benth...

Sic quasi Pythagoræ loqueris successor, & hæres.

Præpendet mento ne tibi barba minor.

*Sed quid & hircosis serum, & turpe pilosis,
In molli ricidum clunab,*

In molli rigidum clune libenter habes?
 u qui scilicet

Tu qui sectarum causas, & pondera nosti,
Dic mihi precor, si

Dic mihi, præcidi Pnanice, dogma quod est.

EPIG.

In Gallicum.

Hæredem cum me partis tibi Gallice quartæ
 Per tua iurares sacra, caputq; tuum
 Credidimus, quis enim damnet sua vota libenter?
 Et spem muneribus fouimus usque datis,
 Inter quæ rari laurentem ponderis aprum
 Misimus, ætola de Calydone putes.
 At tu continuo populumq; patresq; uocasti,
 Ructat adhuc aprum callida Roma meum.
 Ipse ego, quis credat? conuina nec ultimus hæsi,
 Sed nec costa data est, caudâ ue missa mihi.
 De quadrante tuo qui sperem Gallice? nulla
 De nostro nobis uncia uenit apro.

De Partheniana toga.

Hæc est illa meis multum cantata libellis,
 Quam meus edidit lector, amatq; togam,
 Partheniana fuit, quondam memorabile uatis
 Munus, in hac ibam conspiciendus eques,
 Dum noua, dum nitida fulgebat splendida lana,
 Dumq; erat authoris nomine digna sui.
 Nunc anus, et tremulo uix accipienda tribuli,
 Quam possis niueam dicere iure tuo.
 Quid non longa dies, quid non consumptis anni?
 Hæc toga iam non est Partheniana, mea est.

In Gaurum.

Ingenium mihi Gaure probas sic esse pusillum,
 Carmina quod faciam, quæ breuitate placent,
 Confiteor, sed tuis denus grandia libris
 Qui scribis Priam prælia, magnus homo es.
 Nos facimus Bruti puerum, nos Lagona uiuum,

LIB. IX.

Tu magnus luteum Gaure gigante facis.

De Lucano, et Tullo.

Quod semper superos inuito fratre rogasti,

Hoc Lucane tibi contingit ante mori.

Inuidet ille tibi, stygias nam Tullus ad undas

Optabat, quamuis sit minor, ire prior.

Tu colis elysios, nemorisq; habitator Amœni

Esse tuo primum nunc sine fratre cupis,

Et si iam nitidis alternus uenit ab astris,

Pro Polluce mones Castora, ne redeat.

Ad Quintum.

Si credis mihi Quinte, quod mereris,

Natales Ouidi tuos apriles,

Vt nostras amo martias calendas,

Felix utraque lux, diesq; nobis

Signandi melioribus lapillis.

Hic uitam tribuit, sed hic amicum.

Plus dant Quinte mihi tuæ calendæ.

Ad Eundem.

Natali tibi Quinte tuo dare parua uolebam

Munera, tu prohibes, imperiosus homo es.

Parendum est monitis, fiat, quod uterque iubemus,

Et quod utrunque iuuat, tu mihi Quinte dato.

Ad Cognatum.

Si mihi picena turdus palleret olina,

Tenderet aut nostras silua sabina plagis,

Aut crescente uadistraberetur arundine præda,

Pinguis et implicatas uirga teneret aues,

Cara daret solenne tibi cognatio munus,

Nec frater uobis, nec prior esset amicus.

EPIC.

Nunc sturnos inopes, fringuillarumq; querelas
 Audit, et arguto passere uernat ager.
 Inde salutatus picæ respondet arator.
 Hinc prope summa rapax miluus in astra uolat.
 Mittimus ergo tibi parua munuscula cortis,
 Qualia si recipis, sæpe propinquus eris.

Ad Flaccum.

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,
 Dum stellæ turdos, dum tibi Flaccæ paro,
 S uaurrit nobis ingens, onerosaq; turba,
 In qua se primum quisq; meumq; putat.
 Demeruisse duos uotum est, offendere plures
 Vix tutum, multis mittere dona, graue est.
 Qua possum sola ueniam ratione merebor,
 Nec stellæ turdos, nec tibi Flaccæ dabo.

De splendophoro.

splendophorus libycas domini petit armiger urbes,
 Quæ puero dones, tela Cupido para.
 Illa quibus iuuenes figis, mollesq; puellas,
 Sit tamen in tenera leuis et hasta manu.
 Loricam, clypeumq; tibi, galeamq; remitto,
 Tutus ut innadat prælia, nudus eat.
 Non iaculo, non ense fuit, læsus ue sagitta,
 Casside dum liberæ arthenopæus erat.
 Quisquis ab hoc fuerit fixus morietur amore.
 O felix, si quem tam bona fata manent.
 Dum puer es, redeas, dum uultus lubricus, et te
 Non libye faciat, sed tua Roma uirum.

In Edilum.

Nilestritius Edili lacernis,

LIB. IX.

Non anse ueterum corinthiorum,
 Nec crus compede lubricum decenni,
 Non ruptæ recitata colla mulæ,
 Nec quæ flamineam secant salebræ,
 Nec qui litoribus nitent lapilli,
 Nec tuscæ ligo uinea politus,
 Nec pallens toga mortui tribulis,
 Nec pigri rota quassa mulionis,
 Nec rasum cauea latus bifontis,
 Nec dens iam senior ferocis apri.
 Res una est tamen, ipse non negabit,
 Culus tritior Edili lacernis.

Ad Nympham.

Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus,
 Et mansura pio munere templa dedit,
 Sic montana tuos semper colat umbria fontes,
 Nec tua baianas Sarsina malit aquas,
 Excipe sollicitos placide, mea dona, libellos.
 Tu fueris musis pegasis unda meis.
 Nympharum templis quisquis sua carmina donat,
 Quid fieri libris debeat, ipse monet.

In Mamurræ.

In septis Mamurræ diu, multumq; uagatus
 Hic, ubi Roma suas aurea nexat opes,
 Inspectit molles pueros, oculisq; comedit.
 Non hos, quos primæ prostituere cæse,
 Sed quos arcane seruant tabulata cæstæ,
 Et quos non populus, nec mea turba uidet.
 Inde satur mensas, & opertos exiit orbes,
 Expositumq; alte pingue poposcit ebur.

Et testudineum mensus quater hexaclinon,
Ingemuit citro non satis esse suo.
Consuluit nares, an olerent æra Corinthon.
Culpauit statuas & Polyclete tuas.
Et turbata breui questus crySTALLINA uitro,
Myrrina signauit, se posuitq; decem.
Expedit ueteres calathos, & si qua fuerunt
Pocula mentorea nobilitata manu,
Et uirides picto gemmas numerauit in auro,
Quicquid & in niuea grandius aure sonat.
Sardonicas ueros mensas quæsiuit in omnes,
Et pretium magnis fecit Iaspidibus.
Vndecima lassus cum iam discederet hora,
Assē duos calices emit, & ipse tulit.

De Corona Rosa.

Seu tu præstans genita es, seu Tyburis aruis,
Seu rubuit tellus tuscula flore tuo,
Seu prænestino te uillica legit in horto,
Seu modo campani gloria ruris eras,
Pulchrior ut nostro uideare corona Sabino,
De nomentano te putet esse meo.

De Platano cordubensi.

In tartesiæ domus est notissima terris,
Qua diues placidum Corduba Bethyn amat,
Vellera natuo pallent ubi flaua metallo,
Et linet hesperium bractea uina pecus.
Aedibus in mediis totos amplexa penates
Stat platani densis Cæsariana comis,
Hospitis inuicti posuit quam dextera felix,
Cœpit & ex illa crescere uirga manu.

LIB. IX.

A uithorem, dominumq; nemus sentire uidetur.

Sic uiret, & ramis sydera celsa petit.

Sæpe sub hac madidi luserunt arbore fauni.

Sæpe sub hac latuit rustica fronde dryas.

Dumq; fugit solos nocturnum pana per agros,

Terruit & tacitam fistula sera domum,

Atque oluere lares comessatore lyæo,

Crenit & effuso lætior umbra mero,

Hesternisq; rubens delecta est herba coronis,

Atque suas potuit dicere nemo rosas.

O dilecta deis, o magni Cæsaris arbor,

Ne metuas ferrum, sacrilegosq; focos.

Perpetuos sperare licet tibi frondis honores,

Non Pompeiana te posuere manus.

De Phileni.

Tinctis murice uestibus quod omni

Et nocte utitur, & die Philenis,

Non est ambitiosa, nec superba

Delectatur odore, non colore.

In Phœbum.

Ad cœnam inuitant omnes te Phœbe cinædi.

Mentula quem pascit, non puto purus homo est.

De Statua Do.

Herculis in magni uultus descendere Cæsar

Dignatus latæ dat noua templa uiæ,

Qua triniæ nemorosa petit dum regna uiator,

Octauum domina marmor ab urbe legit.

De Eadem statua.

Ante colebatis notis, & sanguine largo

Maiorem Alciden, nunc minor iste colit.

EPIG. XLII

Hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores.
 Illi securus uota minora facit.

Ad Herculem de eadem statua.

Alaide latio nunc agnoscende tonanti,
 Postquam pulchra Dei Caesaris ora geris,
 Si tibi nunc ista uultus, habitusq; fuissent,
 Cesserunt manibus cum fera monstratus,
 Argolico famulum non te seruire tyranno
 Vidissent gentes, sæuq; regna pati.
 Sed tu iussisses Euryster, nec tibi fallax
 Portasset Nesi perfida dona Lichas.
 Oetæi sine lege rogi securus adisses
 Astra patris summi, quæ tibi poena dedit.
 Lydia nec dominæ traxisses pensa superba,
 Nec stygia uidisses, tartareumq; canem.
 Nunc tibi Iuno fauet, nunc te tua diligit Hebe.
 Nunc, te si uideat Nympha, remittet Hilan.

Ad Fabullum.

Vxor cum tibi sit formosa, pudica, puella,
 Quid tibi natorum iura Fabulle trium?
 Quod petis à nostro supplex dominoq; Deoq;
 Tu dabis ipse tibi, si potes arrigere.

In Aeschilum.

Lasciuam tota possedi nocte puellam,
 Cuius nequitias uincere nemo potest.
 Fessus mille modis illud puerile poposa,
 Ante preces totas, primaq; uerba dedit.
 Improbins quiddam ridensq; rubensq; rogauit,
 Pollicita est nulla luxuriosa mora.
 Sed mihi pura fuit, tibi non erit Aeschile, si uis,

Accipe

LIB. IX.

Accipe & hoc munus conditione mala.

In Magistrum ludi.

Quid tibi nobiscum est ludi scelere magister?

Inuisum pueris, virginibusq; caput.

Non dum cristati rupere silentia galli,

Murmure iam saevo, uerberibusq; tonas.

Tam graue percussis incudibus era resultant;

Causidicum medio cum faber aptat equo.

Mihor in magno clamor fuit amphitheatro,

Vincti parmae cum sua turba fauet.

Vicini somnum non tota nocte rogamus,

Nam uigilare leue est, peruigilare graue.

Discipulos dimitte tuos, uis garrule quantum

Accipis, ut clames, accipere ut taceas?

In Policarmum.

Cum futuis Policarme soles in fine catere,

Cum paedicaris, quid Policarme facis?

In Caelianum.

Dixerat o mores, o tempora Tullius olim,

sacrilegum strueret cum Catilina nefas,

Cum gener, atque socer diris concurreret armis,

Mæstaq; ciuili cæde maderet humus.

Cur nunc o mores, cur nunc o tempora dicis?

Quod tibi non placet Cæliane, quid est?

Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri.

Pace frui certa, Letitiaq; licet.

Non nostri faciunt, tibi quod tua tempora sordent,

sed faciunt mores Cæliane tui.

De Leone, & Ariete.

Massili Leo fama iungi, pecorisq; maritus

EPIGRAMATA

Lanigeri mirum qua posuere fide.
Ipse licet uideas, cauea stabulantur in una,
Et pariter socias carpit uterque dapes.
Nec foetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis,
Concordem satiat sed rudis agna feram.
Quid incruit terror Nemées, quid portitor Helles,
Ut niteant celsi lucida signa poli?
Sydera si possent, pecudesq; feræq; mereri,
Hic Aries astris, hic Leo dignus erat.

Ad Liberum amicum.

Liber amyclæa frontem redimite corona,
Qui quatis ausonia uerbera graia manu,
Clausula mihi texto cum prandia uimine mittas,
Cur comitata dapes nulla lagena uenit?
Atqui digna tuo si nomine munera ferres,
scis puto debuerint quæ mihi dona dari.

In Sutorem.

Dentibus antiquas solitus producere pelles,
Et mordere luto putre, uetusq; solum.
Prænestina tenes defuncti rura patroni,
In quibus indignor si tibi cella fuit.
Rum pis et ardenti madidus crysalla falerno,
Ei pruris domini cum Ganymede tui.
At me litterulas stulti docuere parentes.
Quid cum grammaticis, rhetoribusq; mihi?
Frangere leues calamos, et scinde Thalia libellos,
Si dare futuri calceus ista potest.

De Effigie Camoni.

Effigiem pueri tantum pictura Camoni
Seruat, et infantis prima figura manet.

LIB. IX.

Florentes nulla signavit imagine *uultus*,
Dum timet ora pius *muta uidere pater*.

De Balneo Tuccæ.

Non silice duro, structili ue cemento,
Nec latere cocto, quo *Semiramis longam*
Babylona cinxit, Tucca balneum fecit,
Sed strage nemorum, pineaq; compage,
Vt nauigare Tucca balneo possit.
Idem beatas lautus extruit *thermas*
De marmore omni, quod *Caristos inuenit*,
Quod *Phrygia*, siue *afra* quod *Nomas mittit*,
Et quod uirenti fonte lauit *Eurotas*.
Sed ligna desunt, subiice balneum *thermis*.

De Effigie Camoni.

Hæc sunt illa mei quæ cernitis ora *Camoni*,
Hæc pueri facies, primaq; forma fuit.
Cenerat hic uultus bis denis fortior annis,
Gaudebatq; suas pingere barba genas,
Et libata semel summos modo *purpura cultus*
Spargerat, inuidit de tribus una soror.
Et festinatis incidit *stamina pensis*,
Absentemq; patri rettulit *urna rogem*.
Sed ne sola tamen puerum *pictura loquatur*,
Hæc erit in chartis maior imago meis.

De Conuiuium Prisci.

Quod optimum sit disputat conuiuium,
Facunda *Prisci pagina*.
Et multa dulci, multa sublimi refert,
Sed cuncta docto pectore.
Quod optimum sit queritis conuiuium?

EPIG.

In quod cor aules non uenit.

Ad Picentinum.

Funera post septem nupsit tibi Galla uirorum
Picentine, sequi multo puto Galla uiros.

Ad Domitianum.

O derat anteducum famulos, turbamq; minorem,
Et palatinum Roma supercilium,
At nunc tantus amor cunctis Auguste tuorum,
Ut sit cuiq; sue cura secunda domus.
Tam placide mentes, tanta est reuerentia nostri,
Tam pacata quies, tantus in ore pudor.
Nemo suos, hæc est aule natura potentis,
Sed domini mores Cæsarianus habet.

De Gellio.

Duxerat esuriens locupletem pauper, anumq;
Vxorem, pascat Gellius, et fuit.

Ad Aulum.

Lector, et auditor nostros probat Aule libellos,
Sed quidam exactos esse poeta negat.
Non nimium curo, nam coenæ fercula nostræ
Malim conuiuiis, quam placuisse cœcis.

In Cinna.

Dixerat astrologus periturum te cito Cinna,
Nec puto mentitus dixerat ille mihi.
Nam tu dum metuis nequid post fata relinquas,
Hauisisti patrias luxuriosus opes.
His quartum decies, non toto tabuit anno,
Dic mihi, non hoc est Cinna perire cito?

Ad Cæsarem Do.

Inter tanta tuæ miracula Cæsar arcnæ,

Quæ vincit veterum munera clara ducum.

Multum oculi, sed plus aures debere fatentur

Se tibi quod spectant, qui recitare solent.

Ad Norbanum.

Cum tua sacrilegos contra Norbane furorosa

Staret pro domino Cæsare sancta fides,

Hæc ego pieria ludebam tutus in umbra,

Ille tuæ cultor notus amicitiae,

Me tibi iudelicis raptum narrabat in oris,

Nescia nec nostri nominis arctos erat.

O quoties ueterem non inficiatus amicum

Dixisti, meus est iste poeta, meus.

O mne tibi nostrum, quod bis trieteride iuncta

Ante dabat lector, nunc dabit author opus.

De Paulo.

Languidior nostri si quando est Paulus Atili

Non se, conuiuis abstinet ille suis.

Tu langore quidem subito, fictoq; laboras,

Sed mea porrexerit sportula Paule pedes.

De Filio Silii.

Festinata sui gemeret cum fata Seueri

Silius ausonio non semel ore potens,

Cum grege Pierio mæstus, Phæboq; querebar,

Ipse meum fleui dixit Apollo Linon.

Respexitq; suam, quæ stabat proxima fratri

Calliopen, et ait, tu quoq; uulnus habes.

Aspice Tarpeium, palatinumq; Tonantem,

Ausa nefas Lachesis læsit utrumq; Iouem.

Numina cum uideas duris obnoxia fati,

Inuidia possis exonerare deos.

EPIG.

Ad Luperum.

Septem post calices opimiani
D enso cum iaceam triente blefus,
A ffers nescio quas mihi tabellas,
Et dicis, modo liberum esse iussi,
Z enas seruulus est mihi paternus.
S igna, cras melius Luperce fiet.
N unc signat meus annulus lagenam.

Ad Ruffum.

D um me captares, mittebas munera nobis,
P ostquam cepisti, das mihi Ruffe nihil.
V t captum teneas, apto quoque munera mitte,
D e atuea fugiat ne male pastus aper.

Ad Stellam.

L ege nimis dura conuiuiam scribere uersus
C ogis stella, licet scribere nempe malos.

Ad Flacum.

S ic in gramine florecoreclinis,
Q ua gemmantibus hinc, & inde riuus
C urna calculus excitatur unda,
E xclusis procul omnibus molestis,
P erfundas glaciem triente nigro
F rontem subtilibus ruber coronis,
S ic uni tibi sit puer cinadus,
E t castissima pruriat puella.
I nsanem nimio calore cypron
O bserues, moneo, precorq; Flacc,
M essis area cum teret crepantes,
E t Fului iuba saeuiet Leonis.
A t tu diua P aphi remitte nostris

Ille sum iuuenem remitte notis.
 Sic Martis tibi seruiant calendæ,
 Et cum ture, meroq; uictimaq;
 Libetur tibi candidas ad aras
 Secta plurima quadræ de placenta.

Adulatur Domitiano.

Ad cœnam si me diuersa uocaret in astra
 Hinc imitator Cæsaris, inde Iouis,
 Astra licet propius, palatia longius essent,
 Responso ad superos hæc referenda darem,
 Querite qui malit fieri conuina Tonantis,
 Me meus in terris Iuppiter eae tenet.

Ad Condilum.

Quæ mala sunt domiri, quæ serui commoda nescis.
 Condile, qui seruante gemis esse diu.
 Dat tibi securos milis lecticula somnos,
 Peruigil in pluma Caius eae iacet.
 Caius a prima tremebundus luce salutat
 Tot dominos, at tu Condile nec dominum.
 Quod debes Cai redde inquit Phœbus, & illinc
 Cinnamus, hoc dicit Condile nemo tibi.
 Tortorem metuis, podagra, cheragraq; secatur
 Caius, & mallet uerbera mille pati.
 Quod nec mane uomis, nec cunnum Cōdile lingis,
 Non mauis, quam ter Caius esse tuus?

Ad Calatissum.

Addere quid cessas puer immortale salernum?
 Quadrantem duplica de seniore cado.
 Nunc mihi dic, quis erit, cui te, Calatisse deorum
 Sex iubeo cyathos fundere? Cæsar erit.

EPIG.

Utilis aptetur decies rosa crinibus; ut sit,

Qui posuit sacrae nobile gentis opus.

Nunc bis quina mihi da basia, fiat ut illud

Nomen, ab othryso quod deus orbe tulit.

De Hippocrate.

Santonica medicata dedit mihi pocula uirga,

Os hominis, nullum me rogat Hippocrates.

Tam stupidus nunquam nec tu puto Glaucē fuisse,

Chalcea donanti chrysea qui dederas.

Dulce aliquis minus pro munere poscit amaro,

Accipiat sed si potat in helleboro.

De Athenagora.

Alphicus ante fuit, cœpit nunc Olficius esse,

Vixorem postquam duxit Athenagoras.

Nomen Athenagoræ credis Calistratē uerum?

Si scio, dispeream, quis sit Athenagoras.

Sed puto me uerum Calistratē dicere nomen,

Nonego, sed uester peccat Athenagoras.

De Herode.

Clinicus Herodes trullam subdlexerat ægro.

Deprensus dixit, stulte quid ergo bibis?

Ad Iulium.

Rumpitur inuidia quidam carissime Iuli,

Quod me Roma legit, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod turba semper in omni

Mostratur digito, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, tribuit quod Cæsar uterque

Ius mihi natorum, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod rus mihi dulce sub urbe est,

Parnaq; in urbe domus, rumpitur inuidia.

LIB. IX.

Rumpitur inuidia, quod sum incundus amicis,

Quod conuina frequens, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod amamur, quodq; probamur,

Rumpatur, quisquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium.

Vindemiarum non ubique prouentus

Cessauit Ouidi, pluuia profluit grandis.

Centum Coranus amphoras aquæ fecit.

Ad Atticum de M. Antonio.

Marcus amat nostras Antonius Attice musas,

Charta salutarix si modo uera refert,

Marcus palladiæ non inficianda tolosæ

Gloria, quem genuit pacis amica quies.

Ad Librum.

Tu qui longa potes dispendia ferre uiarum,

I Liber absentis pignus amicitiae.

Vilis eras, fateor, si te nunc mittere tento,

Grande tui pretium muneris auctor erit.

Mulum crede mihi refert a fonte bibatur,

Qui fluit, an pigro quem stupet unda lacte.

In Bassum.

Denariis tribus inuitas, et mane togatum

Observare iubes atria Basse tua,

Deinde hædere tuo lateri, præcedere sellam

Ad uetulas tecum plus minus ire decem.

Trita quidem nobis togula est, nilisq; putrisq;

Denariis tamen hanc non emo Basse tribus.

Adulatur Domitiano.

Appia quam simili uenerandus in Hercule Caesar

Consecrat Ausoniae maxima fama uix.

Si cupis Alcida cognoscere facta prioris,
 Disce, Libyn domuit aurea poma tulit.
 Peltatam scythico disinxit amara nodo.
 Addidit Arcadio terga leonis apro.
 Acri pedem silvis ceruum, stymphalidas undis
 Abstulit, a stygia cum cane uenit aqua.
 Fœcundam uenit reparari mortibus Hydram,
 Hesperias thusco lauit in amne boues.
 Hæc minor Alcides, maior quæ gesserit, audi,
 Sextus ab albana quem colit arce lapis.
 Afferuit possessa malis palatia regnis.
 Prima suo gessit pro Ione bella puer.
 Solus Iuleas cum iam retineret habenas,
 Tradidit, inq; suo tertius orbe fuit.
 Cornua sarmatica ter perfida contudit Istri,
 Sudantem getica ter mine lauit equum.
 Sæpe recusato parthos duxisse triumphos
 Victor hyperboreo nomen ab orbe tulit.
 Tempia Deis, mores populis, dedit ocia ferro.
 Astra suis, cælo sydera, ferta Ioni.
 Herculeum tantis numen non sufficit actis,
 Tarpeio Deus hic commodet ora patri.
 Ad Phœbum.
 Quadrigentorum reddis mihi Phœbe tabellas,
 Centum da potius mutua Phœbe mihi.
 Quære alium, cui te tam uano munere iactes
 Quod tibi non possim soluere Phœbe, meum est.
 De Geminis fratribus.
 Quæ noua tam similes genuit tibi Leda ministros?
 Quæ apta est cygno nupta lacena alio?

LIB. X.

Dat faciem Pollux Hiero, dat Castor A fillo,

Atq; in utroque nitet tyndaris ore soror.

Ista therapneis si forma fuisset Amyclis,

Cum uicere duas dona minora deas,

Mansisses Helene, phrygiamq; redisset in urbem

Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON

LIBER DECIMVS.

INIMIVS VIDEOR,

seraq; coronide longus

Esse liber, legito pauca, libel-
lus ero.

Térque, quaterq; mihi finitur
carmine paruo

Pagina facta, tibi quam cupis esse breuem.

Ad Lectorem.

Festinata prior decimi mihi cura libelli

Elapsam manibus nunc renouauit opus.

Nota leges quædam, sed lima rasa recenti.

Pars noua maior erit, lector utrique fæue.

Lector opes nostræ, quem cum mihi Roma dedisset,

Nil tibi quod demus maius habemus, ait.

Pi gra per hunc fuges ingrata flumina lethes,

Et meliore tui parte superstes eris.

Marmora Messalæ findit caprificus, et audax

Dimidios Crispimulio ridet equos.

At chartis nec furta nocent, nec secula præsunt.

Solaq; non norunt hæc monumenta mori.

EPIG.

Ad Priscum.

Vernaculorum dicta, sordidum dentem,
Et foeda linguae probra circularibus,
Quae sulfurato nolit empta ramento
Vatiniorum proxineta fractorum,
Poeta quidam clangularius spargit,
Et vult uideri nostra, credis hoc Prisce,
Vocet ut loquatur psitacus cothurniatis,
Et concupiscat esse annus ascaules,
Procul a libellis nigra sit meis fama,
Quos rumor alba gemmeus uehit penna.
Cur ego laborem notus esse tam praue,
Cum stare gratis cum silentio possim?

Ad lectorem.

Qui legis Oedipoden, caligantemq; Thyesten,
Colchidas, & Syllas quid nisi monstra legis?
Quid tibi raptus Hylas, qd Parthenopeus, et Atys?
Quid tibi dormitor proderit Endymion?
Exutus ne puer pennis labentibus? aut qui
Odit amatrices Hermaphroditus aquas?
Quid te uana iuuant miserae ludibria chartae?
Hoc lege, quod possis dicere iure, meum est.
Non hic Centauros, non Gorgonas, Arpyiasq;
Inuenies, hominem pagina nostra sapit.
Sed non uis Mamurra tuos cognoscere mores,
Nec te scire, legas et hia Callimachi.
In maledicum poetam.

Quisquis stolens, purpuree ne contemptor,
Quos colere debet, laesit impio uersu,
Pontes per urbis erret exul, & cliuos,

LIB. X.

Interque rancos ultimus rogatores
 Oret caninas panis improbi buccas.
 Illi december longus, et madens bruma,
 Claususq; fornix triste frigus extendat.
 Vocet beatos, clamitetq; felices,
 O raiiana qui feruntur sponda.
 Et, cum supremæ fila uenerint horæ,
 Diesq; tardus, sentiat annum litem,
 Abigatq; moto noxias aues panno,
 Nec finiantur morte supplicis poenæ,
 Sed modo seueri sectus a eaci loris
 Nunc inquieti monte sisyphi pressus,
 Nunc inter undas garruli senis siccus
 Delasset omnes fabulas poetarum,
 Et cum fateri furia iusserit uerum,
 Prodente clamet conscientia, scripsi.

De Aduentu Cæsaris.

Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
 Solibus aretois, syderibusq; ducent.
 Quando erit ille dies, quo campus, et arbor, et omnis
 Lucebit latia culta fenestra nuru?
 Quando moræ dulces, longusq; à Cæsare pulvis,
 Totaq; flaminea Roma uidenda uia?
 Quando eques, et picti tunica nilotide mauri
 Ibitis, et populi uox erit una, uenit?

Ad Rhenum.

Nympharum pater, amniumq; Rhene,
 Quicumq; othrysiæ bibunt pruinæ,
 Sic semper liquidis fueris undis,
 Nec te barbara contumeliosi

EPIG.

Calcatum rota conerat bubulci.
Sic & cornibus aureus receptis,
Et Romanus eas utraque ripa,
Traianum populis suis, & urbi
Tybris te dominus rogat, remittas.

De Paula.

Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam,
Nolo. anus est, uellem, si magis esset anus.

De Se.

Vndenis pedibusq; syllabisq;
Et multo sale, nec tamen proteruo
Notus gentibus ille Martialis,
Et notus populis, quid inuidetis?
Non sum Andremonem notior Caballo.

In Paulum.

Cum tu, laurigeris annum qui fascibus intras,
Mane saluator limina nulle teras,
Hic ego quid faciam? quid nobis Paule relinquis,
Qui de plebe Numæ, densq; turba sumus?
Qui me respiciat, dominum, regemq; uocabo,
Hoc tu sed quanto blandius ipse facis.
Lecticam, sellamq; sequar, nec ferre recusabo,
Per medium pugnas, sed prior ire lutum.
Sæpius assurgam recitanti carmina, tu stas,
Et pariter geminas tendis in ora manus.
Quid faciet pauper, cui non licet esse clientis?
Diuisit nostras purpura uestra togas,

In Calliodorum.

Nil aliud loqueris, quam Theſea, Perithoumque,
Teque putas Piladi Calliodore parem,

Disseream, si te Piladi præstare matellam,
Dignus es, aut porcos pascere Perithoi.

Donavi tamen inquis amico millia quinque,
Et Iotam, ut multum, terq; quaterq; togam.

Quid quod, nil unquam Piladi donavit Orestes?

Qui donat quamvis plurima, plura negat.

Ad Domitianum.

Aemylia gentes, & apollineas Vercellas,

Et Phaëthonem qui petis arua padi,

Ne uinam, nisi te Domiti permitto libenter,

Grata licet sine te sit mihi nulla dies.

Sed desiderium tanti est, ut messe uel una

Urbano releues colla perusta iugo.

I precor, & totos avida cute combibe soles,

Quam formosus eris, dum peregrinus eris.

Et uenies albis non agnosendus amicis,

Libabitq; tuas pallida turba genas.

Sed uia quem dederit, rapiet cito Roma colorem,

Niliaco redeas tu licet ore niger.

Ad Tuam.

Cum cathedralitios portet tibi rheda ministros,

Et libys in longo puluere sudet eques,

Stratâq; non unas cingant triclinia Baias,

Et Thetis unguento palleat uncta tuo,

Candida setini rumpanz crystallâ trientes,

Dormat in pluma nec meliore Venus,

Ad nocturna iacens fastose limina mœchæ,

Et madet heu lacrymis ianua surda tuis.

Vere nec miserum cessant suspiria pectus.

Vis dicam, male sit cur tibi Tuam? bene est.

In Crispum.

Cedere de nostris nulli te dicis amicis,
 Sed, sit ut hoc uerum, quid rogo, Crispe facis?
 Mutua cum peterem sesteria quinque, negasti,
 Non caperet nummos cum grauis arca tuos.
 Quando fabæ nobis modium, farrisq; dedisti?
 Cum tua niliacus rura colonus aret?
 Quando breuis gelidæ missa est toga tempore brumæ?
 Argenti quando missa selibra mihi est?
 Nil aliud uideo, quo te credamus amicum,
 Quam quod me coram pedere Crispe soles.

De Apro.

Dotatæ uxori cor arundine fixit acuta,
 Sed, dum ludit A per, ludere nouit A per.

In Caium.

Si donare notas promittere, nec dare Cai,
 Vincam te donis, muneribusq; meis.
 Accipe callaïcis quicquid fodit astur in aruis,
 Aurea quicquid habet diuitis unda Tagi.
 Quicquid erythræa niger inuenit indus in alga,
 Quicquid in nidis unica seruat auis.
 Quicquid agenoreo t' yros improba cogit ahenor.
 Quicquid habent omnes, accipe, quomodo das.

De Macro.

Staternalitio Macrum fraudare tributo
 Frustra musa cupis, non licet, ipse petit.
 Solennisq; iocos, nectristi carmina poscit,
 Et queritur nugæ obtinuisse meas.
 Mensorum longis sed nunc uacat ipse libellis,
 Appia quid facies, si leget ista Mater?

De Mario

LIB. X.

De Mario.

Nec uocat ad cenam Marius, nec munera mittit,

Nec spondet, nec uult credere, sed nec habet.

Turba tamen non deest, sterilem quæ curet amicum,

Hec quam persatue sunt tibi Roma togæ.

Mittit Librum suum ad Plinium.

Nec doctum satis, et parum Senerum,

Sed non rusticulum nimis libellum

Facundo mea Plinio Thalia

I, perfer, brevis est labor, peractæ

Illic Orphæa protinus uidebis

Altum vincere tramitem Suburæ

Vdi uertice lubricum theatri,

Mirantesq; feras, auemq; regis,

Raptum quæ phrygæ pertulit Tonanti.

Illic parua tui domus Pedonis

Calata est aquilæ minore penna.

Sed, ne tempore non tuo disertam

Pulsas ebria ianuam, uideto.

Totos dat tetricæ dies mineruæ,

Dum centum studet auribus uirorum

Hoc, quod secula, posteriç; possint

Arpinis quoque comparare chartis,

Seras tutior ibis ad lucernas.

Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,

Cum regnat rosa, cum madent capilli,

Tunc me uel rigidi legant Catones.

Ad Manium.

Ducit ad auriferas quod me Salo ælither oras,

Pendula quod patriæ misere tecta libet,

R

EPIG.

Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
Et prætexitata cultus amicitia,
Tu facis, in terris quo non est alter iberis
Dulcior, & uero dignus amore magis.
Tecum ego uel sici getûla mapalia peni,
Et poteram scythicas hospes amare casas.
Si tibi mens eadem, si nostri mutua cura est,
In quocunq; loco Roma duobus erit.

Ad Sextum.

Scribere te, quæ uix intelligat ipse Modestus,
Et uix Claranus, quid rogo ex te iuuat?
Non lectore tuis opus est, sed A polline libris,
Iudice te maior Cinna Marone fuit.
Sic tua laudentur, sane mea carmina Sexte
Grammaticis placeant, & sine grammaticis.

In Philenem.

Cur spleniato sæpe prodeam mento,
Alba uel pictus sana labra cerusa,
Phileni quæris, basiare te nolo.

De M. Antonio.

Iam numerat placido felix Antonius æuo
Quindecies actas primus olympiadas.
Præteritosq; dies, & tutos respicit annos,
Nec metuit lethes iam propioris aquas.
Nulla recordanti lux est ingrata, grauisq;
Nulla fuit, cuius non meminisse uelit.
Ampliat ætatis spatium sibi uir bonus, hoc est
Viuerè bis, uita posse priore frui.

Ad Calen. Martias.

Natales mihi Martiæ Calendæ,

LIB. X.

Lux formosior omnibus Calendis,
 Qua mittunt mihi manus & puellæ
 Quinquagesima liba, septimamq;
 Vestris addimus hanc focis acerram.
 His nos, si tamen expedit roganti
 Annos addite ter precor nouenos,
 Ut nondum nimia piger senectæ,
 Sed uitæ tribus aureis peractis
 Luceos Elysia petam puellæ.
 Post hæc tempora, nec diem rogabo.

De Mutio.

In matutina nuper spectatus arena
 Mutius, imposuit qui sua membra focis,
 Si patiens, fortisq; tibi, durusq; uidetur,
 Abderitana pectora plebis habes.
 Nam cum dicatur tunica præsentem molestræ,
 Vre manum, plus est dicere, non facio.

De Varo.

Vare parethonias latias modo rite per urbes
 Nobilis, & centum dux memorande uiris,
 At nunc Ausonio frustra promissa Quirino
 Hospita Lagæi littoris umbra iaces.
 Spargere non licuit frigentia fletibus ora,
 Pingua nec mæstis addere turba rogis,
 Sed datur æterno uicturum carmine nomen.
 Nunquid & hoc fallax Nile negare potes?
 Ad Diodorum.

Namli Diodore tuo conuina senatus
 A cubat, & rarus non adhibetur eques,
 Et tua tricenos largitur sportula nummos.

EPIG.

Nemo tamen natum te Diodore putat.

Ad Ianum.

Ammorum, nitidiq; sator pulcherrime mundi,
Publica quem primum uota, precesq; canunt,
Peruius exiguos habitabas ante penates,
Plurima qua medium Roma terebat iter.
Nunc tua cæsareis cinguntur limina donis,
Et fora tot numeras Iane, quot ora geris.
At tu sancte pater tanto promunere gratus
Ferrea perpetua claustra tuere sera.

Ad Sextilianum.

Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem,
Misiſti domine Sextiliane tuæ.
Et quam donabas dictis a Marte calendis,
De uostra prasina est synthesis empta toga.
Iam constare tibi gratis cœpere puellæ.
Muneribus futuis Sextiliane meis.

De Littore formiano.

O temperatæ dulce Formiæ littus,
Vos, cum Seueri fugit oppidum Martis,
Et inquietas fessus exiit curas,
A pollinaris omnibus locis præfert.
Non ille sanctæ dulcetybur uxoris,
Nec tusculanos, algidos ne secessus
Præneſte nec sic, antiûm ne miratur.
Non blanda Circe, dardanis ne Caieta
Desiderantur, nec Marica, nec Lyris,
Nec in lucrina loca Salmacis uena.
Hic summa leni stringitur Thetis uento.
Nec languet æquor, uina sed quies ponti

Pictam phaselon adiuvante fert aura.
 Sicut puellæ non amantis æstatem
 Multa salubre purpura venit frigus,
 Nec seta longo querit in mari prædam,
 Sed à cubiculo, lectuloq; iactatam
 Spectatus alte lineam trahit piscis.
 Si quando Nereus sentit Acoli regnum,
 Ridens procellas tuta de sua mensa
 Piscina, rhombum pascit, et lupos uernas.
 Natat ad magistrum delicata murena.
 Nomenclator mugilem citat notum,
 Et adesse iussi prodeunt senes muli.
 Frui sed istis quando Roma permittis?
 Quot formianos imputat dies annus
 Negociosis rebus urbis hærenti?
 O uinitores, uilliciq; felices,
 Dominis parantur ista, seruiunt uobis.

In Calliodorum.

Addisti seruum nummis here mille ducentis,
 Ut bene cœnares Calliodore semel,
 Nec bene cœnasti, nullus tibi quattuor emptus
 Librarum cœnæ pompa, caputq; fuit.
 Exclamare libet, non est hoc improbe, non est
 Piscis, homo est. hominem Calliodore uoras.

De imagine. M. Antonii.

Hæc mihi, quæ colitur uiolis pictura, rosissq;
 Quos referat uultus, Cæciliæne rogas,
 Talis erat Marcus mediis Antonius annis,
 Primus in hoc inueniem se uidet ore senex.
 Ars utinam mores, animumq; effingere possis,

EPIG.

Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad Numacium Gallum.

Simplicior prisca Numaci Galle Sabinis,

Cecropium superas qui bonitate senem,

Sic tibi cum socii claros retinere penates

Perpetuatae det face casta Venus,

Vt tu si viridi tinctos erugine uersus

Forte malus liuor dixerit esse meos,

Vt facis, a nobis abigas, nec scribere quenquam

Talia contendas carmina, qui legitur.

Hunc seruare modum nostri nouere libelli,

Parcere personis, dicere de uitiis.

Ad Traianum.

Dii tibi dent, quicquid princeps Traiane mereris,

Et rata perpetuo, quae tribuere, uelint,

Qui sua restitutis spoliato iura patrono,

Libertis exul non erit ille suis.

Dignus es, ut possis totum seruare clientem,

Vt liceat tantum uera probare potes.

De Sulpitia.

Omnes Sulpitiam legant puellae,

Vni quae cupiunt uiro placere.

Omnes Sulpitiam legant mariti,

Vni qui cupiunt placere nuptae.

Non haec colchidos asserit furorem,

Diri prandia nec refert Thyestae,

Scyllam, biblida nec fuisse credit,

Sed castos docet, et pios amores,

Lusus, delicias, facietasq;

Cuius carmina qui bene aestimarit,

LIB. X.

Nullam dixerit esse sanctiorem.
 Tales Aegeriae iocos fuisse
 Vdo crediderim Numae sub anuro.
 Hac condispula, uel hac magistra
 Eesses doctior, & pudica Sappho.
 Sed tecum pariter, simulq; uisam
 Durus Sulpitiam Phaon amaret.
 Frustra nanque ea nec Tonantis uxor,
 Non Bacchi, nec Apollinis puella
 Erepto sibi uiueret Caleno.

In Munnam.

Improbam Massiliae quicquid fumaria cogunt,
 Accipit aetatem quisquis ab igne cadus,
 A te Munna uenit, miseris tu mittis amicis
 Per freta, per longas toxica saeva uias.
 Nec facili pretio, sed quo contenta falerni
 Testa sit, aut cellis Setia cara suis.
 Non uenias quare tam longo tempore Romam,
 Haec puto causa tibi est, ne tua uina bibas.

Ad Maternum.

Iuris, & aquarum cultor sanctissime legum,
 Veridico latium qui regis ore forum,
 Municipi Maternae tuo, ueteriq; sodali
 Callaicum mandas siquid ad oceanum,
 An Laurentino turpes in litore ranas,
 Et satius tenues ducere credis acos,
 Ad sua captiuum quam saxa remittere mulum,
 Visus erit libris qui minor esse tribus?
 Et fatuam summa cenare pelorida mensa,
 Quosq; tegete leni cortice concha breuis.

EPIG. XLII

O strea baianis quam non liuentia testis,
 Quæ domino pueri non prohibente uorent.
 Hic olidam clamosus ages in retia uulpem,
 Mordebitq; tuos sordida præda canes.
 Illic piscoso modo uix educta profundo
 Impedient lepores humida lina meos.
 Dum loquor, ecce redit sporta piscator inani.
 Venator apta Marte superbus adest.
 Omnis ab urbano uenit ad mare cæna macello.
 Callaicum mandas siquid ad oceanum.

Ad Calenum.

O molles tibi quindecim Calene,
 Quos cum Sulpitia tua iugales
 Indulsi Deus, & peregit annos.
 O nox omnis, & hora, quæ notata est
 Caris littoris indici lapillis.
 O quæ prælia, quas utrinq; pugnas
 Felix lectulus, & lucerna uidit
 Nymbis ebria nicærotianis.
 Vixisti tribus ò Calene lustris.
 Aetas hæc tibi tota computatur,
 Et solos numeras dies mariti.
 Ex illis, tibi si diu rogatam
 Lucem redderet Atropos, uel unam
 Malles, quam pyliam quater senectam.

In Lesbiam.

Consume te Bruto quid iuras Lesbiam natam?
 Mentiris, nata es Lesbiam rege Numa.
 Sic quoq; mentiris, nanq; ut tua secula narrant,
 Ficta prometheo dicaris esse luto.

LIB.X.

Ad Lupum.

Semper cum mihi diceretur esse
 Secreto mea Polla cum cinædo,
 Irrupi Lupe, non erat cinædus.

In procleiam.

Mense nouo Iani ueterem Procleia maritum

Deferis, atq; inbes res sibi habere suas.

Quid rogo, quid factum est, subiti quæ cā doloris?

Nil mihi respondes? dicam ego, prætor erat.

Constatur a fuit megalensis purpura centum

Millibus, ut nimium munera parca dares,

Et populare sacrum bis millia dena tulisset.

Discidium non est hoc Procleia, lucrum est.

Ad Dindimum.

Tam dubia est lanugo tibi, tam mollis, ut illam

Alitus, & soles, & leuis aura terat.

Cælantur simili uentura cydonia lana,

Pollice uirgineo quæ spoliata nitent.

Fortius impressi quoties tibi Bæstia quinq;

Barbatus labris Dindime fio tuis.

Ad Philerothem.

Septima iam Phileros tibi conditur uxor in agro.

Plus nulli Phileros, quam tibi, reddit ager.

Ad Q. Ouidium.

Quinte calidonios Ouidi usure britannos,

Et uiridem Tethyn, Oceanumq; patrem.

Ergo Numæ colles, & nomentana relinques

Ocia, nec retinet rusq; focusq; senem.

Gaudia tu differs, at non & stamina differt

Atropos, atq; omnis scribitur hora tibi.

EPIC.

Præsteris caro, quis non hoc laudet, amico,

Vt potior vita sit tibi sancta fides.

Sed reddare tuis tandem mansure sabinis,

Tēq; tuas numeres inter amicitias.

In deliciarum lectorem.

Siquid lenē mei dicunt, & dulce libelli,

Siquid honorificum pagina blanda sonat,

Hoc tu pingue putas, & costam rodere manis,

Ilia Laurentis cum tibi demus apri.

Vaticana bibas, si delectaris aceto,

Non facit ad stomachum nostra lagena tuum.

In Mathonem.

Omnia vis belle Matho dicere, dic aliquando

Et bene, dic neutrum, dic aliquando male.

Ad seipsum.

Vitam quæ faciunt beatiorē

Iocundissime Martialis, hæc sunt.

Res non parata labore, sed relictæ.

Non ingratus ager, focus perennis,

Lis nunquam, toga rara, mens quietæ,

Vires ingenuæ, salubre corpus,

Prudens simplicitas, pares amici,

Conuictus facilis, sine arte mensa,

Nox nonebria, sed soluta curis,

Non tristis torus, attamen pudicus,

Somnus, qui faciat breues tenebras.

Quod sis, esse uelis, nihilq; malis.

Summum nec metuas diem, nec optes.

Parat conuiuium.

Nunciat octauam phariæ sua turba iuuentæ,

LIB. X.

Et pilata redit ianq; subitq; cohors.
 Temperat hic thermas, nimbos prior hora vapores
 Halat, et immodico sexta Nerone calet.
 Stella Nepos Cani Cerealis Flacce uenitis.
 Septem sigma capit, sex sumus, adde Lupum.
 Exoneraturas uentrem mihi uillica maluas
 Attulit, et uarias, quas habet hortus, opes.
 In quibus est lactuca sedens, et sechile porrum,
 Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.
 Secta coronabunt rutatos oua lacertos,
 Et madidum thynni de sale sumen erit.
 Paruus onyx una ponetur cœnula mensa,
 Oedus inhumani raptus ab ore lupi.
 Et, quæ non egeant ferro structoris, ofellæ,
 Et faba fabrorum, prototonniq; rudes.
 Nullus adhæc cœnisq; tribus iam perna superstes
 Addetur, saturis mitia poma dabo.
 De nomentana uinum sine fece lagena,
 Quæ bis frontino consule prima fuit.
 Accedent sine felle ioci, nec mane timenda
 Libertas, et nil quod tacuisse uelis.
 De Prasino conuiuia meus, uenetoq; loquatur,
 Nec facient quenquam pocula nostra reum.

In Cottam.

Cum potes ametistinos trientes,
 Et nigro madeas opimiano,
 Propinas modo conditum sabinum,
 Et dicis mihi Cottæ, uis in auro?
 Quisquam plumbea uina uult in auro?

EPIC.

De Scorpo.

Frangat idumæ astris victoria palmas,
Plange fauor sœua pectora munda manu.
M utet honor cultus, & iniquis munera flammis.
Mite coronatus gloria mœsta comas.
H en facinus prima fraudatus Scorpe iuuenta
Occidis, & nigros tam cito iungis equos.
C urribus illa tuis semper properata, brevisq;
Cur fuit, & uitæ tam prope meta tuæ?

Ad Faustinum.

S ydera iam tyrus phryxæ respicit agni
Taurus, & alternum Castora fugit hyems.
R idet ager, uestitur humus, uestitur & arbos,
Ismarium pellex attica plorat Ityn.
Q uos Faustine dies, qualem tibi Roma Rauennam
Abstulit, ô soles, ô iuncta quies.
O Nemo, ô fontes, solidumq; madentis arene
Littus, & æquoreis splendidus anxur aquis,
Et non unius spectator lectulus undæ,
Q ui uidet hinc puppes fluminis, inde maris.
S ed nec Marcelli, Pompeianumq; nec illic
Sunt triplices thermæ, nec for a iuncta quater,
N ec capitoli summi penetrabile tonantis,
Q uæq; nitent cœlo proxima templa suo.
D icere te lassum quoties ego credo Quirino,
Q uæ tua sunt, tibi habe, quæ mea, redde mihi.

De Spadone.

T helin uiderat in toga Spadonem,
Damnatum Numæ dixit esse mœcham.

LIB. X.

Epitaphium Scorpi.

Ille ego sum Scorpis clamosi gloria Ciræ,
Plausus Roma tui, delitiæq; breues,
Inuida quem Lachesis raptum trieteride nona,
Dum numerat palmas, credidit esse senem.

In Olum.

Mensas Ole bonas ponis, sed ponis opertas,
Ridiculum est, possum sic ego habere bonas.

In Marullam.

Arrectum quoties Marulla penem
Pensavit digitis, diuq; mensa est,
Libras, scrupula, sextulasq; dicit.
Idem post opus, et suas palæstras,
Loro cum similis iacet remissus,
Quanto sit lenior Marulla dicit.
Non ergo est manus ista, sed statera.

In Gallum.

Totis Galle iubes tibi me seruire diebus,
Et per auentinum ter quater ire tuum.
Eximit, aut reficit dentem Casellius ægrum,
Infestos oculis uris Higne pilos.
Non secat, et tollit stillantem fannius unam.
Tristia saxorum stigmata delet Heros.
Enterocellarum fertur podalirius Hermes,
Qui sanat ruptos, dic mihi Galle, quis est?

Ad Sextum.

Argenti libram mittebas, facta selibra est,
Sed piperis, tanti non emo Sexte piper.

Ad Frontinum.

Anxuris æquorei placidos Frontinere recessus,

EPIG.

Et propius baias, litoreamq; domum,
Et quod inhumana cancro feruente cecidit
Non nouere nemus, flumineosq; lacus,
Dum colui, doctas tecum celebrare uacabat
Pieridas, nunc nos maxima Roma terit.
Hic mihi quando dies meus est, iactantur in alto
Vrbis, et in sterili uita labore perit.
Dura suburani dum iugera pasimus agri,
Vicinosq; tibi sancte Quirine lares.
Sed non solus amat, qui nocte, dieq; frequentat
Limina, nec uatem talia damna decent.
Per ueneranda mihi musarum sacra, per omnes
Iuro deos, et non officiosus amo.

In Delicatum lectorem.

Consumpta est uno si lemmate pagina, transis,
Et breuiora tibi, non meliora placent.
Dives, et ex omni posita est instructa macello
Cæna tibi, sed te matrya sola iuuant.
Nil opus est nobis nimum lectore gulofo,
Hunc uolo, qui fiat non sine pane satur.

De Munna.

Iura trium petit a Cæsare discipulorum
Assuetus semper Munna docere duos.

Epitaphium Herotionis.

Hic festinata requiescat Herotion umbra,
Crimine quam fatis sexta peremit hyems.
Quisquis eris nostri post me regnator agelli,
Manibus exiguus annua iusta dato.
Sic lare perpetuo, sic turba sospite solus
Flebilis in terra sit lapis iste tua.

LIB.X.

Ad Magistrum Ludi.

Ludi Magister paræ simplici turbæ,
Sic te frequentes audiant capillati,
Et delicatæ diligit chorus mensæ,
Nec calculator, nec notarius uelox
Maiore quisquam circulo coronetur.
Albæ leone flammeo calent lucēs,
Tostamq; feruens Iulius coquit messem.
Sicutq; loris horridis scytæ pellis,
Qua napulauit Marsyas celenæus,
Ferulæq; tristes, sæptæ pædagogorum,
Cessent, & idus dormiant in octobris.
Æstate pueri si ualent, satis discunt.

Epitaphium nobilis Matronæ.

Marmora parua quidem, sed non æssura uiator
Mauseoli saxi, pyramidumq; leges.
Bis mea romano spectata est uita Tarento,
Et nihil extremos perdidit ante rogos.
Quinque dedit pueros, totidem mihi tunc puellas,
Clauferunt omnes lumina nostra manus.
Contigit & thalami mihi gloria rara, fuitq;
Vna pudiciæ Mentula nota meæ.

Ad Pollam.

Contigeris regna meos si Polla libellos,
Non tetrica nostros exape fronte iocos.
Ille tuus nates Heliconis gloria nostri,
Pieria caneret cum fera bella tuba,
Non tamen erubuit lasciuo dicere uersu,
Si nec pædior, Cotta quid hic facio?

EPIC. XLII

In Carmentionem.

Cum te municipem corinthiorum
Iactes Carmention negante nullo,
Cur frater tibi dicor ex iberis,
Et Celtis genitus, atq; quis civis?
An vultu similes videmur esse?
Tu flexa nitidus coma uagaris,
Hispanis ego contumax capillis.
Lenis dropace tu quotidiano.
Hirsutis ego cruribus, genisq;
Os blasum tibi, debilisq; lingua est.
Nobis filia fortius loquetur.
Tam dispar aquila columba non est,
Nec dorcas rigido sugax Leoni.
Quare desine me uocare fratrem,
Ne te Carmention uocem sororem.

De Theopompo.

Quis rogo tam durus, quis tam fuit ille superbus,
Qui iussit fieri te Theopompe cocum?
Hanc aliquis faciem nigra uiolare culina
Sustinet? has uncto polluit ungue comas?
Quis potius cyathos, aut quis crystallae tenebit?
Qua sapient melius mixta falerna manu?
Si tam sydereos manet exitus iste ministros,
Iuppiter utatur iam Ganymede coco.

Epitaphium Venulae.

Pyrhæ filia, Nestoris nouerca,
Quam uidit Niobe puella canam,
Laertes aniam senex uocauit.
Nutricem Priamus, socrum Thyestes,

Iam

LIB.X.

I am cornicibus omnibus superstes
Hoc tandem sita prurit in sepulchro
C aluo Plotia cum Melanthione.

In Læliam.

C um tibi nō Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mitylene,
Sed domus in uico Lælia patritio,
D e q; coloratis nunquam lita mater hetruscis,
Durus aricina de regione pater,
Ζῶν, κοῖτ' Ἰὺχ' Ἰὰ λασίωνν congeris usque,
Pro pudor Herfiliæ ciuis, et Aegeriæ.
L ectulus has uoces, nec lectulus audiat omnis,
Sed quem lasciuo strauit amica uiro.
S icre cupis, quo casta modo matrona loquaris,
Nunquid cum crissās, blandior esse potes?
T u licet ediscas totam, referasq; Corinthon,
Non tamen omnino Lælia Thais eris.

De Polla.

C ustodes das Polla uiro, nec accipis ipsa,
Hoc est uxorem ducere Polla uirum.

Ad Potitum.

Q uod mihi uix unus toto liber exeat anno,
Desidia tibi sum docte Potite reus.
Iustus at quanto mirere, quod exeat unus,
Labantur toti cum mihi sæpe dies.
N unc resalutantes uideo nocturnus amicos,
Gratulor eꝝ multis, nemo Potite mihi.
N unc ad luciferam signat mea gemma Dianam,
Nunc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.
N unc consul, prætor ue tenet, reducere sꝑ; choreæ.
Auditur toto sæpe poeta die.

EPIG.

Sed nec caufidiv possis impune negare,
Nec si te rhetor, grammaticus ue rogent.
B alnea post decima lasso, centumq; petuntur
Quadrantes, fiet quando potite liber?

De Rabirio.

Quisquis leta tuis, & sera parentibus optas
Fata, breuem titulum marmoris huius ama.
Condidit hac caras tellure Rabirius umbras,
Nulli sorte iacent candidiore senes.
Bis sex lustra tori, nox mitis, & ultima clusit.
Arserunt uno funera bina rogo.
Hos tamen, ut primis raptos sibi quærit in annis,
Improbis nihil his fletibus esse potest.

Adulatorium.

Frustra blanditiæ uenitis ad me
Attritis miserabiles labellis,
Dicturus dominum, deumq; non sum,
Iam non est locus hac in urbe uobis,
Ad parthos procul ite pilleatos,
Et turpes, humilesq; supplicesq;
Pictorum sola basiate regum.
Non est hic dominus, sed imperator,
Sed iustissimus omnium senator,
Per quem de stygia domo reducta est
Scias rustica ueritas capillis.
Hoc sub principe, si sapis, caueto,
Verbis Roma prioribus loquaris.

Ad Marcum.

Littera facundi gratum mihi pignus amica
Pertulit Ausoniae dona seuera togæ,

LIB. X.

Qua non Fabricius, sed uellet Apitius uiri,
Vellet Mecænas cæsarianus eques.

Vilior hæc nobis alio mittente fuisset.

Non quacunque manu uictima cæsa litat.

A te missa uenit, possem nisi munus amare

Marce tuum, poteram nomen amare meum.

Munere sed plus est, et nomine gratius ipso

Officium docti, iudiciumq; iuri.

Ad Roman.

Iam parce lasso Roma gratulateri,

Lasso clienti, quandiu saluator

Anteambulones, et togatulos inter

Centum merebor plumbeos die toto,

Cum scorpis una quindecim graues hora

Feruientis auri uictor afferat sacos.

Non ego meorum præmium libellorum,

Quid enim merentur apulos uelim campos.

Non Hybla, non me spici feracis Nilus,

Nec quæ paludes delicata pontinas

Ex arce cliui spectat una setini.

Quid concupiscam quæris ergo dormire.

De Galla.

Millia uiginti quondam me Galla poposcit,

Et fateor magni non erat illa nimis.

Annus abit, bisquinta dabis sestertia, dixit.

Poscere plus uisa est, quam prius, illa mihi.

Iam duo poscenti post sextum millia mensem,

Mille dabam nummos, noluit accipere.

Transierant binæ forsan, trinæ ue calendæ,

Aureolos ultro quattuor ipsa petit.

EPIG.

Non dedimus, centum iussit me mittere nummos,
Sed uisa est nobis hæc quoq; summa grauis.
Sportula nos iunxit quadrantibus arida centum,
Hanc uoluit, puero diximus esse datam.
Inferius nunquid potuit descendere? fecit.
Dat gratis, ultro dat mihi Galla, nego.

De Menio.

Hoc fortuna tibi uidetur æquum?
Cuius non Syriæ ue, Parthiæ ue,
Nec de cappadocis eques catasfis,
Sed de plebe Remi, Numæq; uerna,
Iocundus, probus, innocens, amicus,
Lingua doctus utraq; cuius unum est,
Sed magnum uitium, quod est poeta,
Pullo Menius alget in cucullo,
Cocco nullo fulget Incitatus?

De Caro medico.

Nequius à Caronihil unquam Maxime factum est,
Quam quod febre perit, fecit & ille nefas.
Sæua nocens febris, saltem quartana fuisset,
Seruari medico debuit illa suo.

Ad Macrum.

Ibis littoreas Macer salonas,
Ibit rara fides, amorq; recti,
Et secum comitem trahet pudorem.
Semper pauperior redit potestas.
Felix auriferæ colone terræ,
Rectorem uacuo sinu remittes,
Optabisq; moras, & exeuitem
Vdo dalmata gaudio sequeris.

LIB. X.

Nos celtas Maer, & truces iberos
Cum desiderio tui petemus.
Sed quaecumq; tamen feretur illic
Pisosi calamo Tegi notata,
Macerum pagina nostra nominabit.
Sic inter ueteres legar poetas,
Nec multos mihi praeferas priores,
Vno sed tibi sim minor Catullo.

De Torquato, & Otacilio.

Ad lapidem Torquatus habet praetoria quartum,
Ad quartum breue rus emit Otacilius.
Torquatus nitidas uario de marmore themas
Extruxit, cucumam fecit Otacilius.
Disposuit daphnosa suo Torquatus in agro,
Castaneas centum seuit Otacilius.
Consul torquatus, uici fuit ille magister,
Nec minor in tanto uisus honore sibi.
Grandis ut exiguum bos ranam ruperat olim,
Sic puto Torquatus rumpet Otacilium.

De Erote.

Plorat Eros, quoties maculosae pocula myrrhae
Inspicit, aut pueros, nobilius ne citrum,
Et gemitus imo promit de pectore, quod non
Tota miser coenat septa, feratq; domum.
Quam multi faciunt, quod Eros, sed lumine siccato,
Pars maior lachrymas ridet, & intus habet.

De Phyllide.

Cum duo uenissent ad Phyllida mane fututum,
Et nudam cuiperet sumere uterq; prior,
Promisit pariter se Phyllis utriq; daturam,

EPIG.

Et dedit, ille pedem sustulit, hic tunicam.

Ad Gallum.

Siquid nostra tuis adicit nexatio rebus,
 Mane, uel à media nocte togatus ero,
 Stridentesq; feram flatus aquilonis iniqui,
 Et patiar nimbos, excipiamq; nives.
 Sed si non fias quadrante beator uno,
 Per gemitus nostros, ingenuasq; cruces,
 Parce precor lasso, nanosq; remitte labores,
 Qui tibi non prosunt, et mihi Galles nocent.

Ad Marinum.

Raros colligis hinc et hinc capillos,
 Et latum nitida Marine caluæ
 Campum temporibus tegis comatis,
 Sed moti redeunt inbente uento,
 Reddunturq; sibi, caputq; nudum
 Cirris grandibus hinc et inde cingunt
 Inter splendophorum, Telesphorumq;
 Cidē stare putabis Halmyroten.
 Vis tu simplicius senem fateri?
 Vt tandem uidearis unus esse.
 Tonsor iam reliquos metat capillos
 Caluo turpius est nihil comato. DE AFRO.
 Miraris quare dormitum non eat Afer,
 Acumbat cum qua Cæliane uides.

De Ladonte Nauta

Iam senior Ladon tyberinæ nauta carinæ
 Proxima dilectis rura parauit aquis,
 Quæ cum sæpenagus premeret torrentibus undis
 Tybris, et hiberno rumperet arua lacu,

E mmeritam puppim ripa quæ stabat in alta,

Impleuit saxis, opposuitq; uadis.

Sic nimias auertit aquas, quis credere posset?

Auxilium domino mer sa carina tulit.

De Lauro.

Nemo noua caluit sic inflammatus amica,

Flagrauit quanto Laurus amore pile.

Sed qui primus erat lusor dum floruit ætas,

Nunc postquam desit ludere, prima pile est.

De Natali Restituti.

O ctobres age sentiat calendas

Facundi pia Roma Restituti,

Linguis, omnibus et fauete uotis,

Natalem colimus, tacete lites,

Ab sit cærens aridi clientis,

Et uani triplices, breuesq; mappæ,

Expectent gelidi iocos decembris.

Certent muneribus beatiore.

A grippæ tumidus negociator

C admi municipes ferat lacernas.

P ugnorum reus, ebriæq; noctis

C ænatoria mittat aduocato.

I nfamata uirum puella uicit,

V eros sardonychas sed ipsa tradat.

M irator ueterum senex aurorum

D onet phidiaci toreuma cœli.

V enator leporem, colonus œdum.

P iscator ferat æquorum rapinas.

S i mitte sua quisque, quid poetam

M issurum tibi Restitute credis?

EPIG.

Ad Cottam.

O mnes persequeris praetorum Cotta locellos,
Accipis & ceras, officiosus homo es.

De statua Iunonis.

Iuno labor Polyclete tuus, & gloria felix,
Phidiacae cuperent quam meruisse manus,
O re nitet tanto, quanto superasset in ida
Iudice convictas non dubitante deas.
Iunonem Polyclete suam nisi frater amaret,
Iunonem poterat frater amare tuam.

In Ligellam.

Quid uellis uetulum Ligella cunnum?
Quid busti cineres tui laceassis?
Tales munditiae decent puellas.
Nam tu iam nec anus potes uideri.
Istud crede mihi Ligella belle
Non mater facit Hectoris, sed uxor.
Erras si tibi cunnius hic uidetur,
Ad quem mentula pertinere desit.
Quare si pudor est, Ligella noli
Barbam uellere mortuo leoni.

De Alcone.

O mnes eunuchos habet Almo, nec arrigit ipse,
Et queritur, pariat quod sua Polla nihil.

Ad Marium.

Mari quiete cultor, & comes uitae,
Quo aue prisca gloriatur Atina,
Has tibi gemellas barbari decus luci
Commendo pinus, ilicesq; faunorum,
Et semidoctae uillicae manu structas.

LIB. X.

Tonantis aras, horridiq; siluani,
 Quas tinxit agni sepe sanguis, & ædi,
 Dominamq; sancti uirginem deam templi,
 Et quem sororis hospitem uides castæ
 Martem mearum principem calendarum,
 Et delicatæ laureum Nemus Floræ,
 In quod Priapo persequente confugit.
 Hoc omne agelli mite paruuli numen
 Senu cruore, siue ture placabis,
 Vbiunque noster Martialis est dies,
 Hæc ecce mecum dextera litat nobis
 Absens sacerdos, nos putate præsentem,
 Et date duobus, quicquid alter optarit.

Ad Clementem.

Si prior euganeas Clemens Heliconis in oras,
 Pictaq; pampineis uideris arua iugis.
 Perfer atestinae nondum uulgata sabinæ
 Carmina, purpurea sed modo suta toga.
 Vt rosa delectat, metitur quæ pollice primo,
 Sic noua nec mento sordida charta inuat.

Munusculum pomorum.

Non mea massilus seruat pomaria serpens,
 Regius Alano nec mihi seruit ager.
 Sed nomentana securus germinat hortus
 Arbore, nec furem plumbea mala timent.
 Hæc igitur, media quæ sunt mihi nata subura,
 Mittimus autumnu cærea poma mei.

Ad Gallam.

Infantem tibi uir tibi Galla remisit adulter.
 Hi puto non dubie se futuisse negant.

EPIC.

Ad Anitum.

Sæpe loquar nimum gentes quod Anite remotas
Miraris latia factus in urbe senex.
Auri ferumq; Tagum sitiam, patriumq; salonem,
Et repetam saturæ sordida rura casa.
Illa placet tellus, in qua res parua beatum
Me facit, & tenues lux uriantur opes.
Pascitur hic, ibi pascit ager. tepet igne maligno
Hic focus, ingenti lumine lucet ibi.
Hic pretiosa fames, conturbaturq; macellus,
Mensa ibi diuitiis ruris operta sui.
Quattuor hic æstate togæ, plures ue teruntur,
Autumnis ibi me quattuor una tegit.
I, cole nunc reges, quicquid non præstat amicis,
Cum præstare tibi possit Anite locus.

De Numa.

Dum leuis arsuræ struitur libitina papyro,
Dum myrrham, & casiam flebilis uxor emit,
Iam scrobe, iam lecto, iam polinctore parato
Hæredem scripsit me Numa, conualuit.

In Publium.

Adat cum mihi cæcubum minister
I deo resolutior cinædo,
Quo nec filia cultior, nec uxor,
Nec mater tua, nec soror recumbit,
Vis spectem potius tuas lacernas,
Et citrum uetus, indicosq; dentes?
Suspectus tibi ne tamen recumbam,
Præsta de grege, sordidaq; nulla
Tonso, horridulos, rudes, pusillos

LIB. X.

Hircosi mihi filios subulci.

Perdet te pudor hic habere Publi

Mores non potes hos, & hos ministros.

De Figura Socratis.

Si romana forent hæc Socratis ora, fuissent

Iulius in satyris qualia Ruffus habet.

In commiscentem uersus operi suo.

Quid stulte nostris uersibus tuos misces?

Cum litigante quid tibi miser libro?

Quid congregare cum leonibus uulpes,

Aquilisq; similes facere noctuas queris?

Habeas licebit alterum pedem Ladæ,

I nepte frustra crure ligneo cures.

De Capitolino.

Elysio redeat si forte remissus ab agro

Ille suo felix Cæsare Galba uetus.

Qui Capitolinum pariter, Galbamq; iocantes

Audierit, dicat rustice Galba tace,

De Phileno.

Qua factus ratione sit requiris,

Qui nunquam fuit, pater Philenus,

Gaditani Auite dicat istud,

Qui scribit nihil, & tamen poeta est.

Ad Bilbilitanos agros.

Municipes angusta mihi quos Bilbilis agri

Monte creat, rapidis quos salo cingit aquis.

E cquid læta innat uestri uos gloria uatis?

Nam decus & nomen, famaq; uestra sumus.

Nec sua plus debet tenui Verona Catullo,

Meq; uelit dici non minus illa sumus.

EPIC.

Quattuor accessit trigesima messibus aestus,
 Ut sine me Cereri rustica liba datis,
 Moenia dum colimus dominae pulcherrima Romae,
 Mutauere meas itala regna comas.
 Excipitis reducem placida si mente, uenimus,
 Aspera si geritis corda, redire licet.

Ad Librum.

In nostro comes, i libelle Flauo
 Longum per mare sed fauentis undae,
 Et cursu facili, tuisque uentis
 Hispanae pete Tarraconis arces.
 Illinc te rota tollet, et citatus
 Alram Bilbilin, et tuum Salonem
 Quinto forsitan esse do uidebis.
 Quid mandem tibi quaeris? ut sodales
 Paucos, et ueteres, et ante brumas
 Triginta mihi, quattuorque uisus
 Ipsa protinus a uia salutes.
 Et nostrum admoneas subinde Flauum
 Inuendos mihi nec laboriosos
 Secessus spatium paret salubri,
 Qui pigrum faciant tuum parentem,
 Haec sunt. iam tumidus uocat magister,
 Castigatque moras, et aura portum
 Laxauit melior, uale Libelle.
 Nauem, scis puto, non moratur unus.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER VNDECIMVS.

9 VO TV, QVO LIBER
ociose tendis,
Cultus syndone non quotidiana?
Nanquid Parthenium uidere
tentas?

Vadas, & redeas irreuolutus.
Libros non legit ille, sed libellos,
Nec musis uacat, aut suis uacaret.
Ecquid te satis æstimas beatum
Contingunt tibi si manus minores?
Vidui pete particum Quirini,
Turbam non habet ociosorem
Pompeius, uel Agenoris puella,
Vel primæ dominus leuis ærina.
Sunt illic duo, tres ue, qui reuoluant
Nostrarum tineas ineptiarum.
Sed cum sponsio, fabulæq; lassæ
De Scorpo fuerint, & Incitato.

Ad Lectores.

Triste supercilium, duriq; seuera Catonis
Frons, & aratoris filia Fabricii.
Et personati fastus, & regula morum
Quicquid & in tenebris non sumus, ite foras.
Clamant ecce mei iò saturnalia uersus,
Et licet, & sub te præside Nernæ licet.

EPIC.

Ad Lectores.

Lectores tetrica salebrosum ediscite Sanctam.

Nil mihi uobiscum est, iste liber meus est.

De suis Libellis.

Non urbana mea tantum pimpleide gaudent

Ocia, nec uacuis auribus ista damus,

Sed meus in geticis ad martia signa pruinis

A rigido teritur Centurione liber.

Dicitur et nostros cantare Britanni auersus,

Quid prodest? nescit sacculus ista meus.

At quam uicturas poteramus pangere chartas,

Quantasq; Pieria praelia flare tuba,

Cum pia rediderint Augustum numina terris,

Et Mecœnatem si mihi Roma daret.

Preatur Deos pro Nerva Traiano.

Sacra, laresq; phrygum, quos Troiæ maluit hæres,

Quam rapere arsuras Laomedontis opes.

Scriptus es æterna nunc primum Iuppiter auro,

Et soror, et summi filia tota patris.

Et qui purpureis iam tertia nomina fastis

Iane refers Nervæ nos precor ore pio.

Hunc omnes seruate ducem, seruate senatum.

Moribus hic uiuat principis, ille suis.

In Laudem Nervæ Traiani.

Tanta tibi est recti reuerentia Cæsar, et æqui,

Quanta Numæ fuerat, sed Numa pauper erat:

Ardua res hæc est, opibus non tradere mores,

Et cum tot Cræsos uiceris, esse Numam.

Si redeant ueteres, ingentia nomina, patres,

Elysium liceat si uacare nemus,

LIB. XI.

Te uolet inuictus pro libertate Camillus,

Aurum Fabricius te tribuente uolet.

Te duce gaudebit Brutus, tibi Sylla cruentus

Imperium tradet cum positurus erit,

Et te prinato cum Cæsare Magnus amabit,

Donabit totas & tibi Crassus opes.

Ipsæ quoque infernus reuocatus Ditis ab umbris

Si Cato reddatur, Cæsarianus erit.

A. d. Romam & Dindimum.

Vñctis falsiferi senis diebus,

Regnator quibus imperat fritillus,

Versu ludere non laborioso

Permittis puto pileata Roma,

Risisti, licet ergo, nec uetamur.

Pallentes procul hinc abite curæ

Quicquid uenerit obuium, loquamur

Morosa sine cogitatione.

Misce dimidios puer trientes,

Quales Pythagoras dabat Neroni,

Misce Dindime sed frequentiores,

Possum nil ego sobrius, bibenti

Suauerrunt mihi quindecim poetæ.

Danunc basia, sed Catulliana,

Quæ si tot fuerint, quot ille dixit,

Donabo tibi passerem Catulli.

In Paulam.

Iam certe stupido non dices Paula marito,

Ad mæchum quoties longius ire uoles,

Cæsar in albanum iussit me mane uenire,

Cæsar circæos, iam strophæ talis abit.

EPIG.

Penelopæ licet esse tibi sub principe Nerva,
 Sed prohibet scabies ingeniumq; uetus.
 Infelix quid ages? ægram simulabis amicam,
 Hærebit dominæ uir comes ipse suæ,
 Ibit & ad fratrem tecum, matremq; patremq;
 Quas igitur fraudes ingeniosa paras?
 Dicit & histericam se forsitan altera mæcha
 Insinuesano uelle sedere lacu.
 Quanto tu melius, quoties placet ire fatutum,
 Quæ uerum mauis dicere Paula uiro.

De Basiis sui pueri.

Lassa quod externi spirant opobalsama drauci,
 Vltima coricio quæ cedit aura croco.
 Poma quod hiberna maturescentia capsæ,
 Arbore quod uerna luxuriosus ager.
 De palatinis dominæ quod serica prælis,
 Sucina uirginea quod relegata manu.
 Amphora quod nigri sed longe fracta falerni,
 Quod qui sicaniæ detinet hortus apes.
 Quod Cosmi redolent alabastra, fociq; deorum,
 Quod modo diuitibus lapsa corona comis.
 Singula quid dicam? non sunt satis omnia misce,
 Hoc fragrant pueri basia mane mei.
 Scire cupis nomen, nil præter basia dicam.
 Iuro tibi nimium scire Sabine cupis.

De Statua Memoris.

Clarus fronde Iouis romani fama cothurni
 Spirat apellea redditus arte Memor.

De Turno.

Contulit ad satyras ingentia pectora Turnus,

LIB. XI.

Cur non ad Memoris carmina? frater erat.

Ad Puerum suum.

Tolle puer calices, tepidiq; trecumata Nili,

Et mihi secura pocula trade manu.

Trita patrum labris, et tonso pura ministro,

Antiquus mensis restituatur honor.

Te potare decet gemma, qui Mentora frangis

In scaphium mœchæ Sardana palle tuæ.

In Zoilum.

Ius tibi natorum uel septem Zoile detur,

Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

Epi. Paridis.

Quisquis flamine am teris uiator,

Noli nobile præterire marmor.

Vrbis delitiæ, salesq; Nili,

Ar, et gratia, lusus, et uoluptas,

Romani decus, et dolor theatri,

Aetque omnes ueneres, cupidinesq;

Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

De Colono.

Hæredes nolite breuem sepelire Colonom,

Nam terra est illi quantulacunq; grauis.

De Libro suo.

Sunt chartæ mihi, quas Catonis uxor,

Et quas horribiles lagant sabinae,

Hic totus uolo rideat libellis,

Et sit nequior omnibus libellis,

Qui uino madeat, nec erubescat

Pingui sordidus esse cosmiano.

Ludat cum pueris, amet puellas,

EPIG.

Nec per circuitus loquatur illam
Ex qua nascimur omnium parentem,
Quam sanctus Numa Mentulam uocabat.
Versus hos tamen esse tu memento
Saturnalitios A pollinaris.
Mores non habet hic meus libellus.

Ad Lectores.

Qui grauis es nimium, potes hinc iam lector abire
Quo libet, urbanæ scripsimus ista toge.
Nam me a lampasio lasciuit pagina uersu,
Et tartesiaca concrepat æra manu.
O quoties rigida pulsabis pallia uena,
Sis grauior Curio, Fabricioq; licet.
Tu quoque nequitias nostri, lususq; libelli
Vda puella leges, sis patuina licet.
Erubuit, posuitq; meum Lucretia librum,
Sed coram Bruto. Brute recede, leget.

Ad Sabinum.

Non omnis nostri nocturna est pagina libri,
Inuenies et quod mane Sabine legas.

In Lupum.

Donastu Lupe rus sub urbe nobis,
Sed rus est mihi maius in fenestra.
Rus hoc dicere, rus potes uocare?
In quo ruta facit nemus Dianæ,
Argutæ tegit ala quod cicadæ,
Quod formica die comedit uno,
Clausæ cui folium rosæ corona est,
In quo non magis inuenitur herba,
Quam costu folium, pipér ue crudum,

LIB. XI.

In quo nec cucumis iacere rectus,
 Nec serpens habitare tota possit.
 Erucam male pascit hortus unam.
 Consumpto moritur culex salictu.
 Et talpa est mihi fossor, atque arator.
 Non boletus hiare, non mariscæ
 Ridere, aut uiolæ patere possunt.
 Fines mus populatur, et co lono
 Tanquam sus Calydonius timetur,
 Et sublata uolantis ungue Prognos
 In nido seges est hirundinino,
 Et cum stet sine falce, Mentulaq;
 Non est dimidio locus Priapo.
 Vix implet cocteam peracta messis,
 Et mustum nuce condimus picata.
 Errasti Lupe littera sed una,
 Nam quo tempore prædium dedisti,
 Mallem tu mihi prandium dedisses.

In Galliam.

Queris cur nolim te ducere Gallia? diuersa est,
 Sæpe solacismum Mentula nostra facit.

Ad Lectorem grauem.

Cæsaris Augusti lasciuos linide uersus
 Sex lege, qui tristis uerba latina legis.
 Quod futuit Glaphyran Antonius, hanc mihi pœnâ
 Fulvia constituit, se quoque uti futuam.
 Fuluiam ego ut futuam, quid si me Manius oret?
 Pædicem, faciam: non puto si sapiam.
 Aut futue, aut pugnemus ait, quid quod mihi uita
 Carior est ipsa Mentula? signa canant.

EPIC.

Absoluis lepidos nimirum Auguste libellos,
Qui sis romana simplicitate loqui.

In Lydiam.

Lydia tam laxa est, equitis quam culus aheni,
Quam celer arguto qui sonat ære trochus,
Quam rota transmissa toties impacta petauro,
Quam uetus à crassa calceus uerus aqua,
Quam quæ rara uagos expectant retia turdos,
Quam pompeiano uela negata noto,
Quam quæ delphitico lapsa est armilla cinado,
Culcitra leuconico quam uiduata suo,
Quam ueteres brachæ Britonis pauperis, Et quam
Turpe rauennatis guttur onocrotali.

Hanc in piscina dicor fuisse marina,
Nescio, pisanam me fuisse puto.

In Pædiconem masturbantem.

Mollia quod niuei duro teris ore Galeſi
Bafia, quod nudo cum Ganymede iaces,
Quis negat hoc nimium? sed sit satis, inguina saltem
Parce fututrici sollicitare manu.

Leuibus in pueris plus hæc, quam Mentula, peccat,
Et faciunt digiti, præcipitantq; uirum.

Inde tragus, celeresq; pili, mirandaq; matri
Barba, nec in clara balnea luce placent.

Diuisit natura mares, pars una puellis,
Vna uiris genita est. utere parte tua.

In Syllam.

Nubere Sylla mihi nulla non lege parata est,
Sed Syllam nulla ducere lege uolo.

Cum tamen instaret, decies mihi dotis in auro

LIB. XI.

Sponsa dabis dixi, quid minus esse potest?
 Nec futuam quamuis prima te nocte maritus,
 Communis tecum nec mihi lectus erit.
 Complectarq; meam, nec tu prohibebis, amicam,
 Ancillam mittes, sed mihi iussa, tuam.
 Te spectante dabit nobis lasciva minister
 Basia, siue meus, siue erit ille tuus.
 Ad coenam uenies, sed sic diuisa recumbes,
 Ut non turgentur pallia nostra tuis.
 Oscula rara dabis nobis, & non dabis ultro,
 Nec quasi nupta dabis, sed quasi mater anus.
 Si potes ista pati, si nil perferre recusas,
 Inuenies qui te ducere Sylla uelit.

Ad Labullum.

Dum te prosequor, & domum redituro,
 Aurem dum tibi praesto garrienti,
 Et quicquid loqueris, facisq; laudo,
 Quot uersus poterant Labulle nasci?
 Hoc damnum tibi non uidetur esse,
 Si quod Roma legit, requirit hospes,
 Non deridet eques, tenet senator,
 Laudat confidicus, poeta carpit,
 Propter te perit, hoc Labulle uerum est.
 Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum
 Sit maior numerus togatorum,
 Librorum mihi sit minor meorum?
 Triginta prope iam diebus una est
 Nobis pagina uix peracta, sic est
 Cum coenare domi non uult poeta.

EPIG. III

In Linum.

Illa salax nimium, nec paucis nota puellis
Stare Lino desit Mentula, lingua cane.

Ad Telephorum.

O mihi grata quies o blanda Telephore cura,
Qualis in amplexu non fuit ante meo,
B Asia da nobis uetulo puer uida salerno,
Pocula da labris facta minora tuis.
Addideris super hæc Veneris si gaudia uera,
Esse negem melius cum Ganymede Ioni.

Ad Flacum.

Ferrens es, si stare potest tibi Mentula Flacc,
Cum te sex cyathos orat amica dare.
Vel duo frustra rogat Cybii, tenuem ne lacertum,
Nec dignam toto se botryone putat,
Cui portat gaudens ancilla paropside rubra
Alecem, sed quam protinus illa uoret,
Aut cum perficit frontem, posuitq; pudorem,
Succida palliolo ueller a quinque petit.
At mea me libram foliati poscat amica,
Aut uirides gemmas, sardonichas ue pares,
Nec nisi prima uelit de thusco serica uico,
Aut centum aureolos, sic uelut æra roget.
Nunc tu uelle putas hæc me dare dona puellæ,
Nolo, sed his ut sit digna puella, nolo.

De Phrenetico medico.

Inuasit medicus sica phreneticus Eucli,
Et præcidit Hylan, hic puto sanus erat.

Ad Phyllidem.

Languida cum uetula tractare uirilia dextra

LIB. XI.

Cœpisti, iugulor pollice Phylli tuo.

Nam cum me uitam, cum me tua lumina dicis,

Horis me refici uix puto posse decem.

Blanditias, nescis, dabo dic tibi millia centum,

Et dabo setini iugera culta soli.

A cipe uina, domum, pueros, Chrysendeta, mensas.

Nil opus est digitis, sic mihi Phylli frica.

In Zoilum.

Os male caufidicis, et dicis olere poetis,

Sed fellatori Zoile peius olet.

In Cœlium.

Atreus Cœlius cucurbitarum

Sic illas quasi filios Thyestæ

In partes lacerat, secatq; mille,

Gustu protinus has edes in ipso,

Has prima feret, alter a ue cœna,

Has cœna tibi tertia reponet,

Hinc seras epidipnidas parabit,

Hinc pistor fatuas facit placentas,

Hinc et multiplices struit tabellas,

Et notas cariotidas theatris,

Hinc exit uarium coco minutal,

Vt lentem positam, fabamq; credas,

Boletos imitatur, et botellos,

Et caudam cybii, breuesq; mœnas,

Hinc cellarius experitur artes,

Vt condat uario nafer sapore

In rute folium capelliana.

Sic implet gæbatas, paropsidasq;

Et leues scutulas, canasq; lances

EPIG.

Hoc lautum uocat, hoc putat uenustum,
Vnum ponere ferculis tot affem.

In Nestorem.

Nec toga, nec focus est, nec tritius cimicæ lectus,
Nec tibi de bibula sarta palude teges,
Nec puer, aut senior, nulla est ancilla, nec infans,
Nec fera, nec clauis, nec canis, atq; calix.
Tu tamen affectas Nestor dici, atque uideri
Pauper, et in populo quæris habere locum.
Mentiris, uanoq; tibi blandiris honore,
Non est paupertas Nestor habere nihil.

De Prasino.

Sæpius ad palmam Prasinus post fata Neronis
Peruenit, et uictor præmia plura refert.
I nunc liuor edax dic tu cessisse Neroni,
Vicit nimirum, non Nero, sed Prasinus.

De Apro.

Aedes emit A per, sed quas, nec noctua uellet
Esse suas, adeo nigra, uetusq; casa est.
Vicanos illi nindus Maro possidet hortos,
Cænabit belle, non habitabit A per.

Ad Fabullum.

I gnotos mihi cum uoces trecentos,
Quare non ueniam uocatus a te
Miraris, quererisq; litigasq;
S olus cæno Fabulle non libenter.

De Caio Proculo.

Caius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
Signat, id notis redditus ecce meis.
Desperasse iuuat, ueluti iam rupta sororum

LIB. XI.

Fila, minus gaudent, qui timuere nihil.

Hypne quid expectas piger, immortale salernum.

Funde, senem poscunt talia nota cadum.

Quincunces & sex cyathos, bassemq; bibamus,

Caius ut fiat Iulius, & Proculus.

In Zoilum.

Zoile quid tota gemmam præcingere libra

Te inuat. & miserum perdere sardonicha,

Annulus iste tuis fuerat modo cruribus aptus,

Non eadem digitis pondera conueniunt.

De Mulione surdo.

Mulio uiginti uenit modo millibus Aule,

Miraris pretium tam graue, surdus erat.

In Charidemum.

Cuniarum fueras motor Charideme mearum,

Et pueri custos, assiduusq; comes.

Iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba,

Et queritur labris puncta puella meis.

Sed tibi non creui, te noster uillicus horret,

Te dispensator, te domus ipsa pauet.

Ludere nec nobis, nec tu permittis amare.

Nil mihi uis, & uis cuncta licere tibi.

Corripis, obseruas, quereris, suspiria ducis,

Et uix à ferulis abstinet ira manum.

Sityrios sumpsi culius, unxi ue capillos,

Exclamas nunquam fecerat ista pater.

Et numeras nostros astricta fronte erientes,

Tanquam de cella sit cadus ille tua.

Desine, non possum libertum ferre Catonem.

Esse uirum iam me dicet amica tibi.

EPIC.

De Luperco.

Formosam Glyceren amat Luperco,
Et solus tenet, imperatq; solus,
Quam toto sibi mense non sututam
Cum tristis quereretur, & roganti
Causam reddere uellet seliano,
Respondet Glycere dolere dentes.

De Amynta.

Indulget pecori nimium dum pastor Amyntas,
Et gaudet fama, luxuriaq; gregis,
Cedentes oneri ramos, siluamq; fluentem,
Vicit concussas ipse secutus opes.
Triste nemus diræ uetuit superesse rapinae,
Damnauitq; rogis noxia ligna pater.
Pinguet Lygdesus habeat uicinus lolas,
Te satis est nobis annumerare pecus.

In Cæcianum.

Vidua cum poscas epigrammata, mortua ponis
Lemmat, quid fieri Cæciliane potest?
Mella iubes hyblæa tibi, uel hymettia nasci,
Et thyma cecropiæ corsica ponis api.

In Vxorem.

Depreſsum in puero tetricis me uocibus uxor
Corripis, & culum te quoq; habere refers.
Dixit idem quoniam laſcivo Iuno tonanti?
Ille tamen graali cum Ganymede iacet.
Incuruabat Hylam poſito Tyrinthius arci,
Tu Megaram credis non habuiſſe nates?
Torquebat Phœbum Daphne fugitiua, ſed illas
Oebalius flammas inſiſſit abire puer.

LIB. XI.

Bryseis multum quamuis auersa iaceret,

Aeacidae propior leuis amicus erat.

Parce tuis igitur dare mascula nomina rebus,

Teq; puta cunnos uxor habere duos.

Ad senem orbum.

Orbus es, & locuples, & Bruto consule natus,

Esse tibi ueras credis amicitias?

Sunt uerae sed quas imuenis, quas pauper habebas,

Qui nouus est, mortem diligit ille tuam.

In Cantharum.

Intrasti quoties inscriptae limina aellae,

Seu puer arrisit, siue puella tibi,

Contentus non es foribus, ueloq; seraq;

Secretumq; iubes grandius esse tibi.

Oblinitur minima si qua est suspitio rimae,

Punctaq; lascina quae terebrantur acu.

Nemo est tam teneri, tam sollicitiq; pudoris,

Qui uel pædicat Canthare, uel futuit.

In Mæuium.

Iam nisi per somnum non arrigis, & tibi Mæui

Inq;pit, & medios meiere uerba pedes,

Truditur & digitis pannucea Mentula lassis,

Nec lenat extinctum sollicitata caput,

Quid miseros frustra cunnos, culosq; laceassis?

Summa petas, illic Mentula uiuit anus.

In Blataram.

Omnia foemineis quare dilecta cateruis

Balnea deuitat Blatara? ne futuat.

Cur nec pompeia lentus spatietur in umbra,

Nec pent Inachidos limina? ne futuat.

EPIC. IX. 113

Cur lacedaemonio luteum caeromate corpus
 Perfundit gelida uirgine ne futuat.
Cum sic foeminei generis contagia uitet,
 Cur lingit cunnum Blatrat ne futuat.

De Silio.

Silius haec magni celebrat monumenta Maronis,
 Iugera facundi qui Ciceronis habet.
Heredem, dominumq; sui, tumuliq; larisq;
 Non alium mallet, nec Maro, nec Cicero.

In Phyllida.

Nulla est hora tibi qua non me Phylli furentem
 Despolies, tanta calliditate rapis.
Nunc plorat speculo fallax ancilla relicto,
 Gemma uel a digito, uel cadit aure lapis.
Nunc furtina lucri fieri bombycina possunt.
 Profertur Cosmi nunc mihi sicus onyx.
Amphora nunc petitur nigri caeriosa falerni,
 Expiet ut somnos garrula saga tuos.
Nunc ut emam grandem lupum, mulum ue bilibri,
 Indixit coenam diues amica tibi.
Sit pudor, & tandem ueri respectus, & equi.
 Nil tibi Phylli nego, nil mihi Phylli nego.

De Silio.

Iam prope desertos cineres, & sancta Maronis
 Nomina qui coleret pauper, & unus erat.
Silius arpino tandem succurrit agello
 Silius & uatem non minus ipse tulit.

De Titio.

Tanta est quae Titio columna pendet,
 Quam tam lampsciae colunt puellae.

LIB. XI.

Hic nullo comitante nec molesto,

Thermis grandibus, & suis lauatur.

Anguste Titius tamen lauatur.

Ad Iulium Cerealem.

Cœnabis belle tui Cerealis apud me,

Conditio melior si tibi nulla, ueni.

Ostauam poteris seruare, lauabimur una,

Scis quam sint Stephani balnea iuncta mihi.

Prima tibi dabitur uentri lactuca mouendo

Vtilis, & porris fila resecta suis.

Mox uetus, & tenui maior cordila lacerto,

Sed quam cum rute frondibus oua tegant.

Altera non decrunt tenui uersata fanilla,

Et uelabrensi massa recocta foco.

Et quæ picenum senserunt frigus oliuæ,

Hæc satis in gustu. cætera nosse cupis?

Mentiar ut uenias, pisces. conchylia. sumen,

Et cortis saturas, atq; paludis aues.

Quæ nec stella solet rara nisi ponere coena;

Plus ego pollicor, nil recitabo tibi.

Ipse tuos nobis relegas licet usque gigantas

Rara uel æterno proxima Vergilio.

De Claudia Ruffina.

Claudia Cæruleis cum sit Ruffina britannis

Editæ, cur latine pectora plebis habet?

Quale decus formæ, romanam credere matres

Italides possunt, atthides esse suam.

Dii bene quod sancto peperit fecunda marito

Quot sperat generos, quotq; puella nurus.

Sic placeat superis, ut coniuge gaudeat uno

EPIC.

Et semper natis grudea illa tribus.

In Zoilum.

Vnguenta, & casias, & olentem funera myrrham,

Turaq; de medio semicremata rogo,

Et quæ de stygio rapuisti cinnama lecto,

Improbe de turpi Zoile redde sinu.

A pedibus didicere manus peccare proterua;

Non miror furem, qui fugitiuus erat.

Ad Vrbicum.

Hortatur fieri quod te Lupus Vrbice patrem,

Ne credas, nihil est quod minus ille uelit.

Ar s est captandi quod nolis, uelle uideri.

Ne facias optat, quod rogat, ut facias.

Diact pregnantem tua se Cosonia tantum,

Pallidior fiet iam pariente Lupus.

At tu consilio uidearis ut usus amici,

Sic morere, ut factum te putet esse patrem.

In Cheremontem.

Quod nimium laudas Cheremon stoice mortem,

Vis animum mirer, suspiciamq; tuum.

Hanc tibi uirtutem fracta facit urceus ansa,

Et tristis nullo qui te peti gne focus.

Et teges, atque cimex, & nudi sponda grabati,

Et breuis, atque eadem nocte dieq; roga.

O quam magnus homo es, qui fece rubentis acetii,

Et stipula, & nigro pane carere potes.

Lingonicis agedum tumeat tibi culatra lanis,

Constringatq; tuos purpura texta toros.

Dormat & tecum, qui, cum modo cæcuba miset,

Conninas roseo torserat ore puer.

LIB. XI.

O quam tu cupias ter uiuere Nestoris annos,
Et nihil ex ulla perdere luce uoles.
Rebus in angustis facile est contemnere uitam,
Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Ad seuerum.

Miraris docto quod carmina mitto seuero,
Ad caenam quod te docte seuerè uocem.
Iuppiter ambrosia satur est, et nectare uiuit,
Nos tamen exta Ioui, tura, merumq; damus.
Omnia cum tibi sint dono concessa deorum,
Si quod habes non uis, ergo quid accipies?

In Telephorum.

Cum me uelle uides, te cumq; Telephore sentis,
Magna rogas, puto me uelle negare licet?
Et nisi iuratus dixi dabo, subtrahis illas,
Permittunt in me quæ tibi multa nates.
Quid si me tonsor, cum stricta nauacula supra est,
Tunc libertatem, diuitiasq; roget?
Promittam, nec enim rogat illo tempore tonsor,
Latro rogat. res est imperiosa timor.
Sed fuerit curua cum tuta nouacula theca,
Frangam tonsori crura, manu s'q; simul.
At tibi nil faciam, sed lota Mentula lana
Ad hoc εἰς cupidæ dicet auaritiæ.

De Charino.

Senes Charinus omnibus digitis gerit,
Nec nocte ponit annulos.
Nec cum lauatur, causa quæ sit, quæritis?
Dactylorhecam non habet.

EPIG.

De Chione & Phlogide.

Sit Phlogis an Chione ueneri magis apta requiris,
Pulchrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet.
Vlous habet Priami, quod tendere possit alutam,
Quodq; senem pylum non sinat esse senem.
Vlous habet, quod habere suam uult quisq; puellam,
Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.
At Chione non sentit opus, nec uocibus ullis
Adiuuat, absentem, marmoreamq; putes.
Exorare dei si uos tam magna liceret,
Et bona uelletis tam pretiosa dare,
Hoc quod habet Chione corpus, faceretis haberet
Vt Phlogis, & Chione quod Phlogis Vlous habet.

De Manio.

Lingua maritus mæchus ore Manius
Sumanianis inquinatio bucis,
Quem cum fenestra uidit à suburbanis
Obscena nudum lena fornicem clausit,
Mediumq; mauult basiare, quam summum,
Modo qui per omnes uiscerum tubos ibat,
Et uoce certa, considaq; dicebat
Puer, an puella matris esset in uentre.
Gaudete cinni, uestra nanq; res acta est,
Arrigere linguam non potest fututricem,
Nam, dum tumentis mersus hæret in uulua,
Et uagientes intus audit infantes,
Partem gulosam soluit indecens morbus,
Nec purus esse nunc potest, nec impurus.

De Lesbica.

Lesbia se iurat nunquam gratis esse fututam,
Verum

LIB. XI.

Verum est. cum futui mult. numerare solet.

In Philomusum.

Spectas nos Philomuse cum laudamur,
Et quare mihi tam nutonati
Sint leues pueri subinde quæris,
Dicam simpliciter tibi roganti.
Pædicant Philomuse curiosos.

In Faustum.

Nescio tam multis quid scribas Fauste puellis,
Hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

In Iustum.

Sexcenti cenant a te Iustine uocati
Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit,
Inter quos memini non ultimus esse solebam,
Nec locus hic nobis inuidiosus erat,
Postera sed festæ reddis solennia mensæ,
Sexcentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram.

Et delator es, & calumniator,
Et fraudator es, & negotiator,
Et fellator es, & lanista, miror
Quare non habeas Vacerra nummos.

In Maronem.

Nil mihi das uiuus, dicis post fata daturum,
Si non es stultus, sis Maro quid cupiam.

Ad Mathonem.

Parua rogas magnos, sed nō dant hæc quoq; magni,
Vt pudeat leuius te Matho, magna rogar.

Epi. Canis Lydiæ.

Amphitheatrales inter nutriti magistros

EPIG.

Venatrix, syluis aspera, blanda domi.
 Lydia dicebat domino fidissima dextra,
 Qui non Erigones mallet habere canem,
 Nec qui dicta a Cephalum de gente secutus
 Luciferæ pariter uenit ad astra deæ,
 Non me longa dies, nec inutilis abstulit ætas,
 Qualia dulichio fata fuere cæni,
 Fulmineo spumantis apri sum dente peremptæ,
 Quantus erat Calydon, aut Erymanthe tuus,
 Nec queror infernas quâuis cito raptæ sub umbras,
 Non potui fato nobiliore mori.

In Tuatam.

Vendere Tuatæ potes centenis millibus emptos?
 Plorantes dominos uendere Tuatæ potes?
 Nec te blanditiæ, nec uerba, rudesq; querela,
 Nec te dente tuo saucia colla mouent?
 Ah facinus tunica patet inguen utrinq; lenata,
 Inspiciturq; tua Mentula facta manu.
 Si te delectat numerata pecunia, uende
 Argentum, mensas, myrrhina, rura, domum.
 Vende senes seruos, agros & uende paternos
 Ne pueros uendas, omnia uende miser.
 Luxuria est emere hos, q's enim dubitat ne, negat ne?
 Sed multo maior uendere luxuria est.

De Leda.

Histericam uetulo se dixerat esse marito,
 Et queritur futui Leda necesse sibi.
 Sed flens, atq; gemens tanti negat esse salutem,
 Seq; refert potius proposuisse mori.
 Vir rogat ut uiuat, uirides nec deserat annos,

LIB. XI.

Et fieri quod iam non facit ipse, finit.
Protinus accedunt medici, medicæq; recedunt,
Tollunturq; pedes, ò medicina gravis.

De Nata.

Drauci Nata sui vocat pipinam,
Collatus cui gallus est Priapus.

In Lygdum.

Venturum iuras semper mihi Lygde roganti,
Constituisq; horam, constituisq; locum.
Cum frustra iacui longa prurigne tentus,
Suaturrit pro te sæpe sinistra mihi.
Quid precor ò fallax meritis, & moribus istis,
Umbellam luscæ Lygde feras dominæ.

De Bacchara.

Curandum penem commisit Bacchara græcus
Rinali medico, Bacchara gallus erit.

In Cæliam.

Thea tectus aenea lauatur
Tecum Cælia servus, ut quid oro,
Non sit cum citharedus, aut Choraules,
Non vis ut puto, Mentulam uidere?
Quare cum populo lauaris ergo,
Omnes an tibi nos sumus spadones?
Ergo ne uidearis inuidere,
Servo Cælia fibulam remitte.

Ad Patum.

Soluere Patre decem, tibi me sestertia cogis,
Perdiderat quoniam Buco ducenta tibi.
Ne noceant oro mihi non mea crimina, tu qui
Bis centena potes perdere, perde decem.

EPIG.

In Vacerram.

In omnibus Vacerra quod conclauibus
Consumit horas, & die tota sedet,
Cœnaturit Vacerra, non cœcaturit.

Ad Victorem.

Vtere fœmincis complexibus, utere Victor,
Ignotumq; sibi Mentula discat opus.
Flammea texuntur sponse, iam uirgo parata est,
Tondebit pueros iam noua nuptuos.
Pædicare semel cupido dabit illa marito,
Dum metuit teli vulnera prima noui.
Sæpius hoc fieri nutrit, materq; uetabunt,
Et dicent uxor, non puer ista tibi est.
Heu quantos æstus, quantos patiere labores,
Si fuerit cunnius res peregrina tibi.
Ergo suburanæ tyronem trade magistræ,
Illa uirum faciet, non bene uirgo docet.

Ad Pætum.

Ad primum decima lapidem quod uenimus hora
Arguimur lentæ crimine pigritiæ,
Non est ista quidem, non est mea, sed tua culpa,
Misi si mulas qui mihi Pæte tuas.

De Baiis.

Littus beatæ Veneris aureum Baias,
Baias superbae blanda dona naturæ,
Vt mille laudem Flacæ uersibus, Baias
Laudabo digne, non est satis, tamen Baias,
Sed Martialem malo Flacæ quam Baias.
Optare utrumq; pariter improbi notum est.
Quod si deorum munere hoc tibi detur.

LIB. XI.

Quid gaudiorum est Martialis & Baia.

De spadone & Sene.

Cum sene communem uexat spado Dindimus Aeglen,

Et iacet in medio sicut puella toro,

Viribus hic operi non est, hic utilis annis,

Ergo sine effectu prurit uterque labor.

Supplex illa rogat pro se, miserisque duobus,

Hunc iuuenem facias, hunc Citherea uirum.

De Philostrato.

A sinue sanis conuina Philostratus undis

Conductum repetens nocte iubente larem,

Pene imitatus obit sauis Elpenora fatis,

Præceptum per longos dum ruit usque gradus.

Non esset Nympha tam magna pericula passus,

Si potius uestras ille bibisset aquas.

Ad Sosibianum.

Nemo habitat gratis, nisi diues & orbis apud te,

Nemo domum pluris Sosibiane locat.

Ad Antiochum tonsorem.

Qui nondum stygias descendere querit ad undas,

Tonsorem fugiat si sapit Antiochum.

Alba minus sauis lacerantur brachia cultris,

Cum furit ad phrygios enthea turba modos.

Mitor implicitas Alcon secat enterocelas,

Fractaque fabrili dedolat ossa manu.

Tondeat hic inopes cynicos, & stoica menta,

Collaque puluerea nudet equina iuba.

Hic miserum scythica sub rupe Promethea radat,

Carnificem nudo pectore poscet auem.

Ad matrem fuget Pentheus, ad Maenadas Orpheus;

EPIG.

Antiochi tantum barbara tela sonent.
 Hæc quæcunq; meo numerasti stigmata mento,
 In uetuli picta qualia fronte sedent,
 Non iracundis fecit grauis unguibus uxor,
 Antiochi ferrum est, & scelerata manus.
 Vnus de cunctis animalibus Hircus habet cor,
 Barbatus uiuit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum.

Syderæ percussa est subito tibi Zoile lingua,
 Dum lingis cunnum, Zoile nunc futues.

In Partheno pæum.

Leniat ut fauces Medicus, quas aspera uexat
 Assidue tussis Parthenopæe tibi,
 Mella dari, nucleosq; iubet, dulcesq; placentas,
 Et quicquid pueros non sinit esse truces,
 At tu non cessas totis tussire diebus,
 Non est hæc tussis Parthenopæe, gula est.

Ad Caridemum.

Diu es eras quondam, sed tunc pædico fuisti,
 Et tibi nulla diu foemina nota fuit,
 Nunc sectaris anus. o quantum cogit egestas,
 Illa futurorem te Carideme facit.

De Corisiano.

Multis iam Lupe posse se diebus
 Pædicare negat Carisianus.
 Causam cum modo quærerent sodales,
 Ventrem dixit habere se solutum.

Ad Pollam.

Intactas quare mittis mihi Polla coronas?
 A te uexatas malo tenere rosfas.

LIB. XI.

In Cresillum.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per salebras, altaq; saxa cadunt.

Et tibi mæonio quod carmine maius habetur

Lucri columella hic situs Metrophanes.

Attonitusq; legis terræ, frugiferæ,

Atius & quicquid vacuusq; uomunt.

Vis imiter ueteres Chrestille, tuosq; poetus?

Dispeream si sis Mentula quid sapiat.

Epi. Canaces.

Aeolidon Canace iacet hoc tumulata sepulchro,

Vltima cui parua septima uenit hyems.

Ah scelus ah facinus properas quid flere uiator?

Non licet hic uitæ de breuitate queri,

Tristis est leto leti genus, horrida uultus

Abstulit, & tenero sedit in ore lues.

Ipsaq; crudeles ederunt oscula morbi,

Nec data sunt nigris tota labella rogis.

Si tam præcipiti fuerant uentura uolatu,

Debuerant alia fata uenire uia.

Sed mors uocis iter properauit cludere blandæ,

Ne posset duras flectere lingua deas.

In Zoilum.

Mentitur qui te uitiosum Zoile dixit.

Non uitiosus homines Zoile, sed uitium.

De Theodoro.

Pierios uatis Theodori flamma penates

Abstulit, hoc musis, hoc tibi Phœbe placet.

O scelus o magnum facinus, crimenq; deorum,

Non arsit pariter quod domus, & dominus.

EPIG.

In Verpum æmulum.

Quod nimum lines nostris & ubiq; libellis

Detrahis, ignosco, Verpe poeta sapis.

Hoc quoq; non curo, quod tu mea carmina carpas,

Corripas, & sic Verpe poeta sapis.

Illud me cruciat Solymis quod natus in ipsis,

Padias puerum Verpe Poeta meum.

Eæ negas, iurasq; mihi per templa tonantis,

Non credo, iura Verpe per Anchialum.

Ad Flacum.

Incideris quoties in basiæ fellatorum,

In folio puto te mergere Flacæ caput.

In Germanum.

Martia non Rhemus salit hic Germane, quid obstat?

Et puerum prohibes diuitis imbre lacus?

Barbare non debet submoto ciue ministro

Captiuam uictrix unda lenare sitim.

In Thelesinam.

Vna nocte quater possum, sed quattuor annis

Si possum peream te Thelesina semel.

Ad Bassum.

Effugere non est Basse basiatores.

Instant, morantur, persequuntur, occurrunt,

Et hinc, & illinc, usquequaque, quacunq;.

Non ulcus acre, pustulæ ne lucentes,

Nec triste mentum, sordidiq; lichenes.

Nec labra pingui delibuta ceroto,

Nec congelati gutta proderit nasi,

Et æstuantem basiant, & argentem,

Et nuptiale basium reseruantem.

LIB. XI.

Non te cucullis asseret caput te etrum
 Lectica, nec te tuta pelle, uel oq;
 Nec uendicabit sella saepius clausa.
 Rimas per omnes basiator intrabit.
 Non consulatus ipse, non tribunatus,
 Sæuiq; fasces, nec superba clamosi
 Licitoris abiget uirga basiatorem.
 Sedeas in alto tu licet tribunali,
 Et è curuli iura gentibus reddas,
 Ascendet illa basiator, atq; illa
 Febriçantem basiabit & flentem,
 Dabit ositanti basium, natantiq;
 Dabit & cacanti. remedium mali solum est,
 Facias amicum, basiare quem nolis.

In Lesbiam.

De cathedra quoties surgis, iam sæpe notui,
 Pædiatnt miseram Lesbiam te tunica.
 Quas cum conata es dextra, conata sinistra
 Vellere, cum lachrymis eximis, & gemitu,
 Si constringantur gemina symplegade cili,
 Et Minyas intrant, cyaneasq; nates.
 Emendare cupis uitium de forme, docebo,
 Lesbiam nec surgas censeo, nec sedeas.

Ad Flacum.

Habere amicam nolo Flacce subtilem,
 Cuius lacertos annuli mei cingant,
 Quæ clune nudo radat, & genu pingat.
 Cui ferra lumbis, cuspis eminet culo,
 Sed idem amicam nolo mille librarum.
 Carnarius sum, pinguiarius non sum.

EPIG.

Ad Flacum.

T haida tam tenuem potuisti Flacce uidere?

Tu puto, quod non est, Flacce uidere potes.

In Lydiam.

N on est mentitus qui te mihi dixit habere

Formosam carnem Lydia, non faciem.

E st ita si taceas, & si tam muta recumbas,

Quam silet in cera uultus & in tabula.

S ed quoties loqueris, carnem quoque Lydia perdis,

Et sua plus nulli, quam tibi lingua nocet.

A udiat ædilis ne te, uideatq; caueto,

Portentum est quoties cœpit imago loqui.

Ad Sophronium.

T anta tibi est animi probitas, orisq; Sophroni,

Vt mirer fieri te potuisse patrem.

In vxorem.

V xor uade foras, aut moribus utere nostris,

Non sum ego nec Curius, nec Numa, nec Tatius.

M e incunda iuuant tractæ per pocula noctes,

Tu properas potu surgere tristis aqua.

T u tenebris gaudes, me ludere teste lucerna,

Et iuuat admissa rumpere luce latus.

F ascia te, tunicæq; tegunt, obscuræq; palla,

At mihi nuda satis nulla puella patet.

B asta me capiunt blandas imitata columbas,

Tu mihi das, auicæ qualia mane soles.

N ec motu dignaris opus, nec uoce iuuare,

Nec digitis, tanquam thura, merumq; pares.

M astrubabantur phrygii post hostia serui,

Hæcoreo quoties sederat Vxor equo.

LIB. XI.

Et quamvis ithaco stertente, pudica solebat

Illic Penelope semper habere manum.

Pædicare negas, dabat hoc Cornelia Graccho,

Julia Pompeio, Portia Brute tibi.

Dulcia dardanio non dum miscente ministro

Pocula, Iuno fuit pro Ganymede Ioui.

Sit delectat grauius, Lucretia toto

Sis licet usque die, Thaida nocte uolo.

Ad Garricum.

Mittebas libram, quadrantem Garrice mittis,

Saltem semissem Garrice solue mihi.

Ad Albium Maximum.

Albi Maxime si uacabit hora,

Hoc tantum lege, nanque ego occupatus,

Et non es nimium laboriosus.

Transis hos quoque quattuor, sapisti.

Ad Septitianum.

Explicitum nobis usque ad sua cornua librum,

Et quasi perfectum septitiane refers.

Omnia legisti. credo, scio, gaudeo, uerum est,

Perlegi libros sic ego quinque tuos.

Ad lectorem.

Quamuis tam longo possis satur esse libello

Lector adhuc a me disticha pauca petis.

Sed Lupus usuram, pueriq; diaria possunt

Lector solue, taces, dissimulasq; uale.

EPIC. . 11. 113
M.V. MARTIALISEPIGRAMMATON
LIBER DVODECIMVS.

CIO ME PATROCI-
niū debere contumaciſſimæ triē
nii deſidiæ, quæ abſoluēda nō
eſſet inter illas quoque occupa-
tiones urbicas, quibus facilius
conſequimur ut moleſti potius,
quam officiōſi eſſe uideamur, ne
dum in hac prouinciali ſolitudine, ubi niſi etiā intem-
paranter ſtudeamus, & ſine ſolatio, et ſine excuſatio-
ne ſeceſſimus. Accipe ergo rationem, in qua hoc maxi-
mum, et primū eſt, quod ciuitatis aures, quibus aſſue-
ueram quæro, & uideor mihi in alieno foro litigare.
Siquid eſt enim in libellis meis quod placeat, dictauit
auditor illam iudiciorum ſubtilitatem. Illud materia-
rum ingenium, bibliothecæ, theatra, conuētus, in qui-
bus ſtudere ſe uoluptatibus non ſentiunt, ad ſummam
omniū, ea quæ delicate reliquimus, deſideramus quæ
ſi deſtituti. Accedit his municipaliū rubigo dentium,
& iudicii loco liuor, & unus, aut alter mali, in puſil-
lo loco multi aduerſus quos difficile ē habere quotidie
bonum ſtomachum. Ne mireris igitur abiecta ab indi-
gnante, quæ à geſtente fieri ſolebant. nequid tamen
& aduenienti tibi ab urbe, & exigenti negarem, Cui
non reſero gratiā ſi tātum ea præſto, quæ poſſim, im-
perabo mihi, cui indulgere conſueueram et ſtatui pau-
ciſſimis diebus, ut familiariſſimas mihi aures tuas ex-
aperem aduentoria ſua. Tu uelim iſta, quæ tantum

LIB. XII.

apud te nō periclitantur, diligenter æstimare, et ex-
tere non graueris, et quod tibi difficillimum est, de nu-
gis nostris indices nitore seposito, ne Romam, si ita de-
creueris, non hispaniensem librum mittamus, sed hi-
spanum.

Ad Priscum.

Retia dum cessant, latratoresq; molossi,
Et non inuento silua quiescit A pro,
O cia Prisce breui poteris donare libello,
Hora nec æstua est, nec tibi tota perit.

Ad sua carmina.

Quæ modo littoreos ibatis carmina Pyrgos,
Ite sacra, iam non puluerulenta uia est.

Ad librum suum.

Ad populos mitti qui nūper ab urbe solebas,
Ibis tu Romam nunc peregrine liber.
Auriferi de gente Tagi, tetriciq; Saloni
Dat patrios manes, quæ mihi terra potens.
Non tamen hospes eris, nec iam potes aduena dici,
Cuius habet fratres tot domus alta Remi.
Iure tuo ueneranda noui petelimina templi,
Reddita Pierio sunt ubi templa choro.
Vel si malueris prima gradiere Subura,
Atria sunt illic consulis alta mei.
Laurigeros habitat facundus stella penates,
Clarus Hiantæ stella petitor aquæ.
Fons ibi Castalius uitreo torrente superbit,
Vnde nouem dominas sæpe bibisse ferunt.
Ille dabit populo, patribusq; equitq; legendum,
Nec nimium scias perleger ipse genis.

EPIG.

Quid titulum possis inuersus duo tres ne legantur
Clamabunt omnes te liber esse meum.

Ad Priscum.

Quod Flacco, Varioq; fuit, summoq; Maroni,
Mecænas atavis regibus ortus eques.
Gentibus & populis hoc te mihi Priscæ Terenti
Fama fuisse loquax, chartaq; dicet anus.
Tu facis ingenium tu, si quid posse uidemur,
Tu das ingenuæ munera pi gritiæ.

Ad Cæsarem.

Longior undecimi nobis, decimiq; libelli
Arctatus labor est, & breue rasit opus.
Pura legant uacui, quibus oia tuta dedisti,
Hæc lege tu Cæsar, forsan & illa leges.

In Commendationem Nervæ.

Contigit ausoniæ procerum mitissimus aula
Nervæ, licet toto nunc Helicone frui.
Rectæ fides, hilaris clementia, cauta potestas
Iam redeunt, longi terga dedere metus.
Hoc populi, gentesq; tuæ pia Roma precantur,
Dux tibi sit semper talis, & iste diu.
Macte animi quem rarus habet, morumq; tuorum
Quos Numa, quos hilaris posset habere Cato.
Largiri præstare, breues extendere census,
Et dare quæ faciles uix tribuere Dei.
Nunc licet, & fas est, sed tu sub principe duro,
Temporibusq; malis, ausus es esse bonus.

De Lygia.

Toto uertice quot gerit capillos,
Annos si tot habet Lygia, trima est.

LIB. XII.

In commendationem Traiani.

Terrarum dea, gentiumq; Roma,
Cui par est nihil, et nihil secundum,
Traiani modo læta cum futuros
Tot per secula computaret annos,
Et fortem, iuuenemq; Martiumq;
Intanto duce militem uideret,
Dixit præside gloriosa tali
Parthorum proceres, ducesq; Serum,
Thracæ, Sauromatæ, Getæ, Britanni,
Possum ostendere Cæsarem, uenite.

Ad Cæsarem.

Palma regit nostros mitissime Cæsar hiberos,
Et placido fruitur pax peregrina iugo.
Ergo agimus læt tanto pro munere grates,
Misi si mores in loca nostra tuos.

De Africano.

Habet Africanus millies, et tamen capta.
Fortuna multis nimis dat, satis nulli.
Mittit librum ad Parthenium.
Parthenio dic musa tuo, nost roq; salutem
Nam quis ab aonio largius amne bibit?
Cuius pimpleo lyra clarior exit ab antro,
Quem plus pierio de grege Phœbus amat.
Et si forte, sed hoc uix est sperare, uacabit
Tradat ut ipse duci carmina nostra, roga,
Quattuor et tantum, timidumq; breuemq; libellum
Commendet uerbis, hunc tua Roma legit.

In Posthumum.

Omnia promittis cum tota nocte bibisti.

EPIC.

Mane nihil præstas, Posthume mane bibe.¹

Ad Auctum.

Genus Aucte lucri diuites habent iram,

Odisse quam donare uilius constat.

Ad Priscum.

P arcus utaris moneo rapiente Veredo

Prisæ, nec in lepores tam uolentus eas.

S æpe satiffecit prædæ uenator, & acri

Decidit ex cussus, nec rediturus equo.

I nsidias & campus habet, nec fossa, nec ager

Nec sint saxa licet, fallere plana solent.

N on deerunt qui tanta tibi spectacula præsent,

Inuidia fâti sed leniore cadunt.

S i te delectant animosa pericula, Tuscis

Tutior est uirtus, insidiemur apris.

Q uid te frena inuant temeraria, sæpius illis

Prisæ datum est equitem rumpere, quam leporem.

Adulatorium.

Q uicquid parrhasia nitebat aula,

D onatum est oculis, deisq; nostris

M iratur scythicas uirentis auri

F lammas Iuppiter, & stupet superbus

R egis delitias, grauesq; lusus,

H æc sunt pocula, quæ decent tonantem,

H æc sunt, quæ phrygium decent ministrum.

O mnes cum Ioue nunc sumus beati,

A t nuper pudet, at pudet fateri.

O mnes cum Ioue pauperes eramus,

In Labienum.

A ddixi Labiene tres agellos,

Emist

LIB. XII.

E misisti Labiense treis cinēdos,
R edicās Labiense treis agellos.

In Lentinum.

Quare tam multis a te Lentine diebus
 Non abeat febris, quæris, et usque gemis,
G estatur tecum sella, pariterque lanatur,
 Cænat boletos, ostrea, sumen, aprum.
E bria setino fit sæpe, et sæpe salerno,
 Nec nisi post niueam cæcuba potat a quam.
Circumsusa rosas, et nigra recumbit amomo,
 Dormit et in pluma, purpureoque toro.
Cum sic tam pulchre, tam belle uiuat apud te,
 Ad Damnam potius uis tua febris eat.

Ad Iuvenalem.

Dum tu forsitan inquietus erras
 C lamosa Iuuenalis in Subura,
 Aut collem dominæ teris Dianæ,
 Dum per limina te potentiorum
 S udatrix toga uentilat, uagumque
 M aior Cælius, et minor fatigant,
 M e multos repetita post decembres
 A æpit mea, rusticumque fecit
 A uro Bilbilis, et superba ferro.
 H ic pigri colimus labore dulci
 B otrodum, et lateamque, celtiberis
 H æc sunt nomina crassiora terris.
 I ngenti fruor, improboque somno,
 Q uem nec tertia sæpe rumpit hora,
 E t totum mihi nunc repono, quicquid
 T erdenos uigilaui per annos,

EPIG.

I gnota est toga, sed datur petenti
 Rupta proxima uestis, e cathedra
 Surgentem focus excipit superba
 Vicini strue cultus iliceti,
 Multa uillicum quem coronat olla.
 Venator sequitur, sed ille, quem tu
 Secreta cupias habere sylua,
 Dispensat pueris, rogatq; longes
 Leuis ponere uillicus capillos.
 Sic me uiuere, sic inuat perire.

De Aemilio.

In thermis sumit lactucas, oua, lacertum,
 Et cenare foris se negat Aemilius
 Ad Fabullum.

Quare non habeat Fabulle quæris
 Vxorem Themison, habet sororem.

Ad Marcellam.

Municipem rigidi quis te Marcella salonis,
 Et genitam nostris quis putet esse locis?
 Tam rarum, tam dulce sapis, palatia dicent,
 Audierint si te uel semel, esse suam.
 Nulla nec in media certabit nata Subura,
 Nec capitolini collis alumna tibi.
 Nec cito ridebit peregrini gloria partus
 Romanam ducat quam magis esse nurum.
 Tu desiderium domina mihi intius urbis
 Esse iubes, Romam tu mihi sola facis.

De Philenide.

Quam sit lusa Philenis indecenter
 Vis dicam tibi breuiter Fabulle?

LIB. XII.

Esset cæca decentior Philenis.

In Læliam.

Dentibus, atque comis, nec te pudet, uteris emptis.

Quid facies oculo Lælia? non emittit.

Ad Iuuenicum de couinno curru.

O iocunda Couinne solitudo,

Carruca magis, esse dōq; gratum

Facundi mihi munus Heliani,

Hic mecum licet hic Iuence, quicquid

In buccam tibi uenerit, loquaris.

Non uector libyci niger caballi

Suinctus, neq; cursor ante ædit,

Nusquam est mulio, manuli tacebunt.

O si consensu esset hic Auitus,

Aurem non ego tertiam timerem,

Totus quam bene sic dies abiret.

In Thelesinum.

Cum rogo te nummos sine pignore, nō habeo inquis,

Idem, si pro me spondet agellus, habes.

Quod mihi non credis ueteri Thelesine sodal,

Credis colliculis, arboribusq; meis.

Eæ reum Carus te detulit, adsit agellus,

Exilii comitem queris, agellus eat.

In Anarum amicum.

Sexaginta teras cum limina mane senator,

Esse tibi uideor desidiosus eques,

Quod non a prima discurram luce per urbem,

Et referam lassus basia mille domum,

Sed tu purpureis ut des noua nomina fistis,

Aut Numidum gentes, Cappadocum ne petas,

EPIG.

At mihi, quem cogis medios abruptum pere somnos,
 Et matutinum ferre, patiq; lutum,
Quid petitur rupta cum pes uagus exit aluta,
 Et subitus crassæ decedit imber aquæ,
Nec uenit ablatis clamato r uerna lacernis,
 Accedit gelidam seruis ad auriculam,
Et rogat, ut cœnes secum Lætrius inquit.
 Viginti nummis non ego malo famem?
Quod sit cœna mihi, tibi sit prouincia merces,
 Et faciamus idem, nec mereamur idem.

In Seniam.

A latronibus esse te sututam
 Dicis Senia, sed negant latrones.
 In cinnam.

Poto ego sextantes, tu potas Cinna deunces,
 Et quereris quod non Cinna bibamus idem.
 De Hermogene fure.

Hermogenes tantus mapparum Pontice fur est,
 Quantum nummorum uix puto Massa fuit.

Tu licet obserues dextram, teneasq; sinistram,
 Inueniet mappam qua ratione trahat.

Ceruinus gelidum sorbet sic halitus anguem,
 Casuras alte sic rapit iris aquas.

Nuper cum Myrino peteretur missio læso,
 Subduxit mappas quattuor Hermogenes.

Cretatam præter cum uellet mittere mappam,
 Prætori mappam surripit Hermogenes.

Attulerat mappam nemo, dum furta timentur,
 Mantile e mensa surripit Hermogenes.

Hoc quoque si deerit, medios distingere lectos,

LIB. XII.

Mensarumq; pedes non timet Hermogenes.
 Quamuis non modico caleant spectacula sole,
 Vela reducuntur, cum uenit Hermogenes.
 Festinant trepidi substringere carbas nautæ.
 Ad portum quoties paruit Hermogenes.
 Linigeri fugiunt calui, sistit atq; turba,
 Inter adorantes cum stetit Hermogenes.
 Ad cenam Hermogenes mappam non attulit unquã.
 A cœna semper rettulit Hermogenes.
 Ad aprum.
 Sictus, sobrius est aper, quid ad me?
 Seruum sic ego laudo, non amicum.
 De hortis Marcellæ uxoris.
 Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra supini
 Palmatis, hoc riguæ ductile flumen aquæ,
 Prataq; nec bisero cessura rosaria pæsto,
 Quodq; uiret Iani mense, nec alget olus,
 Quæq; natat clusis anguilla domestica lymphis,
 Quæq; gerit similes candida turris aues,
 Munera sunt dominæ, post septima lustra reuerso
 Has Marcella domos, paruaq; regna dedit.
 Si mihi Nausicaë patrios concederet hortos,
 Alcinoë possem dicere malo meos.

In vacerram.

O iuliarum dedecus calendarum,
 Vidi vacerra sarcinas tuas, uidi,
 Quas non retentas pensione pro bima
 Portabat uxor ruffa crinibus septem,
 Et cum sorore cœna mater ingenti.
 Furias putavi nocte ditis emer sas.

EPIC.

Has tu priores frigore, et fame sitius;
 Et non recenti pallidus magis buxo
 I rus tuorum temporum sequebaris.
 Migrare clium crederes aricinum.
 I bat tripes grabatus, et bipes mensa,
 Et cum lucerna; corneoq; cratere
 Matella curio rupta latere meiebat.
 Focum ferentis suberat amphoræ ceruix.
 Fuisse gerres, aut inutiles mænas
 O dor impudicus urcei fatebatur,
 Qualem marinæ misit aura piscinæ
 Nec quadra deerat casei tolo satis.
 Quadrima nigri nec corona pulei,
 Caluæq; restes allioq; æpisq;
 Nec plena turpi matris olla resina,
 Summoenianæ qua pilantur uxores.
 Quid queris ædes, uillicosq; derides?
 Habitare gratis o Vacerra cum possis,
 Hæc sarcinarum pompa conuenit ponti.

De Labieno.

Vt pueros emeret Labienus, uendidit hortos,
 Nil nisi fœctum nunc Labienus habet.

Ad Iulium.

Triginta mihi, quattuorq; messes
 Tecum si memini fuere Iuli,
 Quarum dulcia mixta sunt amaris,
 Sed iucunda tamen fuere plura.
 Et si calculus omnis huc et illuc
 Diuersus, bicolorq; digeratur,
 Vincet candida turba nigriorem.

LIB. XII.

Si uitare uelis acerba quaedam,
Et tristes animi cauere morsus,
Nulli te facias nimis sodalem.
Gaudebis minus, & minus dolebis.

Ad Callistratum.

Tanquam simpliciter mecum Callistrate uiuas,
 Dicere praesum te mihi saepe soles.
Non es tam simplex, quam uis Callistrate credi,
 Nam quisquis narrat talia, plura tacet.

In Labullum.

Libras quattuor, aut duas amico,
Algentemq; togam, breuemq; lenam,
Interdum aureolos manu crepantes,
Possint ducere qui duas calendas,
Quod nemo, nisi tu Labulle donas,
Non es, crede mihi bonus, quid ergo?
Vt uerum loquar optimus malorum.
Pisones, Senecasq; Memmiosq;
Et crispas mihi redde, sed priores.
Fies protinus ultimus bonorum.
Vis cursu, pedibusq; gloriari?
Tigrim uince, leuemq; Passerinum.
Nulla est gloria praeterire asellos.

In Nasutum.

Nasutus nimium cupis uideri.
Nasutum uolo, nolo polyposum.

Ad Candidum.

Hunc qui foemineis, noctesq; diesq; cathedris
 Incedit tota notus in urbe nimis,
Crine nitens, niger unguento, perlucidus ostro,

EPIG.

Ore tener, latus pectore, crure glaber.
V xori qui sepe tuæ comes im probus hæret,
Non est quod timeas Candide, non futuit.

In sabellum.

O di te, quia bellus es sabelle,
Res est putida bellus, & sabellus,
Bellum denique malo, quam sabellum.
Tabescas utinam sabelle belle.

In Pontilianum.

Mentiris, credo. rectius mala carmina, laudo,
Cantas, tanto bibis Pontiliane, bibo.
Pedis, dissimulo. gemma uis ludere, uincor,
Res una est sine me, quam facis, & taceo.
Nil tamen omnino præstas mihi, mortuus inquis,
Accipiam bene te. nil uolo, sed morere.

In tuam.

Non est tuam satis, quod es gulosus,
Et dici cupis, & cupis uideri.

De Callistrato & Aphro.

Barbatus rigido nupsit Callistratus Aphro
Hac, qua lege uiro nubere uirgo solet.
Præluxere facies, uel arunt flammea uultus,
Nec tua defuerunt uerba Thalasse tibi.
D os etiam dicta est. nondum tibi Roma uidetur
Hoc satis? expectas nunquid & ut pariat?

In sabellum.

Facundos mihi de libidinosis
Legisti nimum sabelle uersus,
Quales nec Didymi sciunt puellæ,
Nec molles elephantidos libelli.

LIB. XII.

Sunt illic ueneris nouæ figuræ,
Quales perditus audiat futuror.
Præsentent & taceant quid exoleti,
Quos symplegmate quinque copulentur,
Qua plures teneantur a catena,
Exinctam liceat quid ad lucernam.
Tanti non erat esse te disertum.

Ad M. Vnicum.

Vnuc cognato iunctum mihi sanguine nomen,
Quique geris studiis corda propinqua meis,
Carmina cum facias soli cedentia fratri,
Pectore non minores, sed pietate prior.
Lesbia cum tenero te posset amare Catullo,
Te post Nasonem blanda Corynna sequit,
Nec deerant zephyri, si te dare uela inuaret,
Sed tu litus amas, hoc quoque fratris habes.

Ad Phœbum.

Oedina tibi pelle contegenti
Nudæ tempora, uerticemq; caluæ,
Festue tibi Phœbe dixit ille,
Qui dixit caput esse calciatum.

Ad Classicum.

Vendunt carmina Gallus & Luperus,
Sanos Classicæ nunc nega Poetas.

In habentem uarios mores.

Difficilis, facilis, iucundus, acerbus es idem,
Nec tecum possum uiuere, nec sine te.

In Lautum inuitatorem.

Boletos & aprum si tanquam uilia ponis,
Et non esse putas hæc mea uota, uolo

S i fortunatum fieri me credis, & heres,
Vis scribi propter quinque lucrina uale,
L autam tamen coena est, fateor lautissima, sed cras
Nil erit, immo hodie, protinus immo nihil,
Quod sciat infelix damnatae sponsa uirga,
Vel quicunque canis, iunctaq; testa uia.
M ulorum, Leporumq; & summis exitus hic est,
S ulfureusq; color, carni ficesq; pedes.
N on albana mihi sit comessatio tanti,
Nec capitolinae, pontificumq; dapes.
I mputet ipse Deus nectar mihi, fiet acetum,
Et uaticani perfida uappa cadi.
C onuiuas alios coenarum quere magister,
Quos capiant mensae regna superba tuae,
M e meus ad subitas inuitet amicus ofellas,
Hac mihi, quam possum reddere, coena placet.

Ad paedagogum.

C rinite Line Paedagoge turbae,
R erum quem dominum uocat suarum,
E t credit cui posthumilla diues
G emmas, aurea uina, concubinas,
S ic te perpetua fide probatum
N ulli non tua praeferat patrona,
S uaurras misero precor furori,
E t serues aliquando negligenter
I llos, qui male cor meum perurunt,
Q uos & noctibus, & diebus opto
I n nostro cupidus sinu uidere,
F ormosos, niveos, pares, gemellos,
G randes, non pueros, sed uniones.

LIB. XII.

In Habentem amœnas ades

Daphnonas, platanos, ac aerias cyparissos,

Et non unius balnea solus habes,

Et tua centenis stat porticus alta columnis,

Calcatusq; tuo sub pede lucet onyx.

Pulveremq; fugax hippodromō ungula plaudit,

Et pereuntis aquæ fluctus ubiq; sonat.

Atria longa patent, sed nec cœnantibus usquam,

Nec somno locus est, quam bene non habitas.

De Fabullo.

Tam sepe nostrum decipi Fabullum, quid

Miraris Aulei semper bonus homo tyro est.

Ad Semproniam.

Tempora pieria solitus redimire corona,

Nec minus attonitis uox celebrata reis,

Hic situs est, hic ille tuus semper prœnia Ruffus,

Cuius et ipse tui flagrat amore cinis.

Dulcis in elysio narraris fabula campo,

Et stupet ad raptus Tyndaris ipsa tuos.

Tu melior, quæ deserto raptore redisti,

Illa virum uoluit nec repetita sequi.

Ridet, et iliacos audit Menelaus amores.

Absolvit phrygium uestra rapina Parin.

Accipient olim cum te loca læta piorum,

Non erit in stygia notior umbra domo.

Non aliena uidet, sed amat Proserpina raptus,

Iste tibi dominam conalauit amor.

In Paternum.

Nummi cum tibi sint, opesq; tantæ,

Quantas ciuis habet Paternerarus,

EPIC. JIX. J

L argiris nihil, incubasq; gaze
V t magnus draco, quem canunt poete
C ustodem scythici fuisse luci.
S ed causa ut memoras et ipse iactas,
D ire filius est rapacitatis.
E t quid tu fatuos, rudesq; quæris
I lludas quibus, auferasq; mentem?
H uic semper uitio pater fuisti.

In Zoilum.

C rine ruber, niger ore, brevis pede, lumine læsus,
R em magnam præstas Zoile, si bonus es.

Ad Puellas.

G ratas qui dare nos iubet Puellæ,
I nsulsiſſimus, improbiſſimusq; est.
G ratas ne date, basiare gratis.
H oc A egle negat, hoc auara uendit,
S ed uendat bene basiare quantum est,
H oc uendit quoque nec leui rapina,
A ut libram petit illa Cosmiani,
A ut binos quater a noua moneta,
N e sint basia multa, nec maligna,
N ec clusis aditum neget labellis,
H umane facit hoc tamen, sed unum est,
G ratas quæ dare basium recusat,
G ratas lingere nec recusat A egle.

In Polycarum.

A egrotas uno decies, aut sæpius anno,
N ec tibi, sed nobis hoc Polycarme nocet.
N am quoties surgis soteria possis amicos.

LIB. XII.

Sit pudor, ægrota iam Polycarme semel.

Ad sparsum.

Cur sæpe sici paruarura Nomentii,
 Laremque uillæ sordidum petam, quæris.
 Nec cogitandi spatium, nec quiescendi
 In urbe locus est pauperi, negant uitam
 Ludi magistri mane, nocte pistoris,
 Aerariorum marculi die toto.
 Hinc ocosus sordidam quatit mensam
 Neroniana nummularius massa,
 Illinc paludis malleator Hispanæ
 Tritum nitenti fuste uerberat saxum.
 Nec turba cessat entheata Bellonæ,
 Nec fasciato naufragus loquax trunco,
 A matre doctus nec rogare iudeus,
 Nec sulfuratæ lippus institor mercis.
 Numerare pigri damna qui potest somni,
 Dicit quot æra uerberent manus urbis,
 Cum secta colcho luna uapulat rhombo.
 Tu sparse nescis ista, nec potes scire,
 Petilianis delicatus in regnis,
 Cui plana summos despicat domus montes,
 Etrus in urbe est, uinitorque romanus.
 Nec in falerno monte maior autumnus,
 Intraque limen clausus esse do cursus,
 Et in profundo somnus, et quies nullis
 Offensa linguis, nec dies nisi admissus.
 Nos transeuntis risus exatât turbæ,
 Et ad cubile est Roma, tædio fessis
 Dormire quoties libuit, inuis ad uillam.

EPIC.

Ad Alaudam.

A nallariolum tua te uocat uxor, & ipsa

Lectuariola est, estis Alauda pares.

De Importunis basiatoribus.

Tantum dat tibi Roma basiorum

Post annos modo quindecim reuerso,

Quantum Lesbia non dedit Catullo.

Tenuicinia tota, te pilosus

Hircoso premit osculo colonus,

Hinc instat tibi textor, inde fullo,

Hinc sutor modo pelle basiata,

Hinc menti dominus periculosi,

Hinc deficiulus, & inde lippus,

Fellatorq; recensq; cunnilingus.

Iam tanti tibi non fuit redire.

Ad suum natalem.

Martis alumne dies, roseam quo lampada primum,

Magnaq; syderei uidimus ora dei,

Sit te rure coli, uiridesq; pigebit ad aras,

Qui fueras latia cultus in urbe mihi,

Da ueniam, seruire tuis quod nolo calendis,

Et qua sum genitus, uiuere luce uolo.

De Sabello.

Natali pallere suo ne calda Sabello

Desit, & ut liquidum potet Alauda merum,

Turbida sollicito transmuttere cæcuba sacro,

Atque inter mensas ire, redire suas.

Exapere hos illos, & tota surgere coena

Marmor calcantem frigidiora gelu.

Quæ ratio est, hæc sponte tua perferre, pati q;

L I B. XII.

Quæ te si inbeat rex, dominusq; negese

De Ligurra.

Versus, & breue, uividumq; carmen

In te ne faciam times Ligurra,

Et dignus cupis hoc metu uideri,

Sed frustra metuis, cupisq; frustra.

In tauros libyci ruunt leones,

Non sunt Papilionibus molesti.

Quæras censeo, si legi laboras,

Nigri fornici ebrium poetam,

Qui carbone rudi, putriq; creta

scribit carmina, quæ legunt cæcantes.

Frons hæc stigmata non meo notanda est.

Ad Saturnum.

Antiquis rex magne poli, mundi; prioris,

sub quo pigra quies, nec labor ullus erat,

Nec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,

saissa nec ad manes, sed sita diues humus,

Lætus ad hæc, facilisq; ueni, solennia Prisci

Gaudia, cum sacris te decet esse tuis.

Tu reducem patriæ sexta pater optime bruma

Pacifici læta reddis ab urbe Numæ.

Cernis ut ausonio similis tibi pompa macello

Pendeat, & quantus luxurietur honos?

Quam non parcat manus, largæq; numismata mense,

Quæ saturne tibi pernumrentur opes?

Vt sit bis pretium meritis, & gratia maior,

Et pater, & frugi sic tua sacra colit.

At tu sancte tuo sic semper amere decembri

Hos illi inbeas sæpe redire dies.

EPIG.

Ad Cordubam.

Vincto Corduba latior Venafro,
Histra nec minus absoluta testa,
Albi quæ superas omes Galeſi,
Nullo murice, nec cruore mendax,
Sed tinctis gregibus colore uino,
Dic uestro rogo sit pudor Poetæ,
Ne gratis recitet meos libellos,
Ferrem, si faceret bonus Poeta,
Cui possem dare mutuos honores.
Corrumper sine talione cœlebs.
Cæcus perdere non potest, quod aufert.
Nil est deterius latrone nudo,
Nil securius est malo poeta.

De Cinna.

Vincentem roseos, faciēq; comaq; ministros
Cinna coeum fecit, Cinna gulosus homo est.

De Phyllide.

Formosa Phyllis nocte cum mihi tota
Se præstitisset omnibus modis largam,
Et cogitarem mane quod darem munus,
Vtrum ne Cosmæ, Nicerotis an libram,
An beticarum pondus ære lanarum,
An de moneta Cæsaris decem flauos,
Amplexa collum, basiōque tam longo
Blandita, quam sunt nuptiæ Columbarum,
Rogare cœpit Phyllis amphoram uini.

Ad Amentum.

His quinquagenis domus est tibi nullibus emptæ,
Vendere quam summa uel breuiore cupis.

Arte

LIB. XII.

A rte sed emptorem uasra corumpis Amœne,
 Et casa diuitiis ambitiosa latet.
 G emmantes prima fulgent te stude lecti,
 Et maurusiaci pondera rara citri.
 A rgentum, atque aurum nō simplex delphica portat
 Stant pueri, dominos quos precer esse meos.
 D einde ducenta sonas, & ais non esse minoris.
 I nstructam uili uendis Amœne domum.

De Idibus Maronis.

M aiae Mercurium creastis idus.
 A ugustus redit idibus Diana.
 O ctobres Maro consecrauit idus.
 I dus sepe colas, & has, & illas,
 Q ui magni celebras Maronis idus.

Ad Clientes.

M atutine Cliens urbis mihi causa relictae,
 A tria si sapias ambitiosa colas.
 N on sum ego caufidicus, nec amaris litibus aptus,
 Sed piger, & senior, pieridumq; comes.
 O cia me, somnusq; iuuant, quæ magna negauit
 R oma mihi, rideo si uigilatur & hic.

Ad Paulum.

S ic tanquam tabulas, scyphosq; Paule
 Omnes archetypos habes amicos.

De Apro.

L inte a ferret Apro uacuus cum uernula nuper,
 Et supra togulam lusca sederet anus,
 A tque olei stillam donaret Opelicus unctor
 N udorum tetricus censor & asper erat.
 F rangendos calices, effundendumq; salernum

EPIG.

Clamabat biberet qui modo lotus eques.
 A sene sed postquam nummi uenere trecenti,
 Sobrius a thermis nescit abire domum.
 O quantum diathea ualent & quinque comati,
 Tunc, cum pauper erat, non sinebat A per.

Ad Lygdum.

Nil non Lygde mihi negas roganti,
 At quondam mihi Lygde nil negabas.

Ad Pannicum.

I ugera mercatus prope busta latentis agelli,
 Et male compactæ culmina fulta casæ,
 Deseris urbanas, tua prædia, Pannice lites,
 Paruaq; sed tritæ præmia certa togæ,
 Frumentum, milium, pisanamq; fabamq; solebas
 Vendere pragmaticis, nunc emis agricola.

Ad Catullum.

Hæredem tibi me Catulle dicis,
 Non credam, nisi legero Catulle.

Ad Flacum.

Cum tibi niliacus portet crysalla Catasus,
 Accipe de arce pocula flamminio.
 Hi magis audaces, an sunt qui talia mittunt
 Munera? sed gemmis utilis usus inest.
 Nullum sollicitant hæc Flacce torcumata furem,
 Et nimium calidis non utiuntur aquis.
 Quid? quod securo potat conuiuia ministro,
 Et casum tremulæ non timuere manus.
 Hoc quoq; non nihil est, quod propinabis in istis
 Frangendus fuerit si tibi flacce calix.

LIB. XII.

De Pueris.

Festinat Polytmus ad puellas.
 Inuitus puerum fatetur Hymnus.
 Pastas glande nates habet secundus.
 Mollis Dindimus est, sed esse non uult.
 Amphion potuit puella nasci.
 Horum delitias, superbiamq;
 Et fistus querulos amice malo,
 Quam dotis mihi quinques ducend.

De caritate uini.

Amphora uigessis, modius datur ere quaterno,
 Ebrius, et crudus nil habet agricola.

De Aethonte.

Multis dum precibus Iouem salutat
 Stransummos resu pinus usque in unguers
 Aethon in capitolio pepedit,
 Riserunt comites, sed ipse diuum
 Offensus genitor trinoctiali
 Affecit domicaenio clientem.
 Post hoc flagitium misellus Aethon,
 Cum uult in capitolium uenire,
 Sellas ante petit patroclianas,
 Et pedit deciesq; uiciesq;
 Sed quamuis sibi cauerit crepando,
 Compressis natibus Iouem salutat.

Ad Bithinicum.

Nil in te scripsi Bithynice, credere non uis,
 Et iurare iubes, malo satisfacere.

Ad Atticillam,

Donavi tibi multa, quæ rogaisti,

EPIG.

Donavi tibi plura, quam rogasti,
Non cessas tamen usque me rogaret,
Quisquis nil negat a tucilla fellat.

De Callistrato.

Ne laudet dignos, laudat Callistratus omnes,
Cui malus est nemo, quis bonus esse potest?

De Vmbro.

Brumæ diebus, feriisq; saturni
Mittebat Vmber aliculam mihi pauper,
Nunc mittit alicam, factus est enim dives.

De Menogene.

Effugere e thermis, & circa balnea non est
Menogenen, omni tu licet arte uelis.
Captabit tepidum dextra, leuâ que trigonem,
Imputet exceptas ut tibi sæpe pilas.
Colliget, & referet lapsum de puluere follem,
Et si iam lotus, iam soleatus erit.

Linteæ si sumas, nunc candidiora loquetur,
Sint licet infans sordidiora sinu.

Exiguos secto comentem dente capillos,
Dicit achilleas disposuisse comas.

Fumose feret ipse tropin de fece lagena,
Frontis & humorem colliget usque tuæ.
Omnia laudabit, mirabitur omnia, donec
Perpeffus dicat tædia mille, ueni.

De Fabiano.

Derisor Fabianus herniarum,
Omnes quem modo colei timebant
Dicentem tumidas in hydroceas,
Quantum nec duo dicerent Catulli.

LIB. XII.

I n thermis subito neronianis
V idit se miser, & tacere cœpit.

Ad Polytimum.

N olueram Polytime tuos uiolare capillos,
Sed iunat hoc precibus me tribuisse tuis.
Talis eras modo tonse Pelops, positusq; nitebas
Crinibus, ut totum sponsa uideret ebur.

In Fabullum.

P ædiconibus os olere dicis,
Hoc si sic, ut ais, Fabulle uerum est,
Quid tu credis olere cunnilingis?

In non Arrigentem.

T riginta tibi sunt pueri, totidemq; puellæ,
Vna est, nec surgit mentula, quid facies?

De cotta.

B is cotta soleas perdidisse questus,
Dum negligentem ducat ad pedes uernam,
Qui solus inopi præstat, & facit turbam,
ExcoGITauit homo sagax, & astutus,
N e facere posset tale sæpius damnum,
E xcalceatus ire cœpit ad cœnam.

De Tongliano.

T ongilianus habet nasum, scio, non nego, sed iam
Nil præter nasum Tonglianus habet.

Ad Charinum.

Q uod lana caput alligat Charine,
Non aures tibi, sed dolent capilli.

De Marone.

P ro sene sed caronotum Maro fecit amico,
Cui grauis, & feruens hemitritæos erat.

EPIC.

*S*i stygias æger non esset missus ad undas,
Vt caderet magno uictima grata Ioui.
Cœperunt certam medici spondere salutem,
Ne uotum soluat, nunc Maro uota facit.

In Magullam.

*C*ommunis tibi cum uiro Magulla
Cum sit lectulus, & sit exoletus,
Qua re dic mihi non sit & minister?
*S*uspiras, ratio est, times legenam.

Ad Priscum.

*S*æpe rogare soles qualis sim Priscæ futurus,
Si fiam locuples, simq; repente potens,
Quenquam posse putas mores narrare futuros?
Dic mihi si fias tu leo, qualis eris?

De Fabulla.

*Q*ua mœchum ratione basiaret
Coram coniuge repperit Fabulla,
Paruum basiat usque morionem.
Hunc multis rapit osculis madentem
Mœchus protinus & suis repletum
Ridenti dominæ statim remittit.
Quanto morio maior est maritus.

In Tuam.

*S*cribebamus epos, cœpisti scribere, æssi,
Æmula ne starent carmina nostra tuis.
Transtulit ad tragicos se nostrâ Thalia cothurnos,
Aptasti longum, tu quoque syrma tibi.
Fila lyrae moui doctis ex culta camœnis,
Plectra rapis nobis ambitione noua.
Audemus satyras, Lucilius esse laboras.

LIB. XII.

Ludo leues elegos, tu quoque ludis idem.
 Quid minus esse potest: epigrammata fingere cœpi,
 Hinc etiam petturiam mea fama tibi.
 E lige quid nolis. quis enim pudor omnia uelle?
 Et siquid non uis, Tutata relinque mihi.

Ad Ruffum.

Musæi patissimos libellos,
 Qui certant sybaritis libellis,
 Et tinctas sale prurire chartas
 Instanti lege Ruffe, sed puella
 Sit tecum tua, ne Thalassionem
 Indicas manibus libidinosus,
 Et fias sine foemina maritus.

In Zelotypam.

Cum tibi nota tui sit uita, fidesq; mariti,
 Nec premar ulla tuos, sollicitetq; toros,
 Quid quasi pellicibus torqueris inepta ministris,
 In quibus, & breuis est, & fugitiua uenus?
 Plus tibi quam domino pueros præstare probabo.
 Hi faciunt, ut sis foemina sola uiro.
 Hi dant, quod non uis uxor dare. do tamen inquis,
 Ne nagus a thalamis coniugis erret amor.
 Non eadem res est. chiam uolo, uolo mariscam.
 Ne dubites quæ sit chia, mari scæ tua est.
 Scire suos fines matrona, & foemina debet.
 Cede sua pueris, utere parte tua.

In Bassum.

Vxor cum tibi sit puella, qualem
 Votis uix petat improbus maritus,
 Diues, nobilis, erudita, casta.

EPIC.

Rumpis Basse latus, sed incomatis,
Vxoris tibi dote quos parasti,
Et sic ad dominam reuersa languet
Multis mentula millibus redempta.
Sed nec uocibus excitata blandis,
Molli pollice nec rogata surgit.
Sit tandem pudor, aut eamus in ius.
Non est hæc tua Basse, uendidisti.

Ad Bætim.

Bætis oliuifera crinem redimite corona,
Aurea qui nitidis uellera tingis aquis,
Quem Bromius, quæ pallas amat, cui rector aquarum
Albula nauigerum per freta pandit iter,
Ominibus lætis nostras Instantius oras
Intret, & hic populis, ut prior annus, eat.
Non ignorat, onus quod sit succedere Macro.
Qui sua metitur pondera, ferre potest.

M. V. MARTIALI SEPIC. LIB. XIII. CVI
XENIA INDITVM NOMEN.

ETOGACORDILIS,

& penula desit oliuis,
Aut inopem metuat sordida
blatta famem,
Perdite niliacas musæ mea dâ
na papyros,

Postulat ecce nouos ebria bruma sales.
Non mea magnanimo depugnat tessera talo,
Senio nec nostrum cum cane quassat ebur.

LIB. XIII.

Hæc mihi charta nuces, hæc est mihi charta fritillus.

Alia nec damnum, nec facit ista lucrum.

In Detractorem.

Nasutus sis usque licet, sis denique nasus,

Quantum noluerit ferre rogatus Atlas,

Et possis ipsum tu deridere Latinum,

Non potes in nugas dicere plura meas,

Ipsæ ego quam dixi. quid dentem dente iuuabit

Rodere? carne opus est, si satur esse uelis.

Nepertas operam, qui se mirantur, in illos

Virus habe, nos hæc nouimus esse nihil.

Non tamen hoc nimium nihil est, si candidus aure,

Nec matutina si mihi fronte uenis.

Ad Lectorem.

Omnis in hoc graui xeniorum turba libello

Constabit nummis quattuor empta tibi.

Quattuor est nimium, poterit constare duobus,

Et faciet lucrum bibliopola Tryphon.

Hæc licet hospitibus pro munere disticha mittas,

Sitibitam rarus, quam mihi nummus erit.

Addita per titulos sua nomina rebus habebis,

Prætereas siquid non facit ad stomachum.

Thus.

Seruus ut ætherea Germanicus imperet aula,

Vtq; diu terris, da pia thura Ioui.

Piper.

Cereæ quæ patulo lucet ficedula lumbo,

Cum tibi forte datur, si sapias, adde Piper.

Alia.

Nos Aliam, mulsum poterit tibi mittere diues,

EPIG.

S i tibi noluerit mittere diues, eme.

Conchis faba.

S i spumet rubra conchis tibi pallida testis,

L autorum cœnis sæpe negare potes.

Far.

I mbue plebeias elusinis pultribus ollas,

Vt satur in uacuis dulcia musta bibas.

Lens.

A cipe nili acam pelusi amunera lentem,

Vilior est alicui, carior illa faba.

Simila ex tritico.

N ec poteris Simila dotes numerare, nec usus,

Pistori toties cum sit, et apta coco.

Ordeum.

M ulio quod non det taciturnis accipe mulis,

Hæc ego coponi, non tibi dona dedi.

Fru mentum triticeum.

T ercentum libyci modios de messe coloni

sume, suburbanus ne moriatur ager.

Betæ.

V t sapiant fatuæ fabrorum prandia Betæ,

O quam sæpe petet uina, pi perq; coctus.

Lactuca.

C laudere quæ cœnas Lactuca solebat auorum,

D ic mihi, cur nostras inchoat illa dapes?

Ligna acapna.

S i vicina tibi nomen to rura coluntur,

Ad uillam moneo rustice Ligna feras.

Rapa.

H æc tibi brumali gaudentia frigore rapa

LIB. XIII.

Quæ damus, in cælo Romulus esse solet.

Coliculi.

Ne tibi pallentes moueant fastidia caules,

Nirrata uiridis brassica fiat aqua.

Porri sectui.

Filatarentini grauitè redolentia porri

Edisti quonies, oscula clausa dato.

Porri capitati.

Mittit præcipuos memorialis Aritha porros,

In niueo uirides stipite cerne comas.

Napi.

Hos amitermus ager felicibus educat hortis,

Nursinas poteris parcius esse pilas.

Asparagi.

Mollis in æquorea quæ creuit spina Rauenna,

Non erit incultis gratior asparagis.

Vua duracina.

Non habilis cyathis, et inutilis una lyæo,

Sed non potanti me, tibi nectar ero.

Chia ficus.

Chia seni similis baccho, quam setia misit,

Ipsa merum secum portat, et ipsa salem.

Cydonia.

Si tibi cecropio saturata Cydonia melle

Ponentur, dicas hæc melimela licet.

Nuces pineæ.

Poma sumus Cybeles, procul hinc discede uiator,

Ne cadat in miserum nostra ruina caput.

Sorba.

Sorba sumus molles nimium durantiæ uentres,

EPIC.

Aptius hæc puero, quam tibi poma dabis.
Spathalion cariotarum.

Aurea porrigitur iani cariota calendis,
Sed tamen hoc munus pauperis esse solet.
Coctana.

Hæc tibi quæ torta uenerunt condita menta,
Si maiora forent Coctana, ficius erat.
Pruna damascena.

Pruna peregrinae carie rugosa senectæ
sume, solent duri soluere uentris onus.
Caseus lunensis.

Caseus etruscæ signatus imagine lune
Præstabit pueris prandia mille tuis.
Caseus uestinus.

Si sine carne uoles ientacula sumere frugi,
Hæc tibi uestino de grege massa uenit.
Caseus uelabrensis.

Non quencunq; focum, nec fenum caseus omnem,
Sed uelabrensem qui bibit ipse sapit.
Casei Trebulani.

Trebula nos genuit, commendat gratia duplex,
Sine leui flamma, siue domamur aqua.
Bulbi.

Cum sis anus coniunx, et sint tibi mortua membra
Nil aliud Bulbis quam satur esse potes.
Lucanica.

Filia piænæ uenio Lucanica porcæ,
Pulchris hinc niueis grata corona datur.
Oliuæ.

Hæc quæ piænis uenit subducta erapetis,

LIB. XIII.

Inchoat, atq; eadem finit Oliua dapes.

Mala Citrea.

A ut corcyraei sunt hæc de frondibus horti,

A ut hæc massili poma draconis erant.

Colostrum.

S urripuit pastor quæ non dum stantibus Oedis.

De primo matrum lacte Colostra damus.

Oedi.

L ascium pecus, & uiridi non utile Baccho,

Dat poenas, nocuit iam tener ille Deo.

Oua.

C andida si croceos circumfluit unda uitellos,

Hesperius sombri temperet Oua liquor.

Porcellus lacteus.

L acte mero pastum pigra mihi matris alumnus.

Ponat, & ætolo de sue diues edat.

Apyrina, & Tuberes.

Non tibi de libycis tuberes, & apyrina ramis,

De nomentanis sed damus arboribus.

Idem.

L ecta suburbanis mittuntur a pyryna ramis,

Et uernæ tuberes, quid tibi cum libycis?

Sumen.

E sse putes nondum Sumen, sic ubere largo

Effluit, & uiuo lacte papilla tumet.

Pulli gallinacii.

S i libyæ nobis uolucres, & phasides essent,

Acciperes, at nunc accipe cortis aues.

Perficiat. Nunc perficiat.

V ilia maternis fueramus præcoqua ramis,

EPIC.

Nunc in adoptiuis Persica cara sumus.

Panes Picentini.

Picentina ceras nuneo sic nectare crescit,

Vt leuis accepta spongia turget aqua.

Boleti.

Argentum, atq; aurum facile est, lenamq; togamq;

Mittere, boletis mittere difficile est.

Ficedula.

Cum me ficiis alar, cum pascar dulcibus unis,

Cur potius nomen non dedit una mihi?

Tubera.

Rumpimus altricem tenero de uertice terram

Tubera, boletis poma secunda sumus.

Turdorum corona.

Texta rosas fortasse tibi uel diuite nardo,

At mihi de turdis facta corona placet.

Anas.

Tota quidem ponatur Anas, sed pectore tantum,

Et ceruice sapit, cætera redde uoco.

Turtur.

Dum pinguis mihi Turtur erit, lactuca ualebis,

Et cocleas tibi habe, perdere nolo famem.

Perna.

Ceretana mihi fiet, uel massa licebit

De mena pis, lauti de petasone uorent.

Petaso.

Musteus est, pro pera, caros nec differ amicos,

Nam mihi cum uetulo sit petasone nihil.

Vulua.

Te fortasse magis capiet de uirgine porca,

LIB. XIII.

Me materna graui de sue uulua caput.

Colocasia.

Niliacum ridebis olus, lanaeque sequaces,

Improba cum morsu fila, manuque trahes.

Iecur anseris.

Aspice quam tumeat magno Iecur anseris maius,

Miratus dices, hoc rogo creuit ubi?

Clives.

Tota mihi dormitur hyems, et pinguior illo

Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.

Cuniculus.

Caudet in effossis habitare Cuniculus antris,

Monstrauit tacitus hostibus ille uias.

Atagena.

Inter saporis fertur alitum primus

Ionicarum gustus atagenarum.

Gallina Atilis.

Pascitur et dulci facilis Gallina farina,

Pascitur et tenebris, ingenio sa gula est.

Capo.

Ne nimis exhausto macresceret inguine gallus,

Amisit testes, nunc mihi gallus erit.

Idem.

Succumbit sterili frustra gallina marito,

Hanc matris Cybeles esse decebat auem.

Perdix.

Positur Ausoniis auis haec rarissima mensis,

Hanc in lautorum mandare saepe soles.

Columbini.

Ne uioles teneras praeduro dente Columbas,

E P I G.

Tradita si gnidie sunt tibi sacra deæ.

Palumbus torquatus.

Inguina torquati tardant, hebetantq; Palumbi.

Non edat hanc uolucrem, qui cupit esse salax.

Galbula.

Galbula decipitur calamis, & retibus ales,

Turget adhuc uiridi cum rudis una mero.

Cattæ.

Pannonicas nobis nunquam dedit umbria cattas.

Mauult hæc domino mittere dona Pudens.

Pauo,

Miraris quoties gemmantes explicat alas,

Et potes hunc seuo tradere dure coo?

Phenicopterus.

Dat mihi penna rubens nomen, sed lingua gulosis

Nostra sapit, quid si garrula lingua foret?

Phasianus.

Argua primam sum transportata carina,

Ante mihi notum nil nisi Phasis erat,

Numidicæ.

Anfere romano quamuis satur Hannibal esset,

Ipsæ suas nunquam barbarus edit aues.

Anser.

Hæc seruauit auis tarpæi templa tonantis,

Miraris, non dum fecerat illa Deus.

Grues.

Turbabis uersus, nec littera tota uolabit,

Vnam perdidideris si Palamedis auem.

Rustula.

Rustica sum perdix, quid refert, si sapor idem est?

Carior

LIB. XIII.

Carior est perdix, sic sapit illa magis.

Cygnus.

Dulcia defecta modulatur carmina lingua.

Cantator Cygnus funeris ipse sui.

Porphyrones.

Nomen habet magni uolucris tam parua gigantis,

Et nomen Prasini Porphyronis habet.

Mulus.

Spirat in aduecto, sed iam piger aequore nulus.

Languescit, niuum da mare, fortis erit.

Murena.

Quæ natat in siculo grandis murena profundo,

Non ualet exustam mergere sole autem.

Rhombus.

Quamuis lata gerat patella Rhombum,

Rhombus latior est tamen patella.

Ostrea.

Ebria baiano ueni modo concha lucrino,

Nobile nunc sitio luxuriosa garum.

Sille.

Ceruleus nos Lyris amat, quem sylua Marice

Protegit, hinc Sille maxima turba sumus.

Scarus.

Hic Scarus, æquoreis qui uenit obesus ab undis,

Visceribus bonus est, cætera uile sapit.

Coracinus.

Princeps niliacis rapæ coracine macellis,

Pelleæ prior est gloria nulla gula.

Echinus.

Iste licet digitos te stude punga acuta,

EPIC. II. 11.

Cortice deposito mollis et chinus erit.

Murices.

Sanguine de nostro tinctas ingrate lacernas

Induis, et non est hoc satis, esca sumus.

Gobius.

In Venetis sint laeta licet conuiuia terris,

Principium coenae Gobius esse solet.

Lupus.

Laneus euganei lupus excipit ora Timani,

Aequoreo dulces cum sale pastus aquas.

Aurata.

Non omnis laudem, pretiumque aurata meretur,

Sed cui solus erit concha lucrina cibis.

Acipensis.

Ad palatinas acipensem mittite mensas,

Ambrosias ornent munera rara dapes.

Lepus.

Inter aues, turdus, si quis me iudice certet,

Inter quadrupedes gloria prima Lepus.

Aper.

Qui Diomedeis metuendus setiger agris.

Aetola cecidit cuspide, talis erat.

Dammæ.

Dente timetur aper, defendunt cornua Ceruum.

Imbelles Dammæ quid nisi præda sumus?

Orix.

Mutinarum non ultima præda ferarum

Sæuus orix, constat quod mihi morte canum.

Cervus.

Hic erat ille tuis domitus Cyparisse capistris.

LIB. XVIII.

An magis iste tuus silua cernuus erat?

Laliso.

Cum tener est onager, solaq; Laliso matre.

Pascitur, hoc infans, sed breue nomen habet.

Oleum uenafuranum.

Hoc tibi atq; panis sudauit bacia uenafri.

Vnguentum quoties sumus, et istud olet.

Dorcās.

Delitium paruo donabis Dorcādanato,

Iactatis solet hanc mittere turba togis.

Caprea.

Pendentem summa Capream de rupe uidebi.

Casuram speres, decipit illa canes.

Onager.

Pulcher adest Onager, mitti uenatio debet.

Dentis erythræi, iam remouete sinus.

Garum Sociorum.

Expirantis adhuc scombri de sanguine primo,

Accipe fœcosum munera cara garum.

Muria.

Antipolitani fateor sum filia Thynni,

Essem si scombri, non tibi missa forem.

Mel atticum.

Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti.

Pallados a siluis nobile nectar apis.

Fauis iculi.

Cum dederis siculos mediis de collibus Hyble,

Cecropios dicat tu licet esse fauos.

Passum.

Gnosia minox genuit uindemia Creta.

EPIC. LIX. BII

Hoc tibi, quod mulsum pauperis esse solet.

Picatum uinum.

Hæc de uitifera uenisse picata Vienna

Ne dubites, misit Romulus ipse mihi.

Mulsum.

Attica nectareum turbatis mella falernum,

Miseri deat hoc a Ganymede merum.

Albanum.

Hoc de Cæsareis mitis uindemia cellis

Misit, iulco quæ sibi monte placet.

Surrentinum.

Surrentina bibis nec myrrhina picta, nec aurum.

Sume, dabunt calices hæc tibi uina suos.

Falernum.

De sinue sanis uenerunt massica prælis,

Condita quo quæris consule: nullus erat.

Setinum.

Pendula pontinos quæ spectat Setia campos,

Exigua uetulos misit ab urbe cadus.

Fundanum.

Hæc Fundana tulit felix autumnus Opimi,

Expressit mulsum consul, & ipse bibit.

Trifolinum.

Non sum de primo fateor Trifolina lyæo,

Inter uina tamen se prima uitis ero.

Cecubum.

Cecuba fundanis generosa coquantur Amyclis.

Vitis & in media nata palude uiret.

Signinum.

Potabis liquidum signina morantia uentrem,

LIB. XIII.

Ne nimium sistant, sic tibi parca sitis.

Mamertinum.

A'mphora nestore a tibi Mamertina senecta

Si detur, quod uis nomen habere potest.

Tarraconense.

Tarracon campano tantum cessura lyeo

Hæc genuit thufis æmula uina cadis.

Nomentanum.

Nomentana meum tibi dat uindemia bacchum,

Si te Quintus amat, commodiora bibes.

Spoletinum.

De spoletinis quæ sunt cariota lagenis

Malueris, quam si musta falerna bibas.

Pelignum.

Massica peligni mittunt turbata coloni,

Non tu, libertus sed bibat illa tuus.

Aetum.

A'mphora niliæ non sit tibi nilis Aetæ,

Esset cum uinum uilius illa fuit.

Massilianum.

Cum tua centenos expugnet sportula cines,

Fumea Massiliæ ponere uina potes.

Ceretanum.

Ceretana Ne pos ponat, serina putabis,

Non ponit turbæ, cum tribus illa bibet.

Tarentinum uinum.

Nobilis, & lanis, & felix uitibus Aulon

Det pretiosa tibi uellera, uina mihi.

Vnguentum.

Vnguentum heredi nunquam, nec uina relinquo.

EPIC. III

Ille habeat nummos, hæc tibi tota dato.

Corona rosea.

Dat festinatus Cæsar tibi bruma coronas,

Quondam ueris erant, nunc tua facta rosa est.

M. V. MARTIALIS EPI. LIB. XIII. CVI

APOPHORETA INDITVM

NOMEN.

Inthesibus dum gaudet eques,

dominusq; senatus,

Dumq; decent nostrum pillea

sumpta louem,

Nec timet ædilem moto spectare

fritilla,

Cum uideat gelidos iam prope uerna lacus,

Dinitis alternas, et pauperis accipe sortes.

Premia conuina det sua quisque suo.

Sunt apine, triceq; et siquid uilius istis,

Quis nescit? uel quis tam manifesta negat?

Sed quid agam potius madidis Saturne diebus,

Quos tibi pro cælo filius ipse dedit?

Vis scribam Thebas, Troiamq; malasq; Mycenæ.

Lude inquis nuabus, perdere nolo nuces.

Quouisunque loco potes hunc finire libellum,

Versibus explicatum est omne duobus opus.

Apophoreta.

Lemmata si quæris cur sint ascripta, docebo,

Ut si malueris, lemmata sola legas.

Pugillares Citrei.

secta nisi in tennes essemus ligna tabellas,

LIB. XIII.

Essemus libya nobile dentis onus.

Quincuplices.

Cæde iuueniorum domini calet area felix.

Quincuplici cera cum datur altus honor.

Pugillares Eburnei.

Languida ne tristes obscurent lumina ceræ,

Nigra tibi niueum littera pingat ebur.

Triplices.

Tunc triplices nostros non uilia dona putabis,

Cum se uenturam scribet amica tibi.

Pugillares membranei.

Esse puta ceras, licet hæc membrana uocetur,

Delebis, quoties scripta nouare uoles.

Vitelliani.

Nondum legerit hos licet puella,

Novit quid cupiant Vitelliani.

Idem Vitelliani.

Quod nummos cernis, mitti nos credis amica,

Falleris, & nummos ista tabella rogat.

Chartæ maiores.

Non sunt munera quæ putas puella,

Cum donat uacuas poeta chartas.

Chartæ epistolares.

Seu leuiter noto, seu atro missa sodali,

Omnes ista solet charta uocare suos.

Loculi Eburnei.

Hos nisi de fulua loculos implere moneta

Non decet, argentum uilia ligna ferant.

Loculi lignei.

Si quid adhuc superest in nostri fecit locelli,

EPIG. III. 311

Munus erit, nihil est, ipse locellus erit.

Tali E borei.

Cum steterit nullus vultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi.

Tessera.

Non sim talorum numero par tessera, dum sit
Maior, quam talis alea saepe mihi.

Turricula.

Quærit compositos manus improba mittere talos,
Si per me misit, nil nisi uota facit.

Tabula Lusoria.

Hic mihi bisseño numeratur tessera puncto,
Calculus hic gemino discolor hoste perit.

Nuces.

Alea parua nuces, & non damno sa uidetur,
Sæpe tamen pueris abstulit illa nates.

Theca Calamaria.

Sortitus Thecam calamis armare memento,
Cætera nos dedimus, tu leuiores para.

Calculi.

Insidioforum si ludis bella latronum,
Gemmens iste tibi miles, & hostis erit.

Graphiarium.

Hæc tibi erunt armata suo graphiaria ferro,
Si puero dones, non leue munus erit.

Dentiscalpium.

Lentiscum melius, sed si tibi frondea cuspis
Desuerit, dentes penna lenare potest.

Auriscalpium.

Si tibi morosa prurigne uerminat auris

LIB. XIII.

Arma damus tantis apta libidinibus.

Achs aurea.

Tenia ne madidos violent bombicina crines,

Figat Achs tortas, sustine atq; comas.

Pecten Ad caluum.

Quid faciet nullos hic inuentura capillos,

Mula fido buxus quæ tibi dente datur.

Crines Sapo.

Causa teutonicos accendit spuma capillos.

Captiuis poteris cultior esse comis.

Mattiace Pile.

Si mutare paras longæuos cina capillos.

Acipe mattiacas, quo tibi calua pilas,

Umbela.

Acipe quæ nimios uincant umbracula soles,

Sit licet exuentus, te tua uela tegent.

Causapa.

In pompeiano tectus spectabo theatro,

Nam uentus populo uela negare solet.

Venabulla.

Exapient apros, expectabuntq; leones,

Intrabunt urfos, sit modo firma manus.

Culter uenatorius.

Si deiecta gerēs longo uenabula rostro,

Hic brevis in grandem comminus ibit aprum.

Paraconium.

Militia decus hoc, ex grati nomen honoris

Arma tribunitium angere digna latus.

Pugio.

Pugio, quem curuis signat brevis orbita uenis

seridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

Falx ex ense.

Pax me certa ducis placidos curauit in usus.

Agricolæ nunc sum, militis ante fui.

Securicula.

Cum fieret tristis soluendis auctio nummis.

Hæc quadringentis nullibus empta fuit.

Ferramenta tonsoria.

Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis.

Vnguibus hæc longis, utilis illa genus.

Scrinium.

Constrictos nisi das mihi libellos,

Admittam tineas, trucesq; blattas.

Fasces calamorum.

Dat chartis habiles calamos memphitica tellus,

Texantur reliqua tecta palude tibi.

Lucerna cubicularia.

Dulcis conscia lectuli lucerna,

Quicquid vis facias licet, tacebo.

Candela.

An illam tibi fors dedit lucernæ,

Tuas quæ uigil exigit tenebras.

Lucerna polymyxos.

Illustrem cum tota meis conuiuiis flammis.

Totæque geram myxos, una lucerna uocor.

Cereus.

Hic tibi nocturnos præstabit Cereus ignes,

Subducta est puero, namq; lucerna tuo.

Candelabrum corinthium.

Nomina candelæ nobis antiqua dederunt,

LIB. XIII.

Non norat parcos uncta lucerna patres.

Candelabrum ligneum.

Esse uides lignum, serues nisi lumina, fiet

De candelabro magna lucerna tibi.

Pila paganica.

Hæc quæ difficilis turget Paganica pluma,

Folle minus laxa est, et minus arcta pila.

Pila trigonalis.

Si me nobilibus sas ex pulsare sinistris,

Sum tua, si ne sas rustice, redde pilam.

Follis.

I te procliui nenes, mitis mihi conuenit ætas,

Folle deat pueros ludere, Folle senes.

Harpasta.

Hæc rapit Antæi uelox in puluere draucus

Grandia qui uano colla labore facit.

Alteres.

Quid pereunt stulto fortes altere lacerti?

Exercet melius uinea fossa uiros.

Galericulum.

Ne luter immundum nitidos ceroma capillos,

Hæc poteris madidas condere pelle comas.

Strigiles.

Pergamus hæc misit curuo distringere ferro,

Non tam sæpe terret lintea fullo tibi.

Guttus corneus.

Gestauit modo fronte me iuuenens,

Verum rhinocrota me putabis.

Rhinoceros.

Nuper in ausonia domini spectatus arena

EPIC. IX. 811

Hic erit ille tibi, cui pila taurus erat.

Crepitaculum.

Siquis plorator collo tibi uernula pendet,

Hæc quatiat tenera garrula sinistra manu.

Flagellum.

Prospicies nihil hoc cædas licet usque flagello,

Si tibi purpureo de grege currit equus.

Dentifricium.

Quid mecum est tibi: me puella sumas,

Emptos non soleo polire dentes.

Myrobalanum.

Quod nec Vergilius nec carmine dixit Homerus,

Hoc ex unguento constat, & ex balano.

Aphronitrum.

Rusticus es, nescis quid græco nomine dicar,

Spuma uocor nitri, dicor & aphronitrum.

Opobalsama.

Balsama me capiunt, hæc sunt unguenta uirorum,

Delicias Hini uos redolet nurus.

Lomentum.

Gratum munus erit, scisso nec inutile uentri,

Si clara stephani balnea luce petes.

Laterna cornea.

Dux Laterna uix clausis feror aurea flammis,

Et tuta est gremio parua lucerna meo.

Laterna ex uesica.

Cornea si non sum, nunquid sum fuscior? aut me

Vesicam contra qui uenit esse putat?

Fistula.

Quid me compactum caris, & arundine ridet?

LIB. XIII.

Quae primum extructa est fistula, talis erat.

Tibiae.

Ebria nos madidis rumpit tibi cina buais,

Sæpe duas pariter, sæpe monaulon habet.

soleæ lanatæ.

Defuerit si forte puer, soleasq; libebit

sumere, pro puero proderit ipse sibi.

Mamillare.

Taurino poteras pectus constringere tergo.

Nam pellis mammas non capit ista tuas.

Muscaria pavonina.

Lambere quæ turpes prohibet tua prandia muscas.

Alitis eximie cauda superba fuit.

Copta rhodia.

Pecantis famuli pugno ne percutite dentes,

Clara rhodos coptam, quam tibi misit edat.

Priapus siligineus.

Si uis esse satur, nostrum potes esse Priapum,

Ipse licet rodas inguina, purus eris.

Porcus.

Iste tibi faciet bona saturnalia porcus,

Inter spumantes ilice pastus apros.

Muscarium Bubulum.

Sordida si flauo fuerit tibi pulvere uestis,

Colligat hunc tenui uerberare cauda levis.

Botulus.

Qui uenit Botulus medio tibi tempore brumæ,

Saturni septem uenerat ante dies.

Psitacus.

Psitacus a nobis aliorum nomina discam,

EPIC.

Hoc didici per me dicere, Caesar aue.

Coruus.

Corue saluator quare fellator haberis?

In caput intrauit mentula nulla tuum.

Lusania.

Flet Philomela nefas incestu Tarcos, et quæ

Muta puella fuit, garrula fertur avis.

Pica.

Pica loquax certa dominum te uoce saluto,

Si me non uideas, esse negabis auem.

Cauea.

Si tibi talis erit, qualem dilecta Catullo

Lesbia plorabat, hic habitare potes.

Narthecium.

Artis ebur medicæ narthecia cernis habere

Munera, quæ cuperet Pactius esse sua.

Flagra.

Ludite lascipi sed tantum ludite serui,

Hæc signata mihi quinque diebus erunt.

Ferula.

I nuise nimium pueris, gratæque magistris

Clara prometheo munere ligna sumus.

Pera.

Ne mendici ferat barbati prandia nudi

Dormiat et tetrico cum cane Pera rogat.

Scopæ.

In pretio Scopas testatur palma fuisse,

Sed pretium scopis nunc analecta dabunt.

Scalptorium.

Defendet manus hæc scapulas mordente molesto

LIB. XIII.

Pulce, uel siquid pulce sordidius.

Manuale.

N e toga barbato faciat uel penula libros,

H æc abies chartis tempora longa dabit.

Lectus pannonius.

N omina dat spondæ pictis pulcherrima pennis

Nunc Iunonis auis, sed prius Argus erat.

E phippium.

S tragula succincti uenator sume ueredi,

Nam solet a nudo surgere fusc equo.

Stibadia.

A cipe lunata scriptum testudine signum,

O cto capit, ueniat quisquis amicus erit.

Gustatorium.

F œmineam nobis cherson si credis inesse,

Deciperis, pelagiuscula præda sumus.

Mensa attrea.

A cipe felices atlantica munera siluas,

Aurea qui dederit dona, minora dabit.

Mensa acerna.

N on sum crispa quidem, nec silua filia maura,

Sed norunt lautas et mea ligna dapes.

Dentes eborei.

G randia taurorum portant qui corpora, queris

A n libyatis possint sustinuisse trabes.

Quincupedal.

P uncta notis ilex, et acuta cuspide clausa,

S æpe redemptoris prodere furta solet.

Pocula archetypa.

N on est ista recens, nec nostri gloria cæli,

EPIGRAMMA

Primus in his Mentor dum facit illa, bibit.
Calices.

Non sumus audaces plebei a toreuma uiri,
Nostra nec ardenti gemma feritur aqua.
Phiala aurea celata.

Quamuis callaico rubeam generosa metallo,
Clorior arte magis nam meus iste labor.
Calices Vatini.

Vilia sutoris Calicem monumenta Vatini
Accipe, sed nasus longior ille fuit.
Lances chrysendetæ.

Grandia ne uiola paruo chrysendetæ mulso,
Ut minimum, libras debet habere duas.
Vasa Aretina.

Aretina nimis ne spernas uasa monemus,
Lautus erat thuscis Porosena fictilibus.
Bascanda.

Barbara de pictis ueni Bascanda britannis,
Sed me iam mauult dicere Roma suam.
Panacta.

Si non ignota est docti tibi terra Catulli,
Potasti testa retica uina mea.
Boletaria.

Cum mihi Boleti dederint tam nobile nomen
Prototomis, pudet heu, serui colliculis.
Calices surrentini.

Accipe non uili calices de puluere natos,
Sed surrentinae leue toreuma rotae.
Colum nuarium.

S etinos moneo nostra nunc frange trientes,
Panperiore

LIB. XIII.

Paupere mero tingere lina potes.

Saccus niuius.

Attenuare nives norunt & lintea nostra,

Frigidior colo non salit unda tuo.

Vraoli ministratorii.

Frigida non desit, non deerit calda petenti,

Sed tumorosa ludere parce siti.

Vrcus fictilis.

Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa,

Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Calathi.

Nos Satyrus, nos Bacchus amat, nos ebria tigris

Perfusus domini lambere docta pedes.

Calices saguntini.

Quæ non sollicitus teneat, seruetq; minister,

Sume saguntino pocula ficta luto.

Calices Gemmati.

Gemmatum scythicis ut luceat ignibus aurum,

Aspice quot digitos exiit iste calix.

Ampulla potoria.

Hac licet in gemma quæ seruat nomina Cosmæ

Luxuriose bibas, si foliata sitis.

Crystallina.

Frangere dum menis frangis Crystallina, peccant

Securæ nimium, sollicitæq; manus.

Nimbus vitreus.

Abione qui ueniet miscenda ad pocula, largas

Fundet nimbus aquas, hic tibi uina dabit.

Myrrhina.

Si calidum potas ardentem myrrha falerno

Q

EPIG.

Conuenit, & melior sit sapor inde mero.

Patella cumana.

Hanc tibi cumano rubicundam puluere testam

Municipem misit casta Sibylla suam.

Calices uitrei.

Aspicias ingenium Nili, quibus addere plura

Dum cupit, ah quoties perdidit author opus.

Lagena niuaria.

Spoletina bibis, uel marsis condita cellis,

Quo tibi decoctæ nobile frigus aquæ?

Niues.

Non potare niuem, sed aquam potare rigentem,

De niue commenta est ingeniosa sitis.

Idem.

Massiliae fumos miscere niualibus undis

Parce puer, constet ne tibi pluris aqua.

Matella fictilis.

Dum poscor crepitu digitorum, & uerna moratur,

O quoties pellex calcitra facta mea est.

Ligula argentea.

Quâuis me Ligulam dicant, equitesq; patresq;

Dicor ab indoctis Lingula grammaticis.

Cochlearia.

Sum Cochleis habilis, sed nec minus utilis ouis,

Nunquid scis potius cur cochleare uocer?

Annuli.

Ante frequens, sed nunc rarus nos donat amicis,

Felix ciuitomes est non alienus eques.

Dactylothea.

Sæpe grauis digitis elabitur annulus unctis.

LIB. XIII.

Tuta mea fiet sed tua gemma fide.

Toga.

Romanos rerum dominos, gentemq; togatam

Ille facit, magno qui dedit astra patri.

Idem.

Si matutinos facile est tibi rumpere somnos,

Attrita ueniet sportula sæpe toga.

Endromis.

Pauperis est munus, sed non est pauperis usus,

Hanc tibi pro togula mittimus endromida.

Canusinae fuscae.

Hæc tibi turbato Canusina simillima mulso

Munus erit, gaude, non cito fiet anus.

Bardacucullus.

Gallia santonico uestit te Bardacucullo,

Cercopithecorum penula nuper erat.

Canusinae Ruffae.

Roma magis fuscis uestitur, Gallia Ruffis,

Et placet hic pueris, militibusq; color.

Penula scortea.

Ingrediare uiam cælo licet usque sereno,

Ad subitas nusquam scortea desit aquas.

Lacernæ coctineæ.

Si ueneto, prasino ue faues, qui cocina sumis,

Ne fias ista transfuga sorte, uide.

Pileus.

Si possem, totas cuiperem misisse lacernas,

Nunc tantum capiti munera mitto tuo.

Lacernæ Beticæ.

Non est lana mihi mendax, nec mutior aeno

EPIC.

Sic placeant tyriæ, me mea tinxit ouis.

Fascia pectoralis.

Fascia crescentes dominae compesce papillas,
Vt sit quod capiat nostra, tegatq; manus.

Cœnatoria.

Nec fora sunt nobis, nec sunt uadimonia nota,
Hic opus est pictis acubuisse toris.

Lena.

Tempore brumali non multum lenia profunt,
Calfaciunt uilli palli a uestra mei.

Lacernæ.

Amphitheatrales nos commendamur ad usus,
Cum tegit argentes nostra Lacerna togas.

Gausapa uillosa uel mantile.

Nobilius uillosa tegant tibi lintea citrum,
Orbibus in nostris circulus esse potest.

Cuculli Liburnici.

I ungere nescisti nobis o stulte lacernas,
Indueras albas, exue calliças.

Vdones Cilicii.

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti,
Cinyphio poterit planta latere sinu.

Sinthesis.

Dum toga per quas gaudet requiescere lucas,
Hos poteris cultus sumere iure tuo.

Focale.

Si recitaturus dederò tibi forte libellum,
Hoc focale tuas asserat auriculas.

Tunicæ patavinæ.

Vellera cum sumant patavinæ multa trilices

LIB. XIII.

Et pingues tunicas serra secare potest.

Spongia.

Hæc tibi sorte datur tergendis Spongia mensis

Vtilis, expresso cum levis imbre tumet.

Penula Gausapina.

Is mihi candor inest, uillorum gratia tanta est,

Vt me uel media sumere messe uelis.

Cervical.

Tinge caput nardi folio, Cervical olebit,

Perdedit unguentum cum coma, pluma tenet.

Cubicularia Gausapina.

Stragula purpureis lucent villosa tapetis,

Quid prodest si te congelat uxor anus?

Lodices.

Nudo stragula ne toro paterent,

Iunctæ nos tibi uenimus sorores.

Amictorium.

Mammosas metuo, teneræ me trade puellæ,

Vt possint nixeo pectore lina frui.

Cubicularia polymita.

Hæc tibi memphitis tellus dat munera, uicta est

Pectine niliaco iam babylonis acis.

Zona.

Longæ satis nunc sum dulcis sed pondere uenter

Si timeant, fiam tunc tibi Zona brevis.

Gausape quadratum.

Lodices mittet docti tibi terra Catulli,

Nos eliciaonia de regione sumus.

Seminctium.

Det tunicam diues, ego te præcingere possum

EPIC.

Essem si locuples, munus utrunque darem.

Lanae amethystinae.

Ebria sidonia cum sim de sanguine conche,

Non uideo quare sobria Lana uocer.

Lanae albæ.

Velleribus primis Apulia, Parma secundis

Nobilis, altinum tertia laudat ovis.

Lanae tyriæ.

Nos lacedæmonia pastor donauit amica,

Deterior Ledæ purpura matris erat.

Lanae polentinae.

Non tantum pullo lugentes uellere Lanæ,

Sed solet & culices hæc dare terra suos.

Idem.

Lana quidem tristis, sed tonsis apta ministris,

Quales non primo de grege mensa uocat.

Tomentum lingonicum.

Oppressæ nimum uicina est fascia plumæ,

Vellera lingonicis accipe rasa sagis.

Tomentum Circense.

Tomentum concisa palus Circense uocatur,

Hæc pro lingonico stramina pauper emit.

Pluma.

Lassus amyclea poteris requiescere Pluma,

Interior Cygni quam tibi Lana dedit.

Fœnum.

Fraudata tumeat facilis tibi culatra pluma,

Non uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum.

Redde pilam, sonat æsthermarum, ludere pergis,

LIB. XIII.

Virgine uis sola lotus abire domum.

Discus.

Splendida cum uolent spartani pondera disci,

Este procul pueri, sit semel ille nocens.

Cithara.

Reddidit Euridicen uati, sed perdidit ipse,

Dum sibi non credit, nec patienter amat.

Idem.

De Pompeiano sepe est electa theatro,

Quæ duxit siluas, detinuitq; feras.

Plectra.

Feruida ne trito tibi pollice pulsula surgat,

Exornent docilem garrula plectra lyram.

Trochus.

Inducenda rota est, das nobis utile munus,

Iste Trochus pueris, at mihi cantus erit.

Idem.

Garrulus in laxo cur annulus orbe uagatur,

Cedat ut argutis obuia turba trochis?

Signum uictoriae.

Hæc illi sine sorte datur, cui nomina Rhenus

Vera dedit, decies adde salerna puer.

Εἰς τοῦτον τοῦ Νίου.

Gloria tam parui non est obscura sigilli,

Istus pueri Brutus amator erat.

Sauroctonos Corinthius.

Ad te reptanti puer insidiose læcæ

Parce, cupit digitis illa perire tuis.

Hic ynthus in tabula pictus,

Electus ab inuiso morientia lumina disco

EPIG.

Oebalius phœbi culpa, dolorq; puer.

Hermaphroditus marmoreus.

Masculus intrauit fontes, emerfit utrunque,

Pars est una patris, cætera matris habet.

Danae Picta.

Cur a te pretium Danae regnatur olympi

Accepit, gratis si tibi Leda dedit?

Persona germanica.

Sum figuli lusus Rusi persona batavi,

Quæ tu derides, hæc timet ora pater.

Hercules Corinthius.

Elidit geminos infans, nec respicit angues,

Iam poterat teneras hydra timere manus.

Hercules Fictilis.

Sum fragilis, sed tu moneo ne sperne sigillum

Non pudet Alciden nomen habere meum.

Minerva Argentea.

Dic mihi uirgo ferox cum sit tibi cassis & hasta,

Quare non habeas egida? Cesar habet.

Europa picta.

Mutari melius tauro pater optime diuum

Tunc poteras, Io cum tibi uata fuit.

Leander Marmoreus.

Clamabat tumidis audax Leander in undis

Mergite me fluctus, cum rediturus ero.

Sigillum Giberi fictile.

E brius hæc fecit terris puto monstra Prometheus,

saturnalitio lusit & ipse luto.

Homeri batrachomyomachia.

Per lege mæonio cantatus carmine ranas,

LIB. XIII.

Et frontem nugis soluere disce meis.

Homerus In membranis.

Ilias ex Priami regnis inimicus Vlysses
Multiplici pariter condita pelle latent.

Vergilii Culex.

Acipe sacundi calicem studiose Maronis,
Nemugis positis arma, uirumq; canas.

Vergilius in membrana.

Quam breuis immensum cepit membrana Maronē,
Ipsius uultus prima tabella gerit.

Menandri Thais.

Hæc primum iuuenum lasciuos lussit amores,

Nec Glycere, uere Thais amica fuit.

Cicero in membranis.

Si comes ista tibi fuerit membrana, putato

Carpere te longas cum Cicerone uias.

Propertius.

Cinthia facundi carmen iuuenile Properti

Accepit, famam nec minus ipsa dedit.

Liuius in membranis.

Pellibus exiguis arctatur Liuius ingens,

Quem mea non totum bibliotheca capit.

salustius.

Hic erit ut perhibent doctorum corda uirorum

Primus romana Crispus in historia.

Ouidius in membranis metamorphosis.

Hæc tibi multiplici quæ structa est massa tabella,

Carmina Nasonis quinque, decemq; gerit.

Tibullus.

Vssit amatorem Nemesi lascina Tibullum.

EPIG.

In tota inuit quem nihil esse domo.

Lucanus.

Sunt quidam, qui me dicunt non esse poetam,
Sed qui me uendit bibliopola putat.

Catullus.

Tantum magna suo debet Verona Catullo,
Quantum parua suo Mantua Vergilio.

Calda et frigida aqua.

Hæc tibi quæ fuerint Caldarum nomina dicunt,
Ipsa suas melius charta natabit aquas.

Mulæ pomiliæ.

His tibi de Mulis non est metuenda ruina,
Altius in terra penè sedere soles.

Catella gallicana.

Delicias paruæ si uis audire Catellæ,
Narranti brevis est pagina tota mihi.

Asturco.

Hic brevis ad numerum rapidos qui colligit ungues,
Venit ab auriferis gentibus astur equus.

Canis uertagus.

Non sibi, sed domino uenatur uertagus acer,
Illæsum leporem qui tibi dente feret.

Palæstrita.

Non amo, qui uincit, sed qui succumbere nouit,
Et didicit melius. τὸν ἀνὸς ἀνὶ νόποις.

Simius.

Callidus missas eludere simius hastas,
Si mihi cauda foret, cerco pithecius eram.

Puella gaditana.

Tam tremulum crissat, tam blādum prurit, ut ipsum

LIB. XIII.

Mastrubatorem fecerit Hippolytum.

Cymbala.

Aera celenæos lugentia matris amores

E furians Gallus uendere sæpe solet.

Puer cinædus.

Sit nobis ætate puer non pumice lenis,

Propter quem placeat nulla puella mihi.

Cestos.

Collo nocte puer meros amores

Ceston de ueneris sinu calentem.

Idem.

s uime cythæriaco medicatum nectare ceston,

Vssit amatorem balteus iste iouem.

Notarius.

Currant uerba licet, manus est uelocior illis,

Nondum lingua suum, dextra peregit opus.

Concha.

Lenis ab æquorea cortex mareotica concha

Fiat, inoffensa curret arundo uia.

Morio.

Non mendax stupor est, nec fingitur arte dolosa.

Quisquis plus iusto non sapit, ille sapit.

Caput Arietinum.

Mollia phryxei scuiſti colla mariti,

Hoc meruit tunicam qui tibi sæpe dedit.

Pumilio.

Si solum spectes hominis caput, Hecora credes,

Si stantem uideas, Aſſanacta putes.

Parma.

Hæc quæ sæpe solet uinci, quæ uincere raro,

Parma tibi scutum pumilionis erat.

EPIC.

Pueri comædi.

Non erit in turba quisquam μετ' οὐ μὲν οὖν ἴστα,

Sed poterit quivis εἶναι δ' οὐκ ἔστι ποτ' ἴδω

Fibula.

Dic mihi simpliciter comædis, et citharædis

Fibula quid præstas? cærius ut futuant.

Accipiter.

Prædo fuit uolucrum, famulus nunc aucupis idem

Decipit, et captas non sibi mæret aues.

Obsonator.

Dic quotus es, quanti cupias coenare, nec unum

Addideris uerbum, coena parata tibi est.

Calami aucupatorii.

Non tantum Calamis, sed cantu fallitur ales,

Pallida dum tacita crescit arundo manu,

Corculum.

Pauper caufidicus nullos referentia nummos

Carmina cum scribas, accipe cor quod habes.

Cocus.

Non satis est ars sola toto seruire palato,

Næque cocus domini debet habere gulam.

Craticula cum ueru.

Parua tibi curua Craticula sudet ofella,

Spumeus in longa cuspide fumet aper.

Pistor dulciarius.

Mille tibi dulces operum manus ista figuras

Extruit, huic uni parca laborat apis.

Ientacula.

Surgite iam, uendit pueris Ientacula pistor,

Cristat æq; sonant undique lucis aues,

FINIS.

VENETIIS IN AEDIBVS ALDI, MEN
SE DECEMBRI. M.DI.

QVISQVIS ES QVI QVOQVOMODO
HVIVSCEEEXCVSIONIS ERGO
ADVERSVS IERIS, DAM-
NATV SE STO ET REVS
ILL.S.V.NEDICAS
TIBI NON PRAE
DICTVM.
CAVE.

VENETIIS IN AEDIBUS A. D. L. M. E. N.
YE DECEMBER M. D. C.

ONIS OTIS SI CUI QVO QVO QVO
HAUSCE EX VIO NIS ERGO

ADVERAT ILLIS DAMN

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

ILLIS THE GIGAS

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

HAUSCE EX VIO NIS ERGO

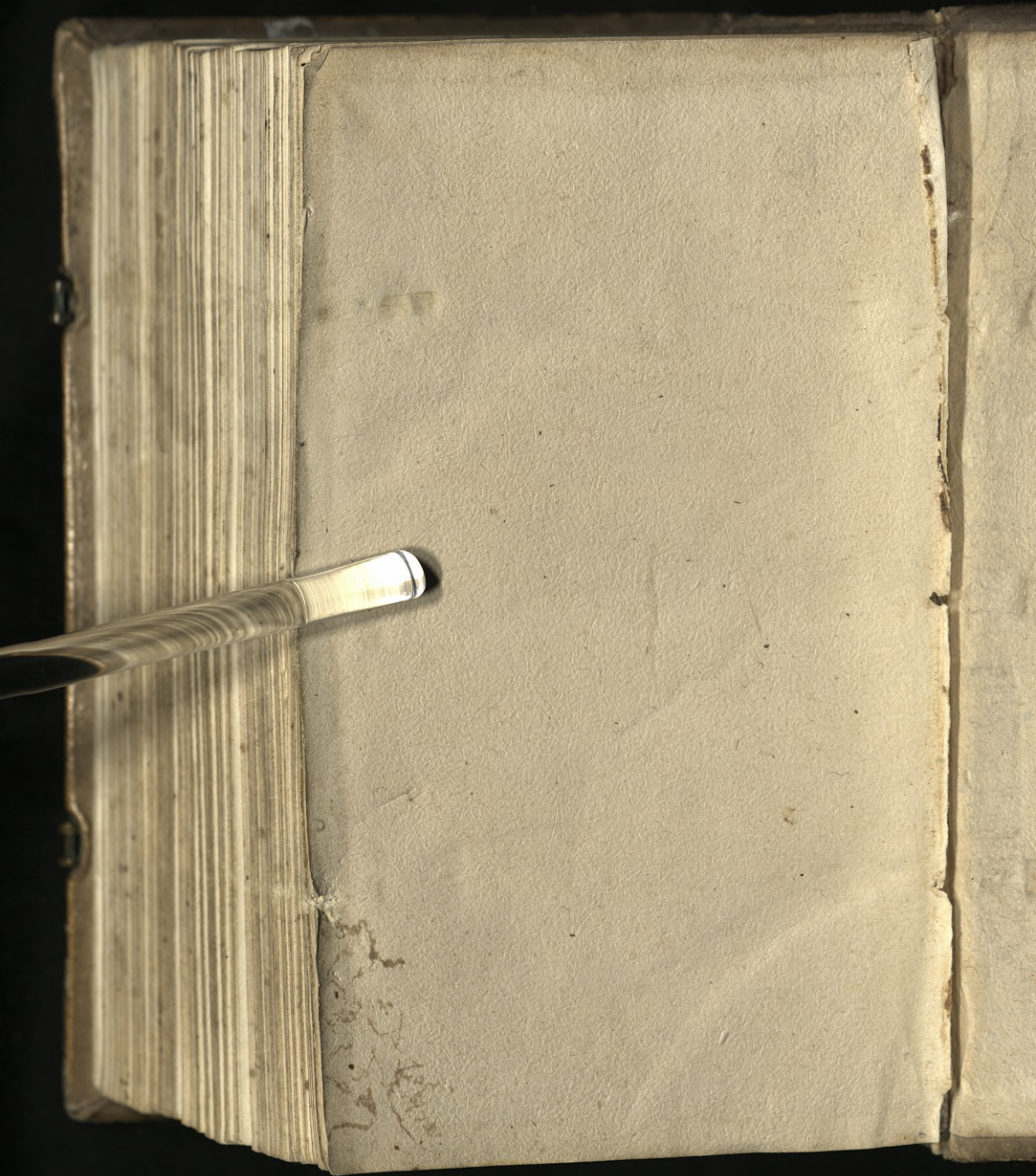
HAUSCE EX VIO NIS ERGO

BIBLIOTEKA KÓRNICKA

14045

14046

